

Karel Šperlink  
Marek Blažka  
Miloš Chvojka  
Jiřina Shrbená

**PRŮVODCE**  
**SYSTÉMEM VEŘEJNÉ PODPORY**  
**VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČESKÉ**  
**REPUBLICE - 2011**

Doposud vydané publikace:

1. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice - 1999  
ISBN 80-86122-42-5
2. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2000  
ISBN 80-86122-55-7
3. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2001  
ISBN 80-86122-73-5
4. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2002  
ISBN 80-86122-99-9
5. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2003  
ISBN 80-7329-030-8
6. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2004  
ISBN 80-7329-053-7
7. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2005  
ISBN 80-7329-081-2
8. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2006  
ISBN 80-7329-112-6
9. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2007  
ISBN 80-7329-142-8
10. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2008  
ISBN 978-80-7329-171-6
11. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2009  
ISBN 978-80-7329-206-5
12. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2010  
ISBN 978-80-87294-16-1

**„Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice 2011“ byl zpracován v rámci projektu MŠMT LE11003 - Oborová kontaktní organizace pro nové materiály a technologie ČSNMT, edice Ing. Tasilo Prnky, DrSc.**

Autoři: Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc.  
RNDr. Marek Blažka  
RNDr. Miloš Chvojka, CSc.

Editor: Ing. Jiřina Shrbená

Vydání: 13. aktualizované a doplněné, 2011, vydáno rovněž na CD.

Počet stran: 345

Sazba / Nakladatel: TANGER spol. s r.o., Ostrava

Tisk: AMOS repro spol. s r.o., Ostrava

ISBN: 978-80-87294-27-7

Vydal: © 2011 ČSNMT - Česká společnost pro nové materiály  
a technologie, v rámci edice Ing. Tasilo Prnky, DrSc.

# OBSAH

<b>1.</b>	<b>ÚVOD</b> .....	<b>1</b>
<b>2.</b>	<b>DEFINICE A POJMY</b> .....	<b>3</b>
<b>3.</b>	<b>PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY O VÝZKUMU, VÝVOJI A INOVACÍCH</b> .....	<b>8</b>
3.1.	ZÁKLADNÍ PLATNÉ PŘEDPISY VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ ČR A JEJICH ZMĚNY .....	8
3.2.	DALŠÍ PLATNÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE .....	17
<b>4.</b>	<b>SOUČASNÝ SYSTÉM VEŘEJNÉ PODPORY VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ</b> .....	<b>20</b>
4.1.	SYSTÉM PODPORY VÝVOJE A INOVACÍ .....	20
4.2.	VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA VÝZKUM, VÝVOJE A INOVACE.....	27
<b>5.</b>	<b>NÁRODNÍ POLITIKA VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ A JEJÍ REALIZACE</b> .....	<b>29</b>
5.1.	VSTUPY NÁRODNÍ POLITIKY VAV.....	30
5.1.1	<i>Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací</i> .....	30
5.1.2	<i>Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím (analýzy VaVal)</i> .....	33
5.1.3	<i>Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 (NP VaVal)</i> .....	36
5.2.	HLAVNÍ VÝSTUPY POLITIKY VAV .....	42
5.3.	HODNOCENÍ VAV .....	43
5.3.1	<i>Hodnocení výsledků výzkumných organizací za uplynulých pět let</i> .....	44
5.4.	INSTITUCIONÁLNÍ ZMĚNY VE VAV .....	50
5.5.	NÁVAZNOSTI POLITIKY VAV NA AKTIVITY EVROPSKÉ UNIE .....	54
5.6.	DALŠÍ VÝZNAMNÁ OPATŘENÍ VE VEŘEJNÉ PODPOŘE VAV.....	59
<b>6.</b>	<b>REFORMA SYSTÉMU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČR</b> .....	<b>61</b>
6.1.	DŮVODY A CÍLE REFORMY .....	61
6.2.	OBSAH REFORMY .....	63
6.3.	ÚKOLY PRO REALIZACI REFORMY A JEJICH PLNĚNÍ .....	69
<b>7.</b>	<b>ROZBOR FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ</b> .....	<b>75</b>
7.1.	VÝVOJ CELKOVÉ PODPORY VAV Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ .....	76
7.2.	VÝVOJ CELKOVÉ PODPORY VAV Z VEŘ. PROSTŘEDKŮ U VYBRANÝCH POSKYTOVATELŮ .....	80
7.3.	VÝVOJ INSTITUCIONÁLNÍ PODPORY VAV U VYBRANÝCH POSKYTOVATELŮ .....	81
7.4.	VÝVOJ ÚČELOVÉ PODPORY VAV U VYBRANÝCH POSKYTOVATELŮ .....	83
7.5.	VÝVOJ CELKOVÉ VEŘEJNÉ PODPORY VAV V JEDNOTLIVÝCH REGIONECH.....	84
<b>8.</b>	<b>PROGRAMY VÝZKUMU A VÝVOJE JEDNOTLIVÝCH POSKYTOVATELŮ</b> .....	<b>87</b>
8.1.	GRANTOVÁ AGENTURA ČR A JEJÍ GRANTOVÝ SYSTÉM .....	87
8.1.1	<i>Základní informace</i> .....	87
8.1.2	<i>Organizační struktura GA ČR</i> .....	89
8.1.3	<i>Oborové komise</i> .....	90
8.1.4	<i>Typy grantových projektů</i> .....	93
8.1.5	<i>Veřejné soutěže</i> .....	95
8.1.6	<i>Některé doplňující informace</i> .....	96

8.1.7	<i>Kontakt</i> .....	96
8.2.	VÝZKUMNÉ PROGRAMY MINISTERSTVA PRŮMYSLU A OBCHODU (MPO) .....	96
8.2.1	<i>Program „TIP“ (FR)</i> .....	96
8.2.2	<i>Veřejné soutěže</i> .....	104
8.2.3	<i>Kontakt</i> .....	104
8.3.	VÝZKUMNÉ PROGRAMY MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY (MŠMT) .....	104
8.4.	VÝZKUMNÉ PROGRAMY MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ (MZ) .....	105
8.4.1	<i>Resortní program výzkumu III na léta 2010-2018 (NT)</i> .....	105
8.4.2	<i>Veřejné soutěže</i> .....	112
8.4.3	<i>Interní grantová agentura MZ (IGA MZ)</i> .....	112
8.4.4	<i>Kontakt</i> .....	113
8.5.	VÝZKUMNÉ PROGRAMY MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ (MZE) .....	113
8.5.1	<i>Komplexní udržitelné systémy v zemědělství „KUS“ 2012 - 2018 (QJ)</i> ..	114
8.5.2	<i>Veřejné soutěže</i> .....	119
8.5.3	<i>Národní Agentura pro Zemědělský Výzkum - NAZV</i> .....	119
8.5.4	<i>Kontakt</i> .....	120
8.6.	VÝZKUMNÉ PROGRAMY MINISTERSTVA KULTURY (MK) .....	120
8.6.1	<i>Program aplikovaného výzkumu a vývoje nár. a kulturní identity (DF)</i> ..	120
8.6.2	<i>Veřejné soutěže</i> .....	138
8.6.3	<i>Odbor výzkumu a vývoje</i> .....	138
8.6.4	<i>Kontakt</i> .....	141
8.7.	VÝZKUMNÉ PROGRAMY MINISTERSTVA VNITRA (MV) .....	141
8.7.1	<i>Program „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015“ (VF)</i> .....	141
8.7.2	<i>Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010-2015 (VG)</i> ..	148
8.7.3	<i>Veřejné soutěže</i> .....	154
8.7.4	<i>Kontakt</i> .....	154
8.8.	PROGRAMY OBRANNÉHO VÝZKUMU A VÝVOJE MINISTERSTVA OBRANY (MO) .....	154
8.8.1	<i>Program „Obranný aplikovaný výzkum, experiment. vývoj a inovace</i> ..	154
8.8.2	<i>Kontakt</i> .....	168
8.9.	VÝZKUMNÝ PROGRAM TECHNOLOGICKÉ AGENTURY ČR (TA ČR) .....	169
8.9.1	<i>Program „ALFA“ (TA)</i> .....	169
8.9.2	<i>Program BETA (2011 - 2016) - TB</i> .....	175
8.9.3	<i>OMEGA (2012 - 2017) TD</i> .....	189
8.9.4	<i>Centra kompetence (1012 - 2019) - TE</i> .....	192
8.9.5	<i>Veřejné soutěže</i> .....	196
8.9.6	<i>Kontakt</i> .....	196
	<i>Technologická agentura České republiky</i> .....	196
<b>9.</b>	<b>MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ČR V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE</b> .....	<b>197</b>
9.1.	EVROPSKÝ VÝZKUMNÝ A INOVAČNÍ PROSTOR .....	198
9.2.	RÁMCOVÉ PROGRAMY EU V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE A EURATOM .....	200
9.3.	EVROPSKÁ VÝZKUMNÁ RADA - ERC .....	214
9.4.	STYČNÁ INFORMAČNÍ KANCELÁŘ ČR V BRUSELU - CZELO .....	215
9.5.	VELKÉ INFRASTRUKTURY PRO VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE .....	216
9.6.	VÝZKUMNÝ FOND PRO UHLÍ A OCEL - RFCS .....	218
9.7.	RÁMCOVÝ PROGRAM PRO KONKURENCESCHOPNOST A INOVACE - CIP .....	221

9.8.	SPOLUPRÁCE S RUSKOU FEDERACÍ A UKRAJINOU V RÁMCI EU - STCU, ISTC .....	221
9.9.	FINANČNÍ MECHANISMUS EHP/NORSKA .....	222
9.10.	PŘÍPRAVA NOVÉHO RÁMCOVÉHO PROGRAMU EU A EURATOM .....	223
9.11.	MNOHOSTRANNÁ MEZVLÁDNÍ SPOLUPRÁCE .....	224
9.11.1	<i>Program COST</i> .....	224
9.11.2	<i>Program EUREKA</i> .....	230
9.11.3	<i>Program EUROSTARS</i> .....	234
9.11.4	<i>Vědecké programy NATO - civilní výzkum</i> .....	236
9.11.5	<i>Evropská kosmická agentura - ESA</i> .....	241
9.12.	OSTATNÍ MNOHOSTRANNÉ SPOLUPRÁCE.....	242
9.12.1	<i>The European Science Foundation - ESF</i> .....	242
9.12.2	<i>Evropská konference pro molekulární biologii - EMBC</i> .....	243
9.12.3	<i>Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj - OECD</i> .....	248
9.12.4	<i>CERN a SÚJV Dubna</i> .....	250
9.12.5	<i>Středoevropská iniciativa - SEI</i> .....	251
9.12.6	<i>Visegrádská skupina</i> .....	252
9.12.7	<i>Salcburská skupina</i> .....	253
9.12.8	<i>Dunajská strategie</i> .....	254
9.12.9	<i>Evropská jižní observatoř - ESO</i> .....	255
9.12.10	<i>Informace o Von Karmanově ústavu dynamiky tekutin</i> .....	256
9.13.	DVOUSTRANNÁ SPOLUPRÁCE .....	258
9.13.1	<i>Aktivita mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na podporu mobility výzkumných pracovníků a pracovníc „MOBILITY“</i> .....	258
9.13.2	<i>Program mez. spolupráce ve výzkumu a vývoji „KONTAKT II“</i> .....	268
9.13.3	<i>Komise J. Williama Fulbrighta</i> .....	277
9.13.4	<i>Program mezinárodní spolupráce mezi Českou republikou a Státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji „GESHER/MOST“</i> .....	279
9.13.5	<i>Antarktická spolupráce</i> .....	281
9.14.	PODPORA MŠMT PROJEKTŮM MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE VE VÝZKUMU A VÝVOJI .....	283
9.14.1	<i>Program EUPRO (OK) a program EUPRO II (LE)</i> .....	284
9.14.2	<i>Program KONTAKT (ME) a program KONTAKT II (LH)</i> .....	286
9.14.3	<i>Program INGO (LA) a program INGO II (LG)</i> .....	290
9.14.4	<i>Institucionální podpora, tzv. dofinancování</i> .....	292
<b>10.</b>	<b>PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE V ČR ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU .....</b>	<b>301</b>
10.1.	STRUKTURÁLNÍ FONDY A ČR.....	301
10.1.1	<i>Klíčové strategické programové dokumenty politiky</i> .....	302
10.1.2	<i>Zařazení oper. programů do soustavy strategických dokumentů ..</i>	304
10.1.3	<i>Operační programy a cíle regionální politiky</i> .....	305
10.2.	OP VÝZKUM A VÝVOJ PRO INOVACE - MŠMT (OP VAVPI) .....	307
10.2.1	<i>Rozdělení prioritních os OP VaVpl</i> .....	307
Obr. č. 12	<i>Rozklad prioritních os OP VaVpl</i> .....	307
10.2.2	<i>Příjemci podpory</i> .....	317
10.2.3	<i>Řízení OP a jeho implementace</i> .....	318
10.3.	OP VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST - MŠMT (OP VK).....	318
10.3.1	<i>Cíle OP VK</i> .....	320

10.3.2	<i>Prioritní osa 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj</i> .....	322
10.3.3	<i>Oblast podpory 2.3 - Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji</i> .....	323
10.3.4	<i>Oblast podpory 2.4 - Partnerství a sítě</i> .....	326
10.3.5	<i>Rámec finanční alokace pro celé období</i> .....	330
10.3.6	<i>Způsobilé výdaje</i> .....	330
10.4.	<b>OP PODNIKÁNÍ A INOVACE - MPO (OPPI)</b> .....	330
10.4.1	<i>Příjemci podpory</i> .....	331
10.4.2	<i>Řízení OP a jeho implementace</i> .....	331
10.4.3	<i>Financování OPPI a rozdělení do prioritních os</i> .....	331
10.4.4	<i>Stručná charakteristika prioritních os</i> .....	332
10.4.5	<i>Programy OPPI v oblasti podpory výzkumu a vývoje</i> .....	334
10.4.6	<i>Vybrané základní pojmy používané v OP PI</i> .....	338
<b>11.</b>	<b>ZÁVĚR</b> .....	<b>344</b>

## **1. ÚVOD**

Do rukou se Vám dostává třinácté vydání „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2011“. První vydání, které vyšlo v roce 1999 v nákladu 1000 ks v rozsahu 202 stran, bylo přijato příznivě zejména proto, že poprvé byly do jedné publikace shromážděny podrobné informace o téměř všech programech státní podpory výzkumu a vývoje v České republice a podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. Z „Průvodce 1999“ rovněž vyplynula značná nejednotnost v přístupu jednotlivých správců rozpočtových kapitol k problematice státem podporovaného výzkumu a vývoje, téměř žádná horizontální koordinace jednotlivých programů a absence jednotné národní politiky výzkumu a vývoje. „Průvodce 1999“ byl vydán v období, kdy poprvé probíhaly intenzivní práce na formulaci Národní politiky ve výzkumu a vývoji, které vyvrcholily schválením příslušného dokumentu vládou ČR usnesením č. 16 dne 5. ledna 2000. Tento, pro oblast výzkumu a vývoje zásadní dokument, významně ovlivnil přístup jak k výzkumu a vývoji orgánů státní správy, tak účastníků výzkumného procesu.

„Průvodce 2010“ byl vydán v počtu 1200 ks výtisků o 238 stranách v české verzi a v počtu 500 ks výtisků o 190 stranách v upravené anglické verzi. Bylo vyrobeno 1000 ks CD-ROM s oběma verzemi. Obsah jednotlivých kapitol byl aktualizován tak, aby se do něj plně promítly změny vyvolané novelou zákona č. 130/2002 Sb. s účinností od poloviny roku 2009 a změny navazující.

„Průvodce 2011“ je opět sestaven z veřejně dostupných údajů a podkladů a z materiálů, jež poskytuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace i jednotliví správci rozpočtových kapitol (poskytovatelé). Hlavním cílem „Průvodce“ je poskytnout široké veřejnosti informace o možnostech a způsobech získání státní podpory účastí na veřejných

soutěžích. Proto je podstatná část věnována účelovému financování výzkumu a vývoje. Postupně jsou charakterizovány programy a grantové soutěže vyhlášené jednotlivými poskytovateli. Zvláštní kapitola je opět věnována mezinárodní spolupráci ČR v oblasti výzkumu a vývoje na mezivládní úrovni (MSVV). Pátá kapitola je opět věnována aktuálním aspektům Národní politiky ve výzkumu a vývoji a její realizaci. Nově byla zařazena šestá kapitola stručně charakterizující změny v systému výzkumu, vývoje a inovací. Aktualizovaná je kapitola o programech podpory výzkumu a vývoje ze strukturálních fondů EU.

V publikaci je zachycen stav v červenci 2011. Přípravu „Průvodce 2011“ zkomplikovala a prodloužila skutečnost, že stejně jako v roce 2010 i letos vláda ČR schválila výdaje na výzkum a vývoj na další rok nikoliv samostatně, ale až v rámci „Návrhu příjmů a výdajů rozpočtových kapitol a státních fondů na léta 2012 až 2014“ dne 20. července 2011. Vyhlásování veřejných soutěží je v kompetenci jednotlivých resortů, a proto ne všechny v publikaci uvedené informace mohou být aktuální z hlediska termínů pro přihlášky projektů do jednotlivých programů.

Průvodce je první publikací vydávanou Českou společností pro nové materiály a technologie (ČSNMT) v rámci edice Ing. Tasilo PRNKY, DrSc.. Tasilo Prnka byl jedním ze zakladatelů ČSNMT, prvním prezidentem a iniciátorem většiny aktivit naší společnosti. Proto se Řídící výbor ČSNMT, po odsouhlasení této myšlenky Ing. Tasilo Prnkou, rozhodl zřídit tuto edici, která nám bude stále připomínat našeho vzácného a moudrého přítele.

**Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc., FEng.**  
**Prezident ČSNMT**



## **2. DEFINICE A POJMY**

Základní definice a pojmy jsou uvedeny podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon byl s účinností od 1. července 2009 výrazně novelizován zákonem č. 110/2009 Sb. a úplné znění vyšlo jako zákon č. 211/2009 Sb. Podle tohoto zákona se rozumí:

- a) **základním výzkumem** teoretická nebo experimentální práce prováděná zejména za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na uplatnění nebo využití v praxi,
- b) **aplikovaným výzkumem** teoretická a experimentální práce zaměřená na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb,
- c) **experimentálním vývojem** získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností pro návrh nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb (dále jen „vývoj“),
- d) **inovacemi** zavedení nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb do praxe, s tím, že se rozlišují:
  - 1. inovace postupů, kterými se rozumí realizace nového nebo podstatně zdokonaleného způsobu výroby nebo poskytování služeb, včetně významných změn techniky, zařízení nebo programového vybavení,
  - 2. organizační inovace, kterými se rozumí realizace nového způsobu organizace obchodních praktik podniků, pracovišť nebo vnějších vztahů.

Pro účely poskytování podpory je (jsou):

- e) **poskytovatelem** organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, který rozhoduje o poskytnutí podpory a který tuto podporu poskytuje,
- f) **uchazečem** organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, a dále právnická osoba nebo fyzická osoba, která se uchází o poskytnutí podpory,
- g) **příjemcem** uchazeč, v jehož prospěch bylo o poskytnutí podpory poskytovatelem rozhodnuto,
- h) **výzkumnou organizací** právnická osoba, organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem
  - 1. jejímž hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií; jde-li o územní samosprávný celek, ustanovení o hlavním účelu výzkumné organizace se vztahuje na jeho organizační složku,
  - 2. která zisk zpětně investuje do činností podle bodu 1,
  - 3. k jejímž výzkumným kapacitám nebo výsledkům podle písmene k) nemají přednostní přístup subjekty provádějící ekonomickou činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb, které by na ni mohly uplatňovat vliv,
- i) **infrastrukturou** zařízení nebo podpůrná činnost výzkumu, vývoje a inovací, která je podporována z veřejných prostředků a která může zahrnovat
  - 1. služby pro výzkum, vývoj a inovace,
  - 2. speciální výzkumná zařízení, včetně jejich pořízení, souvisejících investic a zajištění jejich činnosti, která jsou

nezbytná pro část výzkumné a vývojové činnosti a která jsou zřizována výzkumnými organizacemi pro využití pouze jimi samými,

3. systémy pořizování a uchování dat,
  4. činnost právnických osob zajišťujících administrativu a financování výzkumu, vývoje a inovací,
  5. ověřování výsledků výzkumu a vývoje, zajišťování práv k nim a jejich rozšiřování,
- j) **velkou infrastrukturou** pro výzkum, vývoj a inovace jedinečné výzkumné zařízení, včetně jeho pořízení, souvisejících investic a zajištění jeho činnosti, které je nezbytné pro ucelenou výzkumnou a vývojovou činnost s vysokou finanční a technologickou náročností a které je schvalováno vládou a zřizováno jednou výzkumnou organizací pro využití též dalšími výzkumnými organizacemi (dále jen „velká infrastruktura“),
- k) **veřejnou zakázkou** ve výzkumu, vývoji a inovacích zakázka na služby v aplikovaném výzkumu, vývoji nebo inovacích pro potřeby poskytovatele nebo správního úřadu, který není poskytovatelem, pokud jsou tito jedinými uživateli výsledku podle písmene k), která je zadána příjemci v rámci programu aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací postupem podle zákona o veřejných zakázkách a realizována na základě smlouvy o poskytnutí podpory podle tohoto zákona, popřípadě na základě rozhodnutí o poskytnutí podpory, je-li příjemce organizační složkou státu nebo organizační jednotkou ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem (dále jen „veřejná zakázka“),

- l) **programem** výzkumu, vývoje a inovací soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti potřebné k dosažení cílů
1. aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, vyhlášených poskytovatelem ve veřejné soutěži ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo v zadání veřejné zakázky na jednotlivé projekty (písmeno i)) v rámci programu,
  2. mezinárodní spolupráce České republiky ve výzkumu a vývoji realizované na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, včetně spolupráce realizované na základě právních aktů vydaných k provedení těchto smluv, nebo
  3. operačních programů ve výzkumu, vývoji a inovacích,
- m) **projektem** výzkumu, vývoje a inovací soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti potřebné k dosažení cílů ve výzkumu, vývoji a inovacích formulovaný uchazečem ve veřejné soutěži ve výzkumu, vývoji a inovacích, nebo poskytovatelem v rámci zadání veřejné zakázky,
- n) **dalším účastníkem projektu** organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, dále právnická osoba nebo fyzická osoba, jejíž účast na projektu je vymezena v návrhu projektu a s níž příjemce uzavřel smlouvu o účasti na řešení projektu,
- o) **výsledkem** výzkumu, vývoje a inovací jsou
1. v základním výzkumu nové vědomosti o základních principech jevů, procesů nebo pozorovatelných skutečností, které jsou publikovány podle zvyklostí v daném vědním oboru,
  2. v aplikovaném výzkumu nové poznatky a dovednosti pro vývoj výrobků, postupů nebo služeb, poznatky a dovednosti uplatněné jako výsledky, které jsou chráněny podle zákonů upravujících

ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné činnosti nebo využívané odbornou veřejností či jinými uživateli, nebo poznatky a dovednosti pro potřeby poskytovatele, využití v jeho činnosti, pokud vznikly při plnění veřejné zakázky,

3. ve vývoji návrhy nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb,
4. v inovacích nové nebo podstatně zdokonalené výrobky, postupy nebo služby, zavedené do praxe,

p) **způsobilými náklady** takové náklady nebo výdaje ve výzkumu, vývoji a inovacích, které mohou být příjemcem vynaloženy na činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, nebo v souvislosti s nimi, a to

1. osobní náklady nebo výdaje, včetně stipendií na výzkum, vývoj a inovace podle zákona o vysokých školách,
2. náklady nebo výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku,
3. další provozní náklady nebo výdaje,
4. náklady nebo výdaje na služby,
5. doplňkové náklady nebo výdaje,

q) **uznanými náklady** takové způsobilé náklady nebo výdaje ve výzkumu, vývoji a inovacích, které poskytovatel schválí a které jsou zdůvodněné.

**Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky** je dokument schvalovaný vládou, který obsahuje základní cíle podpory, její věcné zaměření, předpoklad vývoje výdajů na výzkum, vývoj a inovace ze státního rozpočtu, z prostředků Evropské unie a ze soukromých zdrojů, priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací na období 4 až 6 let a opatření k jejich realizaci.

### **3. PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY O VÝZKUMU, VÝVOJI A INOVACÍCH**

#### **3.1. Základní platné předpisy výzkumu, vývoje a inovací České republiky a jejich změny**

Právní rámec veřejné podpory VaV v ČR je vymezen především následujícími právními předpisy:

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 130/2002 Sb. byl již desetkrát novelizován následujícími zákony:

1. zákonem č. 41/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách - byla zrušena část druhá zákona o podpoře výzkumu a vývoje,
2. zákonem č. 215/2004 Sb. o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje - byla zrušena část třetí zákona o podpoře výzkumu a vývoje,
3. zákonem č. 342/2005 Sb. o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o veřejných výzkumných institucích - bylo změněno více částí zákona, např. rozšířeno vymezení příjemce, upřesněno vymezení infrastruktury, umožněno hradit ocenění mimořádných výsledků ve VaV, umožněn zvláštní režim provádění VaV, který je utajovanou skutečností nebo se týká obrany či bezpečnosti státu,

upraven způsob vykazování výsledků, upřesněn způsob prokazování způsobilosti uchazečů a umožněno Grantové agentuře ČR vyhlašovat programy,

4. zákonem č. 413/2005 Sb. o změně zákonů v souvislosti se změnou zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, byl upraven výraz "skutečnosti" na "informace" a upraven text poznámky pod čarou č. 14,
5. zákonem č. 227/2006 Sb. o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů - byly rozšířeny kompetence Rady pro výzkum a vývoj při zpracování stanoviska k žádosti o povolení výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a stanovena povinnost Rady k tomuto účelu ustavit Bioetickou komisi; dále byl upraven způsob odměňování členů poradních orgánů Rady pro výzkum a vývoj,
6. zákonem č. 81/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony - bylo upraveno ustanovení § 32 odst. 5 týkající se údajů o řešitelích v informačním systému výzkumu a vývoje,
7. zákonem č. 171/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů - zákon umožňuje použití veřejných prostředků pro úhradu českého

podílu na nákladech mezinárodních projektů (tzv. spolufinancování mezinárodních projektů),

8. zákonem č. 296/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé zákony v souvislosti s jeho přijetím - byla upravena ustanovení týkající se konkurzu a vyrovnání (podmínky způsobilosti uchazeče),
9. zákonem č. 124/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byly upraveny podmínky pro prokazování způsobilosti uchazeče před podpisem smlouvy nebo vydáním rozhodnutí o poskytnutí podpory, zejména pak upravuje způsob dokládání bezúhonnosti uchazeče (výpis z evidence Rejstříku trestů již nedokládá uchazeč, ale tento výpis si zajišťuje poskytovatel sám),
10. zákonem č. 110/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony - v souladu s právem Evropských společenství byly upraveny definice pojmů (§ 2), nově vymezen předmět podpory, způsoby jejího poskytování a poskytovatelé (§ 3), rozšířen postup při přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace (§ 5, §5a a § 6), změněny podmínky poskytnutí a použití podpory (§ 7 a § 8), návazně byly upraveny vztahy mezi poskytovatelem a příjemcem (§ 9), lhůty a způsob poskytnutí podpory (§ 10),



vlastnická práva k výsledkům a využití výsledků projektu (§ 11), poskytování informací (§ 12), kontrola (§ 13) a důsledky porušení ustanovení zákona (§ 14), vlastnictví majetku pro výzkum, vývoj a inovace (§ 15) a práva k výsledkům a jejich využití (§ 16). V hlavě V zákona (§ 17 až § 26) o veřejné soutěži ve výzkumu, vývoji a inovacích, byly promítnuty zejména změny vyplývající z předešlých částí zákona. Zrušeny byly § 27 až § 29 zákona, týkající se hodnocení výzkumných záměrů s tím, že přechodné období dokončení již řešených výzkumných záměrů je upraveno přechodnými ustanoveními zákona č. 110/2009 Sb. (článek II). Zde je třeba upozornit na to, že přechodná ustanovení novel zákonů nejsou uvedena v plném znění zákonů a proto nejsou tato ustanovení uvedena ani v zákonu č. 211/2009 Sb. V hlavě VII zákona (§ 28 - § 32) týkající se poskytování informací a informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byla zejména část tohoto systému týkající se výzkumných záměrů (CEZ) nahrazena částí týkající se centrální evidence aktivit (CEA) s tím, že CEZ bude podle dovozován po dobu dokončení výzkumných záměrů. V hlavě VII zákona (§ 33 až § 36a) týkající se orgánů výzkumu, vývoje a inovací došlo k dílčí změně kompetencí mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Radou pro výzkum, vývoj a inovace a zejména ke zřízení Technologické agentury ČR. Ke změně došlo i v hlavě IX zákona (§ 37) týkající se územních samosprávných celků tak, že byl upraven jejich postup při aplikaci zákona. V hlavě X zákona (§ 38 - § 39) o přechodných a zmocňovacích ustanoveních a v hlavě XI

zákona (§ 40 a § 41) o společných a zrušovacích ustanoveních je hlavní změnou zrušení dvou ze tří prováděcích předpisů - nařízení vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji a nařízení vlády č. 462/2002 Sb., o institucionální podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o hodnocení výzkumných záměrů. Zde je třeba znovu upozornit na to, že přechodná ustanovení uvedená v úplném znění zákona (v zákonu č. 211/2009 Sb.) se týkají původního znění zákona č. 130/2002 Sb. z roku 2002 a že aktuální přechodná ustanovení vyplývající z jeho novely zákonem č. 110/2009 Sb. jsou uvedena v něm.

Jedním z důsledků převzetí definic pojmů Evropských společenství je i změna terminologie. Tam, kde je v zákoně č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uveden název, legislativní zkratka „vývoj“ pro pojem „experimentální vývoj“ neplatí a platný název je např. „Rada pro výzkum, vývoj a inovace“ nebo „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky“. Tam, kde se o název nejedná, legislativní zkratka platí a správný je např. „informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“ nebo „projekty výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“ atd. Tato pravidla platí pro právní dokumenty, v nelegislativních textech včetně tohoto průvodce se běžně používá pojem „výzkum, vývoj a inovace“ nebo (podle kontextu) pojem „výzkum a vývoj“.

Součástí novely zákona č. 130/2002 Sb. zákonem č. 110/2009 Sb. byly i změny souvisejících zákonů:

- zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů,

- zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 137/2006 Sb, o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
- koncesního zákona č. 139/2006 Sb., ve znění zákona č. 30/2008 Sb.

Vzhledem k rozsahu změn předseda vlády vyhlásil jako zákon č. 211/2009 Sb. úplné znění zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 41/2004 Sb., zákonem č. 215/2004 Sb., zákonem č. 342/2005 Sb., zákonem č. 413/2005 Sb., zákonem č. 227/2006 Sb., zákonem č. 81/2006 Sb., zákonem č. 171/2007 Sb., zákonem č. 296/2007 Sb., zákonem č. 124/2008 Sb. a zákonem č. 110/2009 Sb.

Prováděcím předpisem zákona č. 130/2002 Sb. je nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Tímto nařízením vlády bylo s účinností od 1. ledna 2010 nahrazeno nařízením vlády č. 267/2002 Sb., o informačním systému výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů. Zbývající dva prováděcí předpisy zákona č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (tj. nařízení vlády č. 461/2002 Sb. a nařízení vlády č. 462/2002 Sb.) byly zákonem č. 110/2009 Sb. zrušeny, část z nich byla zapracována přímo do zákona č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a část je upravena vnitřními předpisy příslušných poskytovatelů, tj. např. složení komise, způsob nakládání s údaji obsaženými v návrzích projektů a další pravidla činnosti komise pro přijímání návrhů projektů stanoví poskytovatel.

**Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích** a zákon č. 342/2005 Sb., o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o veřejných výzkumných institucích.

Zákon č. 341/2005 Sb. byl novelizován zákonem č. 533/2006 Sb. Touto novelou byly z přílohy č. 1 zákona č. 341/2005 Sb., v které jsou jmenovitě uvedeny organizace, které budou od 1. ledna 2007 převedeny na veřejné výzkumné instituce, vyjmuty 4 státní příspěvkové organizace. Zvláštnosti transformace ústavů Akademie věd ČR byly řešeny novelou zákona č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky. Další novela zákona o veřejných výzkumných institucích byla provedena v rámci transpozice Směrnice Rady EU 2005/71/ES ze dne 12. října 2005 o zvláštním postupu při přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu. Poslední novela zákona o veřejných výzkumných institucích byla provedena k 1. červenci 2009 zákonem č. 110/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, tak, aby byl v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

**Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách** nabyl účinnosti 1. června 2006. Zákon umožňuje provádět výzkum na těchto buňkách za transparentních podmínek. Zákon dále řeší otázky dovozu a vývozu embryonálních kmenových buněk a zakazuje vývoz embryí pro výzkumné účely. Obsahuje i novou úpravu asistované reprodukce, která odpovídá všem požadavkům na etickou, občanskoprávní

a rodinnou právní úpravu v celé této problematice. Součástí zákona je i novelizace trestního zákoníku, která umožní postihovat porušování zákona v této oblasti. MŠMT podle tohoto zákona rozhoduje o vydání povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a k souvisejícím činnostem, spravuje registru linií lidských embryonálních kmenových buněk a provádí v této oblasti kontrolu. Připravuje se novela tohoto zákona tak, aby nebránil výzkumu v této velice perspektivní oblasti.

RVVI v září 2006 nově1 jmenovala Bioetickou komisi jako svůj poradní orgán, který se od roku 2007 věnuje především otázkám, vyplývajícím ze zákona č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů. Bioetická připravuje pro RVVI návrh stanovisek k žádostem výzkumných organizací o povolení výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách. Bioetická komise Rady zároveň sleduje i dění v bioetické oblasti v rámci Evropské unie a zajišťovala akce související s předsednictvím České republiky v Radě EU v této oblasti.

Evropská komise v roce 2006 vydala aktualizovaný **Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací** (2006/C 323/01). Tímto krokem usiluje o zmodernizování a zlepšení stávajících pravidel státní podpory a rozšiřuje možnosti podpory VaV na nové činnosti podporující inovace. Nový rámec upravuje míru

---

<sup>1</sup> Bioetická komise, jako ad hoc poradní pracovní skupina RVVI vznikla v roce 1998. V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 227/2006 Sb. byla činnost této skupiny ukončena a v souladu s § 23 a § 24 uvedeného zákona zřízena nově. Současně RVVI schválila nový statut a jednací řád bioetické komise.

podpory u projektů základního výzkumu, aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, zásady podpory na studie technické proveditelnosti, na náklady práv k průmyslovému vlastnictví, na inovace postupů a organizační inovace ve službách, na vypůjčení vysoce kvalifikovaných pracovníků, podpory pro inovační seskupení a další. Tento rámec platí do 31. prosince 2013. Po třech letech platnosti bude Komisí přezkoumán. RVVI po konzultacích s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže vydala doporučení pro aplikaci Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. Rámec Společenství i doporučení RVVI jsou k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

V roce 2008 vydala Evropská komise **Nařízení komise (ES) č. 800/2008** ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (**obecné nařízení o blokových výjimkách**). Tímto nařízením umožnila Evropská komise v oblasti výzkumu, vývoje a inovací za předpokladu splnění podmínek Rámce Společenství (2006/C 323/01) a dalších podmínek stanovených nařízením zkrátit nebo zcela vynechat povinnost předběžného oznamování popř. i notifikační řízení povinné pro jakoukoliv formu státní podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Všechny výše uvedené právní předpisy, s výjimkou zákona o Akademii věd ČR, jsou k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz). Zákon o Akademii věd ČR je k dispozici na adrese [www.cas.cz](http://www.cas.cz).

### **3.2. Další platné právní předpisy vztahující se k oblasti výzkumu a vývoje**

Oblast výzkumu a vývoje a jeho podpory z veřejných prostředků nepřímo upravuje, kromě výše uvedených předpisů, řada souvisejících právních předpisů, které např. vymezují možnosti státu zasahovat do konkurenčního prostředí (zákon o veřejné podpoře), upravují zadávání veřejných zakázek nebo stanovují postavení státních výzkumných organizací (rozpočtová pravidla), vymezují postavení Akademie věd České republiky, vysokých škol, upravují pravidla informačních systémů veřejné správy, atd. Výzkumu a vývoje se dále dotýkají i obecné právní předpisy upravující např. smluvní vztahy, průmyslově právní ochranu, poskytování informací, kontrolu apod. Přestože v současné době (červenec 2011) je připravena řada novel, resp. nové znění těchto zákonů, dosud nebyly schváleny popř. nenabýly účinnosti a proto jsou uváděna platná znění těchto právních předpisů. Jsou to zejména:

1. Zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory, a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
4. Vyhláška č. 207/2005 Sb., o formě a obsahu plnění informační povinnosti k poskytnuté veřejné podpoře.
5. Zákon č. 669/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
6. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
7. Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje
8. Zákon č. 41/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách
9. Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách (zrušen zákonem č. 137/2006 Sb.)

10. Zákon č. 148/2003 Sb., o konzervaci a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů)
11. Vyhláška Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 366/2001 Sb., o upřesnění podmínek stanovených v § 6 a 17 zákona o elektronickém podpisu a o upřesnění požadavků na nástroje elektronického podpisu
12. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
13. Nařízení vlády č. 304/2001 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu)
14. Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon)
15. Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže)
16. Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, (o ochraně práv k odrůdám)
17. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů
18. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 320/2001 Sb.
19. Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých zákonů (zákon o elektronickém podpisu)
20. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů
21. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
22. Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů
23. Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)
24. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
25. Zákon č. 106/1999 S., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
26. Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů



27. Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb.
28. Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů
29. Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů
30. Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, ve znění zákona č. 245/2006 Sb.
31. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
32. Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů
33. Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů
34. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů
35. Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
36. Zákon č. 299/1992 Sb., o státní podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů
37. Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.
38. Zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů
39. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
40. Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů
41. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
42. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
43. Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.
44. Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.
45. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů
46. Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (zrušen zákonem č. 500/2004 Sb.)
47. Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
48. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

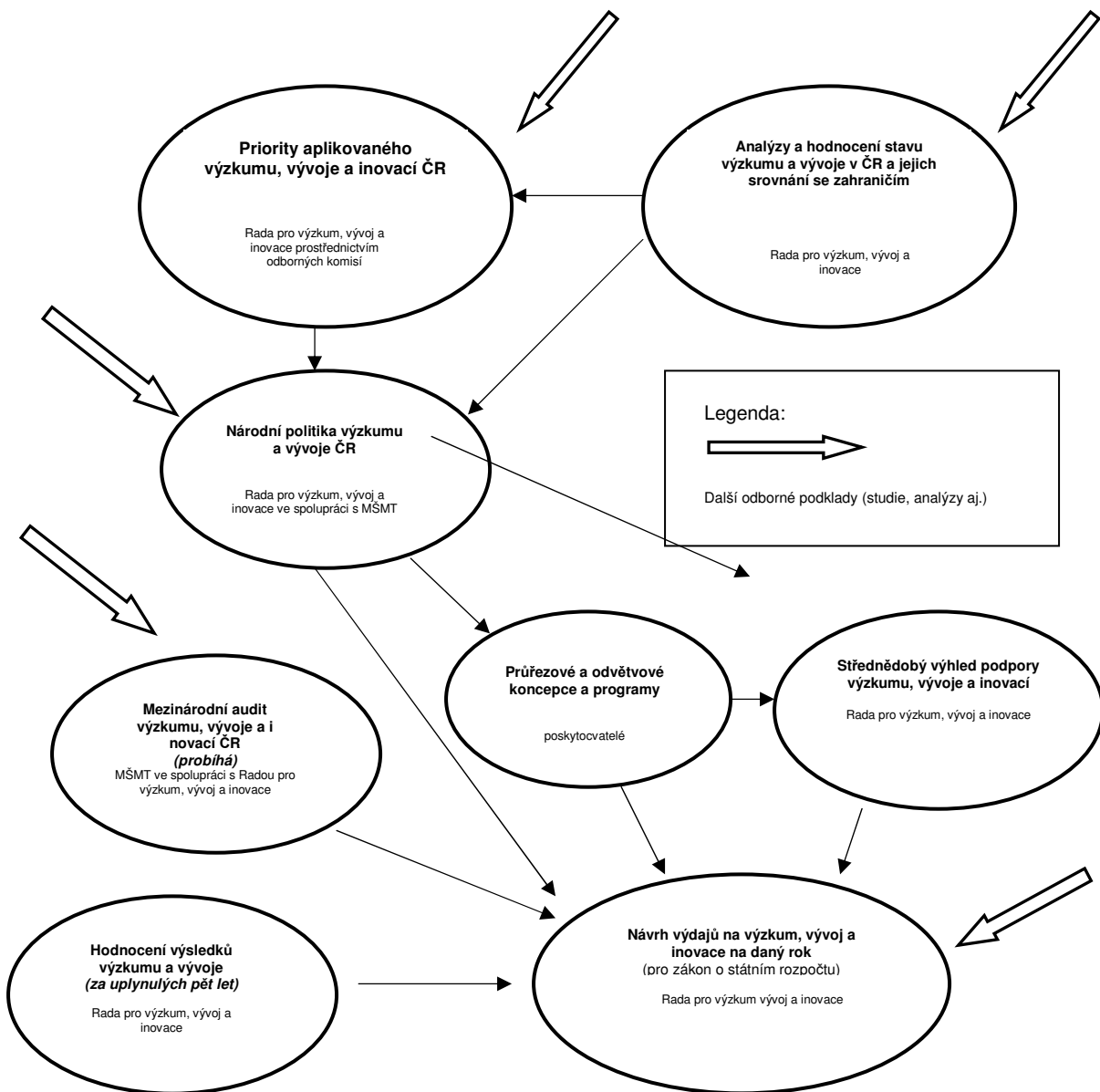
## **4. SOUČASNÝ SYSTÉM VEŘEJNÉ PODPORY VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ**

### **4.1. Systém podpory vývoje a inovací**

Základní schéma podpory VaV z veřejných prostředků je uvedeno na **obr. č. 1**. U hlavních aktivit jsou uvedeni i příslušní gestoři. Systém veřejné podpory VaVal v ČR je značně decentralizovaný. V podstatě všechna ministerstva a ústřední správní úřady podporují ze svých rozpočtových kapitol VaVal, postupně jejich počet poklesne do r. 2012 na polovinu. Nejvýznamnější působnosti v systému mají Rada pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

Aktuální informace o jednotlivých aktivitách jsou uvedeny v kapitole 5. V této 4. kapitole je podrobněji popsána příprava financování VaVal z veřejných prostředků, principy poskytování veřejné podpory a postupy přípravy státního rozpočtu a poskytování veřejné podpory. Je zřejmé, že při vytváření rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace hraje největší roli Rada pro výzkum, vývoj a inovace a při navrhování definitivní výše rozpočtu pak Ministerstvo financí, resp. vláda. Po schválení státního rozpočtu Poslaneckou sněmovnou přiděluje Ministerstvo financí finanční prostředky jednotlivým správcům rozpočtových kapitol - poskytovatelům podpory.

Cyklus znázorněný na **obr. č. 1** trvá obvykle několik let. Návrhy jednotlivých kapitol rozpočtu se zpracovávají pro každý příští rok v období únor - červen daného roku a přidělené finanční prostředky jsou uvolňovány od počátku následujícího roku.



**Obr. 1** Základní kroky (etapy) přípravy státní podpory výzkumu, vývoje a inovací z veřejných prostředků podle zákona č. 130/2002 Sb. Sb.

Vlastní příprava návrhu rozpočtu na rok 2012 začala v prosinci 2010, kdy RVVI vydala Směrnici pro přípravu návrhu rozpočtu. V lednu 2011 pak RVVI navrhla podle § 5a odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb. celkovou výši výdajů na výzkum, vývoj a inovace jednotlivých rozpočtových kapitol a výši institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací na rok 2011. V únoru pak předložili správci rozpočtových kapitol podrobný návrh výše výdajů na rok 2012 a návrh střednědobého výhledu na léta 2013 a 2014. V březnu pak proběhla jednání RVVI se správci rozpočtových kapitol o jejich návrzích. V závěru března odsouhlasila RVVI návrh rozpočtu, který byl rozeslán do meziresortního připomínkového řízení. V dubnu proběhlo vypořádání připomínek tak, aby návrh byl v květnu popř. v červnu schválen vládou. Vládou schválené výdaje na výzkum, vývoj a inovace pak Ministerstvo financí zapracuje do celkového návrhu státního rozpočtu ČR na r. 2012 a do srpna probíhají jednání už o celkových výdajích a příjmech státního rozpočtu, které v září schvaluje vláda a předkládá Poslanecké sněmovně. Ta projednává návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2012 nejprve v prvním čtení, po kterém už nelze v případě jeho schválení měnit celkové výdaje a příjmy. Následují projednávání návrhu ve výborech Poslanecké sněmovny a v prosinci pak druhé a třetí čtení. V případě, že není návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2012 schválen, nastává rozpočtové provizorium.

Po schválení rozpočtu Poslaneckou sněmovnou následuje do jednoho měsíce jeho rozpis a poté je možné prostředky uvolňovat příjemcům. V oblasti výzkumu, vývoje a inovací je pro uvolnění prostředků nutné splnit zákonem č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stanovené podmínky, z nichž hlavní jsou

splnění závazků příjemce a zařazení údajů o projektech a dalších aktivitách VaVal do informačního systému výzkumu, vývoje a inovací. U již řešených projektů zákon na poskytnutí prostředků stanovuje maximální lhůtu 60 dnů (50 dnů pro poskytovatele a 10 dnů pro RVVI) od počátku kalendářního roku. U nově zahajovaných projektů a dalších aktivit se lhůta 60 dnů vztahuje k nabytí účinnosti smlouvy nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory (tj. u projektů zahajovaných k 1. lednu daného roku jde rovněž o lhůtu 60 dnů od počátku kalendářního roku). V případě prodlení ze strany příjemce má poskytovatel právo uzavřít smlouvu s dalším uchazečem v pořadí, v případě prodlení ze strany poskytovatele má příjemce nárok na úhradu nákladů odpovídající plánovaným nákladům na řešení projektu (§ 25, odst. 2 a 3 zákona č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Veřejná podpora výzkumu a vývoje se provádí dvěma formami:

- a) účelovým financováním, tj. podporou výzkumných projektů a dalších aktivit:
- „**grantových projektů**“ základního výzkumu, tj. projektů navržených fyzickými nebo právníckými osobami, kde si cíle a způsob řešení stanovuje příjemce sám,
  - „**programových projektů**“ aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, tj. projektů naplňujících cíle programů vyhlášených poskytovateli. Programy navrhuje a vyhlašují správci rozpočtových kapitol, posuzuje je Rada pro výzkum, vývoj a inovace a schvaluje vláda, Některé programy jsou realizovány podporou „projektů pro státní správu“, tj. projektů, kde státní správa určuje

parametry jejich výsledků. Jelikož jediným uživatelem je stát, vyhlašuje se veřejná soutěž podle zákona č. 137/2006 Sb.,

- **specifického vysokoškolského výzkumu**, kterým je výzkum prováděný studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů a který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním,
- **velké infrastruktury** pro výzkum, vývoj a inovace, kde jednotlivé projekty schvaluje vláda.

Účelové finanční prostředky poskytují správci kapitol státního rozpočtu jako dotace právnickým nebo fyzickým osobám nebo zvýšením výdajů organizačních složek státu, organizačních složek územních samosprávných celků nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem.

b) institucionálním financováním, tj. poskytnutím institucionálních prostředků na:

- dlouhodobý koncepční **rozvoj výzkumné organizace** na základě zhodnocení jí dosažených výsledků a po přechodné období na řešení **výzkumných záměrů**. Podíl prostředků na výzkumné záměry (VZ) a na rozvoj výzkumných organizací (RVO) podle přechodných ustanovení zákona č. 110/2009 Sb. znázorňuje následující tabulka:

Zahájení VZ	Ukončení VZ	2010		2011		2012	
		RVO Hodnocení	VZ „CEZ“	RVO Hodnocení	VZ „CEZ“	RVO Hodnocení	VZ „CEZ“
2005	2009	1	0	1	0	1	0
2006	2009	1	0	1	0	1	0

Zahájení VZ	Ukončení VZ	2010		2011		2012	
		RVO Hodnocení	VZ „CEZ“	RVO Hodnocení	VZ „CEZ“	RVO Hodnocení	VZ „CEZ“
2004	2010	1/3	2/3	1	0	1	0
2005	2010	1/3	2/3	1	0	1	0
2005	2011	1/3	2/3	2/3	1/3	1	0
2006	2011	1/3	2/3	2/3	1/3	1	0
2007	2011	0	1	0	1	1	0
2007	2012	0	1	0	1	2/3	1/3
2007	2013	0	1	0	1	1/3	2/3
2009	2013	0	1	0	1	1/3	2/3
2009	2013	0	1	0	1	1/3	2/3

- **mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji**, realizovanou na základě mezinárodních smluv, která zahrnuje poplatky za účast České republiky v mezinárodních programech a organizacích a dále podporu projektů mezinárodní spolupráce, kde výběr projektů provádí Evropská unie nebo jiný stát nebo mezinárodní organizace (např. Rámcové programy EU).
- **operační programy ve výzkumu, vývoji a inovacích** nebo na jejich část zajišťující cíle ve výzkumu, vývoji a inovacích, kde výběr projektů probíhá na základě soutěže podle nařízení Evropské komise. Ze státních výdajů na výzkum, vývoj a inovace jsou z 15 % spolufinancovány tři operační programy - „Výzkum a vývoj pro inovace“ (MŠMT), část „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ (MŠMT) a část „Podnikání a inovace“ (MPO), 85 % veřejných prostředků poskytuje Evropská komise.

- **náklady systém podpory výzkumu, vývoje a inovací**, zejména na zajištění veřejných soutěží a hodnocení projektů, ocenění výsledků atd. a náklady spojené s činností Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Grantové agentury České republiky, Technologické agentury České republiky a Akademie věd České republiky.

Podle původního znění zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře VaV z veřejných prostředků a jeho prováděcích předpisů se o institucionální podporu výzkumného záměru mohly ucházet jen veřejné vysoké školy, vojenské a policejní vysoké školy, příspěvkové organizace a organizační složky ČR. Od roku 2004 se při splnění určitých podmínek o institucionální podporu mohly ucházet i právnické osoby ze soukromého sektoru. Od r. 2007 (Rámcem Společenství) je institucionální podpora výzkumných záměrů a nyní i prostředků na rozvoj výzkumných organizací určena pouze **výzkumným organizacím**, kterými mohou být všechny veřejné i soukromé právnické osoby, ale pouze za splnění určitých podmínek (od 1. července 2009 jsou uvedeny přímo v zákoně č. 130/2002 Sb.):

- jejich hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií,
- které zisk zpětně investuje do činností podle bodu 1, k jejichž výzkumným kapacitám nebo výsledkům nemají přednostní přístup subjekty provádějící ekonomickou činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb, které by na výzkumnou organizaci mohly uplatňovat vliv.



Splnění podmínek pro výzkumné organizace hodnotí poskytovatel prostředků, projednává je nejprve s Úřadem na ochranu hospodářské soutěže (zejména z hlediska článku 87 Smlouvy o ES) a potom s Radou pro výzkum, vývoj a inovace (zejména z hlediska podpory výzkumných organizací podle dosahovaných výsledků).

Významné změny v popsaném systému přinesla Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Reformu vláda schválila usnesením ze dne 26. března 2008 č. 287. Usnesení vlády dále uložilo řadu úkolů pro realizaci reformy. Hlavním důvodem reformy bylo zvýšit doposud nízké přínosy výzkumu, vývoje a inovací pro ekonomiku a společnost ČR, zjednodušit chod celého systému podpory, zvýšit jeho efektivnost a propojit VaV s inovačními aktivitami. Reforma dále koncentruje veřejnou podporu VaV do menšího počtu rozpočtových kapitol a zavádí významné změny v institucionální a účelové podpoře VaV. Principy reformy byly promítnuty do novely zákona č. 130/2002 Sb. Podrobnosti jsou uvedeny v kapitole 6.

#### **4.2. Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoje a inovace**

Výdaje státního rozpočtu na VaV do roku 2011 trvale rostly, i když tempo růstu se po hospodářské krizi začalo výrazně zpomalovat. VaV patří k jedné z hlavních priorit vlády, na kterou vláda zvyšuje výdaje i v období hospodářské krize a snižování veřejných výdajů v řadě jiných oblastí. V letošním roce výdaje státního rozpočtu na výzkum a vývoj mají podle poslední predikce vývoje HDP dosáhnout výše 0,7 % HDP.

<b>Rok</b>	<b>Výdaje SR na VaVal (mil Kč)</b>	<b>Nárůst (mil. Kč)</b>	<b>Nárůst (%)</b>
2007	21 500	-	-
2008	22 996	1 496	7,0
2009	24 842	1 846	8,0
2010	25 392	550	2,2
2011	25 917	525	2,1
(2012 - návrh)	25 917	0	0,0

Výdaje státního rozpočtu na VaV ale nejsou jedinými veřejnými zdroji pro tuto oblast. Postupně od r. 2010 nabývají na významu strukturální fondy EU. Jde zejména o operační program „Výzkum a vývoj pro inovace“, částečně i operační programy „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ a „Podnikání a inovace“ V rámci těchto tří operačních programů je na výzkum a vývoj do r. 2015 určeno zhruba 80 mld. Kč z prostředků EU (bez spolufinancování z národních zdrojů).

## **5. NÁRODNÍ POLITIKA VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ A JEJÍ REALIZACE**

System veřejné podpory VaVal je založen na realizaci opatření vyplývajících z Národní politiky VaVal a na plnění úkolů vyplývajících z dalších usnesení vlády k problematice VaVal. Realizace politiky VaVal probíhá v rámci platných právních předpisů pro tyto oblasti.

V minulých letech docházelo ke zvyšování návazností „Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008“ na související oblasti, především pak na „Národní inovační politiku ČR na léta 2005 až 2010“ a na využití výsledků VaV v inovacích výrobků, technologií a služeb. Docházelo i k významnému posilování návaznosti na politiky výzkumu, vývoje inovací členských států Evropské unie, především v rámci realizace Lisabonské strategie a rozvíjení Evropského výzkumného a inovačního prostoru.

Usnesením vlády ze dne 8. června 2009 č. 729 byla schválena jediná politika pro celou oblast výzkumu, vývoje a inovací - „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015“.

V předcházející kapitole byl stručně popsán systém veřejné podpory, základní dokumenty a jejich návaznosti. V této kapitole budou stručně charakterizovány hlavní aktivity, které se týkají:

- vstupů pro Národní politiku VaV; tj. priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací (dříve dlouhodobých základních směrů výzkumu - DZSV) a „Analýz stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím“,
- vlastní Národní politiky VaVal,
- hodnocení výsledků VaV jako jednoho z hlavních nástrojů pro zvýšení výkonnosti a efektivnosti VaV,
- zabezpečení návazností na politiku VaV a související politiky Evropské unie a jejich realizaci,

- dalších významných opatření ve VaV.

V roce 2008 byly zahájeny podstatné změny v systému podpory výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Vláda dne 26. března 2008 usnesením č. 287 schválila Reformu systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR a uložila řadu termínovaných úkolů pro její realizaci. Podrobnosti, jak již bylo zmíněno v předcházející kapitole 4, jsou uvedeny v kapitole 6.

## **5.1. Vstupy Národní politiky VaV**

Jak již bylo uvedeno, k základním vstupům patří priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací a pravidelné každoroční Analýzy stavu VaV v ČR a jejich srovnání se zahraničím.

### **5.1.1 Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací**

Do roku 2009 byly priority výzkumu a vývoje formulovány jako dlouhodobé základní směry výzkumu (DZSV). Návrhy DZSV připravovaly odborné komise Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI). Po projednání v RVVI byly předkládány ke schválení vládě. První soubor DZSV schválila vláda dne 1. července 2005 usnesením č. 661, aktualizované DZSV pak usnesením ze dne 18. října 2006 č. 1192. DZSV stanovovaly priority perspektivních výzkumných směrů z hlediska potenciálních přínosů pro ekonomiku a společnost.

V Reformě bylo mj. konstatováno, že se ne zcela podařilo naplnit původní záměr zavedení institutu tvorby a realizace DZSV, kterým byla snaha o koncentraci finančních, personálních a jiných zdrojů na řešení omezeného počtu výzkumných směrů. Předpokládalo se, že navazující realizace DZSV prostřednictvím Národní politiky VaV či Národních programů VaV povede k útlumu

některých oborů, k rozvoji či založení oborů jiných. To se nepodařilo, DZSV byly stále ještě příliš širokým souborem v podstatě všech vědních / výzkumných oborů provozovaných v ČR. Příčin tohoto stavu bylo více. Mezi hlavní patřil rozpor mezi pojetím DZSV jako přehledu výzkumných aktivit a jejich využitím pro přípravu programů aplikovaného VaV s požadavkem na jasně formulované, konkrétní a zhodnotitelné cíle programů s přínosy pro konkurenceschopnost ekonomiky a rozvoj společnosti.

V **Tab. č. I** jsou uvedeny základní charakteristiky minulých DZSV:

<b>Název</b>	<b>Dlouhodobé základní směry výzkumu (DZSV)</b>
<i>Schválení</i>	Usnesení vlády ze dne 1. července 2005 č. 661
<i>Obsah a hlavní uložené úkoly</i>	7 DZSV: Udržitelný rozvoj; Molekulární biologie; Energetické zdroje; Materiálový výzkum; Konkurenceschopné strojírenství; Informační společnost; Bezpečnostní výzkum Uloženo: <ul style="list-style-type: none"> <li>• zabezpečit DZSV v návrhu státního rozpočtu</li> <li>• vycházet z DZSV při přípravě návrhů nových programů výzkumu a dalších podpůrných aktivit VaV</li> <li>• aktualizovat Národní politiku VaV na období 2004-2008</li> </ul>
<i>Poznámky</i>	Chybí společenské a humanitní vědy, pro které se nepodařilo zpracovat dostatečně zdůvodněný podklad
<b>Název</b>	<b>Aktualizace dlouhodobých základních směrů výzkumu</b>
<i>Schválení</i>	Usnesení vlády ze dne 18. října 2006 č. 1192
<i>Obsah a hlavní uložené úkoly</i>	Doplněn směr 8: Společensko-vědní výzkum Uloženo: <ul style="list-style-type: none"> <li>• zabezpečit DZSV v návrhu státního rozpočtu</li> <li>• vycházet z DZSV při přípravě návrhů nových programů výzkumu a dalších podpůrných aktivit VaV</li> </ul>
<i>Poznámky</i>	I aktualizované DZSV jsou stále ještě příliš široké

Úplná znění DZSV, aktualizovaných DZSV i obě usnesení vlády jsou k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz) v části Dokumenty VaV.

V roce 2008 proběhla přehodnocení DZSV. Po dalších dílčích úpravách se staly jako priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací součástí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015. Vzhledem k požadavkům resortů na rozšíření priorit o další témata se nepodařilo priority více koncentrovat na ty směry výzkumu, vývoje a inovací, jejichž výsledky budou rozhodující pro konkurenceschopnost ekonomiky a rozvoj společnosti.

Při přehodnocení a aktualizaci DZSV se sice podařilo částečně zúžit jejich vymezení a lépe je provázat se zájmy a potřebami uživatelů výsledků VaV. Nepodařilo se ale, zejména vzhledem k vymezenému času a tlaku jak výzkumných organizací, tak i resortů, zmenšit jejich počet (většina vyspělých zemí se zaměřuje na 3 až 5 priorit) a i částečně zúžené vymezení stále zůstává příliš široké. Proto jsou určeny pouze pro období do r. 2011.

V následující **Tab. č. II** jsou uvedeny priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2011:

Název	Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2011
<i>Schválení</i>	Usnesením vlády ze dne 8. června 2009 č. 729.
<i>Obsah a hlavní uložené úkoly</i>	8 priorit: Energetické zdroje, Materiálový výzkum, Konkurenceschopné strojírenství, Informační společnost, Bezpečnostní výzkum, Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje, Zdraví lidu, Priority rozvoje české společnosti.  Uloženo:  vycházet z priorit při přípravě návrhů nových programů výzkumu a dalších podpůrných aktivit VaV

Poznámka	Aktualizované DZSV, které RVVI schválila na svém 237. zasedání, byly z jedním z východisek pro přípravu Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015 a po dalších dílčích úpravách se staly jako priority aplikovaného VaVal její součástí
----------	---

Vláda na svém jednání dne 6. dubna 2011 schválila „Principy pro přípravu národních priorit výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“, které definují postup přípravy nových priorit. Nové priority, které budou připraveny do 30. června 2012:

1. musí řešit současné a budoucí socioekonomické potřeby ČR v horizontu cca 10 let,
2. daná potřeba musí být řešitelná prostřednictvím VaV,
3. nové priority musí být konkrétní a reálné-musíme mít v ČR odpovídající úroveň personální a materiální,
4. výsledek dosažený řešením priorit musí být aplikovatelný a využitelný v ČR,
5. priority budou připravovat uznávaní odborníci podle relevantních analýz, ve druhé etap přípravy se do procesu zapojí i ty resorty, které jsou poskytovateli podpory na VaV.

Úplná znění stávajících priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací a postup přípravy nových priorit včetně usnesení vlády jsou k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz) v části Dokumenty VaV.

### **5.1.2 Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím (analýzy VaVal)**

Analýzy VaV<sup>2</sup> se zpracovávají od roku 1999. Od roku 2003 je každoročně zpracovává a vládě předkládá RVVI. Po projednání ve

---

<sup>2</sup> Inovace do názvu těchto dokumentů byly doplněny poprvé v roce 2006.

vládě jsou publikovány v české a anglické verzi na internetu (na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz)) a tiskem. Analýzy VaVal nenavrhují žádná opatření pro odstranění nedostatků či pro další rozvoj zjištěných předností. Analýzy VaVal jsou však plně využívány při přípravě významných koncepčních a strategických dokumentů jak pro VaV a inovace, tak i pro ekonomiku jako celek. Analýzy VaVal opakovaně konstatují, že dochází k mírnému zlepšování jak vstupů, tak i výstupů VaV v Česku, ale zaostávání za vyspělými zeměmi je stále ještě značné.

Analýzy VaVal jsou využívány při přípravě souvisejících strategických a koncepčních dokumentů. Byly využity při přípravě Národních politik VaV z roku 2000, 2004, její aktualizace v roce 2006 a dále při přípravě Národní inovační politiky na léta 2005-2010. Analýzy VaV byly využity i při přípravě celkových koncepcí a strategií, kromě jiného při přípravě Strategie hospodářského růstu v roce 2005 a Národního strategického referenčního rámce, jako základu pro vypracování operačních programů pro čerpání prostředků EU na realizaci politiky soudržnosti v rozpočtovém období 2007-2013. Analýzy VaVal byly využity i při přípravě Zelené a Bílé knihy výzkumu, vývoje a inovací v ČR<sup>3</sup> a pro zdůvodnění návrhu Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací ČR. Analýzy VaVal byly rovněž jedním z podkladů pro přípravu Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015.

---

<sup>3</sup> Bílou a Zelenou knihu připravilo za účasti externích odborníků Technologické centrum AV ČR. Texty obou dokumentů jsou k dispozici na adresách [www.tc.cz](http://www.tc.cz) a [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz). Oba dokumenty byly vydány knižně v nakladatelství SLON.



V následující **Tab. č. III** jsou uvedeny základní charakteristiky aktuálních analytických dokumentů:

<i>Název</i>	<b>Analýza stavu VaVal v ČR a jejich srovnání se zahraničím 2009</b>
<i>Schválení</i>	Vláda analýzu VaVal 2009 schválila usnesením vlády ze dne 21. prosince 2009 č.1580
<i>Obsah a hlavní uložené úkoly</i>	Analýzováno bylo 5 oblastí: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vstupy do výzkumu a vývoje (část A),</li> <li>• Výstupy výzkumu a vývoje (část B),</li> <li>• Inovace a konkurenceschopnost (část C),</li> <li>• Zapojení České republiky do mezinárodních projektů (část D),</li> <li>• Oceněné mimořádné výsledky výzkumu, vývoje a inovací v roce 2008 (část E).</li> </ul>
<i>Poznámky</i>	Analýza je k dispozici na adrese <a href="http://www.vyzkum.cz">www.vyzkum.cz</a> a byla vydána v české a zkrácené anglické verzi pouze na CD.
<i>Název</i>	<b>Analýza stavu VaVal v ČR a jejich srovnání se zahraničím 2010</b>
<i>Schválení</i>	Vláda analýzu VaVal 2010 schválila usnesením vlády č. 46 z 19. 1. 2011
<i>Obsah a hlavní uložené úkoly</i>	Analýzováno bylo 6 oblastí: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Investice do výzkumu a vývoje (část A),</li> <li>• Lidské zdroje pro výzkum a vývoj (část B),</li> <li>• Výstupy výzkumu a vývoje (část C)</li> <li>• Inovace a konkurenceschopnost (část D),</li> <li>• Mezinárodní výzkum a spolupráce (část E),</li> <li>• Ocenění mimořádných výsledků výzkumu, vývoje a inovací v roce 2009 (část F).</li> </ul>
<i>Poznámky</i>	Analýza je k dispozici na adrese <a href="http://www.vyzkum.cz">www.vyzkum.cz</a> a byla vydána v české a zkrácené anglické verzi pouze na CD.

Všechny uvedené analytické dokumenty a příslušná usnesení vlády jsou k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

### 5.1.3 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 (NP VaVal)

V následující **Tab. č. IV** jsou uvedeny základní informace o obou politikách, které současné politice předcházely:

<i>Název</i>	<b>Národní politika výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004-2008</b>
<i>Schválení</i>	Usnesení vlády ze dne 7. ledna 2004 č. 5
<i>Hlavní uložené úkoly</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Připravit navazující resortní koncepce výzkumu a vývoje</li> <li>• Rozpočtově zajistit plnění politiky a resortních koncepcí</li> <li>• Vytvořit předpoklady pro plnění Barcelonských cílů a Lisabonské strategie, včetně přístupu ČR k Akčnímu plánu pro Evropu</li> <li>• Vyhodnotit nepřímé nástroje podpory VaV (daňové úlevy aj.)</li> <li>• Připravit komplexní návrh hodnocení výsledků a efektivity VaV</li> </ul>
<i>Poznámky</i>	Politika je uspořádána do 140 tezí v pěti částech. Politika zabezpečuje návaznosti na aktuální cíle a strategie EU.
<i>Název</i>	<b>Národní inovační politika České republiky na léta 2005-2010</b>
<i>Schválení</i>	Usnesení vlády ze dne 7. července 2005 č. 851
<i>Hlavní uložené úkoly</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Realizovat opatření NIP</li> <li>• Harmonizovat NP VaV na léta 2004 - 2010 s NIP</li> <li>• Předložit návrh novely zákona č. 130/2002 Sb.</li> </ul>
<i>Poznámky</i>	<p>Politika je uspořádána do čtyřech částí se 48 konkrétními opatřeními:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Posílit výzkum a vývoj jako zdroj inovací</li> <li>2. Vytvořit funkční spolupráci veřejného a soukromého sektoru</li> <li>3. Zajistit lidské zdroje pro inovace</li> <li>4. Zefektivnit výkon státní správy ve výzkumu, vývoji a inovacích</li> </ol>

Název	Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou a dalšími relevantními dokumenty České republiky a Evropské unie
Schválení další aktualizace	Usnesení vlády ze dne 22. února 2006 č. 178
Hlavní uložené úkoly	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Připravit a předložit vládě návrh Národního programu výzkumu III</li> <li>• Podat zprávu o plnění Národního programu výzkumu I</li> <li>• Zajistit přístup ČR k doporučení Evropské komise o Evropské chartě pro výzkumné pracovníky a o Kodexu pro přijímání výzkumných pracovníků</li> </ul>
Poznámky	Operativní dokument zabezpečující soulad především s podrobnou Národní inovační politikou ČR na léta 2005-2010. Dokument dále zabezpečuje soulad s aktuálními aktivitami EU ve VaV souvisejícími především se znovuoživením Lisabonské strategie.

V roce 2007 zahájilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ve spolupráci s RVVI práce na přípravě nové politiky, která podle usnesení vlády ze dne 21. února 2006 měla být předložena vládě do 31. prosince 2008. V přípravných pracích byly využity i výsledky veřejné diskuse, kterou organizovala Asociace výzkumných organizací (AVO). AVO je obecně prospěšná společnost, která sdružuje organizace a jednotlivce zabývající se aplikovaným výzkumem. Pověření AVO organizací a vyhodnocením veřejné diskuse k obsahu příští Národní politiky VaV bylo vyjádřením snahy zapojit do přípravy strategického dokumentu širší odbornou veřejnost.

Při přípravě nové politiky se ukázalo, že problémy a nedostatky veřejné podpory VaV jsou natolik závažné, že náprava bude vyžadovat zásadnější změny celého systému. RVVI proto připravila návrh již zmíněné Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací.

Reformu, jak již bylo uvedeno, schválila vláda 26. března 2008 usnesením č. 287. Toto usnesení kromě jiného uložilo RVVI, aby ve spolupráci s MŠMT předložila vládě do 31. března 2009 návrh nové Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015. Práce na přípravě nové politiky koordinovala řídicí skupina pod vedením I. místopředsedkyně RVVI PhDr. M. Kopicové. Pro návrh nové politiky byly využity i dokumenty, které v rámci strategických studií vypracovalo Technologické centrum AV ČR:

- Zelená kniha výzkumu vývoje a inovací v ČR
- Bílá kniha výzkumu, vývoje a inovací v ČR
- Modrá kniha výzkumu vývoje a inovací v ČR

V následující **Tab. č. V** jsou uvedeny základní informace o NP VaVal na léta 2009-2015:

<i>Název</i>	<b>Národní politika výzkumu a vývoje České republiky na léta 2009-2015</b>
<i>Schválení</i>	Usnesení vlády ze dne 8. června 2009 č. 729
<i>Hlavní uložené úkoly</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gestorům realizovat opatření NP VaVal a do 30. června 2012 předložit průběžné zprávy o jejich plnění předsedovi RVVI</li> <li>• realizovat meziresortní a odvětvové koncepce dle Reformy</li> <li>• předsedovi RVVI do 30. listopadu 2012 předložit vládě průběžnou zprávu o plnění a aktualizaci NP VaVal</li> </ul>
<i>Poznámky</i>	<p>Politika je uspořádána do 35 konkrétních opatření zajišťujících plnění devíti cílů (gestor cíle):</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zavést strategické řízení VaVal na všech úrovních (RVVI) - 4 opatření</li> <li>2. Zacílit veřejnou podporu VaV na potřeby udržitelného rozvoje (RVVI) - 2 opatření</li> <li>3. Zvýšit efektivitu systému veřejné podpory VaVal (RVVI) - 5 opatření</li> <li>4. Využívat výsledky VaV v inovacích a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru ve VaVal (MPO s MŠMT a TA ČR) - 10 opatření</li> </ol>

	<p>5. Zlepšit zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) - 3 opatření</p> <p>6. Zajistit kvalitní lidské zdroje pro VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) - 3 opatření</p> <p>7. Vytvořit v ČR prostředí stimuluující VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) - 3 opatření</p> <p>8. Zajistit účinné vazby na politiky v jiných oblastech (RVVI) - 2 opatření</p> <p>9. Důsledně hodnotit systém VaVal (RVVI) - 3 opatření</p> <p>Součástí dokumentu jsou i Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací.</p>
--	---

Vládou schválený dokument obsahuje jednak vlastní NP VaVal ČR na léta 2009-2015 a dále Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací a pět příloh (Harmonogram a gestoři jednotlivých částí; Přehled cílů a hlavních aktivit (opatření); Operační programy podporující VaVal a stav implementace; Rekapitulace plnění NP VaV na léta 2004-2008; Schéma systému VaVal od 1. července 2009 - účelové a institucionální financování).

Vlastní politika má pět částí:

- I. Východiska NP VaVal
- II. Hlavní principy NP VaVal
- III. Cíle a aktivity NP VaVal
- IV. Hlavní principy NP VaVal po roce 2015
- V. Nároky a dopady (nároky na právní řád, státní rozpočet, další nároky, dopady - na ekonomiku, společnost, životní prostředí)

V části I jsou kromě jiného i řešeny otázky využití prostředků ze strukturálních fondů EU k rozvoji výzkumu, vývoje a inovací. V části III Hlavní principy NP VaVal po roce 2015 se vymezuje základní

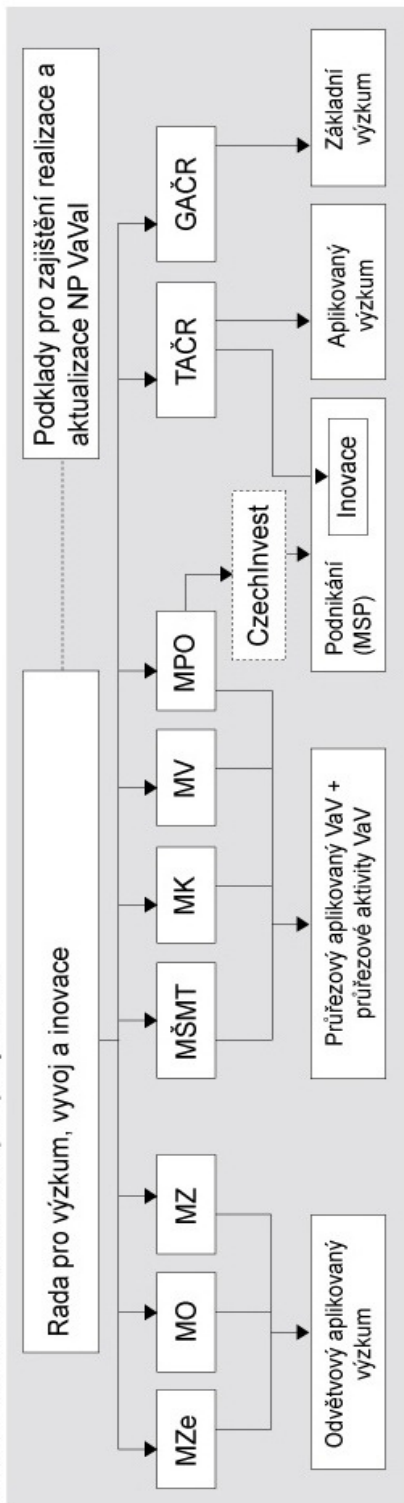
rámec příští politiky ve struktuře: Východiska, Finanční aspekty, Mezinárodní aspekty, Regionální aspekty.

Schéma systému VaVal, který v ČR platí od 1. července 2009, je uvedeno na následující stránce. Na schématu jsou znázorněny hlavní vazby při poskytování účelové a institucionální podpory VaVal. Tento dokument nahrazuje dřívější Národní politiku výzkumu a vývoje ČR na léta 2004-2008, která byla schválena usnesením vlády ze dne 7. ledna 2005 č. 5, a Národní inovační politiku ČR na léta 2005 až 2010, která byla schválena usnesením vlády ze dne ze dne 7. července 2005 č. 851. Návrh priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací nahrazuje aktualizované dlouhodobé základní směry výzkumu (dále jen „DZSV“), které na návrh RVV schválila vláda usnesením ze dne 18. října 2006 č. 1192.

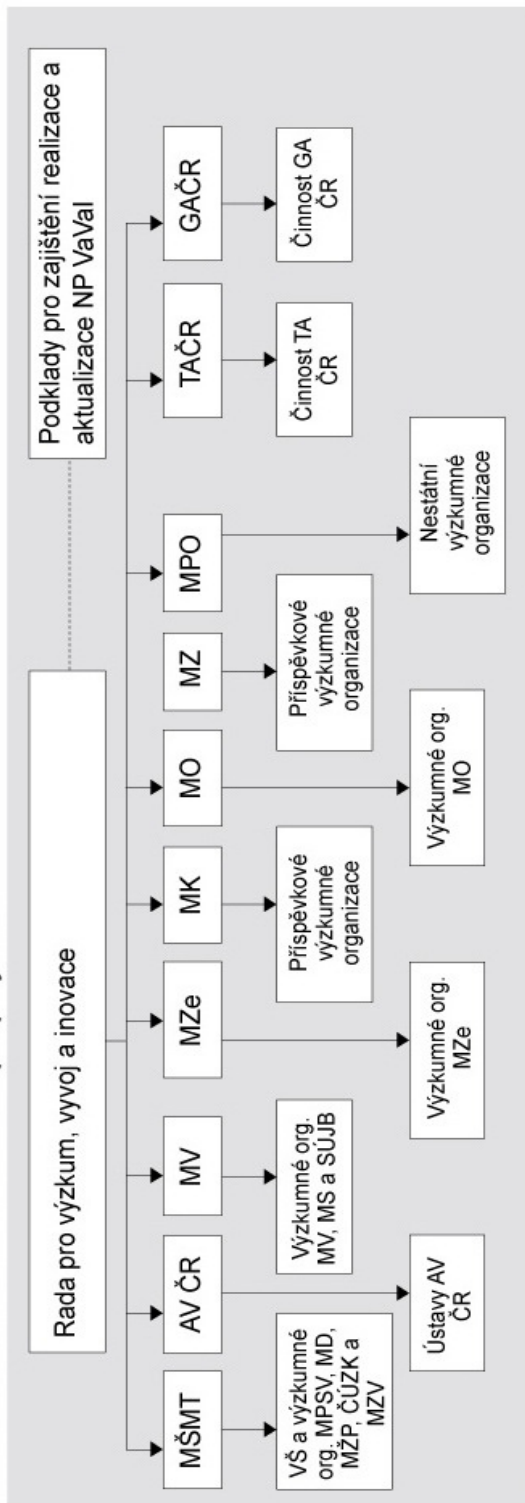
NP VaVal spolu s novelou zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, která nabyla platnosti dne 27. dubna 2009 jako zákon č. 110/2009 Sb., konkretizují principy vládou schválené Reformy a vytváří rámec pro zvýšení efektivity veřejné podpory VaVal a zvýšení jejich přínosů pro ekonomiku a společnost. NP VaVal včetně prioritních směrů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, příloh a usnesení vlády, kterým byla schválena, jsou k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

## Schéma systému VaVal od 1. července 2009

### Schéma financování účelové podpory VaVal



### Schéma financování institucionální podpory VaVal



## 5.2. Hlavní výstupy politiky VaV

Národní politika výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004-2008 a předchozí NP VaV byly realizovány podle zákona zejména formou Národních programů výzkumu. Ty se od počátku potýkaly s vysokou decentralizací systému podpory VaV v ČR. V Národním programu výzkumu I bylo zahrnuto 7 resortů jako poskytovatelů a kompetence gestora NPV I byly velmi omezené. V Národním programu výzkumu II byli zahrnuti jen tři poskytovatelé, což vedlo k částečnému zlepšení řízení NPV II, ale zase řada programů byla realizována mimo NPV II. Tato situace byla jedním z důvodů změny systému podpory v Reformě a ke zrušení NPV. Podrobnější informace o NPV I a II jsou uvedeny v Průvodci 2008 a Průvodci 2009, v následující tab. č. VI jsou shrnuty základní informace o nich.

**Tab. č. VI**

<b>Název</b>	<b>Národní program výzkumu I (NPV I)</b>
<i>Schválení dokumentu</i>	Usnesení vlády ze dne 28. dubna 2003 č. 417
<i>Trvání programu</i>	2004-2009; v letech 2006, 2007 a 2008 již nebylo zahajováno řešení nových projektů výzkumu.
<i>Výdaje státního rozpočtu na program</i>	Celkové cca 18 mld. Kč; roční výdaje jsou stanoveny zákony o státním rozpočtu na příslušný rok.
<i>Základní struktura programu</i>	5 tématických programů; 3 programy průřezové.
<i>Financování programu</i>	Z rozpočtových kapitol 7 poskytovatelů: MŠMT, MPO, MZdr, MZe, MD, MPSV a AV ČR
<i>Zpráva o plnění programu</i>	Zprávu o plnění NPV I vzala vláda na vědomí usnesením ze dne 28. června 2006 č. 806
<b>Název</b>	<b>Národní program výzkumu II (NPV II)</b>
<i>Schválení dokumentu</i>	Usnesení vlády ze dne 9. března 2005 č. 272
<i>Trvání programu</i>	2006-2011



<i>Výdaje státního rozpočtu na program</i>	Celkem cca 7,3 mld. Kč; roční výdaje jsou stanoveny zákony o státním rozpočtu na příslušný rok.
<i>Základní struktura programu</i>	4 tématické programy; 3 programy průřezové
<i>Financování programu</i>	Z rozpočtových kapitol 3 poskytovatelů: MŠMT, MPO a AV ČR
<i>Zpráva o plnění programu</i>	Zprávu o plnění NPV II vzala vláda na vědomí usnesením ze dne 23. ledna 2008 č. 68.

Usnesení vlády ze dne 22. února 2006 č. 178 k harmonizaci Národní politiky výzkumu a vývoje na léta 2004-2008 uložilo MŠMT předložit vládě do konce 2008 návrh Národního programu výzkumu III na léta 2009-2014. Změny v účelové podpoře, které zavádí vládou schválená reforma (snížení počtu rozpočtových kapitol, zřízení Technologické agentury ČR aj.), již nepočítají s další existencí Národních programů výzkumu. Práce na přípravě NPV III byly proto usměrněny tak, aby tento program zajistil provoz a činnost výzkumných kapacit vybudovaných v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl). OP VaVpl je z podstatné části financován ze strukturálních fondů EU.

### **5.3. Hodnocení VaV**

Hodnocení návrhů výzkumných projektů a programů má v ČR dobrou úroveň. Poněkud nižší úroveň mají průběžná hodnocení, hodnocení závěrečná mají stále ještě dosti silný administrativní a formální charakter.

Opakovaně se ukázalo, že ministerstva a ústřední správní úřady, které vykonávají funkci poskytovatelů účelové podpory VaV, nehodnotí ukončené projekty, výzkumné záměry a další aktivity VaV s dostatečnou náročností a objektivností. RVVI proto provedla

samostatné souhrnné hodnocení výsledků programů VaV ukončených v roce 2005. Vláda toto hodnocení schválila usnesením ze dne 23. května 2007 č. 539 a uložila příslušným členům vlády a poskytovatelům účelové podpory provést opatření v jejich působnosti uvedená v daném materiálu. Dále bylo tímto usnesením uloženo předsedovi RVVI ve spolupráci s MŠMT promítnout tato opatření do připravované novely zákona č. 130/2002 Sb.

### **5.3.1 Hodnocení výsledků výzkumných organizací za uplynulých pět let**

S hodnocením výsledků výzkumných organizací, kterým je poskytována veřejná podpora, bylo započato až po roce 2000. Pokud předtím byla hodnocení výzkumných organizací a institucí vůbec prováděna, potom se jednalo většinou o tzv. samohodnocení, která samy prováděly některé výzkumné organizace a instituce. Národní inovační politika ČR na léta 2005-2010 uložila RVVI novelizovat a průběžně zdokonalovat metodiku hodnocení výzkumu původně schválenou usnesením vlády ze dne 23. června 2004 č. 644.

V průběhu let 2004-2011 byla Metodika hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků upravována, a to ve spolupráci s jednotlivými poskytovateli podpory VaV, výzkumnými organizacemi včetně vysokých škol a zástupci uživatelů výsledků aplikovaného výzkumu.

Od roku 2004, kdy byla Metodika hodnocení zpracována a použita poprvé, došlo postupně k řadě změn. Metodiky hodnocení a výsledky hodnocení jsou k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

Postupný vývoj metodiky hodnocení výsledků VaV lze zjednodušeně charakterizovat takto:

- hodnocení provádí RVVI a jeho cílem je podle zákona rozdělení institucionálních prostředků určených na rozvoj výzkumných organizací mezi rozpočtové kapitoly. Pokud poskytovatel provádí vlastní hodnocení (jako AV ČR), jsou prostředky jednotlivým výzkumným organizacím rozděleny podle něj, pokud ho neprovádí (dosud ostatní resorty), pak jsou prostředky výzkumným organizacím rozděleny podle hodnocení RVVI,
- k hodnocení je využívána databáze registr informací o výsledcích VaV (RIV),
- vytvoření kategorií uznávaných výsledků a jejich bodové ohodnocení (např. články v odborných periodických, odborné knihy, článek ve sborníku, patent, poloprovoz, ověřená technologie, užitný a průmyslový vzor, výzkumná zpráva obsahující utajované informace podle zvláštního předpisu),
- hodnocení celkových výkonů výzkumných organizací a jednotlivých sektorů VaV (vysoké školy, AV ČR, ostatní vládní sektor VaV) podle získaných bodů v hodnoceném období,
- vztažení výkonů dle získaných bodů k celkové veřejné podpoře VaV poskytnuté organizaci, instituci nebo sektoru,
- zvýšené hodnocení článků zveřejněných v některém periodiku zařazeném do databáze Web of Science americké firmy ISI Thomson Reuters,

- snahy o využití dalších mezinárodních uznávaných databází (ERIH, SCOPUS) a vytvoření souboru (seznamu) recenzovaných časopisů vydávaných v ČR, v kterých by publikovaným článkům bylo rovněž přiznáváno bodové hodnocení,
- používaný způsob i výsledky hodnocení se setkávají se značnými námitkami části hodnocených subjektů.

Zásadní změny v hodnocení VaV přinesla reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR (usnesení vlády ze dne 26. března 2008 č. 287). V návaznosti na vládou schválenou reformu schválila RVVI na svém 234. zasedání 20. června 2008 Metodiku hodnocení výsledků VaV v roce 2008. Metodiku podepsal předseda RVVI a předseda vlády Ing. M. Topolánek. Metodika byla široce distribuována a je k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

V následující části jsou uvedeny pouze hlavní zásady této metodiky. V porovnání s hodnocením prováděným v předcházejících letech dochází k následujícím hlavním změnám:

- neprovádí se hodnocení efektivnosti příjemců ani poskytovatelů podpory (tj. nestanovují se podíly poskytnuté veřejné finanční podpory a bodů získaných za dosažené výsledky),
- neprovádí se vzájemná porovnání výzkumných organizací ani se nestanovuje pořadí úspěšnosti organizací,
- zvláště budou hodnoceny výzkumné organizace a zvláště ukončené programy VaV,

- do hodnocení budou zahrnuty všechny výsledky výzkumných organizací uplatněné za posledních pět let bez ohledu na to, z jakého zdroje byly podporovány,
- hodnocení výsledků výzkumných organizací bude jedním z kritérií pro rozdělování institucionální podpory příslušným poskytovatelům (správcům rozpočtových kapitol), dalšími kritérii pro poskytování institucionální podpory budou soulad s novou Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015, výsledky mezinárodního auditu VaV v ČR a popřípadě návaznost na realizované projekty operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.

RVVI schválila na svém 244. zasedání dne 12. června 2009 Metodiku hodnocení výsledků VaV v roce 2009. Metodiku podepsal předseda RVVI a předseda vlády Ing. J. Fischer. Metodika byla široce distribuována a je k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

V následující části jsou uvedeny pouze změny v r. 2009 oproti r. 2008:

- zásadní změnou proti roku 2009 je, že bodové ohodnocení jednotlivých výsledků bude záviset na roku uplatnění výsledku (tj. rok kdy byl výsledek realizován, nikoliv předán do Informačního systému výzkumu a vývoje) - v r. 2009 tedy byly hodnoceny výsledky uplatněné v letech 2004 - 2008,
- pravidla pro bodové ohodnocení výsledků uplatněných do roku 2007 včetně se shodují s pravidly stanovenými v

Metodice hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2008,

- pravidla pro bodové ohodnocení výsledků s rokem uplatnění od 2008 včetně jsou stanovena nově,
- definice druhů výsledků, jak jsou uvedeny v příloze č. 2 Metodiky 2009, jsou částečně upřesněny.

Metodika 2010 byla doplněna zejména v definicích týkajících se ověřitelnosti výsledků a o část týkající se přepočtu bodů na institucionální prostředky:

- poměr institucionálních výdajů výzkumným organizacím získaných za výsledky základního výzkumu a za výsledky aplikovaného výzkumu a vývoje se v Metodice 2010 nezměnila, zůstala 85:15,
- v Metodice 2010 zavést stanovení poměru institucionálních výdajů na jednotlivé skupiny druhů výsledků tak, aby nedocházelo k neopodstatněnému meziročnímu nárůstu u některých z nich,
- v Metodice 2010 stanovení poměru institucionálních výdajů výzkumným organizacím za výsledky podle deseti skupin oborů tak, aby k soutěži o prostředky docházelo uvnitř skupin oborů a ne mezi nimi.

Vláda ČR na svém jednání dne 4. srpna 2010, usnesením č. 555 schválila Metodiku hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platnou pro roky 2010 a 2011).

Dne 31. ledna 2011 byly zveřejněny v souladu se schválenou Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platnou pro léta 2010 a 2011) výstupy z hodnocení výsledků výzkumných organizací v roce 2010, schválené na 261. zasedání Rady dne 28. ledna 2011.

Vláda na svém jednání dne 11. května 2011 usnesením č. 340 schválila pro rok 2011 navrhované úpravy Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2010 a 2011). Byly provedeny následující změny:

- navržený postup eliminuje hlavní problémy dosavadního popisu přepočtu bodů na výši podpory
- v tabulce alokací na jednotlivé oborové skupiny bylo opraveno chybné zařazení do oborů
- je uváděna možnost odstraňování chybně zadaných výsledků
- je upřesněn statut „domácího tvůrce“, zejména je požadováno, aby v případě článků v časopisech byla instituce domácího tvůrce uvedena v afilaci
- je přesněn postup konsolidace údajů
- je upřesněno stanovení počtu domácích tvůrců a stanovení podílu na výsledku v případě výsledku s dalšími spoluautory
- je upřesněno hodnocení jednotlivých druhů výsledků (kódem UT ISI)
- je upřesněna definice výsledku druhu B - odborná kniha

Současně v rámci projektu Mezinárodní audit VaVal ČR probíhá příprava nového způsobu hodnocení. Výsledky jsou průběžně zveřejňovány <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/ipn-pro-oblast-terciarniho-vzdelavani-vyzkumu-a-vyvoje/mezinarodni-audit-vedy-vyzkumu-a-inovaci/soubory-ke-stazeni>.

#### **5.4. Institucionální změny ve VaV**

Národní inovační politika ČR na léta 2005-2010, kromě jiného uložila:

- Rozšířit úkoly RVVI o oblast inovací (včetně personálního a finančního zajištění) nejprve usnesením vlády a konečným způsobem novelou zákona č. 130/2002 Sb.
- Vytvořit samostatný informační systém pro inovace jako obdobu IS VaV s využitím jeho know-how.

Působnosti RVVI byly rozšířeny usnesením vlády ze dne 19. října 2005 č. 1354, kterým byl schválen upravený statut RVVI. K předpokládanému nezbytnému personálnímu posílení Rady ani jejího sekretariátu však nedošlo. Vládou schválená a Poslanecké sněmovně předložená novela zákona č. 130/2002 Sb., rozšíří působnosti RVVI i o inovace a předpokládá se i personální posílení sekretariátu RVVI. Koncepti informačního systému VaV a inovací na léta 2009 - 2012 schválila RVVI na svém 236. zasedání 10. října 2008. Návrh byl předložen vládě, která koncepti schválila 3. listopadu 2008 usnesením č. 1335. Konceptce je dostupná na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

Schválená reforma, jejímž cílem je zvýšit přínosy VaV a inovací pro ekonomiku a společnost, počítá s nutností zlepšit řízení



v systému VaV a inovací na všech úrovních, včetně státní správy. Reforma však respektuje reálnou politickou situaci, danou výsledky voleb a dalším vývojem. Reforma nenavrhuje změny ve státní správě, které by vyžadovaly změnu kompetenčního zákona. Reforma proto může počítat jen se změnami, které by byly proveditelné jen v rámci změny zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře VaV z veřejných prostředků. V reformě byly tyto prosaditelné změny rámcově vymezeny a zapracovány do vládního návrhu změny zákona č. 130/2002 Sb.. Novela vyšla ve sbírce zákonů jako zákon č. 110/2009 Sb., úplné znění zákona č. 130/2002 Sb. jako zákon č. 211/2009 Sb..

V institucionální oblasti zákon:

- (1) Zjednodušuje dělbu působností mezi RVVI a MŠMT
  - a) MŠMT kromě jiného odpovídá za:
    - i) správní funkce ústředního správního úřadu pro VaV
    - ii) mezinárodní spolupráci ve VaV
    - iii) poskytování institucionální podpory výzkumu na VŠ a v jiných výzkumných organizacích (s výjimkou ústavů AV ČR)
    - iv) podporu velkých infrastruktur VaV formou specifických programů
  - b) RVVI kromě jiného odpovídá za:
    - i) přípravu Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací
    - ii) přípravu zákonů a dalších právních předpisů
    - iii) realizaci priorit VaV
    - iv) realizaci opatření v oblasti inovací

(2) Zřizuje Technologickou agenturu ČR (TA ČR) jako organizační složku státu s vlastní rozpočtovou kapitolou. Technologická agentura ČR bude podporovat projekty aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, které mají skončit uplatněním v praxi. TA ČR bude zajišťovat veřejné soutěže v aplikovaném výzkumu. Vláda usnesením ze dne 5. října 2009 č. 1252 jmenovala předsednictvo Technologické agentury ČR ve složení: RNDr. Martin Bunčeka, Ph.D.; Ing. Miroslav Janeček, CSc.; doc. Ing. Vladimír Kebo, Ing. Karel Klusáček, CSc, MBA; doc. Ing. Karel Pospíšil, Ph.D., MBA. Předsedou byl jmenován Ing. Karel Klusáček, CSc. MBA. Vlastní podpůrnou činnost (vyhlášení veřejné soutěže v programu ALFA) TA ČR zahájila v roce 2010.

Reforma dále předpokládá, že v novém systému podpory výzkumu, vývoje a inovací budou poněkud odlišně zabezpečeny čtyři průřezové a tři odvětvové oblasti aplikovaného VaV:

- a) průřezové (nadresortní) oblasti: mezinárodní spolupráce ve VaV (MŠMT a po dobu trvání operačního programu Podnikání a inovace i MPO); bezpečnostní aplikovaný VaV (MV); aplikovaný výzkum a vývoj národní a kulturní identity (MK); podpora velkých infrastruktur pro VaV (MŠMT)
- b) odvětvové oblasti: zemědělský aplikovaný VaV (MZe); obranný aplikovaný VaV (MO); zdravotnický aplikovaný VaV (MZ).

Reforma předpokládá, že návrhy programů pro průřezové a odvětvové oblasti budou připravovat věcně příslušné resorty. Po

schválení programů bude veřejné soutěže zabezpečovat TA ČR, patrně i včetně financování projektů VaV vybraných v soutěžích.

Stav k 31. 12. 2009 v této oblasti je uveden v následujících bodech - uveden je poskytovatel podpory, doba od které má být podpora poskytována, usnesení vlády ke koncepci příslušné oblasti a usnesení vlády k programu podpory:

- Bezpečnostní VaV - MV (r. 2010) koncepce: usn.vlády 27. června 2008 č.743, programy: usn. vlády ze dne č. 12. ledna 2009 č. 49 a č. 50,
- Mezinárodní spolupráce ve VaV - MŠMT (průběžně) koncepce: usn. vlády 9.července 2008 č. 852, program: usn. vlády 17. srpna 2009 č. 1022,
- Národní a kulturní identita - MK (r. 2011) koncepce: usn. vlády 1. prosince 2008 č. 1525 program: usn. vlády 13. července 2009 č. 880,
- Velké infrastruktury VaV - MŠMT (r. 2012+OP VaVpl) koncepce: usn. vlády 16.prosince 2008 č. 1585
- Obranný VaV - MO (r. 2011) koncepce: usn. vlády 16. prosince 2008 č. 1587,
- Zemědělský VaV - MZe (r. 2012) koncepce: usn.vlády 26. ledna 2009 č. 113,
- Zdravotnický VaV - MZ (od r. 2010) koncepce: usnesení vlády 1. června 2009 č. 685, program: usn.vlády 31. srpna 2009 č. 1133.

Životopisy členů RVVI a složení odborných komisí RVVI jsou k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

## 5.5. Návaznosti politiky VaV na aktivity Evropské unie

ČR jako řádný člen EU se podílí na přípravě a realizaci politiky VaV EU a unijních politik bezprostředně souvisejících s VaV. V návaznosti na Lisabonskou strategii

se ČR podílí na vytváření a rozvoji Evropského výzkumného prostoru. RVVI a v řadě případů i vláda reagují na dokumenty orgánů EU, které se zabývají VaV a inovacemi, zpracovávají k nim stanoviska, popřípadě zavádějí i odpovídající národní opatření.

Významné možnosti poskytuje VaV a inovacím v ČR politika soudržnosti EU v rozpočtovém období 2007-2013. V souladu s Lisabonskou strategií umožňuje nová politika soudržnosti ve zvýšené míře využít finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti i na rozvoj kapacit VaV. Z poslední doby lze uvést například následující významné dokumenty zajišťující návaznosti na aktivity EU:

- Národní Lisabonský program 2005-2008: Národní program reforem České republiky. Vláda schválila tento dokument usnesením ze dne 14. září 2005 č. 1200. Usnesení vlády uložilo koordinovat plnění tohoto programu a do 15. října 2005 ho předložit Evropské komisi. Program vychází ze Strategie hospodářského růstu a z Národní inovační politiky ČR na léta 2005-2010. Národní program reforem definuje závazky, které vyplývají z promítnutí zásad Lisabonské strategie do podmínek ČR. Priority, cíle a opatření jsou v souladu se současným vývojem v EU, deklarovaným v aktualizované Lisabonské strategii.

- **Národní program reforem České republiky 2011.** Vláda svým usnesením ze dne 27. dubna 2011 č. 314 schválila Národní program reforem České republiky 2011. Jde již o třetí národní program reforem. Část III.5. NPR 2011 se nazývá „Podpora růstu založeného na výzkumu a inovacích“. Jako cíl je zde uvedeno: „Vláda proto jako svůj národní cíl přijme taková opatření, aby veřejné výdaje na vědu, výzkum, vývoj a inovace v České republice dosáhly v roce 2020 úrovně 1 % HDP.“
- **Národní rozvojový plán České republiky na léta 2007 až 2013,** který byl vládou vzat na vědomí usnesením ze dne 22. února 2006 č. 175. Rozsáhlé usnesení uložilo řadu úkolů, včetně přípravy operačních programů na využití prostředků z fondů EU na podporu politiky soudržnosti (Strukturální fondy a Fond soudržnosti).
- **Návrh strategického referenčního rámce ČR pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v letech 2007 až 2013.** Vláda vzala tento rámec na vědomí usnesením ze dne 7. června 2006.
- **Přístup ČR k doporučení Komise o Evropské chartě pro výzkumné pracovníky a Kodexu jednání při zaměstnávání výzkumných pracovníků.** Přístup ČR byl schválen usnesením vlády ze dne 16. srpna 2006 č. 951. Usnesení uložilo odpovědným orgánům tento přístup průběžně zabezpečovat.

Předpokládá se, že ČR bude ze tří operačních programů - OP VaV pro inovace, OP Podnikání a inovace, OP Vzdělání pro

konkurenceschopnost z fondů EU v období 2007-2013 získávat pro VaV a inovace ročně zhruba 13 mld. korun. Problémy s ustavením nové vlády po volbách v roce 2006 a některé další problémy na odpovědných ministerstev vedly k tomu, že uvedené operační programy byly schváleny Evropskou komisí až v roce 2008, pro VaV nejvýznamnější operační Výzkum a vývoj pro inovace až ve III. čtvrtletí 2008. Čerpání prostředků z fondů EU se tak opozdilo o více než dva roky.

Evropská komise počátkem dubna 2007 zveřejnila zelenou knihu „Evropský výzkumný prostor: nové perspektivy“. Jde o standardní zelenou knihu, tedy dokument určený k široké diskusi. Jejím cílem je vyhodnotit první tříleté období (2005-2007) realizace obnovené Lisabonské strategie a stanovit priority a iniciativy pro závěrečné tříleté období realizace (2008-2010). Zelená kniha stručně charakterizuje dosavadní rozvoj Evropského výzkumného prostoru (ERA). Soustřeďuje se na šest hlavních aspektů či potřeb dalšího rozvoje. Jde o následující aspekty (potřeby) ERA:

- **přiměřená výměna kompetentních výzkumných pracovníků** s vysokou úrovní mobility mezi organizacemi, odbornými (vědeckými) oblastmi, sektory a zeměmi;
- **infrastruktury výzkumu světové úrovně**, které jsou vzájemně propojeny a „zesíťovány“ a jsou dostupné pro výzkumné týmy z celé Evropy a celého světa, zejména díky nové generaci elektronických komunikačních infrastruktur;
- **organizace (instituce) špičkového výzkumu**, které se podílejí na efektivních veřejno-soukromých kooperacích a partnerstvích a které tvoří jádro „výzkumných a inovačních

klastrů“, včetně „virtuálních výzkumných společenství“. Tyto organizace (instituce) se převážně specializují na transdisciplinární problematiku a mají k dispozici kritická množství personálních a finančních zdrojů;

- **efektivní výměna poznatků** zejména mezi veřejným výzkumem a průmyslem (hospodářstvím), stejně jako se širokou veřejností;
- **dobře koordinované výzkumné programy a priority**, včetně významného počtu společně plánovaných veřejných investic do výzkumu na evropské úrovni se společnými prioritami koordinovanou realizací a společným hodnocením;
- **široké otevření Evropského výzkumného a inovačního prostoru pro svět** se specifickým zaměřením na sousední země a odhodlaným přístupem všech evropských partnerů ke společnému zvládnutí globálních výzev.

Pro přípravu reformy systému výzkumu, vývoje a inovací ČR a pro přípravu návrhu Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015 byly kromě jiných využity i následující materiály EU a OECD:

- Sdělení Komise „Cesta k účinnějšímu využívání daňových pobídek pro VaV“, KOM (2006) 728
- European Commission. „Developing World-class Research Infrastructures for the European Research Area (ERA) & Report of the ERA Expert Group“. Directorate General for Research, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, 2007

- OECD: „Innovation and Growth - Rationale for an Innovation Strategy“. OECD, 2007.
- Sdělení Komise „Zvyšování produktivity: hlavní poselství zprávy o konkurenceschopnosti Evropy v roce 2007“, KOM (2007) 666 z 31. 10. 2007
- European Commission. „Voluntary guidelines for universities and other research institutions to improve their links with industry across Europe“. Pracovní dokument Komise SEC (2007) 449
- Zpráva skupiny expertů o výsledků veřejné diskuse k Zelené knize. Directorate-General for Research, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, 2008
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 294/2008 ze dne 11. března 2008, kterým se zřizuje Evropský inovační a technologický institut; Úřední věstník EU L97/1 z 9. 4. 2008
- Doporučení Komise k postupům ochrany duševního vlastnictví při transferu poznatků a kodex pro praxi vysokých škol a veřejných výzkumných organizací, K(2008) 1329 z 10. 4. 2008
- „Lepší kariéra a větší mobilita: evropské partnerství pro výzkumné pracovníky“. Sdělení Komise KOM (2008) 317 z 23. 5. 2008
- Zelená kniha - „Autorská práva ve znalostní ekonomice“, KOM (2008) 466 z 16. 7. 2008
- „Evropský strategický rámec pro mezinárodní vědeckotechnickou spolupráci“, KOM (2008) 588 z 24. 9. 2008



## 5.6. Další významná opatření ve veřejné podpoře VaV

V ČR platí od 1. ledna 2005 nová odečitatelná položka od základu daně podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, která v podstatě umožňuje promítnout vybrané vlastní náklady na VaV do daňového základu podruhé a je tedy ekvivalentní 24% dotaci na celkové náklady bez řady nevýhod dotace. Tím byly zavedeny pro soukromé investory do VaV některé podmínky obdobné vyspělým evropským zemím. Pokud jde o připravované zjednodušení daňového systému a snížení daně z příjmů právnických osob, má nepochybně pozitivní plošný dopad na podnikání.

Ustanovení § 34 odst. 6 výše zmíněného zákona uvádí, že nelze-li odpočet podle ustanovení § 34 odst. 4 uplatnit v roce, kdy nárok na odpočet vznikl z důvodu, že poplatník vykázal daňovou ztrátu nebo základ daně (snížený o nezdanitelné položky podle § 15 a o daňovou ztrátu) nižší než odpočet podle odstavce 4, lze odpočet nebo jeho zbývající část uplatnit v nejbližším zdaňovacím období, ve kterém poplatník vykáže základ daně (snížený o nezdanitelné částky podle § 15 a o daňovou ztrátu), nejvýše však ve třech následujících zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících po zdaňovacím období, ve kterém nárok na odpočet vznikl.

Předpokládá se, že v novém zákoně o daních příjmů bude zachována podpora projektů VaV odpočtem nákladů na projekt od základu daně z příjmu (odečet 200 % nákladů). Nepřímá podpora bude doplněna daňovým zvýhodněním v případě nárůstu výdajů na VaV v porovnání s předcházejícím obdobím (odečet 220 %). Předpokládá se, že bude daňově podpořen i výzkum nakupovaný

podniky od veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí (znění dle návrhu pro meziresortní připomínkové řízení) s odečtem 240 % nákladů.

Jak již bylo uvedeno, výkonnost a efektivnost VaV v ČR se sice postupně zvyšují, přesto však zůstává řada doposud nevyřešených problémů systémové povahy. RVVI se po zpětném převodu z MŠMT na Úřad vlády a s novým vedením záležitostmi reformy systému veřejné podpory VaV několikrát zabývala. Na svých zasedáních se RVVI zabývala rámcovými cíly a principy reformy a její realizace. Principy reformy musí být úzce provázány s využitím finančních prostředků ze strukturálních fondů EU, se zabezpečením provozu nových kapacit VaV vybudovaných s podporou EU v období po roce 2013, kdy bude nutné provoz těchto kapacit zajistit ze zdrojů ČR. Návrh reformy vláda schválila 26. března 2008 usnesením č. 287. Úkoly uložené tímto usnesením se postupně plní. O změnách Reformy a úkolů z ní vyplývajících se diskutuje a jedná, jsou připravovány různé koncepce a strategie, které mění či modifikují její cíle, ale na úrovni vlády nebyla dosud přijata žádná její změna. Další podrobnosti o reformě systému výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v následující kapitole 6.

## **6. REFORMA SYSTÉMU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČR**

### **6.1. Důvody a cíle reformy**

Hodnocení VaV v ČR prováděná opakovaně na národní i mezinárodní úrovni<sup>4</sup> ukazují, že ČR se sice postupně přibližuje ve vyšší výdajů na VaV, počtu výzkumných pracovníků a v dalších ukazatelích vstupů do VaV průměru zemí EU-15, ale stále ještě silně zaostává v úrovni ukazatelů výstupů VaV. K nim patří především počty publikací a citací v impaktovaných vědeckých časopisech, počty přihlášek patentů a udělených patentů a počty technických, technologických a organizačních inovací, v kterých jsou využity výsledky VaV. V řadě dokumentů schválených vládou se opakovaně konstatovalo, že přínosy VaV a inovací pro českou ekonomiku a společnost jsou nízké.

V posledních letech bylo všeobecně uznáváno, že systém podpory VaV v ČR je příliš diverzifikovaný, VaV jsou podporovány z rozpočtu příliš velkého počtu ministerstev a ústředních správních úřadů. Přes opakované úsilí o zjednodušení systému je poskytování podpory zbytečně náročné na administrativu a čas. Příliš složitý systém v posledních letech již nedokázal poskytovat efektivně a včas prostředky na VaV a efektivně využívat disponibilní prostředky EU, především prostředky ze strukturálních fondů EU. Dalším vážným problémem, a to nejen VaV, je uspokojování se

---

<sup>4</sup> K hodnocením na národní úrovni patří především každoroční Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím, které provádí a předkládá vládě RVVI. K zahraničním hodnocením patří rovněž každoroční European Innovation Scoreboard (EIS), zpracovávaný Evropskou komisí.

průměrem, neusilování o excelenci a nedostatečná podpora excellence.

Vznik vlády po parlamentních volbách v roce 2006 byl doprovázen problémy i institucionálního charakteru. RVVI byla převedena z působnosti vlády do působnosti MŠMT. Po opětovném přesunu RVVI k vládě a jmenování předsedy vlády Ing. M. Topolánka předsedou RVVI vznikl záměr na provedení zásadních změn v celém systému VaV a inovací v ČR. Výsledky voleb s velmi slabou většinou vládní koalice v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR a některé další důvody vedly k tomu, že v politickém zadání pro změny ve VaV a inovacích se objevila některá omezení. K těm nejvýraznějším patří omezení neměnit tzv. kompetenční zákon, které kromě jiného odsunulo na neurčito úvahy o eventuálním zřízení nového ministerstva pro záležitosti VaV a inovací, popřípadě ve spojení s nějakou další působností, např. vysokoškolským vzděláním.

RVVI v relativně krátkém čase na rozhraní let 2007 a 2008 připravila návrh Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Návrh reformy byl po rozšířeném připomínkovém řízení předložen vládě. Vláda reformu schválila usnesením ze dne 26. března 2008 č. 287. Tímto usnesením byla uložena řada úkolů pro realizaci reformy. Úplné znění reformy i uvedené usnesení vlády je k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

Hlavním cílem reformy bylo, aby veřejné prostředky vynakládané na VaV a inovace přinášely:

- v základním výzkumu skutečně nové poznatky ve světovém kontextu,

- v aplikovaném VaV a inovacích konkrétní ekonomické či jiné společenské přínosy.

Tento obecně formulovaný hlavní cíl reformy byl konkretizován do sedmi dílčích cílů:

- (1) zjednodušit podporu VaV, instituce podporovat dle dosahovaných výsledků, jednotlivce a týmy projektově
- (2) výrazně snížit počet 22 rozpočtových kapitol, z kterých je v ČR podporován VaV, zjednodušit administrativu
- (3) podpořit excelenci ve výzkumu, zvýhodňovat ji a zajistit využití jejich výsledků pro inovace
- (4) podmínit programovou podporu VaV spoluprací veřejného výzkumu s uživateli výsledků VaV, založenou na podílovém financování z veřejných a soukromých zdrojů
- (5) zavést pružnější organizační struktury veřejného výzkumu
- (6) zajistit odborníky pro výzkum, vývoj a inovace
- (7) intenzivně zapojit ČR do mezinárodní spolupráce ve VaV a inovacích

## 6.2. Obsah reformy

Vládou schválená reforma má devět částí:

- |  |                                  |
|--|----------------------------------|
| 1. Východiska reformy                    | 6. Programy VaV                  |
| 2. Provázanost výzkumu, vývoje a inovací | 7. Výzkumné organizace           |
| 3. Systém podpory VaV                    | 8. Pracovníci ve VaV a inovacích |
| 4. Státní správa VaV a inovací           | 9. Mezinárodní spolupráce ve VaV |
| 5. Excellence ve VaV                     |                                  |

V kapitole 5. byly podrobněji charakterizovány změny, které reforma přinesla do hodnocení VaV, a změny, které byly

zpracovány do vládního návrhu změny zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře VaV z veřejných prostředků.

## **1. Východiska reformy**

V této úvodní stručné části jsou charakterizovány hlavní a dílčí cíle reformy, její důvody a principy. Zvláště důležitý je princip, kdy se rozhodování, jaké cesty a postupy volit u institucionálně podporovaného výzkumu, přenáší z ministerstev a úřadů na výzkumné organizace. Institucionální podpora již nebude poskytována na základě formálního posuzování příliš obecných výzkumných záměrů, ale na základě objektivního hodnocení dosažených výsledků ve VaV. U účelové podpory VaV bude rozhodování, o tom, komu a na co poskytnout podporu, z podstatné části převedeno z ministerstev a úřadů na profesionální agentury - Grantovou agenturu ČR a změnou zákona č. 130/2002 Sb. na zřízenou Technologickou agenturu ČR.

## **2. Provázanost výzkumu, vývoje a inovací**

Tato část charakterizuje, jak budou do zákona č. 130/2002 Sb. zavedeny možnosti podpory VaV a inovací v návaznosti na Rámec Společenství. Zcela nově budou do zákona zapracovány možnosti a podmínky podpory inovací. Zvýšená pozornost je v této části věnována zásadám účinné koordinace podpory v rámci systému VaVal v ČR a podpory, která bude v období do roku 2013 poskytnuta VaVal ze zdrojů EU v rámci operačních programů: Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl), Podnikání a inovace (OP PI), Vzdělání pro konkurenceschopnost (OP VK), Praha - Konkurenceschopnost, Praha - Adaptibilita. Tato část stručně charakterizuje i hlavní kroky přípravy na období po roce 2015.

### **3. Systém podpory VaV**

Tato část přináší podrobnější charakteristiku nového uspořádání účelové podpory, institucionální podpory a základní informace o poněkud odlišných postupech ve čtyřech účelových a třech odvětvových oblastech VaV.

U účelové podpory budou veřejné soutěže ve VaV s výjimkou čtyř průřezových a tří odvětvových oblastí zabezpečovat Grantová agentura ČR a Technologická agentura ČR. V dílčí části o účelové podpoře jsou i podrobněji charakterizovány postupy u veřejných zakázek ve VaV.

Čtyři oblasti mají průřezový charakter a každá z nich bude účelově

a institucionálně podporována jako jeden celek: Mezinárodní spolupráce ve VaV (MŠMT a přechodnou dobu i MPO, MZV a MO), Bezpečnostní VaV (MV), Aplikovaný VaV národní a kulturní identity (MK), Podpora velkých infrastruktur VaV (MŠMT).

Tři oblasti mají určité specifikace, která neumožňují je efektivně podporovat jako ostatní odvětvový VaV prostřednictvím Technologické agentury ČR: Zemědělský aplikovaný VaV (MZe), Obranný aplikovaný VaV (MO), Zdravotnický aplikovaný VaV (MZ).

### **4. Státní správa VaV**

Tato část navrhuje uspořádání státní správy VaV, počty rozpočtových kapitol pro účelovou a institucionální podporu. Charakterizovány jsou upravené působnosti RVVI, MŠMT, Grantové agentury ČR (GA ČR) a Technologické agentury ČR (TA ČR).

Změny budou zavedeny novelou zákona č. 130/2002 Sb. Základní informace o změnách působností jsou uvedeny v kapitole 5.

**Účelová podpora** bude v novém systému zabezpečována místo z dosavadních 22 kapitol jen z 11 rozpočtových kapitol:

- Úřadu vlády ČR (RVVI), GA ČR, TA ČR - 3 kapitoly
- MŠMT, MV, MK - 3 kapitoly (účelová podpora průřezových oblastí)
- MZe, MO, MZ - 3 kapitoly (účelové podpora specifických odvětvových oblastí)
- MPO - 1 kapitola (spolufinancování projektů operačního programu Podnikání a inovace)
- MŽP - 1 kapitola

**Institucionální podpora** bude v novém systému zabezpečována místo z 22 dosavadních rozpočtových kapitol jen z 12 rozpočtových kapitol. Institucionálně budou VaV podporovat všechny orgány uvedené u účelové podpory, kterých je 11. Další, dvanáctou kapitolu bude mít Akademie věd ČR na institucionální podporu svých ústavů. GA ČR a TA ČR budou mít ve svých kapitolách institucionální prostředky na financování činností svých kanceláří.

## 5. Excellence ve VaV

Tato část se zabývá centry excellence, velkou infrastrukturou pro VaV a hodnocením výsledků VaV na všech úrovních. Podrobnější informace o změnách hodnocení VaV jsou uvedeny v kapitole 5.

Novelami zákonů č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích bude umožněno



veřejným vysokým školám, veřejným výzkumným institucím a dalším výzkumným organizacím zakládat konsorcia, která budou splňovat podmínky Rámce Společenství, aby se ucházely o veřejnou podporu na VaVal.

Standardní infrastruktura (přístroje a zařízení VaV využívaná jen „vlastnickou“ organizací) bude v podmínkách reformy financována z institucionálních prostředků poskytnutých organizací. Rozhodnutí o pořízení nebo obnově této infrastruktury bude příslušet výlučně příslušné organizaci.

Reforma stanovuje řadu podmínek pro podporu velké infrastruktury VaV, včetně podpory účasti ČR na velkých infrastrukturách VaV v zahraničí. Přitom velkou infrastrukturou jsou míněna zařízení VaV, která využívá několik výzkumných organizací, popřípadě konsorcií. Definice pojmu velká infrastruktura je uvedena v kapitole 2. Definice a pojmy. Podporu bude poskytovat MŠMT v rámci podpory průřezové oblasti „Podpora velkých infrastruktur VaV“. Při poskytnutí podpory bude kromě jiného vyžadováno:

- excelence ve VaV a v dosažených výsledcích, včetně vazby na kvalitní zázemí institucí,
- celoevropský, popřípadě celostátní význam infrastruktury, minimálně význam přesahující hranice regionu.

Zvýhodněny při poskytování podpory budou ty infrastruktury, které navazují na systém velkých infrastruktur VaV EU (ESFRI Road-map) a jsou zárukou zapojení do mezinárodní spolupráce ve VaV na evropské nebo světové úrovni.

## 6. Programy VaV

Tato část podrobněji charakterizuje nový systém programů aplikovaného výzkumu VaV (přípravu programů, jejich hodnocení a schvalování a realizaci programů a hodnocení dosažených výsledků). Budou existovat tři skupiny programů VaV:

- Programy podporované z rozpočtové kapitoly TA ČR
- Průřezové programy VaV: Mezinárodní spolupráce ve VaV (MŠMT)
- Podpora velkých infrastruktur VaV (MŠMT), Bezpečnostní výzkum (MV)
- Aplikovaný výzkum národní a kulturní identity (MK)
- Odvětvové programy aplikovaného VaV (MZe, MO a MZ)

V této části jsou uvedeny i obecné principy platné pro všechny programy VaV a záměr na rozšíření nepřímé (daňové) podpory VaV.

## 7. Výzkumné organizace

V této části jsou charakterizovány jednak změny, které přispějí k větší pružnosti organizační struktury VaV v ČR, jednak potřebné změny v řízení a financování vysokých škol, které by měly být zavedeny připravovaným zákonem o terciárním vzdělávání<sup>5</sup>.

## 8. Pracovníci ve VaVal

Vzdělávání odborníků pro VaVal mělo být kromě jiného podpořeno i operačním programem Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Všechny výzkumné organizace budou muset mít kariérní řád. U projektů aplikovaného VaV předpokládajících

---

<sup>5</sup> Příprava reformy systému VaVal v ČR probíhala v návaznosti na přípravu Bílé knihy o terciárním vzdělávání.

nárůst počtu výzkumných pracovníků bude stanovována podmínka povinného podílu mladých pracovníků do 35 let a pracovníků střední generace se zahraničními zkušenostmi. Realizace reformy zjednoduší přijímání výzkumných pracovníků z třetích zemí (mimo EU).

## **9. Mezinárodní spolupráce ve VaV**

V této části reforma usiluje o zvýšení přínosů mezinárodní spolupráce ve VaV, které by kromě jiného měly vyplynout ze změn systému podpory VaVal, změn ve státní správě VaVal, a dále o výrazné zlepšení ve využívání evropských finančních zdrojů na podporu VaVal. Reforma v této část požaduje revizi stávajících priorit VaV (Dlouhodobých základních směrů výzkumu), aby nové priority zajistily využití národních i evropských zdrojů na VaV k většímu užítku pro ekonomiku a společnost. Reforma zavádí i opatření pro odstranění přetrvávajících nedostatků v zapojení ČR do činnosti orgánů, komisí, pracovních skupin apod. v EU.

### **6.3. Úkoly pro realizaci reformy a jejich plnění**

Usnesení vlády ze dne 26. března 2008 č. 287, kterým byla schválena reforma systému VaVal v ČR, uložilo celkem 18 úkolů, z toho:

- předsedovi RVVI a předsedovi vlády 5 úkolů,
- ministru školství, mládeže a tělovýchovy 5 úkolů,
- všem poskytovatelům podpory VaV 3 úkoly,
- ministrům vnitra, kultury, zemědělství, obrany a zdravotnictví - každému 1 úkol (celkem 5 úkolů).

Usnesení vlády s plným zněním úkolů je k dispozici na [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz).

Dále jsou uvedeny informace o 12 vybraných úkolech z celkem 18 uložených úkolů (ve zjednodušeném znění) a informace o jejich plnění<sup>6</sup>.

Termín realizace	Úkol / zadání	Kdo provede	Stav realizace
do 30. 4. 2008	Promítnout Reformu do návrhu Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a návrh předložit vládě	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Radou pro výzkum a vývoj	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 2. dubna 2008 č. 362</u>
do 31. 5. 2008	Promítnout Reformu do návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum a vývoj na rok 2009 s výhledem na léta 2010 a 2011 a návrh předložit vládě	Rada pro výzkum, vývoj a inovace	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 793</u>
do 30. 6. 2008	Promítnout Reformu do návrhu novely zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), a jeho prováděcích předpisů a předpisů souvisejících a návrh předložit vládě	Rada pro výzkum, vývoj a inovace	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1145</u> (novela zákona byla publikována jako zákon č. 110/2002 Sb., úplné znění jako zákon č. 211/2009 Sb.

<sup>6</sup> Informace o plnění vyjadřují stav k 31. prosinci 2009.

do 30. 6. 2008	Promítnout Reformu do prováděcích dokumentů k Operačnímu programu Výzkum a vývoj pro inovace a předložit je k závaznému projednání Radě pro výzkum, vývoj a inovace	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (ve spolupráci s Radou pro výzkum a vývoj)	Splněno, projednáno na <u>237. zasedání Rady pro výzkum a vývoj</u> , text zveřejněn na stránkách <u>MŠMT</u>
do 30. 6. 2008	Předložit předsedovi vlády a předsedovi Rady pro výzkum a vývoj návrh organizace státní správy výzkumu, vývoje a inovací v oblasti jejich působnosti, vycházející z Reformy	Členové vlády a vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy, kteří jsou poskytovateli státní podpory výzkumu a vývoje, předseda Akademie věd ČR a předseda Grantové agentury ČR	Splněno, <u>projednáno Radou pro výzkum a vývoj na jejím 235. zasedání dne 12. září 2008</u>
do 30. 6. 2008	Předložit vládě návrh meziresortní koncepce mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji České republiky do roku 2015, vycházející z Reformy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 9. července 2008 č. 852</u>
do 30. 6. 2008	Předložit vládě návrh meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje do roku 2015, vycházející z Reformy	Ministerstvo vnitra	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 743</u>
do 30. 9.	Promítnout Reformu do návrhu změn ve státní správě	Rada pro výzkum, vývoj	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 20. října</u>

2008	výzkumu, vývoje a inovací nevyžadujících úpravy právních předpisů a návrh předložit vládě	a inovace	<u>2008 č. 1305</u>
do 31. 10. 2008	Promítnout Reformu do návrhu koncepce Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací a návrh předložit vládě	Rada pro výzkum, vývoj a inovace	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 3. listopadu 2008 č. 1335</u>
do 30. 11. 2008	Předložit vládě návrh meziresortní koncepce podpory velkých infrastruktur pro výzkum a vývoj, vycházející z Reformy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 16. prosince 2008 č. 1585</u>
do 30. 11. 2008	Předložit vládě návrh meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní kultury a identity do roku 2015, vycházející z Reformy	Ministerstvo kultury	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 1. prosince 2008 č. 1525</u>
do 30. 11. 2008	Předložit vládě návrh koncepce obranného aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015, vycházející z Reformy	Ministerstvo obrany	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 16. prosince 2008 č. 1587</u>
do 30. 11. 2008	Předložit vládě návrh koncepce zemědělského aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015, vycházející z Reformy	Ministerstvo zemědělství	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 26. ledna 2009 č. 113</u>

do 30. 11. 2008	Předložit vládě návrh koncepce zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015 podporovaného až do výše 100 % ze státního rozpočtu, vycházející z Reformy	Ministerstvo zdravotnictví	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 1. června 2009 č. 685</u>
do 31. 5. 2009	Předložit vládě návrh národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015, vycházející z Reformy	Rada pro výzkum, vývoj a inovace ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy	Schváleno <u>usnesením vlády ze dne 8. června 2009 č. 729</u>
průběžně	Nepřijímat na rok 2011 a následující roky žádné nové závazky u výdajů státního rozpočtu na programy aplikovaného výzkumu a vývoje s výjimkou programů schválených usnesením vlády ze dne 18. června 2007 č. 680, 22. srpna 2007 č. 942, 4. února 2008 č. 115, 25. února 2008 č. 171, ze dne 16. listopadu 2005 č. 1477 a ze dne 12. prosince 2007 č. 1388	členové vlády a vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy, kteří jsou poskytovateli státní podpory výzkumu a vývoje, předseda Akademie věd ČR a předseda Grantové agentury ČR	v kompetenci příslušných poskytovatelů, realizováno prostřednictvím usnesení vlády ze dne 27. června 2008 č. 793
průběžně	Umožnit příjemcům institucionální podpory na pětileté a šestileté výzkumné záměry, které končí v letech 2008 až 2009, požádat	členové vlády a vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy, kteří jsou poskytovateli státní	v kompetenci příslušných poskytovatelů, realizováno prostřednictvím

	o prodloužení jejich řešení na sedm let v souladu s § 9 zákona o podpoře výzkumu a vývoje	podpory výzkumu a vývoje, předseda Akademie věd ČR a předseda Grantové agentury ČR	usnesení vlády ze dne 27. června 2008 č. 793
průběžně	Stanovit podmínky prodloužení řešení projektů programu podpory výzkumu a vývoje Výzkumná centra a projektům, které tyto podmínky splní, umožnit jejich řešení až do roku 2011	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	v kompetenci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, realizováno prostřednictvím usnesení vlády ze dne 27. června 2008 č. 793



## **7. ROZBOR FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ**

Základním nástrojem realizace politiky VaV je všude ve světě přímá finanční podpora z prostředků veřejných rozpočtů. Výše celkové přímé finanční podpory VaV a podpory z veřejných prostředků jsou základními ukazateli pro hodnocení VaV v jednotlivých zemích. Je známo, že EU jako celek zaostává ve výši výdajů na VaV za USA a Japonskem. Lisabonská strategie, která byla schválena na jarním zasedání Evropské rady v roce 2000 v Lisabonu, stanovila cíl, že EU se do roku 2010 stane ekonomikou s nejvyšší konkurenceschopností na světě. V roce 2002 na jarním zasedání Evropské rady v Barceloně byl vyhlášen konkrétní cíl ve VaV, a to zvýšit celkové výdaje na VaV do roku 2010 na 3 % hrubého domácího produktu (HDP), z toho by jedna třetina (1 %) byla hrazena ze zdrojů veřejných a dvě třetiny (2 %) ze zdrojů soukromých (podnikatelských).

V roce 2005 byla Lisabonská strategie aktualizována. ČR se připojila i k aktualizované Lisabonské strategii. V roce 2005 vláda usnesením ze 14. září 2005 č. 1200 schválila Národní Lisabonský program 2005-2008: Národní program reforem ČR. V roce 2007 bylo provedeno vyhodnocení tohoto národního programu a usnesením z 22. října 2007 č. 1201 vláda hodnocení schválila a uložila předložit vládě v roce 2008 návrh navazujícího programu ČR na léta 2008-2011 (viz kapitola 5). Vláda schválila Národní program reforem ČR 2008-2010 usnesením z 20. října 2008 č. 1319. Místopředsedovi vlády pro evropské záležitosti uložila program koordinovat a předložit ho Parlamentu ČR a Evropské komisi.

V následující **tab. č. VIII** jsou uvedeny hodnoty celkových výdajů na VaV a výdajů na VaV z veřejných zdrojů v roce 2008 dle Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD).

**Tab. č. VIII** Celkové výdaje na výzkum a vývoj v České republice a zemích EU-25 a EU-15 v roce 2008

2008	Výdaje na VaV (% HDP)	
	celkové	z veřejných zdrojů
Česká republika	1,47	0,61
EU-15	1,99	0,65
EU-27	1,9	0,64

Pramen: Eurostat; databáze VaV, 12/2009.

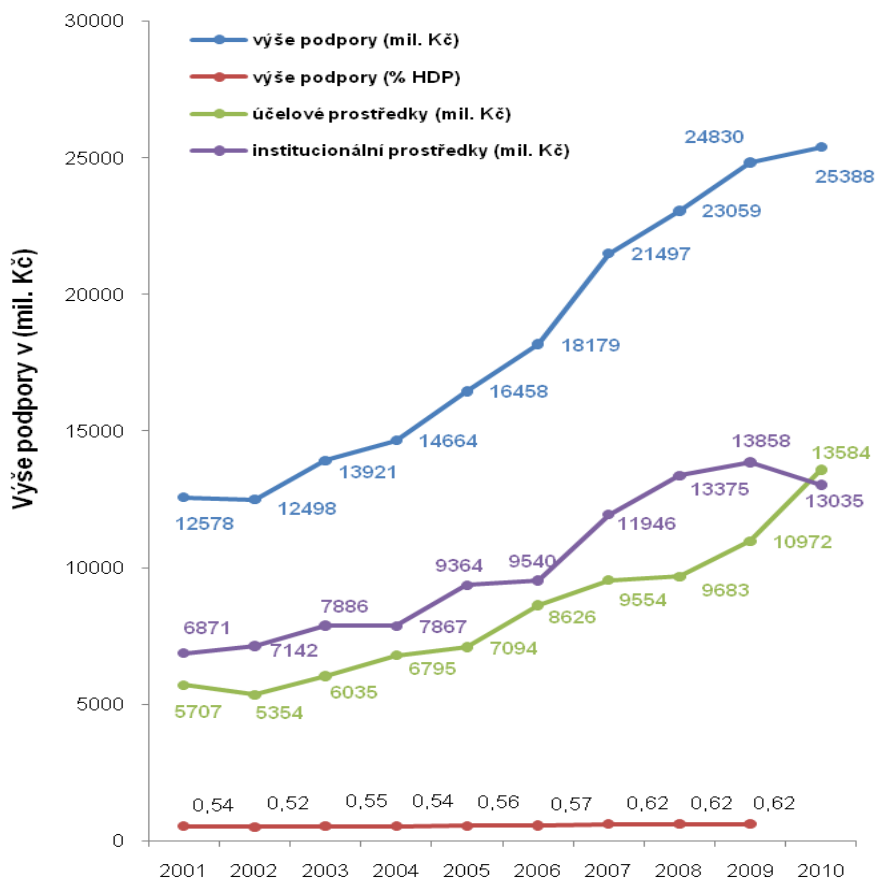
Více než 3 % HDP na VaV v EU již v současné době vydávají Švédsko a Finsko. Nejvyšší výdaje na VaV na světě (4,65 % HDP v roce 2006) vykazuje Izrael. V ČR byl opakovaně vyhlášen cíl dosáhnout veřejných výdajů na VaV ve výši 0,7 % HDP.

### 7.1. Vývoj celkové podpory VaV z veřejných prostředků

Na **obr. č. 3** je znázorněn vývoj celkové podpory VaV z veřejných prostředků v letech 2000-2010. Na obr. č. 3 je znázorněn vývoj:

- celkové podpory z veřejných prostředků v milionech Kč
- celkové podpory z veřejných prostředků v % HDP
- institucionální podpory v milionech Kč
- účelové podpory v milionech Kč

**Obr. č. 3 - Vývoj celkové podpory VaV z veřejných prostředků**



**Poznámka:** Údaje v mil. Kč v do roku 2010 jsou převzaty ze státních rozpočtů na příslušné roky.

Účelová podpora je poskytována na základě veřejné soutěže vybraným projektům výzkumu, a to buď grantovým, u kterých si cíle a postupy stanovují výzkumní pracovníci sami, nebo programovým, u kterých projekty usilují o naplnění předem stanovených cílů a směrů, a popřípadě projektům výzkumu pro potřeby státu (veřejné zakázky ve výzkumu). Institucionální podpora je poskytována výzkumným organizacím a větším výzkumným týmům na základě schválených výzkumných záměrů a specifickému výzkumu na

vysokých školách. Z prostředků na institucionální podporu jsou hrazeny i některé aktivity mezinárodní spolupráce ve VaV. Institucionální podpora VaV na základě schválených výzkumných záměrů byla do roku 2003 poskytována jen ústavům AV ČR, vysokým školám a resortním výzkumným pracovištím. Od roku 2004 mohou při splnění předepsaných podmínek získat i výzkumné organizace podnikatelského charakteru. Výzkum musí být uveden v jejich zřizovací listině nebo obdobném dokumentu a veškerý zisk po zdanění musí být reinvestován do VaV.

Z **obr. č. 3** vyplývá:

- Celkové veřejné výdaje na VaV, s výjimkou roku 2002 proti roku 2001, každoročně rostou, v posledních letech s vysokou dynamikou. Tento růst se v roce 2010 prakticky zastavil díky ekonomické a rozpočtové krizi. Z podrobnějšího srovnání s členskými zeměmi EU-27 vyplynulo, že přírůstky veřejných výdajů na VaV v ČR byly v období 2001-2005 čtvrté nejvyšší mezi členskými zeměmi EU-27.
- Celkové veřejné výdaje na VaV, vyjádřené v % HDP v posledních letech v podstatě stagnují. Stagnace hodnoty tohoto ukazatele byla způsobena nejprve relativně vysokými ročními přírůstky HDP, po roce 2010 pak stagancí výdajů na VaV. Opakovaně vyhlášený cíl v úrovni 0,7 % HDP zůstal dosud nesplněn. Hodnoty výdajů v % HDP jsou pro další roky nejisté. Odhady vývoje HDP v ČR jsou vzhledem k celosvětové finanční krizi a jejím dopadům značně problematické a neustále se mění. Tato nejistota samozřejmě platí nejen pro ČR, ale i pro ostatní státy.

- Od roku 2001 je institucionální podpora vyšší než podpora účelová. RVVI usiluje o zmírnění výše rozdílů mezi institucionální a účelovou podporou. Při rozhodování o účelové podpoře jsou více uplatňovány principy soutěže, zatímco z institucionální podpory se v řadě případů stává nároková složka podpory. Údaje od r. 2010 ale nejsou díky změnám v podpoře VaV s předchozími roky přímo srovnatelné (např. do r. 2009 byla specifický výzkum na vysokých školách institucionální podporou, od r. 2010 je specifický vysokoškolský výzkum účelovou podporou dostupnou i dalším subjektům).

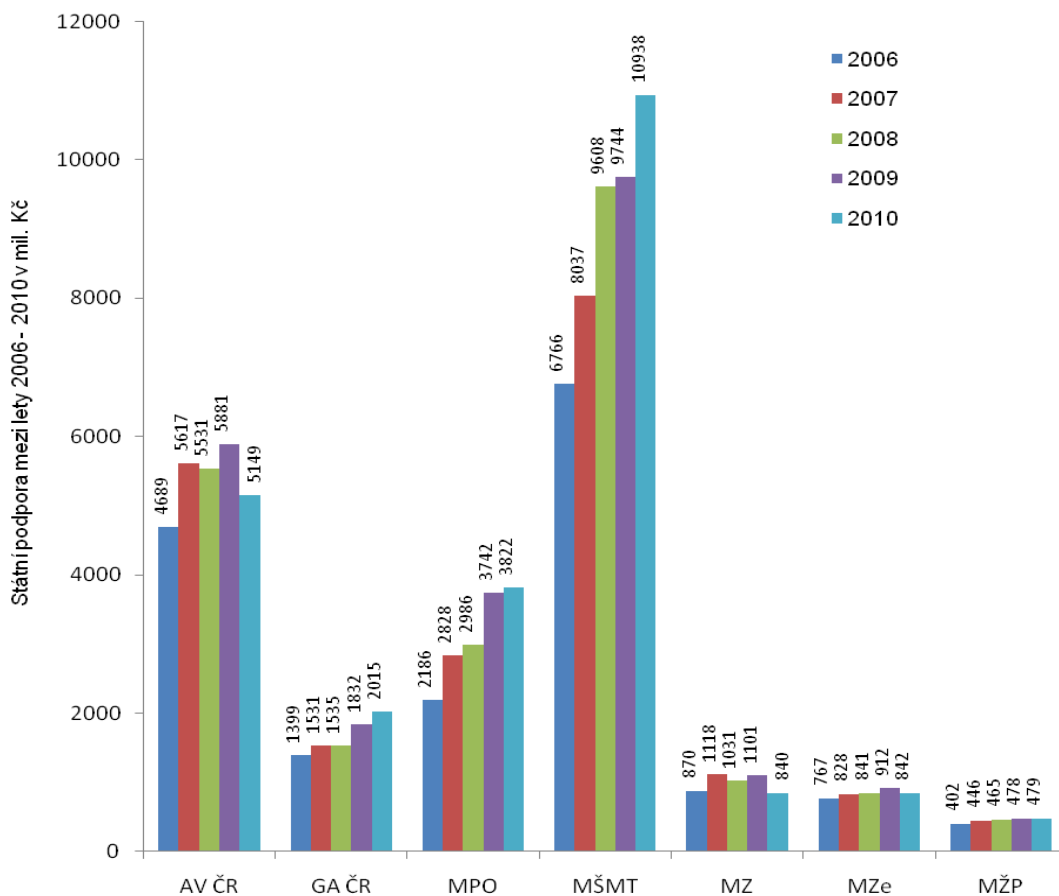
Vládou schválená reforma systému výzkumu, vývoje a inovací (usnesení vlády z 26. března 2008 č. 287) zavádí zásadní změnu v poskytování institucionální podpory. Stávající výzkumné záměry budou postupně dokončeny, nové nebudou již vyhlašovány. Institucionální podpora bude poskytována na základě hodnocení výzkumných organizací podle metodiky schvalované vládou. Výsledky hodnocení promítá RVVI do návrhu výdajů státního rozpočtu na VaV . Podrobnosti viz kapitola 5.

Hodnocení nebude jediným kritériem pro poskytování institucionální podpory. V Národní politice výzkumu, vývoje a inovací, která bude aktualizována v roce 2012, budou nově stanoveny směry VaV mimořádného prioritního významu pro ekonomiku a společnost, které mohou být institucionálně podpořeny. Při rozhodování o výši institucionální podpory budou v rozpočtu další roky uplatněny i výsledky mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR, který bude dokončen v r. 2011.

## 7.2. Vývoj celkové podpory VaV z veřejných prostředků u vybraných poskytovatelů

Na obr. č. 4 je znázorněna celková výše podpory z veřejných prostředků (účelové + institucionální) u vybraných poskytovatelů v letech 2006-2010.

**Obr. č. 4 - Vývoj celkové podpory VaV z veřejných prostředků u vybraných poskytovatelů:**



Zdroj dat: Rada pro výzkum, vývoj a inovace

Poznámka: AV ČR - Akademie věd České republiky, GA ČR - Grantová agentura České republiky, MPO - Ministerstvo průmyslu a obchodu, MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, MZ - Ministerstvo zdravotnictví, MZe - Ministerstvo zemědělství, MŽP - Ministerstvo životního prostředí. Výdaje v mil. Kč jsou uvedeny v běžných cenách příslušných roků.

Komentář:

- Na obrázku je uveden vývoj celkové podpory, kterou poskytuje sedm největších poskytovatelů. Kromě poskytovatelů uvedených na obrázku poskytuje podporu VaV z veřejných ještě dalších čtrnáct poskytovatelů - ministerstev a ústředních správních úřadů.
- Vládou schválená Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací (usnesení vlády ze dne 26. března č. 287) snižuje počet rozpočtových kapitol, z kterých je podporován VaV z 21 na 12. Reforma dále předpokládá, že bude zřízena Technologická agentura ČR, která bude podporovat významnou část aplikovaného výzkumu. Prostředky pro tuto agenturu jsou zatím zahrnuty v prostředcích Grantové agentury ČR (GA ČR).
- V letech 2010 a 2011 se výrazně zvýší podpora poskytovaná MŠMT a MPO. Obě ministerstva budou v těchto letech doplňkově financovat velké operační programy „Výzkum a vývoj pro inovace“ a „Podnikání a inovace“, které budou z podstatné části financovány ze zdrojů EU.
- Financování části aplikovaného výzkumu a vývoje v některých resortech převezme Technologická agentura ČR (TA ČR). Proto podpora poskytovaná MZ, MZe a MŽP v letech 2009 až 2010 stagnuje, či mírně klesá.

### **7.3. Vývoj institucionální podpory VaV u vybraných poskytovatelů**

Na **obr. č. 5** je znázorněna výše institucionální podpory z veřejných prostředků u vybraných poskytovatelů v letech 2006-2010.

**Obr.č. 5 - Vývoj institucionální podpory VaV u vybraných poskytovatelů**



Zdroj dat: Rada pro výzkum, vývoj a inovace

**Komentář k obr. č. 5:**

- Rozhodující část institucionální podpory rozdělují MŠMT a AV ČR. MŠMT poskytuje institucionální podporu výzkumným záměrům vysokých škol a vybraných organizací v podnikatelské sféře, specifickému výzkumu na vysokých školách a financuje vybrané aktivity mezinárodní spolupráce VaV. Institucionální podpora AV ČR je určena na výzkumné záměry ústavů AV ČR, které jsou od 1. ledna 2007 veřejnými výzkumnými institucemi.



Od r. 2010 je část institucionální podpory určena na rozvoj výzkumných organizací.

- Institucionální podpora GA ČR je určena na krytí nákladů kanceláře GA ČR.
- Institucionální podpora MZ, MZE a MŽP je určena na institucionální podporu VaV prováděného v tzv. „resortních ústavech“ těchto ministerstev.
- MPO získalo v roce 2007 poprvé prostředky na institucionální podporu. Tyto prostředky jsou určeny na 15 % doplňkové financování (tzv. kofinancování) projektů, které jsou z podstatné části (z 85 %) financovány ze zdrojů Evropské unie.

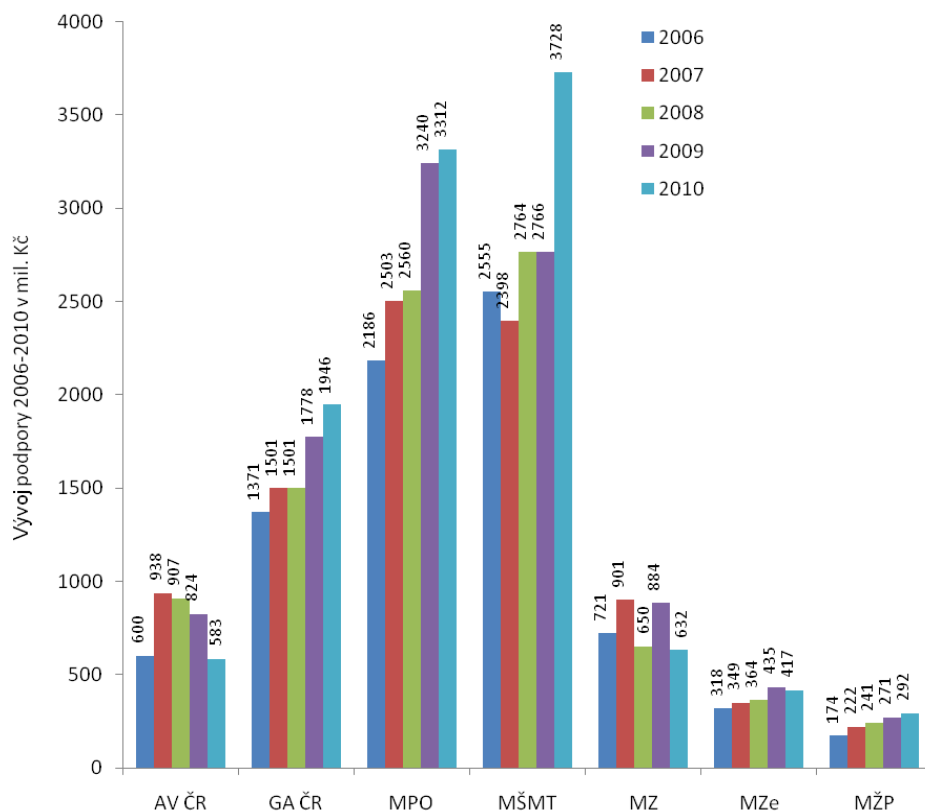
#### **7.4. Vývoj účelové podpory VaV u vybraných poskytovatelů**

Na **obr. č. 6** je znázorněna výše účelové podpory z veřejných prostředků u vybraných poskytovatelů v letech 2006-2010.

Komentář k **obr. č. 6**:

- Účelová podpora VaV je poskytována projektům VaV na základě výsledků veřejných soutěží. GA ČR a AV ČR poskytují podporu grantovým projektům. Ostatní poskytovatelé včetně AV ČR podporují programové projekty, které jsou součástí jimi vyhlášených programů VaV, a veřejné zakázky ve VaV.

**Obr. č. 6 - Vývoj účelové podpory VaV u vybraných poskytovatelů**

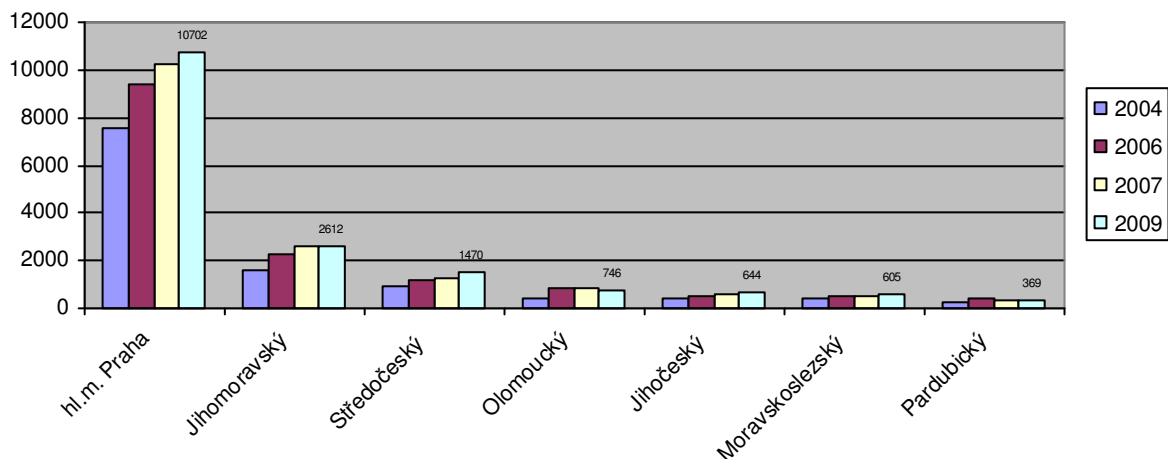


Zdroj dat: Rada pro výzkum, vývoj a inovace

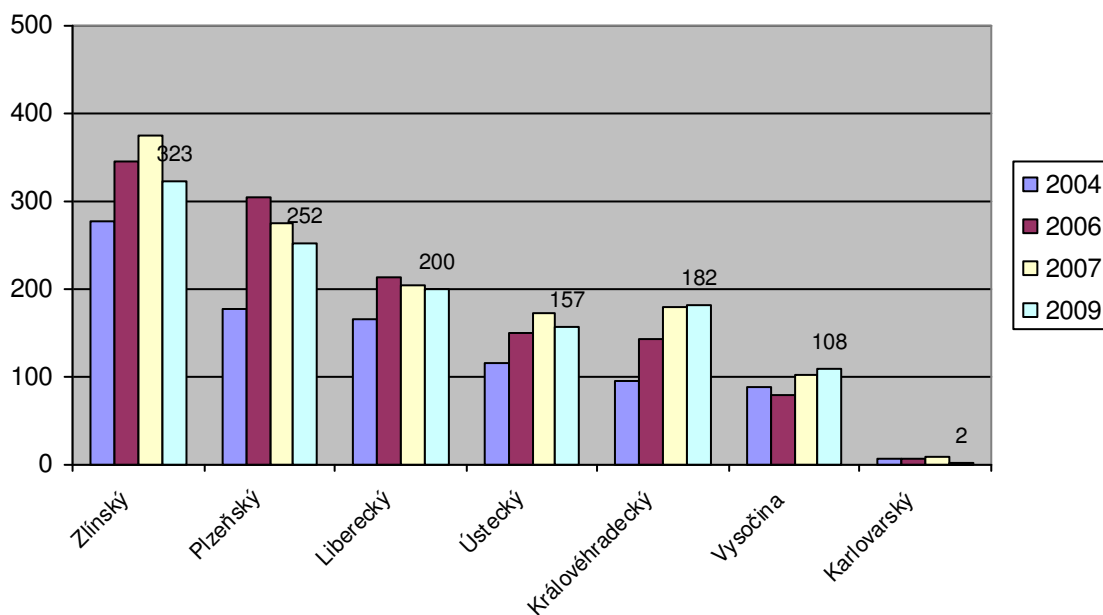
## 7.5. Vývoj celkové veřejné podpory VaV v regionech

Podpora VaV z veřejných prostředků je na území ČR rozdělena velice nerovnoměrně. Nerovnoměrnost rozdělení veřejné podpory VaV je samozřejmě dána nerovnoměrným rozdělením kapacit pro provádění VaV na území ČR. Ke zmírnění velkých rozdílů by měla napomoci výstavba nových kapacit VaV v regionech s výjimkou hl.m. Prahy. Výstavba bude podpořena ze zdrojů EU v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Vývoj celkové veřejné podpory VaV v regionech ČR je na **obr. č. 7**.

**Obr. č. 7 a 8 - Vývoj celkové veřejné podpory VaV v regionech (mil. Kč)**



Zdroj: Rada pro výzkum, vývoj a inovace; Analýza stavu VaV a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím 2009



Zdroj: Rada pro výzkum, vývoj a inovace; Analýza stavu VaV a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím 2009

Poznámka: V celkové veřejné podpoře VaV je zahrnuta veškerá účelová podpora. Z institucionální podpory je zahrnuta jen podpora poskytovaná na základě výzkumných záměrů. Není zahrnuta institucionální podpora specifického výzkumu na vysokých školách ani podpora vybraným aktivitám mezinárodní spolupráce ve VaV.

Komentář:

- Podpora je rozdělena velice nerovnoměrně po území ČR. Výrazně je koncentrována do hl. m. Prahy a Jihomoravského kraje.
- V následující **tab. č. IX** jsou uvedeny podíly z celkové veřejné podpory připadající na hl. m. Prahu, hl. m. Prahu a Jihomoravský kraj a čtyři kraje s nejvyšší podporou: hl. m. Prahu, Jihomoravský, Středočeský a Olomoucký kraj.

**Tab. č. IX**

Regiony	Podíly z celkové veřejné podpory VaV (%)			
	2004	2006	2007	2009
hl. m. Praha	60,4	57,6	57,6	58,5
hl. m. Praha, Jihomoravský kraj	73,0	71,6	72,4	72,7
hl. m. Praha, Jihomoravský, Středočeský, Olomoucký	81,2	81,4	82,0	84,5

Podíly hl. m. Prahy v období 2004-2007 klesly z 60,4 % na 58,5 %. Podíly dvou krajů (hl. m. Praha a Jihomoravský kraj.) klesly podstatně méně. Podíly čtyř krajů se zvýšily z 81,2 % v roce 2004 na 84,5 % v roce 2009 kolem 82 %. Do hl. m. Prahy stále ještě směřuje více než 55 % celkové veřejné podpory VaV a do čtyř uvedených krajů téměř 85 % celkové podpory.

- Ke zmírnění rozdílů v rozdělení podpory přispěje operační program OP Výzkum a vývoj pro inovace, financovaný převážně ze strukturálních fondů EU. V rámci toho programu mají být vybudovány větší výzkumné kapacity umístěné mimo hl. m. Prahu.

## **8. PROGRAMY VÝZKUMU A VÝVOJE JEDNOTLIVÝCH POSKYTOVATELŮ**

Jelikož hlavním cílem „Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice“ je poskytnout široké veřejnosti informace o možnostech a způsobech získání státní podpory účastí na veřejných soutěžích, bude další pozornost zaměřena zejména na účelové financování výzkumu a vývoje. Vzhledem ke změnám daným Reformou a novelou zákona č. 130/2002 Sb. jsou uvedeny jen ty programy, u kterých se předpokládá, že v roce 2010 proběhne veřejná soutěž na projekty zahajované v roce 2011. Řešené projekty ostatních poskytovatelů budou dokončeny, ale soutěže na nové projekty již vyhlašovány nebudou.

- |      |  |         |
|------|--|---------|
| 8.1. | Grantová agentura ČR a její grantový systém            | (GA ČR) |
| 8.2. | Výzkumné programy Ministerstva průmyslu a obchodu      | (MPO)   |
| 8.3. | Výzkumné programy Min. školství, mládeže a tělovýchovy | (MŠMT)  |
| 8.4. | Výzkumné programy Ministerstva zdravotnictví           | (MZ)    |
| 8.5. | Výzkumné programy Ministerstva zemědělství             | (MZe)   |
| 8.6. | Výzkumné programy Ministerstva kultury                 | (MK)    |
| 8.7. | Výzkumný program Ministerstva vnitra                   | (MV)    |
| 8.8. | Programy obranného výzkumu a vývoje Min. obrany        | (MO)    |
| 8.9. | Výzkumné programy Technologické agentury ČR            | (TA ČR) |

V publikaci je zachycen stav ke konci roku 2011.

### **8.1. Grantová agentura ČR a její grantový systém**

#### **8.1.1 Základní informace**

Grantová agentura České republiky (GA ČR) byla ustanovena zákonem č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, v polovině roku 1992 jako nezávislá instituce podporující základní

vědecký výzkum v České republice. Od roku 2002 platí nový zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje. Úkolem GA ČR je každoročně na základě veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji udělit granty nejlepším projektům základního výzkumu ze všech oborů vědy. Dalším úkolem agentury je také kontrola průběhu řešení a plnění cílů projektů za každý uplynulý rok a vyhodnocení dosažených výsledků projektů po jejich skončení. Granty nebo účelové finanční prostředky poskytuje GA ČR z kapitoly státního rozpočtu, která jí přísluší, tj. kapitoly 321. Podle informací z CEP<sup>7</sup> bylo od zahájení činnosti agentury podpořeno řešení 12 981 projektů v celkové výši státní podpory 24,524 mld. Kč. Průměrná hodnota grantového projektu činí 3,2 mil. Kč. GA ČR poskytuje finanční podporu na vědecké projekty v rámci tzv. programů standardních projektů, doktorských projektů, postdoktorských projektů, na projekty v rámci programu Eurocores, které organizuje Evropská vědecká nadace (European Science Foundation) a od r. 2012 i na Projekty na podporu excelence v základním výzkumu. Úkolem GA ČR je:

- příprava a vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji na podporu grantových projektů
- posouzení návrhů projektů odbornými poradními orgány GA ČR  
a výběr těch nejlepších projektů k udělení grantu
- udělení grantů vybraným projektům v rámci finančních možností, tj. podle výše částky, kterou pro daný rok GA ČR získá ze státního rozpočtu, a uzavření smlouvy s uchazeči

---

<sup>7</sup> CEP - Centrální evidence projektů, [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz)

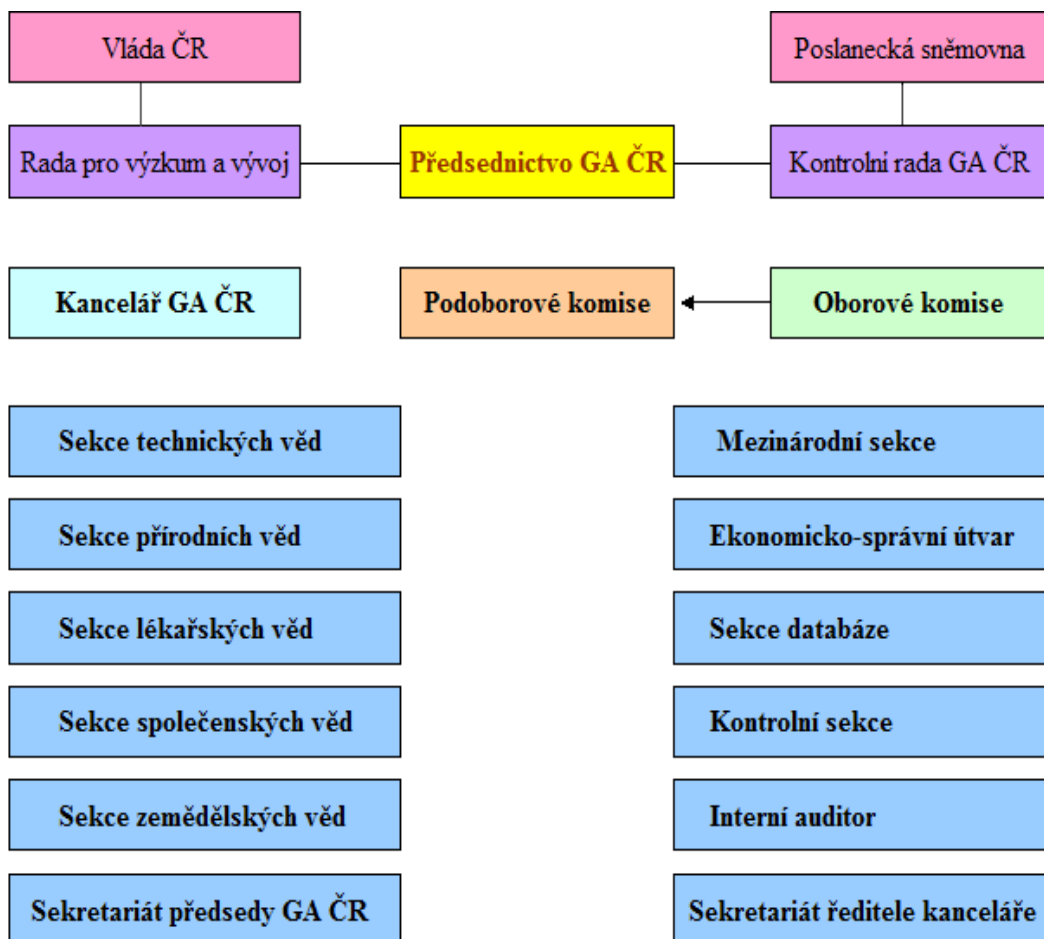
- kontrola průběhu řešení a plnění cílů projektů za každý uplynulý rok na základě tzv. dílčí zprávy
- ohodnocení dosažených výsledků projektu po jeho skončení na základě tzv. závěrečných zpráv
- kontrola hospodaření s finančními prostředky přidělenými na řešení projektu, tj. zda se utrácejí účelně a v souladu s příslušnými předpisy a požadavky
- spolupráce se zahraničními vědeckými orgány a institucemi, zejména se členskými zeměmi Evropského společenství

GA ČR má zpracovaný podrobný Grantový systém, který obsahuje práva a povinnosti uchazečů a další potřebné údaje.

### **8.1.2 Organizační struktura GA ČR**

Organizační struktura GA ČR je znázorněna na **obr. č. 10**.

- orgány Grantové agentury jsou předseda, předsednictvo a kontrolní rada Grantové agentury
- poradními orgány Grantové agentury jsou oborové komise Grantové agentury
- předsednictvo Grantové agentury (dále jen předsednictvo) může zřídit panely jako poradní orgány oborových komisí
- organizační a administrativní činnost Grantové agentury zajišťuje Kancelář Grantové agentury



**Obr. č. 10.** Organizační struktura GA ČR

### 8.1.3 Oborové komise

Oborové komise zajišťují přijímání, posouzení a hodnocení návrhů projektů základního výzkumu. Členy oborových komisí jmenuje a odvolává předsednictvo podle zásad stanovených zvláštním právním předpisem. Členství v oborové komisi je funkcí ve veřejném zájmu.

Oborové komise byly ustaveny pro tyto obory:

- Technické vědy



- Vědy o neživé přírodě
- Lékařské a biologické vědy
- Společenské a humanitní vědy
- Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

Oborové komise zejména:

- a) přijímají návrhy projektů a vyhodnocují splnění podmínek veřejné soutěže,
- b) objektivně a nezaujatě posuzují a hodnotí návrhy projektů základního výzkumu podle vyhlášených pravidel a kritérií veřejné soutěže na základě posudků oponentů,
- c) zpracovávají protokol o výsledku hodnocení každého návrhu projektu,
- d) navrhují předsednictvu zřízení nebo zrušení podborových komisí včetně jmenování a odvolání jejich členů,
- e) předkládají předsednictvu stanoviska k organizaci a postupům hodnocení.

## **Struktura oborových komisí a panelů GA ČR**

### **1. Technické vědy**

P101 - Strojírenství

P102 - Elektrotechnika a elektronika

P103 - Kybernetika a zpracování informace

P104 - Stavební materiály, architektura

P105 - Stavební mechanika a konstrukce, mechanika tekutin

P106 - Technická chemie

P107 - Materiály a metalurgie

P108 - Materiálové vědy a inženýrství

### **2. Vědy o neživé přírodě**

P201 - Matematika

P202 - Informatika

- P203 - Atomová, jaderná a částicová fyzika, fyzika nízkých teplot
- P204 - Fyzika kondenzovaných látek a materiálů
- P205 - Biofyzika, makromolekulární fyzika, fyzika plazmatu a optika
- P206 - Analytická chemie - chemická a strukturní analýza atomárních, molekulárních a (bio)molekulárních systémů
- P207 - Chemické a biochemické přeměny
- P208 - Chemická fyzika a fyzikální chemie
- P209 - Astronomie a astrofyzika, fyzika atmosféry, meteorologie, klimatologie a hydrologie, fyzická geografie
- P210 - Geofyzika, geochemie, geologie a mineralogie, hydrogeologie

### **3. Lékařské a biologické vědy**

- P301 - Genetika, experimentální onkologie, lékařská biochemie, toxikologie, metabolismus a výživa
- P302 - Morfologické obory, mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
- P303 - Fyziologické obory, farmakologie, neurovědy
- P304 - Klinický a preklinický výzkum, experimentální medicína
- P305 - Molekulární, buněčná a vývojová biologie

### **4. Společenské a humanitní vědy**

- P401 - Filosofie, teologie, religionistika
- P402 - Ekonomické vědy, makroekonomie, mikroekonomie, ekonometrie, kvantitativní metody v ekonomii
- P403 - Podnikové vědy, finance, administrativa, správa
- P404 - Sociologie, demografie, sociální geografie, mediální studia
- P405 - Historické vědy, národopis
- P406 - Lingvistika a literární vědy
- P407 - Psychologie, pedagogika
- P408 - Právní vědy, politologie
- P409 - Estetika, hudební vědy a vědy o umění
- P410 - Dějiny 19. a 20. století

## 5. Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

P501 - Fyziologie a genetika rostlin, rostlinolékařství

P502 - Fyziologie a genetika živočichů, veterinární lékařství

P503 - Potravinářství, ekotoxikologie a environmentální chemie

P504 - Péče o krajinu, lesnictví a půdní biologie, ekologie ekosystémů

P505 - Ekologie živočichů a rostlin

P506 - Botanika a zoologie

### 8.1.4 Typy grantových projektů

Grantová agentura České republiky podporuje několik typů projektů, jejichž tématem je základní výzkum. Jsou to:

- Standardní projekty (GA) - 1993 -
- Postdoktorandské granty (GP) - 1998 -
- Doktorské granty (GD) - 2003 -
- EUROCORES (GE) - 2003 -
- Mezinárodní bilaterální projekty (GC) - 2007 -
- Projekty na podporu excelence v základním výzkumu 2012 - 2018

Těžiště činnosti GA ČR spočívá v programu **standardních projektů**, do kterých se může zapojit kterákoliv právnická či fyzická osoba z ČR. Témata těchto projektů si volí sami navrhovatelé. V rámci programu, vyhlášeného poprvé na rok 1993, bylo doposud k řešení přijato 11 089 projektů v celkové hodnotě 21 102 mil. Kč. Průměrná hodnota na jeden grantový projekt činí 1,9 mil. Kč.

Kromě standardních projektů zavedla GA ČR od roku 1997 program **postdoktorálních grantů**, kterých se mohou účastnit mladí vědci do 35 let, kteří mají ukončené doktorské studium. Cílem programu je podpořit zájem absolventů postgraduálního studia o práci ve vědeckých institucích. Program by měl těmito institucím

pomoci vytvořit pro začínající vědecké pracovníky takové platové podmínky, aby neodcházel z vědecké praxe. Snahou je také využít potenciál uznávaných odborníků a zapojit do jimi řešené problematiky mladé nadějně vědce. V rámci programu bylo doposud k řešení přijato 1 631 projektů v celkové hodnotě 1 263 mil. Kč. Průměrná hodnota na jeden grantový projekt činí 0,8 mil. Kč

Aktivitou zahájenou od roku 2003 je program **doktorských grantů**, který je určen pro doktorské týmy sdružující doktorandy v dané tematické oblasti. Účelem programu je zvýšit společenskou vážnost doktorského studia a učinit tak vědeckou dráhu atraktivnější pro absolventy studia magisterského. V rámci programu bylo doposud k řešení přijato 129 projektů v celkové hodnotě 1 209 mil. Kč. Průměrná hodnota na jeden grantový projekt činí 9,4 mil. Kč

Od roku 1999 je GA ČR spolu s Akademií věd České republiky (AV ČR) členem European Science Foundation (ESF) - Evropské vědecké nadace sdružující národní vědecké instituce téměř všech zemí Evropy. V rámci tohoto sdružení se GA ČR od roku 2003 účastní podpory mezinárodních vědeckých programů **EUROCORES**. V rámci programu bylo doposud k řešení přijato 23 projektů v celkové hodnotě 85,0 mil. Kč. Průměrná hodnota na jeden grantový projekt činí 3,7 mil. Kč

Od roku 2006 vyhlašuje GA ČR veřejnou soutěž v programu **mezinárodních bilaterálních projektů**. Na základě podepsaných smluv o spolupráci s partnerskými agenturami podporujícími vědu a výzkum, podporuje GA ČR spolupráci českých a zahraničních subjektů na řešení společných projektů v různých oblastech vědy a techniky. V rámci programu bylo doposud k řešení přijato 54

projektů v celkové hodnotě 134,9 mil. Kč. Průměrná hodnota na jeden grantový projekt činí 2,5 mil. Kč.

Od r. 2012 budou podporovány **projekty na podporu excelence v základním výzkumu**. V zájmu vytvoření podmínek pro řešení komplexních výzkumných projektů excelentních týmů v oblasti základního výzkumu a směřování finančních prostředků na projekty s vysokým potenciálem pro dosažení zásadního výzkumného přínosu a vytvoření podmínek pro uplatnění výsledků je minimální doba řešení projektů v této skupině grantových projektů stanovena na 60 měsíců, maximální délka na 84 měsíců. Takto stanovená doba řešení Projektů excelence vychází mimo jiné i z potřeby vytvořit podmínky pro základní výzkum realizovaný týmy vynikajících badatelů z různých pracovišť podobné těm, které vytvořil končící program Center základního výzkumu MŠMT (program LC). Na rozdíl od návrhu schváleného vládou v lednu 2011 byly prostředky na řešení v rámci vládou schváleného „Návrhu příjmů a výdajů rozpočtových kapitol a státních fondů na léta 2012 až 2014“ dvojnásobně navýšeny v r. 2012 na 310 mil. Kč, v r. 2013 na 398 mil. Kč a v r. 2014 na 484 mil. Kč.

### 8.1.5 Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení soutěže	Datum a čas uzávěrky soutěže	Datum vyhlášení výsledků soutěže
GA	30.3.2011	9.5.2011 23:59	18.10.2011
GC	9.3.2011	21.4..2011 23:59	18.10.2011
GP	9.3.2011	21.4..2011 23:59	18.10.2011
GB	30.3.2011	9.5.2011 23:59	3.11.2011

Zdroj: IS VaVal - VES, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

Vyhlášení veřejných soutěží na všechny typy grantů se zahájím v roce 2013 lze očekávat v obdobných termínech.

#### **8.1.6 Některé doplňující informace**

- <http://www.gacr.cz> : zde lze nalézt aktuální informace, rubriku frekventovaných otázek a stáhnout formuláře pro podávání přihlášek.
- **Publikace kanceláře GA ČR:** GA ČR vydává Bulletin GA ČR a každoročně publikaci „Grantový systém GA ČR“, různé seznamy udělených a ukončených grantů, z nichž některé v anglickém jazyce.

#### **8.1.7 Kontakt**

Grantová agentura ČR

Národní 3, 111 21 Praha 1

tel. +420 224 403 111

e-mail: [grantcr@gacr.cas.cz](mailto:grantcr@gacr.cas.cz), <http://www.gacr.cz>

### **8.2. Výzkumné programy Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO)**

V roce 2012 bude MPO poskytovat prostředky na řešení nových programových projektů v programu TIP.

#### **8.2.1 Program „TIP“ (FR)**

Program „TIP“ (Technologie, Informační systémy, Produkty) byl schválen vládou České republiky dne 22.8.2007 usnesením č. 942 a notifikovaný Evropskou komisí 20.11.2008. Doba trvání programu je od roku 2009 do roku 2017. Ukončení řešení všech projektů je

určeno na rok 2017. Délka řešení jednotlivých projektů je stanovena většinou na dobu do čtyř let (48 měsíců), s tím, že řešení musí být započato v roce, na který byla vyhlášena veřejná soutěž ve výzkumu a vývoji. Výjimkou je rok 2009, kdy projekty vybrané ve veřejné soutěži vyhlášené v lednu 2009, byly zahájeny ve stejném roce.

Ministerstvo průmyslu a obchodu hodlá programem TIP, zajišťujícím výzkum a vývoj pro racionální průmyslovou výrobu budoucnosti, za účelem posílení produkce v České republice a následně i v Evropské unii, k zajištění udržitelného rozvoje ve všech jeho dimenzích, tj. ekonomické, sociální a environmentální, k zajištění plynulé a trvalé tvorby poznatků výzkumu a vývoje pro průmyslovou výrobu a k zajištění jejich rychlého a efektivního využívání, poskytovat podporu z veřejných prostředků výzkumným a vývojovým projektům prováděným před vstupem do podmínek soutěže na trhu. Projekty musí přinášet mj. i výrazný motivační účinek pro další výzkumně vývojovou činnost ve smyslu části 6. Rámce společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací č. 2006/C 323/26.

Účast, resp. získání podpory, v tomto programu má napomoci výrobním organizacím zaujmout takovou pozici na trhu, která by jim umožnila rychle reagovat na změny a spolupodílet se na nich, či je utvářet, a to především těm výrobním organizacím, které skýtají záruku dlouhodobého udržení se na českém trhu. Významně by měl být podpořen výzkum a vývoj pro malé a střední podniky.

### **Podpora, její druh a velikost:**

Podpora bude poskytována jako účelová podílové dotace na programový projekt. Velikost podílu podpory z celkových uznaných

nákladů na vyřešení daného projektu bude stanovena podle výše uvedeného Rámce. Projekty z oblasti základního a aplikovaného výzkumu se 100 % podporou nebudou podporovány. Nebude poskytována ani 100 % podpora etapám řešení v rámci programového projektu výzkumu a vývoje.

### **Předpoklady pro poskytnutí dotace:**

Předpokladem pro poskytnutí dotace je účast ve veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji na výběr programových projektů do tohoto programu vyhlášené podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje a souvisejících předpisů v platném znění a dodržení jednotlivých ustanovení Rámce.

Dotaci na podporu programového projektu výzkumu a vývoje může obdržet pouze ten uchazeč, který sám zajistí nejméně 50 % řešení projektu vlastními zaměstnanci - měřeno spotřebou té části uznaných nákladů na projekt, určených jako osobní náklady - nebo konsorcium řešitelů, jejichž podíl na řešení projektu je objemem srovnatelný, a to prostřednictvím jednoho ze zúčastněných řešitelů (příjemce).

Náklady na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku mohou v projektu činit maximálně 20 % z celkových uznaných nákladů. Hmotný i nehmotný majetek musí být v žádosti podrobně specifikován a jeho nezbytnost pro řešení projektu musí být náležitě zdůvodněna. Potřeba hmotného i nehmotného majetku bude individuálně posuzována.

Očekávají se výsledky řešení, které budou po navazující etapě přípravy výroby realizovatelné v praxi, nebo které jednoznačně



povedou, na základě dalšího navazujícího vývoje a po následné etapě přípravy výroby k realizaci v praxi, a dále takové výsledky, které lze uplatnit i v jiných organizacích a podnikatelských subjektech a výsledky, které mají širší aplikační uplatnění.

### **Příjemci podpory (dotací):**

Příjemcem podpory, resp. dotace ze státního rozpočtu České republiky, na programový projekt výzkumu a vývoje podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje, mohou být :

- podnikatelské subjekty - právnické i fyzické osoby, které vedou účetnictví podle platného zákona o účetnictví a jsou zapsané v Obchodního rejstříku - z oblasti průmyslové výroby, včetně malých a středních podniků, které řeší projekt samostatně, nebo ve spolupráci se spoluřešiteli a prokáží schopnost projekt kofinancovat z vlastních nebo jiných neveřejných prostředků,
- výzkumné organizace (výzkumné ústavy, veřejné výzkumné instituce), a školy mohou obdržet podporu jako řešitelé a příjemci v tomto programu pouze v případě, když průkazně doloží zdroje spolufinancování uznaných nákladů na projekt z vlastních prostředků, či jiných neveřejných prostředků,
- podnikatelské subjekty - právnické i fyzické osoby, které vedou účetnictví podle platného zákona o účetnictví a jsou zapsané v Obchodního rejstříku - z oblasti průmyslové výroby, včetně malých a středních podniků i organizace výzkumného charakteru (výzkumné ústavy, veřejné výzkumné instituce) a školy, se mohou účastnit řešení projektů jako spoluřešitelé a spolupříjemci bez omezení.

Jestliže se předpokládá spolupráce na řešení projektu, musí být doložena právně platnou smlouvou o spolupráci na řešení tohoto projektu.

## **Cíle programu a jejich odůvodnění:**

### ***Nové materiály a výrobky***

Aby výrobní organizace uspěla na trhu, musí soustavně pečovat o svou produkci, plánovat ji, rychle realizovat nové potřebné změny a promyšleně je uvádět na trh.

Budou podporovány takové projekty výzkumu a vývoje, které zajistí implementaci dobrých myšlenek do nových konkurenceschopných materiálů a materiálů dosud neznámých vlastností, nanomateriálů, nových nebo zlepšených průmyslových výrobků a zařízení, včetně pořízení a ověření vzorků, prototypů, nebo předváděcích zařízení a prověření nových technologií. Výzkum a vývoj musí být orientován na budoucí potřeby trhu, musí sledovat udržitelnost a šetření zdrojů, musí respektovat ekologické, energetické a sociální faktory.

Lze považovat za prokázané, že právě výrobky založené na nejnovějších poznatcích mají vyšší přidanou hodnotu a přinášejí výrobcům lepší šanci na dlouhodobé udržení se na trhu.

### ***Nové progresivní technologie***

Optimalizace konvenčních výrobních postupů, vývoj nových a používání progresivních výkonnějších technologií je nezbytným předpokladem jak si udržet pozici v podmínkách stále se zostřující globální konkurence. Při vytváření nových výrobních procesů je

nutné v širokém měřítku analyzovat možnosti zlepšení a využívat je až na jejich samotnou hranici.

Cílem je dosáhnout konkurenceschopnost prostřednictvím mezinárodně uznávaných veličin pro přesnost, kvalitu, bezpečnost výroby, rychlost zajištění dodávek, hospodárnost, ekologii a prostřednictvím technologií s vícenásobným využitím, mezioborových technologií, biotechnologií, nanotechnologií apod.

### ***Nové informační a řídicí systémy***

Velmi důležitými složkami racionální a progresivní výroby, které ji významně ovlivňují, jsou optimální řízení výrobních procesů, maximum relevantních informací vstupujících do výrobního procesu, informace o průběhu technologických operací, informace o produktu a jeho použití, o nově vznikajících požadavcích na produkt a také maximum informací vyhodnocujících výrobní proces v celém jeho průběhu.

Budou podporovány takové projekty výzkumu a vývoje, které povedou k výrobě více ekonomické, ekologické, bezpečnější, flexibilní, rychlejší apod.

Z výzkumně vývojových aspektů jde především o integrativní metody a nástroje k efektivnímu plánování, realizaci, využívání a vyhodnocování výrobních procesů odpovídajících požadavkům doby, o způsoby řešení pro nové a adaptované výrobní prostory a výrobní systémy, o rekonfigurovatelná řízení výrobních procesů, o řídicí postupy pro struktury výrob odpovídajících požadavkům doby se zřetelem k přizpůsobitelné organizaci práce a s ohledem k novým koncepcím používání modelů provozních činností.

## **Kritéria pro hodnocení vhodnosti projektů k podpoře a charakteristika cílů programu:**

### ***Orientace na budoucnost***

Aktivní orientování výzkumně vývojového potenciálu vysokých škol, vědeckých pracovišť a veřejných výzkumných institucí na výstupy použitelné v průmyslu; špičkové technologie a výrobky; biotechnologie; nanotechnologie a nanomateriály; dosažitelnost pozice světové špičky; výrobky, technologie a služby naplňující potřeby lidí na kvalitativně a převratně vyšší úrovni; modernizace tradičních výroby; evokace nových možností; řešení obsahující rizika.

### ***Hospodářský význam***

Zlepšení konkurenceschopnosti českého průmyslu v rámci evropského prostoru; zvýšení výkonnosti a posílení významu výrobních organizací; podpora malých a středních podniků; vytvoření nových pracovních míst a jejich udržení; šetrnost k životnímu prostředí (maloodpadové technologie, recyklace, zlepšování životního prostředí, ekologická přeprava, likvidace a snižování ekologických zátěží, využití druhotných surovin apod.); výrobní formy, které šetří zdroje, efektivněji je využívají, nebo využívají netradiční či obnovitelné zdroje; sociálně únosný vývoj.

### ***Použitelnost řešení***

Interdisciplinarita - výrobky a technologie s vícenásobným využitím; mezioborové technologie; komplexní technologie a inovace, které řeší současně potřebu, design, výrobu, distribuci, použití i řízení produkce; spolupráce vědy a ekonomiky; záměry vedoucí ke zvýšení úrovně řízení nákladů (controlling).

## ***Působnost cílů***

Přesvědčivost nebo šance na uplatnění výsledků řešení (záměru); transfer vědomostí (výsledků výzkumu a vývoje) do praxe; možnost použití pro podniky z různých hospodářských odvětví a vhodnost i (také) pro malé a střední podniky.

## **Kritéria hodnocení a očekávané přínosy projektů a programu.**

V programu budou podporovány zpravidla menší projekty průmyslového výzkumu a vývoje z celého spektra výroby českého průmyslu. Předpokládají se projekty řešící výzkum a vývoj nových výrobků, zlepšených technologií a úsporných, vůči životnímu prostředí šetrných postupů, které přispějí ke zvýšení konkurenční schopnosti české ekonomiky a zprostředkovaně i vznik nových pracovních míst. Kritérii pro jejich výběr v otevřené soutěži - ve Veřejné soutěži - jsou novost, kterou řešení projektů přináší a vhodnost a závažnost řešení projektů z hlediska jejich přínosů pro ekonomiku České republiky, případně i států Evropské unie či Evropské unie jako celku. Proto jsou stanoveny přínosy programu v závislosti na metodice RIV (Rejstřík informací o výsledcích - [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz)).

Každý podporovaný projekt musí vykázat alespoň jeden z níže uvedených druhů výsledků označených **P**, **Z**, nebo **S**, případně **X**:

- P:** patent nebo jiný výsledek chráněný podle zvláštních právních předpisů
- Z:** poloprovoz, ověřená technologie (uplatněná ve výrobě atd.), odrůda resp.plemeno
- S:** prototyp, uplatněná metodika, funkční vzorek, autorizovaný software, výsledky aplikovaného výzkumu promítnuté do

právních předpisů a norem, užitiný vzor, specializované mapy s odborným obsahem

**X:** ostatní výsledky podle RIV, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených druhů výsledků

### 8.2.2 Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení soutěže	Datum a čas uzávěrky soutěže	Datum vyhlášení výsledků soutěže
FR (na r. 2012)	15.6.2011	29.7.2011 23:59	31.12.2011

Zdroj: IS VaVal - VES, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

### 8.2.3 Kontakt

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (MPO)  
Na Františku 32, 110 15 Praha 1 Odbor výzkumu, vývoje a offsetových programů  
tel.: +420 224 852 556  
<http://www.mpo.cz> > průmysl > výzkum a vývoj.

### 8.3. Výzkumné programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Ústředním správním úřadem odpovědným za výzkum a vývoj je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy s výjimkou oblastí, které zabezpečuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace podle § 35.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy odpovídá za:

- a) mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji, včetně jednání s orgány a institucemi Evropských společenství a jednotlivých států Evropských společenství s působností pro výzkum a vývoj a včetně užití prostředků na výzkum a vývoj z fondů Evropské unie,

- b) koncepci podpory velké infrastruktury,
- c) specifický vysokoškolský výzkum,
- d) výkon správní funkce ústředního správního úřadu pro výzkum a vývoj podle zvláštních právních předpisů.

MŠMT má ve vztahu k státem podporovanému výzkumu a vývoji mezi resorty specifické postavení, které zajišťují následující útvary:

- „Odbor mezinárodních vztahů ve výzkumu a vývoji“ zabezpečuje širokou oblast výzkumu a vývoje na mezinárodní úrovni, včetně vytváření koncepce mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji - viz kapitola 9.
- „Odbor programů výzkumu a vývoje“ řídí programy výzkumu na vysokých školách, výzkumné záměry v působnosti resortu a další specifické výzkumné programy.

V roce 2012 nebude MŠMT poskytovat účelovou podporu pokračujícím výzkumným programům (mimo programy podpory regionální

a mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji - viz kap. 9), nepředpokládá se vyhlášení nových soutěží na projekty zahajované od r. 2012.

#### **8.4. Výzkumné programy Ministerstva zdravotnictví (MZ)**

V roce 2010 bude MZ poskytovat účelové prostředky na řešení nových projektů ve výzkumném programu „Resortní program výzkumu III na léta 2010-2018“ (NT).

##### **8.4.1 Resortní program výzkumu III na léta 2010-2018 (NT)**

###### **Charakteristika programu a obecné cíle**

Resortní program výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví III. (dále jen RPV III.) navazuje na předchozí programy schválené vládou - Resortní program výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví na období 2004-2009 (RPV) a druhý program ministerstva na období 2008-2011 (RPV II).

Program důsledně vychází z Koncepce zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015 (dále jen Koncepce) zpracované Ministerstvem zdravotnictví (dále jen MZ) na základě úkolu uloženého usnesením vlády ČR ze dne 26. března 2008 č. 287 k návrhu Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR, které v bodě 9. části II. uložilo ministru zdravotnictví předložit vládě do 30. listopadu 2008 návrh Koncepce zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje do roku 2015 podporovaného až do výše 100 % ze státního rozpočtu. Tato Koncepce byla schválena vládou dne 1. června 2009.

Základním cílem předkládaného RPV III. **je naplnění zákona č. 211/2009 Sb. a realizace požadavků Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v oblasti zdravotnictví** a zvýšení efektivity užití veřejných prostředků v aplikovaném zdravotnickém výzkumu a prakticky využitelných výsledků výzkumu pro potřeby zdravotnictví, a to jak v diagnostice a terapii onemocnění, tak v oblasti jejich prevence a rovněž v oblasti zdravotních systémů, rozvoje informatiky a ošetrovatelství a v neposlední řadě také zajištění mezinárodně srovnatelné úrovně výsledků výzkumu.

Resortní program výzkumu a vývoje je v plném souladu s významnými mezinárodními dokumenty, týkajícími se zdravotnictví



a zdravotnického výzkumu, přijatými vládou, z nichž uvádíme zejména následující:

- Program „Zdraví 21“ Světové zdravotnické organizace, který označuje výzkum za jeden z nejcennějších a nejdůležitějších nástrojů, které vedou ke kvalitnějším strategiím, jejichž cílem je zlepšení zdraví a zdravotní péče. Požaduje, aby všechny členské státy měly:
  - takový zdravotní výzkum, který by umožnil využívat a předávat znalosti vedoucí k posilování a rozvoji zdraví všech lidí,
  - výzkumné programy orientované na potřeby dlouhodobého rozvoje zdraví pro všechny a
  - mechanismy vedoucí k poskytování a rozvoji vědecky podložených zdravotnických služeb.
- Rovněž Smlouva Evropského společenství v čl. 152 zdůrazňuje „zaměření na zlepšování veřejného zdraví, předcházení lidským nemocem a odstraňování příčin ohrožení lidského zdraví, zahrnující boj proti nejzávažnějším chorobám **podporou výzkumu** jejich příčin, přenosu a jejich předcházení, jakož i zdravotnické informace a zdravotní výchovu“.
- Dalším významným mezinárodním dokumentem je materiál komise Evropského společenství z r. 2007 „Bílá kniha - společně pro zdraví: strategický přístup pro EU pro období 2008 - 2013“, v němž je zdraví označováno za největší bohatství, a proto prostředky vynaložené na zdraví nejsou jen náklady, ale i důležité investice, bez kterých se další ekonomický rozvoj neobejde.

RPV III. je v plném souladu se zásadními mezinárodními dokumenty přijatými v oblasti moderní lékařské etiky (bioetiky), především s Helsinskou deklarací Světové lékařské asociace (WMA) novelizovanou v r. 2008 a s Úmluvou o lidských právech a biomedicíně přijatou Výborem ministrů Rady Evropy (1997), podepsanou vládou ČR dne 24. června 1998 a následně vyhlášenou ve Sbírce mezinárodních smluv České republiky pod číslem 96/2001 Sb.m.s. Je zpracován v souladu s platnou právní úpravou ČR, zejména dle zákona č. 211/2009 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje ve znění pozdějších předpisů, dále dle Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015 zahrnující i priority aplikovaného výzkumu a vývoje.

Základními východisky RPV III. jsou potřeby našeho zdravotnictví vycházející z analýzy předností, nedostatků, příležitostí a rizik výzkumu a vývoje v oblasti zdravotnictví a zejména ze základních charakteristik demografického vývoje a zdravotního stavu obyvatelstva uvedené v Koncepti aplikovaného zdravotnického výzkumu a vývoje.

### **Cíle programu**

Základními cíli Resortního programu výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví III. jsou:

- **Zvýšení konkrétního přínosu pro zdravotní péči v jednotlivých oblastech aplikovaného výzkumu** („aplikovaným výzkumem je teoretická a experimentální práce zaměřená na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb“, dle definice zákona č. 211/2009 Sb., §2 odst. 1. písm.

**b.) formou poskytování účelové podpory na programové projekty, kterého lze dosáhnout následujícími kroky:**

- Zvýšením důrazu poskytovatele na kvalitu výsledků výzkumu, rozvíjet vnitřní systém hodnocení výsledků výzkumu za účelem jejich lepšího uplatnění při poskytování zdravotních služeb;

**Hodnotící kritérium:** Počet schválených standardů, publikací a patentů- toto hledisko bude uplatňováno nejen při hodnocení řešených projektů, ale i při posuzování žádostí o poskytnutí podpory.

- Zajištěním rozvoje klinického aplikovaného výzkumu v České republice jako základního zdroje nových klinických postupů v diagnostice, léčbě a prevenci ve zdravotnictví;

**Hodnotící kritérium:** Počet schválených standardů, léčebných postupů.

- Zvýšením důrazu na zlepšení kvality života klientů, kteří v současnosti využívají nejmodernější léčebné metody, avšak s velmi malým pozitivním vlivem na kvalitu jejich života. To v současnosti zvyšuje personální i finanční nároky na zdravotní péči zejména v segmentu starší populace;

**Hodnotící kritérium:** Vyhodnocení kvality života rizikových skupin a vlivu náročných léčebných metod na tuto kvalitu. Počet publikačních výstupů (s impakt faktorem).

- Vytvořením podmínek pro výzkum zdravotnické problematiky fragilní populace - etnických minorit, staré populace a sociálně nejslabších skupin, přičemž do fragilní populace

patří především děti ve věku 0-19 let, a to zvláště děti znevýhodněné sociálně-ekonomickými podmínkami;

**Hodnotící kritérium:** Zmapování a vyhodnocení rizikových faktorů jednotlivých skupin.

- **Podpora molekulárně-biologických přístupů v odpovídajících oblastech zdravotnického výzkumu a vývoje v návaznosti na priority Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací do roku 2015:**

- Zlepšit propojení a návaznosti základního a aplikovaného výzkumu v biomedicíně a zintenzívnit spolupráci Ministerstva zdravotnictví zejména s Grantovou agenturou ČR (dále jen GA ČR);

**Hodnotící kritérium:** Počet projektů podporovaných IGA MZ s podílem základního výzkumu v poměru vůči počtu projektů odmítnutých IGA MZ a přihlášených do GA ČR.

- **Podpora výzkumu v oblasti prevence nových infekčních chorob a chorob hromadného výskytu:**

- Zlepšit výzkum v oblasti vlivu výživy a zevního prostředí na výskyt nejzávažnějších a nejčastějších onemocnění (poruchy výživy, vlivy zevního prostředí a výživy) na vznik chorob srdce a cév, vznik zhoubných nádorů, obranyschopnosti organismu a odolnost proti infekčním chorobám;

**Hodnotící kritérium:** Počet publikací - především longitudinálních studií (včetně studií mezinárodních), které se zabývají vztahem zevního prostředí a výživy na zdraví a obranyschopnost populace. Počet schválených standardů, doporučení a patentů.

- **Zlepšit léčebné výsledky využívající nejnáročnější moderní postupy:**

- Podpořit výzkum týkající se celkového stavu organismu před a po náročném terapeutickém zásahu. Jde zejména o zajištění optimálního stavu výživy, fyzických a psychických funkcí, a to zejména u populace s jejich postižením (senioři, nemocní s poruchou výživy, nemocní s neurologickým a psychickým onemocněním);

**Hodnotící kritérium:** Počet publikovaných prospektivních studií (včetně studií mezinárodních a studií, které se zabývají finančním efektem těchto postupů) a následně počet schválených standardů léčebné péče o rizikové nemocné, kteří podstupují náročné moderní léčebné postupy.

- **Zajistit kontinuitu našeho zdravotnického výzkumu s rozvojem světové vědy** nejen v oblasti biomedicíny:

- Zajistit implementaci výzkumu a vývoje rozvoje systému eHealth v ČR;
- Rozšířit spolupráci se špičkovými zahraničními pracovišti a týmy, vytvořit podmínky k jejímu rozvoji a vyhodnocovat tuto spolupráci;

**Hodnotící kritérium:** Počet projektů, ve kterých řešitel úzce spolupracuje se zahraničním pracovištěm, které se přímo podílí na výzkumu či vývoji.

Objem finančních prostředků ze zahraničních zdrojů vložených do řešeného projektu (poměr veřejných zdrojů ze státního rozpočtu ČR a zahraničních prostředků) včetně specifikace, zda se jedná o Evropské strukturální fondy či jiné zahraniční zdroje.

- Zabezpečit další **rozvoj stávajících špičkových výzkumných zdravotnických pracovišť** a udržení jejich stávajících pozic v mezinárodním měřítku i po stránce jejich personálního obsazení:

- Využít výsledků výzkumu v pre i postgraduálním vzdělávání lékařů i ve vzdělávání ostatních pracovníků ve zdravotnictví;
- Vytvořit podmínky podporující širší zapojení mladých vědeckých

a výzkumných pracovníků (vědecký a výzkumný pracovník do 35 let věku s úvazkem min. 0,5, podmínkou je vysokoškolské vzdělání min. s titulem PhD.);

**Hodnotící kritérium:** Počet mladých vědeckých a výzkumných pracovníků podílejících se na projektech včetně sledování vzájemného poměru těchto mladých pracovníků vůči ostatním i s ohledem na výši úvazku.

#### 8.4.2 Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení soutěže	Datum a čas uzávěrky soutěže	Datum vyhlášení výsledků soutěže
NT (na r. 2012)	8.6.2011	18.7.2011 15:00	14.1.2012

Zdroj: IS VaVal - VES, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

#### 8.4.3 Interní grantová agentura MZ (IGA MZ)

Interní grantová agentura Ministerstva zdravotnictví je ve smyslu ust. § 21 zákona č.130/2002 Sb. poradním orgánem MZ. Navrhuje ministru zdravotnictví poskytnutí účelové podpory na řešení programových projektů zdravotnického výzkumu a vývoje. Jejím cílem je účelnou podporou zdravotnického výzkumu přispět ke zdokonalování diagnostiky, terapie a prevence nejzávažnějších

onemocnění a zlepšení zdravotního stavu a kvality populace ČR, k řízení zdravotní péče, k zefektivnění českého aplikovaného lékařského výzkumu a vývoje a zvýšení podílu jeho příspěvku v mezinárodním měřítku a současně ke stimulaci kreativní schopnosti výzkumných pracovníků. Činnost IGA MZ se řídí statutem (nový statut byl schválen 18.7.2008). Orgány IGA MZ jsou: Vědecká rada a Dozorčí rada. Odbornými poradními orgány IGA MZ jsou Oborové komise IGA MZ a Ekonomická komise.

#### **8.4.4 Kontakt:**

Interní grantová agentura Ministerstva zdravotnictví

Palackého nám. 4, pošt. přihrádka 81, 128 01 Praha 2

Ing. Šárka Nováková, vedoucí odd., IGA, [sarka.novakova@mzcr.cz](mailto:sarka.novakova@mzcr.cz)

J. Hanáková, sekretariát, tel: +420 224 972 319, +420 224 972 637

[www.mzcr.cz](http://www.mzcr.cz), kliknout na „odborník zdravotník“ a pak na „výzkum a vývoj“.

#### **8.5. Výzkumné programy Ministerstva zemědělství (MZe)**

V roce 2012 bude MZe poskytovat prostředky na řešení nových projektů ve následujících výzkumných programech:

- „Program výzkumu v agrárním sektoru 2007 - 2012“ (QH) - pouze přecházející projekty
- Program „VAK - Výzkum v agrárním sektoru“ (QI). Program bude realizován v období 2009 - 2014 - pouze přecházející projekty
- Komplexní udržitelné systémy v zemědělství „KUS“ 2012 - 2018 (QJ)

Přípravu materiálů, organizaci veřejných soutěží a další nezbytné práce provádí pro MZe Národní agentura pro zemědělský výzkum (NAZV) - viz 8.5.3.

## **8.5.1 Komplexní udržitelné systémy v zemědělství „KUS“ 2012 - 2018 (QJ)**

### **Zaměření programu**

Program bude zaměřen na podporu projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti zemědělství, rybolovu, potravinářství, vodního a lesního hospodářství, jejichž výsledky mají vysoký potenciál pro posílení bezpečných produkčních a mimoprodukčních funkcí zemědělství, lesního a vodního hospodářství a pro další rozvoj českého zemědělství a lesního hospodářství. Program bude zaměřen na podporu výzkumu, vedoucího k zachování trvale udržitelného zemědělství v ČR, které je FAO definováno jako systém chránící a zachovávající půdu, vodu, genové zdroje, nedegradující životní prostředí, systém, který je ekonomicky udržitelný a sociálně akceptovatelný. Veřejné prostředky investované do VaVal zajistí konkrétní ekonomické, společenské, další a jiné přínosy z realizace dosažených výsledků a podpoří konkurenceschopnost českého agrobiologického výzkumu.

Zaměření Programu je v plném souladu se strategií „Evropského plánu zemědělského výzkumu“ [KOM (2008) 862], který akcentuje témata, jako je bezpečnost potravin, biologická rozmanitost, biotechnologie, integrace technologií v oblasti životního prostředí, omezení šíření nových chorob zvířat a rostlin a dalších škodlivých činitelů. Za hlavní společenský problém je v této strategii považováno zajištění biotechnického a technologického pokroku udržitelným způsobem, v němž jsou vyvážené proporce mezi zemědělstvím, ovlivňovaným změnami klimatu a požadavky na



řešení energetiky z obnovitelných zdrojů. Priorita je dáována globálními otázkami, které se týkají potravin, vodních zdrojů, přírodních zdrojů a alternativních zdrojů energie [KOM (2009) 147. Přizpůsobení ve změně klimatu, (2009/C27/14) - Změna klimatu a zemědělství v Evropě].

Navrhovaný Program umožní národním vědeckovýzkumným institucím pracovat na aktuálních domácích problémech a účinněji i efektivněji se zapojit do mezinárodních programů, zejména Rámcových programů EU.

### **Cíl Programu**

Hlavním cílem Programu je:

- zvýšením produkčního potenciálu zemědělských plodin a hospodářských zvířat přispět k potravinové bezpečnosti České republiky, tj. k zajištění dostatečného množství produkce kvalitních a bezpečných potravin tuzemského původu pro zdravou výživu obyvatelstva;
- zavedením nových metod, technologických postupů a systémů zvýšit konkurenceschopnost českého zemědělství v podmínkách EU a podpořit udržitelný rozvoj zemědělského sektoru, venkova a regionů ČR;
- novými poznatky a jejich realizací přispět k udržitelnému využívání přírodních zdrojů s minimalizací zátěže životního prostředí a k zavedení systémů hospodaření vedoucích k omezení negativních dopadů klimatických změn na funkce ekosystémů v zemědělství, lesním a vodním hospodářství;
- zvýšit potenciál mimoprodukčních funkcí zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

Hlavní cíl Programu bude naplňován realizací výzkumných aktivit jednotlivých projektů v rámci tří podprogramů. V projektech bude podpořeno komplexní řešení a spolupráce mezi výzkumnými a uživatelskými subjekty a zrychlený transfer výsledků uživatelům a do vzdělávacího procesu. Tím významně zhodnotí prostředky vložené do aplikovaného výzkumu tohoto Programu.

### **Struktura Programu**

Program se skládá ze tří podprogramů:

- Udržitelné zemědělské systémy
- Udržitelný rozvoj lesního a vodního hospodářství a ostatních oblastí zemědělství
- Podpora politiky agrárního sektoru

### **Cíle podprogramu I - Udržitelné zemědělské systémy**

- 1) Zvýšit a stabilizovat biologický a produkční potenciál zemědělských plodin a hospodářských zvířat s cílem zajištění potravinové bezpečnosti České republiky a kvalitních a bezpečných potravin domácího původu pro zdravou výživu obyvatel.
- 2) Získat nové poznatky pro ekonomicky a ekologicky efektivní zemědělskou produkci, vedoucí k dlouhodobě udržitelným systémům hospodaření na půdě.
- 3) Získat nové genotypy s vyšší produktivitou a kvalitou produkce odolnější k abiotickým a biotickým stresům, variabilitě počasí a změnám klimatu.
- 4) Získat kvalitativně nové primární produkty vyhovující specifickým potřebám výživy, průmyslu a energetiky, zejména využitím

- biotechnologických metod a metod molekulární biologie (genomiky, proteomiky, lipidomiky, metabolomiky a transgenóze).
- 5) Zlepšit, vypracovat a výzkumně ověřit ekologické a integrované systémy ochrany zemědělských plodin a skladovaných produktů vůči škodlivým organismům, včetně zdokonalení metod jejich diagnostiky, využitelné v ekologickém i integrovaném zemědělství.
  - 6) Vypracovat nové diagnostické metody pro včasné odhalení infekčních a neinfekčních agens, vypracovat systémy prevence a profylaxe onemocnění zvířat (včetně včelstev) a zavést nové, účinnější léčebné postupy hospodářských zvířat.
  - 7) Navrhnout nové a zlepšit stávající systémy a technologie pěstování zdravých a plnohodnotných hospodářských plodin s vyšší ekonomickou efektivností, pro zajištění kvalitních a bezpečných produktů z domácích zdrojů (potraviny, krmiva a suroviny), při minimalizaci dopadů jejich výroby na životní prostředí.
  - 8) Inovovat systémy chovu, produkční postupy a technologie chovu hospodářských zvířat, ryb a včel, zlepšit chovné prostředí zvířat, management a ekonomiku chovů s ohledem na environmentální faktory, zdraví a welfare zvířat pro zajištění kvalitních a bezpečných produktů.
  - 9) Inovovat technologické postupy, složení potravin a metody kontroly kvality, s důrazem na zdravou výživu obyvatel, zvýšit podíl nových primárních produktů v potravinách se zlepšenými nutričními a dietetickými vlastnostmi.
  - 10) Vypracovat ekonomicky efektivní a environmentálně šetrné technologie a systémy pěstování rostlin jako zdroje obnovitelných

materiálů s využitím v energetice a v průmyslu, a pro víceúčelové zpracování a využití biomasy.

- 11) Rozšířit portfolio využití zemědělských komodit pro nepotravinářské účely a snižování ekologické zátěže ze zemědělské a potravinářské produkce.

### **Cíle podprogramu II - Udržitelný rozvoj lesního a vodního hospodářství a ostatních oblastí**

- 1) Vytvořit systémy optimalizace hospodaření s vodními a půdními zdroji v dlouhodobém horizontu včetně jejich bilancování v systému půda-rostlina-atmosféra, omezit dopady klimatických změn na zemědělské ekosystémy.
- 2) Vytvořit nástroje na podporu systémů ochrany vod před jejich znečišťováním zemědělskou výrobou spolu s kvantifikací vlivu rozdílných systémů hospodaření na půdě, kategorizací plošných zdrojů znečištění vod v povodí a jejich vlivu na eutrofizaci.
- 3) Stanovit možnosti zvýšení retence a akumulace povrchových a podzemních vod v povodí na základě analýzy generování rychlé složky odtoku povrchových a podzemních vod.
- 4) Vypracovat nové postupy a systémy opatření v lesním hospodářství, diferencovaně podle intenzity hospodaření, na podporu biodiverzity druhové skladby a odolnosti vůči extrémním vlivům počasí a klimatickým změnám a pro podporu retenčních schopností lesních ekosystémů.
- 5) Zajistit harmonický rozvoj mimoprodukčních funkcí lesnictví při minimalizaci zátěže životního prostředí, s podporou ochrany půdy a vody.

### **Cíle podprogramu III - Podpora politiky agrárního sektoru**

- 1) Podpořit zachování a udržitelné využívání biologických, půdních a vodních zdrojů v rámci zemědělských, lesních a vodních ekosystémů.
- 2) Zvýšit biologický potenciál půd a omezit rizika jejich degradace a erozního ohrožení, včetně návrhu systémů opatření pro zachování a rozvoj agrobiodiverzity.
- 3) Zlepšit metody ochrany a využívání zemědělského a lesního půdního fondu, stanovit objektivní postupy organizace zemědělského půdního fondu nástroji pozemkových úprav při zohlednění potřeb ochrany vody a povodí.
- 4) Snížit rizika chovu cenných plemen živočišných druhů.
- 5) Vytvořit metody k odhalování falšování potravin.
- 6) Stanovit a optimalizovat alternativní opatření na podporu produkce veřejného zboží v českém zemědělství z pohledu očekávaného vývoje Společné zemědělské politiky po roce 2013 a 2020.

#### **8.5.2 Veřejné soutěže**

<b>Kód</b>	<b>Datum vyhlášení soutěže</b>	<b>Datum a čas uzávěrky soutěže</b>	<b>Datum vyhlášení výsledků soutěže</b>
QJ (na r. 2012)	4.5.2011	9.6.2011 12:00	3.2.2012

Zdroj: IS VaVal - VES, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

#### **8.5.3 Národní Agentura pro Zemědělský Výzkum - NAZV**

Národní agentura pro zemědělský výzkum (NAZV) byla zřízena Ministerstvem zemědělství ČR (MZe) v březnu roku 1994 nejprve jako součást Ústavu zemědělských a potravinářských informací, pro rozvoj tržních vztahů v oblasti výzkumu a vývoje (VaV) resortu MZe.

Od 1.7.2002 byla organizačně začleněna do působnosti odboru výzkumu, vzdělávání a zakladatelské činnosti MZe a stala se samostatným oddělením tohoto odboru. Ke dni 10.6.2003 přesídlila do budovy MZe na adresu Těšnov 17, 117 05 Praha 1. Od července 2008 je vlivem reorganizace na MZe součástí odboru vědy a výzkumu.

NAZV organizačně, technicky a personálně zabezpečuje výběr, kontolu a vedení dokumentace týkající se projektů VaV financovaných z účelových prostředků MZe. Poskytuje služby spojené s organizací a řízením zemědělského, potravinářského, lesnického a vodohospodářského výzkumu a plní řadu dalších úloh.

#### **8.5.4 Kontakt**

Národní agentura pro zemědělský výzkum

Těšnov 17, 117 05 Praha 1, budova MZe

Ing. Blanka Černá - vedoucí NAZV, tel: +420 221 812 349, fax:

+420 221 812 962, e-mail: [nazv@mze.cz](mailto:nazv@mze.cz), [www.nazv.cz](http://www.nazv.cz)

#### **8.6. Výzkumné programy Ministerstva kultury (MK)**

V roce 2012 bude MK poskytovat prostředky na řešení nových projektů v programu „Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity“ (2011-2017). Vyhlášení veřejné soutěže se předpokládá ve druhém čtvrtletí roku 2012.

##### **8.6.1 Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (DF)**

## Hlavní cíl

Hlavním cílem navrhovaného Programu je přispět k tomu, aby veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti národní a kulturní identity přinášely konkrétní ekonomický či jiný společenský přínos z jejich realizace.

Hlavní cíl Programu je naplňován prostřednictvím výsledkově orientovaných dílčích cílů ve vazbě na hlavní tematické priority, jim podřazené tematické priority a vymezení aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v Konceptci.

Hlavní cíl Programu bude naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které v různé míře přispívají k naplnění dílčích cílů Programu, uvedených v části 3.2.

## Dílčí cíle

### ***Hlavní tematická priorita 1: Kulturní dědictví a národní identita***

#### **Tematická priorita 1.1 Nemovité kulturní dědictví**

**Cíl:** vytvořit výsledky využitelné pro ochranu, identifikaci, prezentaci a edukaci v oblasti nemovitého kulturního dědictví, včetně historických sídel, kulturní krajiny a archeologických památek. Důraz je kladen na nejohroženější skupiny nemovitého kulturního dědictví, na památky regionálního významu a na nejohroženější typologické skupiny památek, zejm. industriální dědictví, díla moderní architektury, drobné památky v krajině, nevyužívané církevní památky, lidovou architekturu a archeologické lokality.

**Předpokládané výsledky<sup>8</sup>:** zejména specifické postupy využitelné pro oblast péče o nemovité kulturní dědictví: N - certifikované metodiky (postupy obnovy, údržby, konzervace), L - specializované mapy s odborným obsahem (včetně stavebně historických průzkumů), R - software a Z - poloprovoz (např. naplnění, kompletace a ověření funkčnosti geografického informačního systému).

### **Zaměření:**

- a) vytváření metodik, podkladů, pracovních postupů s využitím moderních technologií a materiálů v procesu zkvalitnění péče o nemovité kulturní dědictví (záchrana, konzervace, rekonstrukce),
- b) výzkum a vývoj metodik identifikace, dokumentace, digitalizace a evidence nemovitého kulturního dědictví s využitím nových technologií, které posílí integraci ekonomického uplatnění kulturního dědictví ve společnosti a zvýší aktivní podíl na rozvoji národní identity jako součásti evropského kulturního prostředí,
- c) tvorba metodik v oblasti zachování, využití, rekonverze a reanimace architektonického dědictví s důrazem na nejohroženější specifické typologické skupiny památek s cílem vytvořit podmínky pro systematickou záchranu mizejících památek (industriální dědictví, díla moderní

---

<sup>8</sup> Nadále v textu je pro označení druhů výsledků použita klasifikace z platné *Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2008*, příloha č. 2 - Definice druhů výsledků, platné od roku 2009.



- architektury, drobné památky v krajině, archeologické lokality, nevyužívané církevní památky, lidová architektura),
- d) tvorba metodik pro péči o historické a urbanistické struktury a jejich integraci do územního plánování a rozvojových aktivit společnosti, včetně zhodnocení významu nezastavěných a zastavěných území,
  - e) začlenění problematiky nemovitého kulturního dědictví do vzdělávacích procesů na všech úrovních, tvorba metodik pro výukové programy na datových nosičích a široká prezentace a zpřístupnění hodnot kulturního dědictví v kontextu národní identity prostřednictvím výstav a dalších forem prezentace výsledků, specializovaných map, komentovaných klasifikovaných a interpretovaných databází a www portálů s akcentem na jejich využití pro rozvoj regionů a cestovního ruchu i s přihlédnutím k aplikaci v prostředí Internetu,
  - f) výzkum a vývoj metodik a nástrojů archeologie se zaměřením na původ a vývoj sídelních areálů a jejich vztah ke krajině.

## **Tématická priorita 1.2    Movité kulturní dědictví**

**Cíl:** vytvořit výsledky využitelné pro uchování, ochranu, prezentaci a edukaci v oblasti movitého kulturního dědictví, včetně historických knižních fondů a dokumentů. Důraz je kladen na respektování významu, rozmanitosti a bohatství dochovaného kulturního dědictví a na vytváření předpokladů pro doplňování a rozšiřování stávajících fondů a jejich zpřístupňování veřejnosti.

**Předpokládané výsledky:** zejména využití specifických technologií a stanovení postupů pro oblast movitého kulturního dědictví: N -

certifikované metodiky (postupy obnovy, údržby, konzervace), R-software (vývoj specializovaných databází) a L - specializované mapy s odborným obsahem.

### **Zaměření:**

- a) vytváření metodik, podkladů a pracovních postupů pro využití moderních technologií a materiálů v oblasti ochrany, konzervace a restaurování movitého kulturního dědictví pro jeho uchování a pro zkvalitnění systému péče o památky a sbírkové soubory, včetně knihovních a archivních fondů,
- b) výzkum a vývoj metodik identifikace, dokumentace, digitalizace a evidence movitého kulturního dědictví s využitím nových technologií, které posílí integraci ekonomického uplatnění kulturního dědictví ve společnosti a zvýší aktivní podíl na rozvoji národní identity jako součásti evropského kulturního prostředí,
- c) výzkum a tvorba metodik v oblasti ochrany nejohroženějších typologických skupin movitých kulturních památek s cílem vytvořit podmínky pro jejich systematickou záchranu a využití (typu ucelených sbírkových souborů zámeckých a klášterních fondů, funerálních památek, církevního mobiliáře, archeologických nálezů aj.),
- d) začlenění problematiky movitého kulturního dědictví do vzdělávacích procesů na všech úrovních, tvorba metodik pro výukové programy na datových nosičích a široká prezentace a zpřístupnění hodnot movitého kulturního dědictví, které bylo předmětem aplikovaného výzkumu prostřednictvím výstav a dalších forem prezentace výsledků, specializovaných map a

komentovaných klasifikovaných a interpretovaných databází a www portálů s akcentem na jejich využití pro rozvoj regionů a cestovního ruchu,

- e) tvorba metodik a aplikace moderních způsobů ukládání, uchovávání a manipulace s movitým kulturním dědictvím ve sbírkotvorných institucích.

### **Tématická priorita 1.3 Nehmotné kulturní dědictví**

**Cíl:** vytvořit výsledky využitelné pro uchování, ochranu, edukaci a prezentaci jednotlivých druhů nehmotného kulturního dědictví, především lidové kultury a tradice, jazyka, hudby, divadla, filmu atd., včetně neprofesionálního umění. Důraz je kladen na respektování významu, rozmanitosti a bohatství dochovaného nehmotného kulturního dědictví, na vytváření předpokladů pro doplňování a rozšiřování stávajících fondů a jejich zpřístupňování veřejnosti.

**Předpokládané výsledky:** zejména N - certifikované metodiky, L - specializované mapy s odborným obsahem.

#### **Zaměření:**

- a) aplikovaný výzkum v oblasti nehmotného kulturního dědictví zejména v oblasti lidové kultury a tradice, jazyka, hudby, divadla, filmu atd., včetně neprofesionálního umění,
- b) vytváření metodik a aplikace moderních technologií ve specifické oblasti uchování, dokumentace, digitalizace a evidence nehmotného kulturního dědictví,
- c) prezentace nehmotného kulturního dědictví prostřednictvím výstav, specializovaných map, včetně komentovaných, klasifikovaných a interpretovaných databází a www portálů,

aplikace nejmodernějších poznatků ze sféry záchrany a uchování datových nosičů,

- d) začlenění problematiky nemotného kulturního dědictví do vzdělávacích procesů, včetně vzdělávání odborných pracovníků a pracovníků státní správy a samosprávy v rámci celoživotního vzdělávání.

#### **Tématická priorita 1.4 Území s kulturně historickými hodnotami**

**Cíl:** vytvořit výsledky využitelné pro ochranu, prezentaci a edukaci v oblasti historických sídel, zahradního umění, krajinářské architektury a kulturní krajiny obecně včetně jejího archeologického potenciálu. Jejich základem bude analýza kompozičních principů v nejvýznamnějších komponovaných krajinách a návrh jejich ochrany regulací využívání území.

**Předpokládané výsledky:** zejména specifické postupy: N - certifikované metodiky a postupy pro řízení a rozvoj historických sídel, pro aktualizaci náplně a funkcí krajinných celků a objektů zahradní architektury, pro sběr, archivaci a analýzu dat o udržitelnosti vegetačních prvků jako základních kompozičních prvků krajiny, pro hodnocení krajinného rázu a historicko-archeologické kategorizace krajiny s důrazem na kulturní hodnoty území, dále pak L - specializované mapy s odborným obsahem.

#### **Zaměření:**

- a) identifikace potenciálu exploatace kulturní krajiny, včetně jeho interakcí s harmonickým rozvojem sídel a využitím pro cestovní ruch,

- b) vývoj metodik a nástrojů pro optimální využívání kulturní krajiny a pro péči o dlouhodobě udržitelné zachování jejich kulturně historických hodnot,
- c) vývoj metodik a nástrojů pro specifikaci rozvojových strategií a režimu péče o historické zahrady a významné objekty krajinářské architektury s ohledem na ochranné režimy území a regionální specifika,
- d) výzkum a vývoj metodik a nástrojů hodnocení a řízení rozvoje historických sídel a dopadů moderní architektury na kvalitu jejich kulturně historických hodnot,
- e) výzkum a vývoj metodik a nástrojů archeologie se zaměřením na proměny a exploataci kulturní krajiny,
- f) výzkum fenomenologických aspektů krajinného uměleckého díla a vytvoření metodik pro zachování odkazu českého zahradního umění a krajinářské architektury v rozvojových strategiích nezastavitelných území,
- g) prezentace hodnot historického urbanismu, kulturní krajiny a drobné krajinné architektury regionálního významu, jejich začlenění do vzdělávacích procesů,
- h) vývoj metodik historicko-archeologické kategorizace území s ohledem na její archeologický potenciál a odpovědné hospodaření archeologickým dědictvím.

***Hlavní tématická priorita 2:***

**Historie a multikulturní společnost**

**Tématická priorita 2.1**

**Vztah společnosti k historické paměti národa**

**Cíl:** zachování a využití poznatků v oblasti historické a kulturní kontinuity či diskontinuity vývoje historického území českého (československého) státu, prezentace výsledků a jejich zpřístupňování veřejnosti.

**Předpokládané výsledky:** R - software (vývoj specializovaných databází), L - specializované mapy s odborným obsahem, N - certifikované metodiky edukačních procesů, E - uspořádání výstavy.

**Zaměření:**

- a) komparativní výzkum historické a sociálně kulturní kontinuity (diskontinuity) a její reflexe na historickém území českého (československého) státu a v širším evropském prostoru,
- b) vytváření metod dokumentace a prezentace paměťové kultury národa,
- c) vytváření nástrojů pro podporu udržování a rozvoje historického a kulturního vědomí národní identity.

**Tématická priorita 2.2**

**Sociálně-kulturní aspekty  
národní identity**

**Cíl:** zachování a využití poznatků v oblasti současného stavu, vývoje a regionálních specifíků národního jazyka, dopadu nových informačních a mediálních technologií na společnost, dále pak v oblasti demografického vývoje v ČR a jeho sociálních, ekonomických, politických a kulturních důsledků, včetně aspektů souvisejících s procesem evropské integrace a etickými riziky.

**Předpokládané výsledky:** zejména N - certifikované metodiky zahrnující postupy pro eliminaci rizik ve sledovaných oblastech, R -

software (např. vývoj specializovaných databází) a L - specializované mapy s odborným obsahem.

**Zaměření:**

- a) aplikovaný výzkum českého jazyka,
- b) výzkum demografického vývoje v ČR a jeho sociálních, ekonomických, politických a kulturních důsledků (včetně komparace ve středoevropském prostoru),
- c) výzkum kulturních, ekonomických, sociálních a politických specifik regionů a formování regionálních a lokálních identit,
- d) výzkum sociálních, kulturních a uměleckých aspektů a důsledků vývoje procesu evropské integrace,
- e) výzkum potenciálních „etnických rizik“ současné společnosti.

**Tématická priorita 2.3 Kultura a kulturní tradice národností a menšin žijících na našem území**

**Cíl:** zachování a využití poznatků v oblasti historického a současného vývoje a kulturních specifik národností a menšin na historickém území českého (československého) státu. Důraz bude položen na regionální specifika jednotlivých oblastí, zejm. příhraničních.

**Předpokládané výsledky:** zejména N - certifikované metodiky zahrnující postupy pro eliminaci rizik ve sledovaných oblastech, R - software (např. vývoj specializovaných databází) a L - specializované mapy s odborným obsahem.

**Zaměření:**

- a) výzkum historického vývoje a kultury menšin na historickém území a za hranicemi českého (československého) státu a jejich souvislostí v evropském kontextu,
- b) vytváření nástrojů pro identifikaci krizových jevů souvisejících se sociálními a kulturními specifiky menšin,
- c) výzkum menšin a jejich vztahu k majoritní společnosti v současnosti,
- d) vytváření nástrojů pro začlenění problematiky národností a menšin do vzdělávacího procesu, včetně vzdělávání pracovníků státní správy a samosprávy v rámci celoživotního vzdělávání.

#### **Tématická priorita 2.4    **Vzdělanost a vzdělávání jako součást kulturní identity národa****

**Cíl:** zachování a využití poznatků v oblasti vzdělanosti a vzdělávání jako součásti kulturní identity národa.

**Předpokládané výsledky:** zejména N - certifikované metodiky.

#### **Zaměření:**

- a) výzkum národní identity jako součásti primárního a terciárního vzdělávání s důrazem na moderní vzdělávací formy, propojení počátečního a dalšího vzdělávání s důrazem na multikulturní aspekty,
- b) výzkum národní identity jako součásti celoživotního vzdělávání.



**Hlavní tématická priorita 3: Technologie, postupy a materiály**

**Tématická priorita 3.1 Moderní dokumentační, evidenční a prezentační technologie**

**Cíl:** zejména vývoj a dosažení plné funkčnosti nového počítačově asistovaného systému evidence památek hmotného kulturního dědictví a dokumentů nehmotného kulturního dědictví a jeho ověření naplněním dokumentací všech národních kulturních památek a jednotlivých památek světového kulturního dědictví ČR. Dalším cílem priority pro časový horizont roku 2015 je vytvoření specializovaných map s odborným obsahem, podporovaných komplexními geografickými informačními systémy (GIS), tematicky zaměřených na chráněná území, zejména na všechna území, chráněná jako památky světového kulturního dědictví a na významná území s kulturně historickými hodnotami ohroženými přírodními či průmyslovými a zemědělskými riziky.

**Předpokládané výsledky:** Z - poloprovoz počítačově asistovaného systému evidence památek hmotného kulturního dědictví a dokumentů nehmotného kulturního dědictví, ověřený např. naplněním dokumentací všech národních kulturních památek a jednotlivých památek světového kulturního dědictví ČR, L - specializované mapy s odborným obsahem, R - software.

**Zaměření:**

- a) vývoj a aplikace počítačově asistovaných metod dokumentace a evidence památek,

- b) vývoj specializovaných map s obsahem identifikovaným s historickým, kulturním a společenským vývojem historického území českého státu, včetně všech oblastí kulturního dědictví,
- c) vývoj moderních prezentačních technologií.

### **Tématická priorita 3.2    Technologie a systémy pro zvýšení ochrany hmotného kulturního dědictví**

**Cíl:** dosažení takového zvýšení znalostí přímých závislostí mezi poruchou či poškozením památky a okolními vlivy, které povedou k návrhu úpravy místních podmínek nebo jinému návrhu opatření ke zmírnění negativních důsledků zhoršeného prostředí, např. k úpravě návštěvnického provozu, technickému opatření apod. Vývoj nástrojů, vedoucí k prokazatelnému snížení výskytu ztrát a škod na kulturním dědictví, způsobených nepříznivými vlivy prostředí v exteriéru i interiéru památek, vandalismem, krádežemi, nevhodnou manipulací při přesunech, nevhodným návštěvnickým provozem nebo výjimečnými událostmi.

**Předpokládané výsledky:** P - patent, Z - poloprovoz, ověřená technologie, památkový postup, např. úpravy prostředí - expoziční skříň, alternativní vytápění, zastínění nebo technologie včasné výstrahy atd., integrovaný systém ochrany, systém evidence a řízení návštěvnického režimu, monitorovací a vyhodnocovací systém apod. G - funkční vzorek, R - software.

#### **Zaměření:**

- a) zařízení, přístroje a systémy mapování prostředí a stavu hmotných památek,

- b) zařízení a systémy pro dálkový a jiný nedestruktivní průzkum památek a dohled nad objekty kulturního dědictví,
- c) vývoj a ověření systému zvýšené ochrany sbírek.

### **Tématická priorita 3.3    Materiály a technologie pro záchranu a zachování kulturního dědictví**

**Cíl:** zvýšení účinnosti, ekonomické výkonnosti, šetrnosti, obnovitelnosti a kvality procesů památkové preventivní, restaurátorské i konzervační činnosti využitím inovací, založených na nových poznatcích o materiálech, na nanotechnologiích a aplikaci inteligentních materiálů, jakož i na znovu-zavádění vědecky ověřených úspěšných historických materiálů a postupů. Vytvoření materiálně technologické základny komplexních památkových postupů pro renesanci vybraných historických řemesel (vč. vědeckých referencí), vhodných pro malé a střední podnikání, zejména při využití regionálních zdrojů surovin a tradic.

**Předpokládané výsledky:** P - patent, Z - poloprovoz, ověřená technologie, památkový postup, G - funkční vzorek, F - výsledky s právní ochranou (užitné vzory), L - specializované mapy s odborným obsahem (např. lokálních ložisek historických surovin pro kompatibilní opravy a restaurování), N - certifikované metodiky pro konsolidaci, restaurování i preventivní památkovou péči, R - software.

#### **Zaměření:**

- a) vývoj nových materiálů a technologií pro restaurování, konzervaci a údržbu památek,

- b) zhodnocení tradičních materiálů a technologií pro znovu zavedení do praxe,
- c) optimalizace procesu restaurování, konzervace a oprav hmotného kulturního dědictví,
- d) vývoj a aplikace nových materiálů a technologií pro preventivní památkovou péči,
- e) regionální zdroje historických materiálů.

### **Tématická priorita 3.4 Diagnostika poškozování a životnost objektů kulturního dědictví**

**Cíl:** vytvoření veřejně přístupné vědecké reference a metodiky zjištění skutečně dosahované životnosti hmotného kulturního dědictví v kontextu historických restaurátorských a konzervačních zásahů a jejich nákladovosti pro plánování optimálních programů intervencí na památkových objektech. Vyvinuté diagnostické nedestruktivní metody a techniky umožní prokazatelné úspory typických nákladů na technické průzkumy zděných a dřevěných konstrukcí v úrovni roku 2015.

**Předpokládané výsledky:** P - patent, Z - památkový postup, G - funkční vzorek, F - výsledky s právní ochranou (užité vzory), L - specializované mapy s odborným obsahem (např. poškozování historických materiálů v souvislosti s kvalitou prostředí), N - certifikované metodiky zahrnující postupy, preventivní opatření a následné činnosti na kulturním dědictví v rizikových oblastech, R - software.

### **Zaměření:**

- a) vývoj nových přístrojů a nedestruktivních i šetrných destruktivních metod diagnostiky historických materiálů a objektů a jejich poruch,
- b) vývoj a ověření postupů hodnocení bezpečnosti, trvanlivosti a ekonomických aspektů současných i historických materiálů a technologií pro památkovou péči,
- c) vývoj a ověření nástrojů pro sběr, archivaci, analýzu a prevenci poruch historických materiálů a konstrukcí,
- d) vývoj odborných postupů záchrany kulturního dědictví ohroženého záměrnými či nezáměrnými hrozbami.

### **Tématická priorita 3.5    Vývoj nových technologií pro inventarizaci, digitalizaci fondů knihoven, archivů a muzeí, tvorbu databází a jejich zpřístupnění**

**Cíl:** Ochránit, zpřístupnit a využít kulturní dědictví v knihovnách, archivech a muzeích.

**Předpokládané výsledky:** R - software (např. technologie ochrany, zpřístupnění a využití kulturního dědictví v knihovnách, archivech a muzeích), Z - památkový postup (včetně nových metodik a technologií na ochranu, restaurování a konzervaci nosičů digitálních informací, zahrnujících i dokumenty nemotného kulturního dědictví), N - certifikovaná metodika.

### **Zaměření:**

- a) vývoj nových metodik a technologií pro identifikaci a inventarizaci sbírkových předmětů a dokumentů,
- b) vývoj nových metodik a technologií na ochranu, restaurování a konzervaci nosičů digitálních informací,
- c) výzkum a vývoj nástrojů pro snadné vyhledávání a orientaci v digitálních datech a pro budování velkokapacitních úložišť dat pro oblast kulturního dědictví,
- d) vývoj a aplikace programů pro propojení informačních sítí mezi institucemi v oblasti kulturního dědictví.

### **Tématická priorita 3.6    **Infrastruktura pro vědeckou a technologickou podporu zachování národní a kulturní identity****

**Cíl:** vyvinout technologie, metodiky a funkční vzorky, směřující k vybudování základů operativní a vysoce kvalitní národní sítě infrastruktury pro vědeckou a technologickou podporu zachování národní identity, schopnou zapojení do mezinárodní spolupráce a tvořící konzultační centra pro rutinní laboratoře a výzkumná pracoviště.

**Předpokládané výsledky:** Z - poloprovoz, ověřená technologie, památkový postup, G - funkční vzorek, N - certifikované metodiky, obsahující schválené postupy a oborové standardy vyhodnocování a interpretace dat z mapování a speciálních průzkumných metod, včetně standardizace metodiky záchranných aktivit pro zásahy v terénu v případech nouze, kritických situací a nepřemístitelnosti ohroženého kulturního dědictví.

**Zaměření:**

- a) vývoj a ověření aplikace infrastruktury pro podporu rutinních zařízení pro záchranu a zachování národní a kulturní identity, výzkum a vývoj oborových standardů vyhodnocování a interpretace dat z mapování a speciálních průzkumných metod.

***Hlavní tématická priorita 4:***      **Prostředí pro rozvoj umění a uchování kulturního dědictví**

**Tématická priorita 4.1**      **Prostředí pro rozvoj umění a uchování kulturního dědictví**

**Cíl:** vytvořit výsledky využitelné k efektivnější organizaci a financování kultury a umění s důrazem na regionální kulturní aktivity, vytvořit metodiky relevantní pro činnost orgánů veřejné správy a kulturních institucí v této oblasti, výzkum vlivu globálního prostředí na rozvoj národní kultury a výzkum multiplikačních efektů kulturní a umělecké činnosti.

**Předpokládané výsledky:** N - certifikované metodiky.

**Zaměření:**

- a) výzkum specifických znaků regionálních a lokálních kulturních aktivit, charakteristika vývojových trendů a odhalení rizik dalšího vývoje, včetně výzkumu důsledků postupu orgánů veřejné správy zaměřených na podporu kulturních aktivit a péči o kulturní dědictví,
- b) výzkum a vývoj metodik zmírňování vlivu globálního prostředí na způsob života a stav kultury, zájmové činnosti a

neprofesionální umělecké tvorby v regionech s dosud živou kulturní tradicí,

- c) výzkum a vývoj metodik hodnocení společensko-kulturních dopadů současné živé kultury a umění na rozvoj demokratické společnosti a zlepšování přístupu ke kulturním statkům,
- d) výzkum a vývoj nástrojů pro sledování a hodnocení multiplikačních ekonomických efektů kulturní a umělecké činnosti a využívání kulturního dědictví, včetně výzkumu důsledků změn majetkové struktury, právního postavení a typu subjektů působících v oblasti kultury.

### 8.6.2 Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení soutěže	Datum a čas uzávěrky soutěže	Datum vyhlášení výsledků soutěže
DF (na r. 2012)	4.5.2011	1.7.2011 14:00	28.12.2011

Zdroj: IS VaVal - VES, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

### 8.6.3 Odbor výzkumu a vývoje

**Odbor výzkumu a vývoje zajišťuje plnění úkolů ministerstva při financování výzkumu a vývoje v resortu kultury podle zvláštních předpisů.**

**V rámci této působnosti odbor výzkumu a vývoje zejména:**

- a) připravuje zásadní nelegislativní dokumenty pro oblast výzkumu a vývoje za resort ministerstva (koncepce výzkumu a vývoje,



- výzkumné programy apod.), při přípravě těchto dokumentů spolupracuje s věcnými odbory ministerstva,
- b) zajišťuje notifikace příslušných dokumentů výzkumu a vývoje ministerstva u Evropské komise (EK), projednává s EK problematiku veřejné podpory výzkumu a vývoje z rozpočtové kapitoly kapitoly ministerstva, zajišťuje předání informací o poskytnuté podpoře EK cestou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,
  - c) je gesčním útvarem ministerstva ve vztahu k Radě pro výzkum, vývoj a inovace, spolupracuje s Radou pro výzkum a vývoj na přípravě zásadních dokumentů legislativní a nelegislativní povahy pro oblast výzkumu a vývoje v ČR, odpovídá za ministerstvo za plnění úkolů stanovených Radou pro výzkum a vývoj pro oblast výzkumu a vývoje,
  - d) zpracovává za resort ministerstva návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj v požadované struktuře, projednává tento návrh s Radou pro výzkum a vývoj, ve spolupráci s ekonomickým odborem připravuje podklad pro uplatnění návrhu těchto výdajů do návrhu výdajů státního rozpočtu rozpočtové kapitoly ministerstva. Při přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj, které souvisí s výzkumnými programy ministerstva na léta 2006 - 2011 (účelové výdaje na programy PK, DB, DC, DD, DE) a s institucionálními výdaji do r. 2011, spolupracuje s dotčenými věcnými odbory ministerstva,
  - e) zajišťuje ve spolupráci s ekonomickým odborem a dotčenými věcnými odbory ministerstva (pouze pro výdaje výzkumných programů PK, DB, DC, DD, DE a institucionální podporu do r.

2011 včetně) souhrnné hodnocení poskytnuté podpory výzkumu a vývoje za příslušné rozpočtové období pro státní závěrečný účet kapitoly ministerstva,

- f) organizuje a zajišťuje činnost poradního orgánu ministra kultury Rady ministra kultury pro výzkum,
- g) vyhlašuje veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji k výzkumným programům ministerstva, zajišťuje přípravu dokumentů k veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji (příhlášky projektů, zadávací dokumentaci k veřejné soutěži, oponentní posudky apod.) a realizuje veřejné zakázky ve výzkumu a vývoji v souladu s příslušnými právními předpisy,
- h) pro výzkumné programy zahajované nejdříve od r. 2011 zajišťuje hodnocení projektů z veřejné soutěže způsobem stanoveným zákonem č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a jejich výsledků, provádí kontrolu čerpání poskytnuté podpory na tyto projekty,
- i) zajišťuje předání dodávek dat do Informačního systému výzkumu a vývoje (IS VaV) k výzkumným aktivitám a jejich výsledkům. U výzkumných aktivit (výzkumných programů PK, DB, DC, DD, DE a institucionální podpory do r. 2011) při tvorbě dodávek dat do IS VaV spolupracuje s věcnými odbory ministerstva,
- j) plní úkoly Rady pro výzkum a vývoj v oblasti hodnocení výzkumu, vývoje a jejich výsledků dle platné Metodiky hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků, při hodnoceních, která se váží k výzkumným programům DB, DC, DD, DE plní tyto úkoly ve spolupráci s dotčenými věcnými odbory.

#### **8.6.4 Kontakt**

Ministerstvo kultury

odbor výzkumu a vývoje

Maltézské náměstí 1, 118 11 Praha 1

Ing. Marina Dvořáková, ředitelka odboru

tel.: +420 224 301 430

e-mail: [martina.dvorakova@mkcr.cz](mailto:martina.dvorakova@mkcr.cz), <http://www.mkcr.cz>

#### **8.7. Výzkumné programy Ministerstva vnitra (MV)**

V roce 2012 bude MV poskytovat prostředky na řešení projektů ve výzkumných programech na léta 2010-2015:

- Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015 (VF)
- Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010 - 2015 (VG)

##### **8.7.1 Program „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015“ (VF)**

Program je určen k naplňování konkrétních výzkumných potřeb jednotlivých resortů a ostatních ústředních orgánů státní správy podílejících se na plnění úkolů v rámci systému vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva ČR. Jediným uživatelem výsledků výzkumu, realizovaného v rámci Programu, bude stát, tj. příslušný orgán státní správy, který své výzkumné potřeby požaduje realizovat (tj. program je zajišťován formou veřejných zakázek).

Ministerstvo vnitra souběžně připravuje „Program bezpečnostní výzkum České republiky 2010-2015“, který bude realizován

vyhlášením veřejné soutěže. Na rozdíl od Programu, jehož jediným uživatelem je stát, budou výsledky programu veřejná soutěž využívány nejen státní správou, ale i ostatními subjekty.

Program je v podmínkách ČR pilotním programem bezpečnostního výzkumu, a to nejen ve smyslu jeho organizačního zajištění jedním poskytovatelem veřejné podpory, ale i rozsahem výzkumných problematik.

Při jeho tvorbě se vycházelo z Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice (dále jen "Reforma"). Na základě uvedené Reformy byla zpracována Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje České republiky do roku 2015 (dále jen „Koncepce“). Koncepce stanoví základní a podpůrné priority bezpečnostního výzkumu v ČR. Ty navazují na priority EU a NATO, definované na základě Evropské bezpečnostní strategie, schválené Evropskou radou dne 12. prosince 2003 v Bruselu a na priority vycházející ze závěrečné zprávy ESRAB (European Security Research Advisory Board) a výstupů z ESRIF (European Security Research and Innovation Forum).

Při zpracování Programu byly mimo jiné využity zejména dokumenty Bezpečnostní strategie České republiky, programové prohlášení vlády, Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti České republiky, aktualizované Dlouhodobé základní směry výzkumu a Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020.

Program je zaměřen na podporu výzkumu při respektování potřeb a specifík bezpečnostního výzkumu ve smyslu

aktualizovaných dlouhodobých základních směrů výzkumu v následujících subsystémech:

- a) Vnitřní bezpečnosti státu, zaměřené na problematiku nekontrolované migrace osob, páchané kriminality, růstu organizované zločinnosti, terorismu, vyhrocení politické, ekonomické nebo sociální situace ve státě, útoků na ústavní zřízení, náboženských a občanských střetů.
- b) Ochrany stability hospodářské a finanční soustavy státu se zaměřením na hrozbu rozsáhlých výpadků ve fungování hospodářství státu nebo jeho produkčních schopnostech, destabilizace měny, nerespektování celních a devizových předpisů ve velkém rozsahu, hrozby možného nedostatku dovozu důležitých surovin.
- c) Civilního nouzového plánování zaměřeného na plánování a řešení krizových situací spojených s ohrožením životů a zdraví obyvatelstva, na problematiku ničení životního prostředí, majetkových a kulturních hodnot v souvislosti s ohrožením vnější nebo vnitřní bezpečnosti státu a dále na problematiku přírodních antropogenních pohrom a krizí, zvládání krizových situací a na dlouhodobé řešení negativních dopadů ekonomické a sociální globalizace.

### **Cíle programu**

Cílem Programu je dosažení takové znalostní, technické a technologické úrovně, která umožní orgánům státní správy, tedy státu, získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti potřebné pro zajištění bezpečnosti státu a jeho obyvatel.

Cíl Programu vychází z priorit Koncepce<sup>4</sup> a bude naplňován realizací následujících výzkumných aktivit, vycházejících z přesně vymezených potřeb a požadavků státní správy:

- Zajistit rozvoj teorie kriminalistické vědy a kriminalistické praxe, navrhnout legislativní a organizační opatření ke zvýšení bezpečí občanů před projevy kriminality.
- Navrhnout nové postupy, metody, metodiky a prostředky detekce zneužitelných látek, včetně CBRN (Chemical, Biological, Radiological and Nuclear) a nové možnosti ochrany před jejich účinky včetně neutralizace nebo likvidace jejich zdraví ohrožujících složek.
- Vyvinout nové metody a nástroje pro odhalování a vyšetřování případů kybernetické kriminality a ochrany informačních systémů před kybernetickými hrozbami.
- Zvýšit bezpečnost těžby nerostných surovin a zajistit bezpečnost a provozní spolehlivost dodávek strategických surovin.
- Zvýšit úroveň ochrany společnosti před teroristickými útoky novými metodami a prostředky pro potírání organizované kriminality.
- Zkvalitnit ochranu obyvatelstva v případě rizik vyplývajících z průmyslových havárií, včetně radiálních, živelných pohrom nebo teroristických útoků na základě specifikace priorit, nových postupů, mechanismů, metod, technologií a technických prostředků ochrany zdraví a životů lidí, majetku a životního prostředí.

- Zajistit ochranu občanů proti sociopatologickým jevům a protispolečenskému jednání.
- Provést výzkum nově vznikajících trendů při užívání internetu a jeho online technologií a rozvinutí problematiky predikce vážnosti hrozby (Threat Assessment), stanovit postupy a zavést je do bezpečnostní praxe.
- Stanovit možnosti a navrhnout řešení využití aplikací GNSS (globální navigační satelitní systém) se zárukou bezpečnosti SoL (Safety of Life service) pro eliminaci bezpečnostních rizik při přepravě speciálních zásilek na různých částech a druzích dopravní infrastruktury.
- Navrhnout nová opatření ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti silniční dopravy.
- Vypracovat metodiky hodnocení ohrožení osob pro účely rizikové analýzy záplavových území v podmínkách ČR a stanovit alternativní možnosti zásobování měst a obcí pitnou vodou při vzniku živelních pohrom a rozsáhlých provozních havárií.
- Zvýšit efektivnost zdravotnických služeb v krizových situacích při výskytu CBRN (Chemical, Biological, Radiological and Nuclear) látek a navrhnout systém elektronické identifikace osob pohybujících se ve zdravotnickém zařízení.
- Navrhnout opatření směřující k ochraně vodních cest a přístavů.
- Aktualizovat a zvýšit bezpečnost ICT (informační a komunikační technologie), specifikovat nové požadavky na

výstavbu nových informačních systémů, stanovit zásady a doporučení pro řízení havarijních a krizových stavů při přerušení kontinuity zpracování dat v informačním systému.

- Připravit návrhy legislativních změn v ČR k zamezení neoprávněného vyvádění majetků daňových subjektů z ČR a EU, výzkum nových metod a postupů orgánů činných v trestním řízení ke zvýšení efektivity potírání korupce.
- Využít prostředky a metody počítačové simulace a informačních a komunikačních technologií pro vzdělávání a výcvik lidských zdrojů v oblasti krizového řízení.
- Zabezpečit funkčnost bezpečnostního systému ČR v návaznosti na nově zaváděné bezpečnostní priority, identifikovat priority, funkční strategie, nové postupy, mechanismy, metody a metodiky zvyšování účinnosti a efektivity procesů krizového řízení na úrovni zainteresovaných orgánů státní správy i samosprávy a kritické infrastruktury vůči následkům krizových situací.
- Zkvalitňovat proces a metody plánování a zajišťování věcných zdrojů pro případy řešení krizové situace, optimalizovat podíl veřejného a privátního sektoru na zajišťování věcných zdrojů.
- Navrhnout moderní systém technických prostředků, činností a požadovaných funkcí pro zabezpečení včasného odhalení hrozeb a pro zajištění opatření v systému výstrahy a ochrany.
- Specifikovat priority, nové postupy, metody a metodiky zvyšování účinnosti procesů spojených s komunikací



s obyvatelstvem jako nedílnou součástí připravenosti ČR na mimořádné a krizové situace.

- Dosáhnout odpovídající informovanosti obyvatelstva o motivech, možném chování a postojích aktivistů a sympatizantů teroristických skupin, realizace protipatření psychologické války.
- Navrhnout systémy generující variantní řešení dílčích scénářů základních situací z oblasti ochrany obyvatelstva a ochrany kritické infrastruktury, ochrany, záchrany a obnovy archivních dokumentů v případech jejich poškození živelními pohromami.
- Stanovit požadavky odpovídající úrovní krizového řízení na přípravu krizového manažera se studijními profily absolventů škol ve studijním oboru „krizové řízení“.
- Zpracovat predikci možností EU v oblasti krizového managementu z pohledu použití ozbrojených sil a predikci vývoje bezpečnostní situace v ČR pro časový horizont 2015-2020 na základě globální bezpečnostní situace.
- Zavést nové metody a poznatky z biometrické identifikace osob, zpracovat nové metodiky a postupy k získávání dalších informačních zdrojů, které jsou součástí zajišťovaného biologického materiálu.
- Zkvalitnit stávající způsoby ochrany osobních identifikačních dokumentů, resp. vyvinout nové možnosti technické ochrany.

### **8.7.2 Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010-2015 (VG)**

Program realizovaný veřejnou soutěží je zpracován v souladu s platnou právní úpravou ČR, zejména dle zákona č.130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje ve znění pozdějších předpisů, dle Aktualizovaných Dlouhodobých základních směrů výzkumu, dále v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 26. března 2008 č. 287, kterým byla schválena Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice (dále jen „Reforma“) a Meziresortní koncepcí bezpečnostního výzkumu a vývoje České republiky do roku 2015 (dále jen „Koncepce“), schválenou usnesením vlády ČR č. 743 ze dne 27. června 2008.

Navrhovaný program respektuje Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací zveřejněného v Ústředním věstníku Evropské unie č. 2006/C 323/01 (dále jen „Rámec Společenství“) a Manuálu Frascati.

#### **Cíle programu**

Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů s využitím nových technologií, poznatků a dalších výsledků aplikovaného výzkumu v oblasti identifikace, prevence a ochrany proti nezákonným jednáním poškozujícím občany ČR, organizace nebo struktury, statky, infrastruktury a proti přirozeným nebo průmyslovým pohromám. Hlavní cíl Programu je naplňován prostřednictvím výsledkově orientovaných dílčích cílů ve vazbě na klíčové priority a vymezení bezpečnostního výzkumu v Koncepci, které vycházejí z Bezpečnostní strategie ČR.

## **Dílčí cíle**

Dílčí cíle Programu vymezují požadované výsledky projektů. Naplnění dílčích cílů je specifikováno v **tématických oblastech**, které vycházejí ze strategických dokumentů České republiky v oblasti bezpečnosti. Tématické oblasti orientují předkladatele projektů k efektivnímu naplnění hlavního cíle i dílčích cílů Programu. Do Programu lze zařadit projekty, které budou reagovat na aktuální potřebu bezpečnostního výzkumu a budou naplňovat jeho cíle při zachování transparentnosti využití veřejných zdrojů. Program předpokládá předložení a realizaci alespoň jednoho projektu minimálně u poloviny tématických oblastí.

Klíčovým problémem implementace výsledků bezpečnostního výzkumu, kterými budou naplňovány cíle, je také nutnost vypořádat se s častým rozporem mezi požadavky na zvýšení bezpečnosti občanů a požadavky na ochranu soukromí a svobody. Programy podpory je nutné realizovat tak, aby byla při řešení problematiky respektována ochrana soukromí a svobody (tzv. „udržitelný výzkum“, tj. výzkum, jehož výsledky nevedou k ohrožení lidí, společnosti a životního prostředí).

### **1) Zvýšení bezpečnosti občanů s využitím nejnovějších technologií a poznatků v návaznosti na situaci v národní a mezinárodní bezpečnosti**

Naplnění dílčího cíle 1) Programu bude řešeno v tématických oblastech:

- a) boj proti terorismu,

- b) organizované kriminalitě a dalším závažným formám kriminality ohrožující bezpečnost státu,
- c) ochrana obyvatelstva, bezpečnost měst a obcí v případě živelných pohrom a provozních havárií, zejména zajištění funkčnosti objektů při kritických stavech a zajištění základních funkcí obcí s rozšířenou působností prostřednictvím místní kritické infrastruktury,
- d) ochrana proti kriminalitě, protispolečenskému chování a sociopatologickým jevům,
- e) identifikace osob (biometrická identifikace) a věcí, postupů kriminalistické praxe a vyšetřování trestné činnosti,
- f) využití fyzikálních, chemických a biologických prostředků v kriminalistice, technologie pro identifikaci a ověření, většinou spojena s forenzními a fyzickými přístupy,
- g) boj s kybernetickou kriminalitou a rozvoje on-line vyšetřování,
- h) snížení pravděpodobnosti šíření ručních zbraní a omezení podmínek pro šíření zbraní hromadného ničení a komponentů umožňujících jejich výrobu a vývoj,
- i) detekce chemických, biologických a radiologických látek, jaderných materiálů a výbušnin,
- j) socioekonomická a etická oblast bezpečnosti a doporučení pro jejich praktické využití,
- k) detekce anomálií v dopravě a tocích cestujících a návazná opatření,
- l) environmentální bezpečnost, zejména aktualizované a nové postupy stanovení rizik environmentální bezpečnosti

- a systému indikátorů časového varování v případech narůstajících konfliktů, potenciálně ohrožujících bezpečnost,
- m) vytvoření a zkvalitnění podmínek a podpory pro rozvoj metod, technologií a postupů pro podporu sdílení informací v oblasti bezpečnosti, zejména v oblasti identifikace osob aj.

## **2) Zkvalitnění identifikace, prevence a ochrany proti hrozbám ohrožujícím bezpečnost kritických infrastruktur, včetně zmírnění jejích důsledků.**

Naplnění dílčího cíle 2) Programu bude řešeno v tématických oblastech:

- a) energetika - elektřina, plyn, tepelná energie, jaderná energie, ropa a ropné produkty,
- b) těžba nerostných surovin,
- c) vodní hospodářství - zásobování pitnou a užitkovou vodou, zabezpečení a správa objemu povrchových vod, podzemních zdrojů vody, systém odpadních vod,
- d) potravinářství a zemědělství - produkce potravin, péče o potraviny, zemědělská výroba,
- e) zdravotní péče - přednemocniční neodkladná péče, nemocniční péče, ochrana veřejného zdraví, výroba, skladování a distribuce léčiv a zdravotnických prostředků,
- f) doprava - silniční, železniční, letecká, vnitrozemská vodní,
- g) komunikační a informační systémy - služby pevných telekomunikačních sítí, služby mobilních telekomunikačních sítí, radiová komunikace a navigace, satelitní komunikace, televizní a radiové vysílání, přístup k internetu a datovým službám, poštovní a kurýrní služby,

- h) bankovní a finanční sektor - správa veřejných financí, bankovníctví, pojišťovnictví, kapitálový trh,
- i) nouzové služby - integrovaný záchranný systém (Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, Armáda ČR, Báňská záchranná služba), radiální monitorování včetně doporučení ochranných opatření, varovná a hlásná služba,
- j) veřejná správa - sociální ochrana a zaměstnanost, diplomacie, výkon justice a vězeňství, státní správa a samospráva,
- k) spojení mezi různými infrastrukturami,
- l) automatické identifikace podezřelého chování v kritických infrastrukturách,
- m) ochrana výzkumných organizací,
- n) chemický, jaderný a báňský průmysl, specifické průmyslové záležitosti,
- o) vesmír,
- p) vytvoření scénářů predikujících vývoj bezpečnostní situace a možné alternativy postupů zajištění bezpečnosti občanů, jejich hodnocení a návrhy metodik, technologických kapacit s využitím infrastruktury aj.

### **3) Vytvoření a zkvalitnění technologií, technik, procesů, postupů a jejich aplikace do praxe směřující k efektivnímu krizovému managementu na národní i mezinárodní úrovni**

Naplnění dílčího cíle 3) Programu bude řešeno v tématických oblastech:

- a) hodnocení rizik a postupů v krizových situacích, zejména integrovaných systémů a integrovaných informačních souborů dat pro predikci, prevenci a řešení krizových stavů,
- b) eliminace a předcházení rizikového chování občanů a zvyšování osobní odpovědnosti za vlastní bezpečnost při krizových situacích,
- c) podpory rozhodování krizových manažerů, výměny zkušeností a informací z krizového řízení,
- d) činnosti složek Integrovaného záchranného systému ČR a programů výcviku pro tuto činnost,
- e) zlepšení komunikace a spolupráce složek IZS s podniky, civilními organizacemi a občany, zlepšení informovanosti občanů v problematice bezpečnosti,
- f) včasného varování občanů při živelných pohromách, provozních haváriích a teroristických útocích,
- g) nástrojů a výstroje příslušníků IZS pro zvýšení účinnosti jejich činnosti, ochrany jejich života a zdraví,
- h) zásahového tréninku, vzdělávacích a výcvikových koncepcí, metod, postupů a programů, zařízení a pomůcek pro přípravu a celoživotní vzdělávání příslušníků složek Integrovaného záchranného systému ČR a nástrojů pro hodnocení jejich účinnosti (evaluaci),
- i) civilně vojenské spolupráce a civilního nouzového plánování,
- j) aplikace nástrojů rizikového inženýrství pro řízení bezpečnosti aj.

### 8.7.3 Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení soutěže	Datum a čas uzávěrky soutěže	Datum vyhlášení výsledků soutěže
VG (na r. 2012)	9.3.2011	15.4.2011 15:45	10.10.2012

Zdroj: IS VaVal - VES, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

### 8.7.4 Kontakt

Ministerstvo vnitra

Odbor vzdělávání a správy policejního školství

Oddělení výzkum a vývoj

Nad štolou 3, 170 00 Praha 7

tel.: +420 974 833 268, +420 974 832 240

e-mail: [vyzkum@mvcz.cz](mailto:vyzkum@mvcz.cz), <http://www.mvcz.cz>, sekce „O nás“, dále na „Školství a bezpečnostní výzkum“, pak „Bezpečnostní výzkum a vývoj“.

## 8.8. Programy obranného výzkumu a vývoje ministerstva obrany (MO)

V roce 2012 bude MO poskytovat prostředky na řešení nových projektů ve výzkumném programu Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace (OF):

### 8.8.1 Program „Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace (OF)“

Posláním Programu je podpořit v oblasti VeVI přípravu ozbrojených sil ČR tak, aby byly schopny plnit své úkoly v podmínkách předpokládaného vývoje bezpečnostního a operačního prostředí a charakteru budoucích vojenských operací,



technologických, demografických, ekonomických a zdrojových podmínek v návaznosti na schopnosti, k jejichž dosažení se Česká republika zavázala. Ozbrojenými silami se pro účely Programu rozumí Armáda ČR, Vojenská policie a Vojenské zpravodajství.

Program reflektuje zákon č. 130/2002 Sb. a je zpracován a předkládán jako program aplikovaného VeVI realizovaný veřejnou zakázkou<sup>9</sup> pro potřeby poskytovatele, který je jediným uživatelem výsledků.

Program byl vyhlášen v roce 2010 na období 7 let, tj. 2011-2017. Projekty Programu budou ukončeny nejpozději k 31. prosinci 2017. Program je realizován jednotlivými veřejnými zakázkami ve VeVI, které jsou v závislosti na aktuálních potřebách resortu MO opakovaně vyhlašovány na jednotlivé projekty od roku 2010 do roku 2016.

Plný text vyhlášení tohoto Programu a zadávací dokumentace (s formuláři pro podávání návrhů projektů) bude k dispozici u poskytovatele a na internetu ([www.army.cz](http://www.army.cz)).

### **Cíle programu**

Cílem Programu je systematický rozvoj oblasti obranného VeVI a získání nových znalostí, jejich využití v praxi a dosažení takové znalostní úrovně, která umožní získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti potřebné pro zajištění obranyschopnosti a specifických aspektů bezpečnosti státu

---

9 Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů - dále jen zákon 137/2006 Sb.

a dosažení operačních schopností, které AČR potřebuje získat k plnění úkolů vyplývajících z národních a mezinárodních norem, závazků a politicko-vojenských ambicí ČR do roku 2020.

Program vychází z priorit výše uvedených koncepčních materiálů a bude naplňován realizací aktivit ve VeVI, vycházejících z přesně vymezených potřeb a požadavků resortu MO v následujících oblastech s cílem:

### **Analýzy charakteru bezpečnostního a operačního prostředí, tvorba a akceptace doktrín na národní a mezinárodní úrovni**

- analyzovat změny bezpečnostního prostředí a jejich dopad na vojensko-politické ambice, vyhodnotit rizika a možnosti eliminace hrozeb stanovit záměry použití ozbrojených sil v nových podmínkách, výsledky promítnout do řídicí dokumentace resortu MO,
- vypracovat metody a technologie formalizace popisu operací jako východiska pro tvorbu nástrojů objektivní tvorby modelů, stanovení kritérií efektivity výstavby a použití jednotek a jejich modularity, vytvořit systém správy typologie operací včetně stanovení pravidel jeho využívání v AČR, vhodné výstupy zpracovat formou SW aplikací,
- rozvíjet operační umění a vytvářet operační koncepce pravděpodobného použití ozbrojených sil ČR a taktiky v obecných i specifických podmínkách působení v prostředí NEC (Network Enabled Capability) s cílem rozvoje jednotlivých operačních schopností úkolových uskupení AČR,

- realizovat ucelený systém správy, technologií údržby a aktualizace (reakce na změny v nadřazených mezinárodních systémech a na další legislativní změny) v oblasti doktrín a provozní, průvodní a výcvikové dokumentace a jejich implementace do činnosti AČR,
- vyvíjet perspektivní metody a implementovat nástroje operačního plánování, nástroje analýzy, návrhu, vizualizace známých aspektů operačního prostředí, nástrojů pro vyhodnocování stavu operací formou SW aplikací využitelných pro simulaci a modelování činnosti vojsk i pro OTS VŘ (Operačně-taktický systém velení a řízení),
- vytvořit podmínky pro rozvoj jednotlivých operačních schopností AČR a jejich transformace na vyšší úroveň v prostředí NEC; návrh oblastí a způsobů jejich transformace pro všechny komponenty těchto schopností (DOTMLPFI - Doctrine, Organization, Training, Materiel, Leadership and education, Personnel, Facilities and Interoperability).

### **Rozvoj nástrojů pro zvýšení ekonomické efektivity řízení, výstavby a přípravy vojsk**

- navrhnout metodologie identifikace cílů, metodologie hodnocení plánovaného a dosaženého stavu a prezentace (např. s využitím vizualizačních metod) podporující efektivitu plánovacího a rozhodovacího procesu,
- identifikovat prvky a aspekty, které mají rozhodující vliv na efektivitu fungování resortu, následně formulovat metody objektivního hodnocení efektivnosti, kvalitativního

a kvantitativního hodnocení aktivit v AČR s výsledky využitelnými pro rozvoj a realizaci dílčích technologií,

- aplikovat systém obranného plánování realizujícího propojení věcného a zdrojového plánování, kompatibilního s příslušnými aliančními systémy, poskytujícího nástroje pro důslednou integraci věcného a finančního řízení, hodnocení splnění úkolů, hodnocení efektivnosti nákladů a užítku a uplatňujícího aktuální bezpečnostní požadavky.

### **Podpora rozhodování-správa informací o činnosti vojsk**

- stanovit principy tvorby a navrhnout účelnou modulární architekturu dat v IS (informačních systémech) resortu MO pro informační podporu procesů řízení (zdrojů-finančního plánování, logistických analýz, vojenských struktur a dislokací, věcných potřeb jednotek a útvarů a dalších aspektů řízení) včetně pravidel tvorby, údržby a uplatnění jednotných číselníků a terminologické databáze v resortu MO na základě interoperabilní taxonomie s NATO a v souladu se zásadami NATO Data Management,
- zavést institut informačního managementu - informační systémy přizpůsobit skutečným potřebám uživatelů tak, aby je každý útvar využíval pro správu příslušných vlastních informací do databází a garantoval tak jejich správnost, přesnost a aktuálnost,
- zavést nástroje k modelování dopadů rozhodovacího procesu při plánování zdrojů formou SW aplikace,
- stanovit nové metody a technologie znalostního managementu pro optimální použití techniky a jejich

zbraňových systémů sil podle charakteru použití včetně provázání na existující systémy NATO, určení a predikce požadavků na vybavení, přepravu a údržbu a metod posuzování jejich operačních možností,

- vytvořit standardní formalizované nástroje a prostředí pro popis vojenských struktur včetně všech relevantních podmínek a aspektů jejich existence a působení (prvků schopností) schopné optimalizovat a standardizovat struktury, dislokace, vybavení a k naplnění operačních schopností (pro různé úrovně úkolového uskupení, rotace atp.).

### **Udržitelnost sil, odolnost a ochrana sil**

- navrhnout nové principy a metody rozvoje prostředků, materiálů a techniky v jednotlivých oborech ochrany proti ZHN (zbraním hromadného ničení) (radiační, nukleární, chemické a biologické). Výzkum a realizace legislativních, organizačních a technických opatření pro účinnou ochranu nasazených sil a prostředků a jejich odolnost vůči ZHN protivníka v poli i v zázemí,
- navrhnout využití technologií detekce výbušných, chemických, jaderných, radiologických a biologických látek kontaktním, bezkontaktním místním a dálkovým způsobem na bázi elektronických a dalších systémů, a to včetně detekce a likvidace min a improvizovaných výbušných zařízení,
- vyvinout nové technologie likvidace chemických, biologických a radiologických látek využitelné i v osídlených oblastech a urbanistických celcích,

- vyvinout a zavést prostředky zvukoměrného průzkumu (AWL - Acoustic Weapon Locating Systems) do vojenské praxe,
- zdokonalit principy a metody individuální a kolektivní ochrany proti ZHN a zavést je do praxe,
- rozvíjet technologie bezpilotních a bezobslužných prostředků s cílem minimalizovat množství osob a dobu, po kterou jsou vystaveny možnému působení zbraňových systémů protivníka,
- realizovat materiálové a technologické zabezpečení balistické ochrany a maskování vojenské techniky, nalézt a ověřit nové aktivní ochranné prvky zvyšující schopnost přežití obrněné techniky na bojišti s využitím poznatků a požadavků vlastních a aliančních sil,
- realizovat systém legislativních opatření, technických i organizačních postupů a zdokonalením přípravy osob vedoucí ke snížení zranitelnosti letecké techniky proti pozemním útokům, proti průzkumným a palebným systémům,
- vytvořit a zavést nové pevné a přemístitelné prvky z odolnění infrastruktury, ochrany proti neoprávněnému vniknutí, zneužívání dat, proti rušení a klamání a elektromagnetickému impulsu, které minimalizují nároky na jejich přepravu,
- navrhnout a zavést nové technologie a prostředky v oblasti odtarasování a zatarasování,
- dosáhnout rozvoje v oblasti neletálních zbraní a dalších zdrojů traumatizujících účinků,
- vyvinout nové materiály a stanovit podmínky jejich zavedení do vojenství v ochraně sil.

## **Systemové aspekty logistiky**

- identifikovat a do praxe vojsk zavést zásadní aspekty interoperability, kompatibility a modularity v resortu MO, vůči EU a NATO, navrhnout a zavést postupy zajišťující jejich dosažení,
- realizovat systém integrované logistické podpory, zpracovávání a výměny dat nezbytných pro komplexní logistické analýzy v průběhu životního cyklu systému a realizovat je jako akviziční systém pořizování techniky a materiálu od plánování jejich pořízení, analýz nákladovosti, rizik a prvků logistické podpory až po vyřazování a ekologickou likvidaci.

## **Podpora činnosti vojsk**

- vyvinout materiály a technologie podporujících jednotky v náročných klimatických podmínkách (tropické klimatické pásmo) a tropikalizace vybrané vojenské techniky a jejich komunikačních a informačních technologií, rozvoj její spolehlivosti, zvyšování životnosti a jejího logistického zabezpečení,
- optimalizovat systém opravárenství - identifikace optimálních typů údržby pro jednotlivé typy techniky, návrh a realizace následných prostředků údržby, zpětná vazba do systému akvizice a požadavků na přepravu,
- analyzovat ekonomické, organizační a legislativní otázky, navrhnout systémová opatření pro uplatnění technologií experimentování (modelováním) specifických potřeb v resortu MO - VETRONIKY, elektromagnetické kompatibility, ohrožení,

podmínek provozu letecké a pozemní techniky, aj. a realizovat je v praxi.

### **Rozvoj metod přípravy profesionálního vojáka, nevojenských specialistů a dalšího personálu**

- vyvinout trenažérové a simulační prostředky pro přípravu jednotek a přípravu vojáka, připravit standardy a dosáhnout standardizace v připravenosti jednotek i jednotlivců v odborné i jazykové oblasti jako prvku interoperability,
- vypracovat objektivní metody výběru a přípravy jednotlivce na extrémní fyzickou a psychickou zátěž včetně podmínek nasazení v možných konfliktech,
- vypracovat objektivní metody výběru a přípravy řídicího a zabezpečujícího personálu, navrhnout opatření k optimálnímu zavedení technologií e-learning, best practising, lesson learning a reach back v celém resortu MO,
- definovat postupy přípravy a výcviku vojsk v prostředí, které vznikne propojením trenažérových a simulační prostředků, distribuovaných systémů výcviku a přípravy a technologií e-learningu v národním a mezinárodním měřítku a pro tyto aktivity vytvořit technické, legislativní a organizační předpoklady, vytvořit podmínky pro jejich aktivní využití.

### **Zdravotnické zabezpečení**

- vyvinout technologie a nástroje objektivního stanovení parametrů životních funkcí,
- identifikovat zdravotní stav jednotlivce, jeho výkonnost, optimalizovat zdravotní péči v případě zranění a doporučení



pro dosažení fyzické a psychické rovnováhy, predikovat a ovlivňovat fyzický a psychický stav,

- zajistit asistenci v humanitárních operacích včetně realizace evakuace v extrémních podmínkách,
- rozvíjet zdravotnické vybavení a materiál v oblasti specializované vojenské medicíny využitelné v polních podmínkách, urgentní medicíny a medicíny katastrof včetně technologií bezpečného odpadního hospodaření se zdravotnickým odpadem,
- realizovat zdravotnické zabezpečení a ochranu proti a za působení CBRN (chemických, biologických, radiologických a jaderných) zbraní,
- zavést nové materiály, technologie a organizační opatření včetně koordinace mezinárodního zdravotnického zabezpečení pro zvýšení ochrany jednotek a systému zdravotnické péče.

### **Efektivní velení, řízení a spojení**

- vytvořit jednotný a s NATO interoperabilní systém pro klasifikaci a parametrizaci entit a jejich hierarchického členění (taxonomie) a systém nazírání a popisu zájmové domény, jež je tvořena těmito popsányými entitami (ontologie), resortu MO jako předpoklad zavedení SOA (Service Oriented Architecture) do IS resortu MO a OTS VŘ k vytvoření integrovaného prostředí NEC,
- navrhnout a zavést do OTS VŘ infrastrukturu SOA, služby infrastruktury, společné služby a funkční služby pro OTS VŘ

podle požadavků koncepce informatizace resortu MO (KIRO), stávající aplikace OTS VŘ převést na služby SOA,

- vytvořit cílové architektury realizace projektů k vytvoření integrovaného prostředí NEC úkolových uskupení AČR integrací jednotlivých zbraňových a senzorových systémů, vytvořit referenční architekturu stacionárního integrovaného prostředí NEC pro podporu operačních činností na území ČR a krizové řízení integrované s IZS ČR a cílové architektury jednotlivých integračních projektů, architektury vytvořit podle resortních INA (interních normativních aktů),
- navrhnout a zavést technologická propojení senzorových a zbraňových systémů úkolových uskupení AČR pro vzájemný přenos dat s OTS VŘ vytvářející integrované prostředí NEC a přispívající k realizaci SOOS (společného obrazu operační situace) a dalším funkčním a společným službám OTS VŘ,
- vyvinout a zavést novou generaci systému sledování polohy velkého množství prvků bojové sestavy se zapojením pasivních i aktivních prvků průzkumu, EB (elektronického boje) a dalších senzorů AČR, schopnou i činnosti na velké vzdálenosti s využitím satelitních kanálů, s bezpečností pro stupeň utajení Vyhrazené a plně integrované do ASVŘ (Automatizovaný systém selení a řízení) v rámci OTS VŘ, včetně systémů ŘLP (řízení letového provozu),
- zavést interoperabilní systém utajeného rádiového spojení leteckých, mobilních a sesednutých platform na bázi rádiových prostředků JTRS (Joint Tactical Radio System),

určený pro podporu ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance) taktických jednotek a umožňující přístup do aliančního C4ISTAR (C4 - Command, Control, Communications, Computers), integrovaný s ASVŘ OTS VŘ, jakož i systémy ŘLP,

- zavést jednotné nástroje pro podporu rozhodování s využitím expertních systémů, propojením výstupů databází aktualizovaných v reálném čase (biologických a chemických látek, zdrojů a charakteristik rušení, geografických a hydrometeorologických dat a informací o poloze cílů) a senzorů pro potřeby podpory velení a řízení, tvorbu společného obrazu operační situace (SOOS) a výcviku včetně jejich vizualizace, zabezpečit jejich integraci do OTS VŘ,
- vytvořit nové postupy a systémy hodnocení situace a úkolování prostředků působení na protivníka (TARGETING - Target Engagement) v závislosti na informacích ISTAR v souladu se STANAG 2285, integrovat je do OTS VŘ a zpracovat do INA a SOP (Standard Operation Procedures),
- rozvinout technologie identifikace vlastní-cizí všech prostředků a sil až po jednotlivce s možností zapojení do aliančních operací,
- implementovat komunikační technologie minimálně závislé na komunikační platformě - přenositelné na (libovolné) dostupné komunikační platformy (sítě mobilních operátorů, komunikační sítě civilní, vojenské), rozvoj satelitního spojení, bezdrátových technologií, atp.,

- vypracovat a prověřit postupy a metody zvyšující bezpečnost komunikačních a informačních systémů, podmínek přežití systémů a obnovení funkce při napadení, vyvinout a zavést příslušná technická řešení pro stacionární i nasaditelné systémy KIS,
- vytvořit a udržovat standardní rozhraní mezi simulačními systémy a systémy velení s cílem zabezpečit interoperabilitu těchto nástrojů,
- zpracovat koncepci a plán realizace (včetně technicko ekonomické analýzy) systémů určených pro získávání a zpracování informací vojenského zpravodajství ISTAR (stanovení podmínek a pravidel uplatnění poznatků ve vojenské praxi v odpovídajících interních normativních aktech a SOP),
- zdokonalit technické prostředky pro realizaci zpravodajské přípravy bojiště a hodnocení výsledků operací v souladu s pojetím všezdrojového zpravodajství ISR (Intelligence, Surveillance and Reconnaissance),
- rozvíjet technologie soft power - psychologie jednání a vyjednávání, zjišťování a ovlivňování postojů, technologie a technická řešení strojového překladu a tlumočení atp.,
- vyvinout nové metody a inovovat známé metody rozpoznávání stacionárních a pohyblivých obrazů a vyhledávání skrytých informací v informačních systémech (internet, přenosech typu video, ...), integrovatelných i do systému velení a řízení (OTS VŘ),

- rozvíjet mobilní jednotky pasivních sledovacích, průzkumných a průzkumně rušících systémů,
- do zbraňových systémů a systému sledování polohy zavést celosvětový systém (spolehlivého, přesného, chráněného) určování polohy a navigace GPS PPS (Precise Positioning System),
- navrhnout teoretická řešení a technologie fúze dat ze senzorů pracujících na odlišných fyzikálních principech a způsoby začlenění takto nově získaných dat do systémů velení a řízení.

### **Moderní radiolokační, navigační, komunikační prostředky a světloteknické letištní systémy**

- dosáhnout teoretických řešení a implementace nových metodik klasifikace signálů, rychlé analýzy složitých signálů ve využívaných kmitočtových pásmech,
- rozvíjet metody efektivní datové komprese, zejména v pasivních, ale i aktivních radiolokačních systémech, včetně letištních,
- rozvíjet metody koherentního zaměřování,
- vyvinout technologie digitálního zpracování signálu radiotechnických zdrojů pro dosažení adaptability a zvýšení informační výtěžnosti (digitalizace procesů širokopásmových přijímačů),
- rozvíjet technologie přenosných průzkumně zaměřovacích systémů určených ke sběru dat, informací a příznaků

o potencionálních hrozbách pro jednotky AČR v elektromagnetickém spektru,

- vyvinout a do praxe zavést nové technologie palubního a ostatního vybavení letecké techniky a nových letištních světelných zdrojů,
- navrhnout a realizovat integraci spojovacích prostředků používaných v zabezpečovacích a záchranných systémech ČR, pro ŘLP (Řízení Letového Provozu) a LRNS (Letecká Radionavigační Služba) do jednotného IP prostředí resortu MO,
- navrhnout nové metody a technologie ochrany před rušivými účinky prostředí a činnosti člověka na vojenské systémy (pozemních i vzdušných zdrojů rušení vojenských a nevojenských - leteckých i neleteckých staveb, zejména větrných elektráren - včetně teroristických aktivit) včetně metod jejich zavedení do praxe.

### **8.8.2 Kontakt**

Ministerstvo obrany ČR

Sekce pro vyzbrojování

Odbor řízení programů, výzkumu a vývoje

Nábřeží L. Svobody 12, 110 00 Praha 1

Ing. Milan Bajtoš

tel. +420 973 214 681

e-mail: [bajtosm@army.cz](mailto:bajtosm@army.cz), <http://www.army.cz>

## **8.9. Výzkumný program Technologické agentury ČR (TA ČR)**

V roce 2012 bude TA ČR poskytovat prostředky na řešení nových projektů ve výzkumných programech:

- ALFA (2011 - 2016) - TA
- BETA (2011 - 2016) - TB
- OMEGA (2012 - 2017) - TD
- CENTRA KOMPETENCE (1012 - 2019) - TE

### **8.9.1 Program „ALFA“ (TA)**

#### **Cíle programu**

Hlavním cílem programu je výrazné zvýšení množství a kvality nových poznatků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti progresivních technologií, materiálů a systémů, ochrany a tvorby životního prostředí a udržitelného rozvoje dopravy, které budou aplikovatelné v podobě inovací. Tyto poznatky povedou následně k posílení výkonnosti ekonomických subjektů, růstu konkurenceschopnosti hospodářství a společnosti České republiky a zvýšení kvality života jejích obyvatel prostřednictvím rozvoje progresivních technologií, materiálů a systémů, zvyšování kvality životního prostředí a udržitelného rozvoje dopravy.

Dílčím cílem programu je zdůraznění interdisciplinarit témat a nutnosti komplexního přístupu k řešení projektů. Jeho hlavním přínosem by mělo být zvýšení efektivity výzkumu a vývoje a urychlení transferu výsledků do aplikační sféry. Program usiluje dále o zvýšení intenzity a účinnosti spolupráce ve výzkumu a vývoji

mezi jednotlivými subjekty, zvláště pak mezi podniky a výzkumnými organizacemi.

Cílů programu bude dosaženo podporou takových projektů, které přinášejí nové a originální výsledky, které jsou aktuální a vhodné k okamžité realizaci. Přínosy realizovaných výsledků podpořených projektů budou z hlediska ekonomického, ekologického, bezpečnostního a společenského největší a nejžádanější.

Pro účely dosažení těchto cílů je program rozčleněn do 3 podprogramů:

- Progresivní technologie, materiály a systémy
- Energetické zdroje a ochrana a tvorba životního prostředí
- Udržitelný rozvoj dopravy

### **Podprogram č.1 „Progresivní technologie, materiály a systémy“**

Česká republika se v současné době nachází ve fázi přechodu od ekonomiky založené na extenzivním zvyšování výkonnosti k ekonomice založené na využívání znalostí. Zatímco dosud byl hospodářský růst ČR dosahován zejména prostřednictvím investic do rozšiřování výrobních kapacit při současném přebírání moderních technologií vyvinutých v hospodářsky a „znalostně“ vyspělejších zemích, podmínkou pro udržení konkurenceschopnosti v budoucnosti bude trvalé posouvání technologických limitů produkce spojené se zaváděním inovací. Významnou úlohu při vývoji a zavádění produktů s vysokým inovačním potenciálem budou hrát nové progresivní technologie, materiály a systémy, které svými vlastnostmi výrazně zvyšují užitnou hodnotu výsledných produktů.



Podprogram Progresivní technologie, materiály a systémy reaguje na potřebu rozvoje konkurenceschopnosti českých podniků prostřednictvím výzkumných a vývojových aktivit v oblasti progresivních technologií, které se vyznačují vysokou novostí, značnou náročností na znalosti, vysokou intenzitou výzkumu a vývoje, rychlými inovačními cykly, vysokými kapitálovými výdaji a potřebou vysoce kvalifikovaných pracovníků. Podprogram se zaměřuje na podporu tzv. umožňujících (enabling) technologií, které mají multidisciplinární charakter, jdou napříč mnoha technologickými oblastmi, resp. umožňují využití ve více oborech a přispívají ke konvergenci a integraci různých výzkumných oblastí. Do těchto technologií bývají řazeny např. pokročilé materiály, nanotechnologie, mikro a nanoelektronika, průmyslová biotechnologie, fotonika a informační a komunikační technologie. Stěžejním atributem podporovaného výzkumu v tomto podprogramu je vysoký potenciál pro využití výsledků výzkumu a vývoje ve více oborech ekonomické činnosti, a to i mimo oblast průmyslu.

#### **Hlavním cílem podprogramu je:**

Zvýšení množství a kvality poznatků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje progresivních technologií, materiálů a systémů, které jsou v podobě inovací aplikovatelné ve více oborech a tím přispívají k produkci výrobků a služeb s vyšší přidanou hodnotou.

#### **Specifickými cíli podprogramu jsou:**

- snížení materiálové a energetické náročnosti při zvýšení užitných vlastností výrobků s využitím progresivních technologií

- zlepšení užitných vlastností materiálů, které mají potenciál pro využití ve více oborech
- zvýšení bezpečnosti, rychlosti, kapacity a kvality systémů pro přenos informací
- posílení interdisciplinarity v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji

## **Podprogram č. 2 „Energetické zdroje a ochrana a tvorba životního prostředí“**

Základní předpoklad trvale udržitelného rozvoje a zvyšování kvality života obyvatel spočívá v efektivním a environmentálně šetrném využívání přírodních zdrojů při zachování či zvyšování kvality přirozeného i umělého životního prostředí. Zvyšování kvality životního prostředí a trvale udržitelný rozvoj společnosti a hospodářství závisí na rozvoji takových energetických zdrojů a technologií, které omezí závislost na fosilních palivech, přispějí k udržitelnému rozvoji jaderné energetiky, zvýší efektivitu výroby energie ze stávajících fosilních a obnovitelných zdrojů energie a zefektivní systém jejího rozvodu. Současně je třeba vytvářet vhodné, energeticky a environmentálně šetrné technologie pro dlouhodobé udržitelné zásobování energiemi, které umožní podstatné úspory surovin, budou přispívat ke zvyšování kvality životního prostředí, omezovat negativní environmentální dopady ekonomického rozvoje společnosti a zajišťovat ochranu životního prostředí, majetku a zdraví obyvatel před negativními účinky živelních událostí včetně adaptace na klimatické změny a poskytovat odborné podklady v oblasti životního prostředí.

Tento podprogram dále reaguje na potřebu zabezpečení ochrany životního prostředí formou udržitelného využívání zdrojů založeného na využívání znalostí o vzájemném působení biosféry, ekosystému a lidských činností. Podprogram dále vytvoří prostor pro účelnou integraci přírodních a technických věd s aplikovaným společensko-ekonomickým výzkumem ve vztahu k optimálnímu využití ekosystémových služeb.

### **Hlavním cílem podprogramu je:**

Zvýšení množství a kvality poznatků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje environmentálně šetrných technologií, výrobků a postupů a energetických zdrojů a systémů vedoucích k ochraně a zvyšování kvality přirozeného i umělého životního prostředí a zabezpečení trvale udržitelného rozvoje společnosti a hospodářství. Tyto poznatky budou bezprostředně nebo v těsné návaznosti uplatněny v praxi.

### **Specifickými cíli podprogramu jsou:**

- snížení dopadů antropogenních vlivů na životní prostředí
- omezení negativních následků živelních pohrom a jejich předcházení
- zvýšení spolehlivosti a bezpečnosti dodávek z obnovitelných zdrojů
- zvýšení ekologické šetrnosti a zajištění vyšší efektivity energetického využívání paliv
- zefektivnění a zvýšení kapacity přenosu energie

### **Podprogram č. 3 „Udržitelný rozvoj dopravy“**

Rozvoj moderní dopravní infrastruktury, dopravních systémů a dopravních prostředků patří mezi základní stavební kameny konkurenceschopnosti státu, protože zajišťuje pohyb materiálu, zboží a osob v prostoru. Vývoj dopravy v České republice je obrazem zvyšujícího se nárůstu přepravy zboží v evropském prostoru, vzrůstu ekonomiky v českém prostoru a dynamického nárůstu životní úrovně obyvatel. Důsledkem je, že silnice a dálnice jsou zahlceny, města a městské aglomerace trpí kongescemi, vzrůstá nehodovost, je výrazně narušováno životní prostředí. To vyvolává nutnost modernizace dopravní infrastruktury a dopravních systémů, rozvoje nových druhů dopravy a vývoje nových druhů pohonů dopravních prostředků příznivějších k životnímu prostředí.

V souvislosti s potřebami rozvoje dopravy v ČR reagujícími na vývoj hospodářství a společnosti a v souvislosti s prohlubujícím se napojením na evropské dopravní systémy musí doprava v ČR méně znečišťovat životní prostředí, využívat ekologicky šetrnější materiály, musí být bezpečná a dlouhodobě udržitelná, musí být regulovaná a plánovaná pomocí informačních a telematických systémů a musí využívat alternativní pohonné systémy.

V souladu s potřebou rozvoje dopravy ČR podprogram podporuje rozvoj dopravní infrastruktury, výzkum a vývoj nových paliv a pohonů a dosažení intermodální, energeticky a ekologicky šetrné a bezpečné dopravy, které jsou klíčovým prvkem rozvoje konkurenceschopnosti ČR.

### **Hlavním cílem podprogramu je:**

Zvýšení množství a kvality poznatků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti energeticky a ekologicky šetrné,

intermodální a bezpečné dopravy podporované informačními a telematickými systémy. Tyto poznatky budou bezprostředně nebo v těsné návaznosti uplatněny v praxi.

#### **Specifickými cíli podprogramu jsou:**

- snížení negativních vlivů dopravních prostředků na životní prostředí včetně zvýšení účinnosti pohonů, vývoje nových pohonných systémů a paliv
- zvýšení bezpečnosti dopravních prostředků a snížení jejich nehodovosti
- snížení negativních vlivů infrastrukturních staveb na životní prostředí (zejm. z hlediska hluku, prašnosti, vibrací, světelného znečištění, narušení biokoridorů aj.)
- zvýšení bezpečnosti a životnosti dopravní infrastruktury
- zvýšení plynulosti dopravy s využitím dopravní telematiky

Vzhledem k tomu, že je program zaměřen na podporu projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje bonifikované dle Rámce za vzájemnou spolupráci partnerů, předpokládá se celková průměrná míra podpory v programu 65 %.

#### **8.9.2 Program BETA (2011 - 2016) - TB**

##### **Zaměření a cíle programu:**

Program je zaměřen na podporu výzkumu, vývoje a inovací určených pro potřeby orgánů státní správy, a to zejména pro potřeby těch správních úřadů, které nejsou poskytovateli podpory výzkumu, vývoje a inovací. Konkrétně bude Technologická agentura ČR (dále jen TA ČR) zadávat veřejné zakázky pro potřeby následujících orgánů státní správy (odborných garantů):

Českého báňského úřadu;  
Českého úřadu zeměměřického a katastrálního;  
Ministerstva dopravy;  
Ministerstva práce a sociálních věcí;  
Ministerstva pro místní rozvoj;  
Ministerstva vnitra;  
Ministerstva zahraničních věcí;  
Ministerstva životního prostředí;  
Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

Program bude realizován zadáním jednotlivých veřejných zakázek ve výzkumu a vývoji na základě požadavků příslušných odborných garantů (viz kapitola 11). Jediným uživatelem výsledků výzkumu realizovaného v rámci programu bude stát, tj. příslušný orgán státní správy, který své výzkumné potřeby požaduje realizovat prostřednictvím TA ČR. Program vychází z koncepčních dokumentů příslušných odborných garantů a není členěn do tématických podprogramů.

Cílem programu je zdokonalení současných praxí, metodik, regulačních mechanismů, dozorových činností, stejně jako získání nových poznatků, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů, které budou určeny pro výkon státní správy a povedou k vyšší inovativnosti, tj. ke zvýšení kvality, dovolující zvýšit udržitelnost a prosaditelnost, a též i ke zvýšení hospodárnosti této činnosti.

Program podporuje zejména vytváření různých modelů, novel právních norem a strategií pro aktuální politiku státu, v národním i evropském kontextu (např. hospodářskou či sociální). Součástí očekávaných výsledků je také návrh metod vyhodnocování účinnosti

těchto politik a strategií k získání zpětné vazby a tvorba podkladů pro budoucí směřování politik v rámci zkvalitnění výkonu státní správy a efektivní alokace veřejných prostředků.

Výsledky programu a jejich aplikace by měla zkvalitnit politiky státu pomocí analýz a podkladových dokumentů promítnutých do legislativních i nelegislativních předpisů či strategických dokumentů.

Realizace programu by měla také přispět ke snížení vlivu výkyvů hospodářského cyklu na socio-ekonomický rozvoj ČR (včetně snížení negativních vlivů ekonomické krize) a k využití všech pozitivních aspektů globalizace pro sociálně vyvážený hospodářský rozvoj ČR.

Specifické cíle programu jsou vzhledem k průřezovosti programu členěny dle potřeb příslušných orgánů státní správy. Cíle jednotlivých projektů budou jasně definovány v zadávací dokumentaci vyhlašovaných zakázek.

Specifické cíle programu jsou rozděleny dle potřeb příslušných orgánů státní správy následovně:

## **1. Potřeby Českého báňského úřadu**

Cílem je získání nových vědecky podložených poznatků z oblasti činnosti státní báňské správy, umožňujících řádný výkon vrchního dozoru při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem v plné šíři působnosti Českého báňského úřadu. Výzkumné potřeby Českého báňského úřadu vyplývají z jeho koncepčních dokumentů, především ze zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti,

výbušninách a o státní báňské správě (zákon o státní báňské správě), ve znění pozdějších předpisů, Plánu hlavních úkolů státní báňské správy a jeho součástí Plánu legislativních prací státní báňské správy a z Plánu legislativních prací vlády ČR.

### **Specifické cíle potřeb Českého báňského úřadu:**

- výzkum horninových struktur vedoucí k možnému vybudování dalších podzemních zásobníků pro uskladňování zemního plynu s cílem novelizovat stávající právní normy upravující problematiku budování podzemních zásobníků pro uskladňování zemního plynu, vypracovat metodiku určující stanovení vhodných horninových struktur
- výzkum možností využití čerpaných podzemních vod pro energetické účely zaměřený na novelizaci stávajících právních norem v problematice čerpaných podzemních vod včetně účinku na životní prostředí a na vypracování metodiky k využití čerpaných podzemních vod pro energetické účely
- výzkum a vývoj nových technologických možností ekologického vydobyví ložisek uranu a jejich legislativní dopad
- výzkum a vývoj v oblasti využívání surovinových zdrojů ČR, zejména energetických surovin

## **2. Potřeby Českého úřadu zeměměřického a katastrálního**

Cílem je získat poznatky, podklady a nástroje pro koncepční a metodickou činnost výkonu státní správy, zajišťované Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním (ČUZK) tak, aby mohly být tyto činnosti vykonávány na vysoké odborné úrovni a odpovídaly aktuálnímu stavu poznání.



Výzkumné potřeby, jejichž řešení předpokládá Český úřad zeměměřický a katastrální, vyplývají zejména z Konceptce rozvoje výzkumu a vývoje Českého úřadu zeměměřického a katastrálního a Rozhodnutí Českého úřadu zeměměřického a katastrálního pro oblast výzkumu a vývoje v geodezii, katastru a geomatice ze dne 15. 5. 2009. Výzkumná koncepce vychází z doporučení a rezolucí vydávaných Mezinárodní asociací geodezie (IAG), zejména její subkomise EUREF, která spravuje evropské souřadnicové systémy (ETRS89 a EVN) a koordinuje návaznost národních souřadnicových systémů jednotlivých států EU. Českou republiku v těchto strukturách zastupují pracovníci z resortu ČÚZK. Další požadavky vychází z úkolů Evropské kosmické agentury (ESA) a úkolů vyplývajících ze směrnice Evropského parlamentu a Rady EU č. 2007/2/ES.

#### **Specifické cíle:**

- vývoj a implementace geodetické observační infrastruktury Globálního družicového polohového systému (GNSS) v ČR orientované na navigační systém Galileo, ověření této technologie pro využití ve vědeckém výzkumu a zeměměřické praxi včetně začlenění geodetických observačních technologií do výzkumné infrastruktury EPOS (European Plate Observing System)
- výzkum a vývoj v oblasti informačního systému v oboru geodezie, kartografie, zeměměřictví a 3D katastru nemovitostí s využitím nových metod laser scanningu včetně výzkumu a vývoje v oblasti kulturního dědictví

- výzkumné činnosti spojené s trvalým udržováním státních etalonů velkých délek, tíhového zrychlení, referenčního etalonu polohy včetně nových metod laser scanningu v oblasti metrologie. Řešení vychází z požadavků Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ)
- výzkum a vývoj rozsáhlé aplikace pracující s databází adres řešené v rámci eContentplus č. ECP-2007-GEO-317002 pro potřeby registru státní správy pro územní identifikaci, adresy a nemovitosti (RUIAN) a pro oblast systémových řešení, pro verifikování uváděných údajů v metadatových systémech v souladu s normami ISO a požadavků infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE)

### **3. Potřeby Ministerstva dopravy**

Cílem je získat podklady, poznatky pro koncepční, metodickou, rozhodovací a kontrolní činnost a výkon státní správy, zajišťované Ministerstvem dopravy tak, aby mohly být činnosti vykonávány na vysoké odborné úrovni a aby byly dosaženy takové odborné znalosti, které umožní orgánům státní správy získávat, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti, potřebné pro zajištění udržitelného rozvoje dopravy, na což je v poslední době kladen vysoký důraz zejména z hlediska členských států EU.

Cíl programu vychází z priorit Bílé knihy evropské dopravní politiky pro rok 2010, včetně její revize, z Aktualizace Dopravní politiky ČR pro léta 2005 - 2013 a Akčního plánu ITS, zohledňuje také Národní strategii bezpečnosti silničního provozu na léta 2011 -

2020 a dále vychází z evropských dokumentů vztažených k interoperabilitě železniční dopravy.

**Specifické cíle v oblasti dopravy** vycházejí z přesně vymezených potřeb a požadavků Ministerstva dopravy a jsou zaměřeny na:

- zvýšení bezpečnosti a environmentální šetrnosti dopravy s cílem snížení celospolečenských ztrát tím, že se vyvinou nové technické a technologické standardy
- vývoj účinných metod a nástrojů pro kvantifikaci přímých a společenských vícenákladů (externalit) vlivu jednotlivých druhů dopravy ČR pro přípravu procesu harmonizace podmínek mezi jednotlivými dopravními obory a zefektivnění plánování rozvoje infrastruktury
- zlepšení dopravně telematických a informačních systémů pro plánování, organizování a realizaci služeb dopravních systémů, včetně tvorby rámců pro zapojení sektoru dopravy ČR do evropských iniciativ v souvislosti se směrnicí akčního plánu rozvoje dopravní telematiky a zajištění plnohodnotného zapojení sektoru dopravy ČR do infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) v rámci plnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES
- zefektivnění systémů veřejné hromadné dopravy cestou navržení legislativních rámců (nástroj kontroly dotačních prostředků) a standardů technicko-organizačních vazeb systémů veřejné hromadné dopravy osob

#### **4. Potřeby Ministerstva práce a sociálních věcí**

Cílem je rozšiřování socioekonomické poznatkové základny v oblasti nových faktorů ovlivňujících systémy sociální ochrany

obyvatelstva a kvalitu pracovního života, sociálních dopadů integrace ČR do evropských a globálních struktur, sociálně ekonomických dopadů stárnutí populace, české sociální a rodinné politiky a efektivnosti a kvality trhu práce.

Níže uvedené cíle vychází z Národního akčního plánu sociálního začleňování, z Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb a Národního programu přípravy na stárnutí (Kvalita života ve stáří). Základem pro výzkumné priority je také Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti (NAP), Národní politika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci České republiky společně se Střednědobými strategickými záměry EU v oblasti BOZP na léta 2007 až 2012.

#### **Specifické cíle v sociální oblasti:**

- zvyšovat efektivnost sociálního systému včetně výplaty sociálních dávek a objektivizovat potřeby osob odkázaných na pomoc společnosti i s cílem zabránit jejich sociální exkluzi
- navrhnout nástroje a opatření podporující trvalé zvyšování kultury bezpečnosti práce i v kontextu odlišných zvyklostí v globalizované společnosti
- identifikovat negativní jevy stárnutí společnosti a nalezení možností minimalizace jeho dopadů

#### **5. Potřeby Ministerstva pro místní rozvoj**

Cílem je zkvalitnit metodické, legislativní i rozhodovací činnosti ústředního správního úřadu ve věcech regionální politiky, cestovního ruchu, územního plánování a bydlení, a to zejména ve vztahu k přípravě nových strategických materiálů Ministerstva pro místní

rozvoj, jako je Strategie regionálního rozvoje, Národní rozvojový plán, Národní strategický referenční rámec a Politika územního rozvoje.

Dalším cílem v této oblasti je podpora znalostní základny pro tvorbu a aplikaci rozvojových dokumentů obcí a krajů, přípravy a aplikace národních programů regionálního rozvoje, a to včetně implementace inovačních prvků do rozvoje obcí, měst a regionů vedoucí k zabezpečení jejich budoucího rozvoje a národní či mezinárodní konkurenceschopnosti.

Tento cíl vychází ze Strategie regionálního rozvoje ČR, dále pak politiky územního plánování a ze Zásad urbánní politiky.

#### **Specifickými cíli potřeb Ministerstva pro místní rozvoj:**

- nalezení nových mechanismů pro udržitelný a sociálně-ekonomický rozvoj sídel v městském a venkovském prostoru včetně jejich vzájemné interakce a spolupráce
- optimalizace regionálního rozvoje a na základě výzkumů různých podoblastí regionálního rozvoje navrhnout opatření vedoucí ke snížení existujících nerovností v rozvoji regionů

#### **6. Potřeby Ministerstva vnitra**

Cílem je zdokonalení současných praxí, metodik, získávání nových poznatků, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů, které budou výhradně určeny pro výkon Ministerstva vnitra, a povedou ke zkvalitnění, inovativnosti a též i ke zvýšení hospodárnosti. Tento cíl vychází zejména z kompetencí přidělených Ministerstvu vnitra zákonem č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České

republiky a z koncepčních dokumentů Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby - Strategie realizace Smart Administration v období 2007 - 2015. V každé oblasti jsou rozpracovány státní politiky, které zahrnují strategické i koncepční záměry rozvoje.

### **Specifické cíle:**

- racionalizace a zvýšení efektivity činnosti v oblasti matrik, státního občanství, občanských průkazů, evidence obyvatel
- získávání nových poznatků v oblasti sdružovacího a shromažďovacího práva, povolování organizací s mezinárodním prvkem
- zvýšení efektivity archivnictví a spisové služby
- získávání nových poznatků v oblasti cestovních dokladů, povolování pobytu cizinců a postavení uprchlíků
- specifikace nových požadavků v oblasti územního členění státu, státní hranice, jejich vyměřování, udržování a vedení dokumentárního díla
- zlepšení ochrany státního, hospodářského a služebního tajemství
- rozvoj odborných, legislativních a právních podmínek a kritérií pro účelné správní řízení, správní trestání a spisovou službu
- odborný, legislativní a právní rozvoj informačních systémů veřejné správy

## **7. Potřeby Ministerstva zahraničních věcí**

Cílem je získání nových poznatků směřujících k formulaci doporučení pro rozhodování státní správy v oblasti mezinárodních vztahů a zahraniční politiky ČR. Důraz bude kladen na oblast tvorby

a prosazování státních zájmů, evropskou i mimoevropskou zahraniční politiku včetně její bezpečnostní, energetické, rozvojové, hospodářské a kulturní dimenze. Cílem bude také dosažení větší administrativní efektivity.

Cíle programu vychází z aktuálně připravované nové strategické Koncepce působení ČR v zahraničí, navazující na Koncepci zahraniční politiky ČR pro léta 2003 - 2006. Kromě Koncepce působení ČR v zahraničí vyplývá zájem Ministerstva zahraničních věcí o výsledky aplikovaného výzkumu i z role resortu zahraničních věcí při vytváření nové bezpečnostní strategie ČR (navazující na dokument z roku 2003), nové Bílé knihy o obraně i Koncepce působení ČR v EU.

#### **Specifické cíle potřeb Ministerstva zahraničních věcí:**

- posílení pozice ČR a zvýšení její angažovanosti v mezinárodních organizacích EU s cílem zintenzívnit mezinárodní spolupráci, podporovat zahraničně politické cíle ČR a zajistit prosperitu státu a jeho občanů
- posílení bezpečnosti ČR a jejích občanů zejména prostřednictvím zajištění stabilního postavení ČR v rámci NATO a aktivním podílem na rozvoji Společné bezpečnostní a obranné politiky EU
- zvýšení efektivity rozvojové a transformační spolupráce stejně jako humanitární pomoci ČR a zvýšení angažovanosti ČR v této oblasti
- racionalizace a zvýšení efektivnosti systému zahraničních agentur ČR a zastupitelských úřadů

- omezení nelegální migrace do ČR (včetně obchodování s lidmi)

## **8. Potřeby Ministerstva životního prostředí**

Cílem programu v oblasti životního prostředí je získání odborných podkladů pro zdokonalení metodik, hodnocení změn životního prostředí, dozorových činností a získání nových poznatků, dovedností a postupů, které budou určeny pro zvýšení kvality a efektivity výkonu státní správy a správních úřadů a povedou ke zkvalitnění rozhodovacích, hodnotících a řídicích procesů při výkonu jejich činnosti.

Specifikace cílů vychází z konkrétně definovaných potřeb a požadavků Ministerstva životního prostředí na uplatnění principů udržitelného rozvoje, na pokračování integrace životního prostředí do sektorových politik a na podporu ekonomické efektivity a sociální přijatelnosti environmentálních programů. Účelem programu je v oblasti životního prostředí zejména vytváření a zkvalitnění specifických modelů, odborných metodik, novel právních norem a strategií uplatnitelných v aktivní státní politice životního prostředí.

Cíle jsou v souladu s mezinárodními trendy a vychází z Aktualizované státní politiky životního prostředí - priority 2011 - 2020, Aktualizace státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (2009), Programu NATURA 2000, Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR a Politiky ochrany klimatu v ČR (2010). Reflektována byla též směrnice 2008/50/ES, o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu a Směrnice 2001/81/ES, o národních emisních stropích pro některé látky znečišťující ovzduší.



### **Specifické cíle potřeb Ministerstva životního prostředí:**

- uplatnit a využívat vědecky zdůvodněné metodiky a parametry pro zvýšení efektivity uplatňování ekonomických a legislativních nástrojů v oblasti ochrany životního prostředí jako jsou optimalizace administrativní zátěže vyvolané environmentálními regulacemi, tvorba a ověřování metod kvantitativního ekonomického hodnocení dopadů politik v oblasti ochrany životního prostředí na podniky a domácnosti, dobrovolné dohody v podpoře environmentálních inovací, zvýšení efektivity nástrojů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a efektivní uplatňování dobrovolných nástrojů politiky životního prostředí v praxi
- zvýšit efektivitu predikce vlivu přírodních jevů a procesů, využití přírodního potenciálu a vyhodnocování jejich dopadu na krajinu, společnost a kvalitu složek životního prostředí
- optimalizovat a zkvalitnit odborné, legislativní a právní podmínky a kritéria pro účelné, šetrné a efektivní využívání přírodních zdrojů a jejich ochranu zejména vodních zdrojů, geotermálního potenciálu a nakládání s odpady
- vypracovat nové metodiky včetně referenčních zdrojů pro stanovení nejlepších dostupných technik pro zkvalitnění ochrany ovzduší

### **9. Potřeby Státního úřadu pro jadernou bezpečnost**

Cílem je získat poznatky, podklady a nástroje pro koncepční, metodickou, rozhodovací a dozornou činnost a výkon státní správy, zajišťovanou Státním úřadem pro jadernou bezpečnost tak, aby mohly být tyto činnosti vykonávány na vysoké odborné úrovni

a odpovídaly aktuálnímu stavu poznání. Zejména v poslední době je kladen zvláštní důraz na trvalé zvyšování jaderné bezpečnosti jaderných zařízení provozovaných na území členských států EU.

Cíle zohledňují i možnost, že v souladu s Energetickou koncepcí ČR a Koncepcí nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým palivem bude dozorný orgán v budoucnu posuzovat nové skutečnosti spojené s prodlužováním životnosti jaderných elektráren, nové technologie nakládání s vyhořelým palivem, příp. výstavbou nových jaderných zařízení. V oblasti kontrolních režimů lze očekávat, že v návaznosti na mezinárodní aktivity budou přijímány a zaváděny nové mechanismy kontrol a rozšiřován seznam sledovaných položek.

Cíle programu jsou v souladu s trendy EU a OECD/NEA a úzce souvisí s vývojem Radiační monitorovací sítě ČR a úkoly Radonového programu České republiky. Cíle vycházejí z Koncepce rozvoje výzkumu a vývoje v oblasti působnosti Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a z programu Výzkum a vývoj pro potřeby Státního úřadu pro jadernou bezpečnost jako orgánu státního dozoru a státní správy v oblastech jaderné bezpečnosti, radiační ochrany a kontroly dodržování zákazu nakládání s chemickými a biologickými zbraněmi.

### **Specifické cíle v oblasti jaderná energetika:**

- zvyšovat jadernou bezpečnost jaderných zařízení
- optimalizovat radiační ochranu a na základě výzkumu různých typů ionizujícího záření a ozáření navrhnout opatření ke snížení vlivu záření na člověka a životní prostředí

### **8.9.3 OMEGA (2012 - 2017) TD**

#### **Zaměření programu:**

Program je zaměřen na podporu projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, jejichž výsledky mají vysoký potenciál pro uplatnění v řadě oblastí celospolečenského života obyvatel České republiky.

Tematické zaměření programu je v souladu s prioritami stanovenými Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 - 2015. Jeho uskutečnění přispěje k tomu, aby veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje přinášely konkrétní ekonomický či jiný společenský přínos z jejich realizace. Získané poznatky přispějí k definování faktorů a procesů, které určují a ovlivňují fungování a rozvoj české společnosti, v kontextu probíhající evropské integrace a světové globalizace.

Při realizaci tento program předpokládá především uplatnění projektů zaměřených na aplikovaný výzkum, připouští také podporu projektů experimentálního vývoje (např. vývoj specializovaného software pro modelování či simulace ekonomických či demografických trendů, dopadů regulace či deregulace v různých odvětvích apod.).

#### **Cíle programu**

Hlavním cílem programu je posílení výzkumných aktivit v oblasti aplikovaných společenských věd a uplatnění výsledků těchto aktivit pro zvýšení konkurenceschopnosti České republiky, zvýšení kvality života jejich obyvatel a vyvážený socio-ekonomický rozvoj

společnosti. Program reaguje na výzvy aplikovaného společenskovedního výzkumu identifikované v Prioritách rozvoje české společnosti (priorita č. 8), které jsou součástí Priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 - 2011, uvedených v Národní politice výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 - 2015. Výjimkou je průřezová oblast národní identity, která bude v období trvání programu podporována prostřednictvím Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) vyhlášeného Ministerstvem kultury. Cíle předkládaného programu tak budou zcela komplementární k programu NAKI a oba dva tyto programy budou společně pokrývat celou oblast aplikovaného společenskovedního výzkumu a vývoje reagujícího na potřeby socio-ekonomického rozvoje české společnosti. Program nebude zahrnovat také specifické oblasti výzkumu a vývoje, které budou v souladu s Reformou systému VaVal v ČR řešeny prostřednictvím účelové podpory Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva obrany ČR.

### **Specifické cíle programu:**

Cílem realizace programu bude zvýšit množství aplikací společenskovedního výzkumu a vývoje v praxi a vytvořit výsledky, které umožní:

- vytvořit a zavést nové postupy pro zefektivnění využitelnosti stávajících veřejných politik na centrální, krajské i místní úrovni; připravit a zajistit nové postupy pro zavedení a uplatňování nových veřejných politik v ČR, v kontextu realizace společných politik EU

- vytvořit a zavést nové postupy pro prosazení a uskutečňování českých veřejných zájmů
- připravit a zavést nové postupy pro cílený rozvoj ČR a jejich regionů, pro posílení její pozice v EU v rámci probíhajícího evropského integračního procesu
- vypracovat a zavést nové postupy a metody pro analýzu a vyhodnocení sociálních, ekonomických problémů a jejich dopadů na udržitelný rozvoj společnosti, dopadů sociálně-ekonomického rozvoje společnosti na životní prostředí
- vytvořit a zavést nové postupy, vyvinout nové metody a systémy pro hodnocení dopadů státních zásahů na hospodářský a společenský vývoj
- vyvinout nové postupy a systémy pro predikci ekonomického vývoje a zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR v rámci globalizovaného prostředí, pro sledování a analýzu dopadů regulace bankovních a finančních trhů v ČR
- připravit a zavést nové postupy a metody pro omezení negativních dopadů probíhajících sociálně stratifikačních procesů v české společnosti a pro zmírnění vznikajících sociálních nerovností
- vypracovat a zavést nové postupy a metody pro omezení negativních dopadů demografického vývoje v ČR
- vytvořit a zavést nové postupy, metody a systémy pro rozvoj lidského kapitálu a pro zefektivnění stávajícího systému vzdělávání v ČR

Stanovených cílů programu bude dosaženo podporou takových projektů, které vytvářejí nové poznatky a výsledky přinášející přidanou hodnotu, výsledky které jsou aktuální a vhodné k realizaci.

#### **8.9.4 Centra kompetence (1012 - 2019) - TE**

##### **Zaměření programu:**

Program je zaměřen na podporu vzniku a činnosti center výzkumu, vývoje a inovací v progresivních oborech s vysokým aplikačním potenciálem a perspektivou pro značný přínos k růstu konkurenceschopnosti ČR. Tato centra zároveň vytvoří podmínky pro rozvoj dlouhodobé spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích mezi veřejným a soukromým sektorem.

Stěžejním předpokladem pro vznik a činnost centra je formulace strategické výzkumné agendy, tj. strategických a operativních cílů ve výzkumu, vývoji a inovacích, kterých chtějí uchazeči společně dosáhnout. Strategická výzkumná agenda musí být vytvořena společně všemi uchazeči (výzkumnými organizacemi a podniky) a musí odrážet vyváženě zájmy jak výzkumné, tak i aplikační sféry. Kvalita strategické výzkumné agendy včetně vyváženého zastoupení výzkumných a aplikačních cílů bude významně zohledněna při hodnocení návrhů projektů.

##### **Cíle programu:**

Hlavním cílem programu je zvýšení konkurenceschopnosti ČR v progresivních oborech s vysokým potenciálem pro uplatnění výsledků VaV v inovacích. K naplnění tohoto cíle přispěje spojení kapacit výzkumných organizací a podniků za účelem dosažení

společně definovaných cílů výzkumu, vývoje a inovací. Program proto usiluje o stimulaci vytvoření a činnosti center výzkumu, vývoje a inovací, ve kterých budou soustředěny výzkumné a aplikační kapacity z veřejného a soukromého sektoru. Tato centra vytvoří podmínky pro dlouhodobou spolupráci výzkumných organizací a podniků včetně zapojení do mezinárodní spolupráce a pro systematický výzkum a vývoj v oblastech významných z hlediska budoucího růstu konkurenceschopnosti ČR.

### **Některé dílčí cíle odvozené z výše popsaného hlavního cíle programu:**

- posílení dlouhodobé spolupráce veřejného a soukromého sektoru ve VaVal;
- vytvoření strategických partnerství výzkumné a podnikové sféry pro dosažení pokroku ve výzkumu a vývoji a pro implementaci jeho výsledků v inovacích;
- posílení interdisciplinarity výzkumu a vývoje;
- vytvoření podmínek pro rozvoj lidských zdrojů ve VaVal, zejména s důrazem na začínající výzkumné pracovníky;
- vytvoření podmínek pro horizontální mobilitu výzkumných pracovníků.

### **Spolupráce mezi podniky a výzkumnými organizacemi**

K hlavním cílům tohoto programu patří koncentrace výzkumných kapacit na rozhodující výzkumné směry z hlediska posílení konkurenceschopnosti ČR a rozvoj dlouhodobé vícestranné spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a podniky ve výzkumu, vývoji a inovacích. Z programu proto bude podporován vznik

a činnost center vytvořených výzkumnými organizacemi a podniky za účelem naplňování společných cílů ve výzkumu, vývoji a inovacích. Tyto cíle musí být formulovány ve společné strategické výzkumné agendě, která bude předkládána uchazeči v návrhu projektu. Strategická výzkumná agenda musí stanovovat jasné cíle, kterých chtějí výzkumné organizace a podniky společně dosáhnout, přičemž zájmy jednotlivých účastníků projektu zde musí být vyvážené. Důležitým rysem podporovaných center je multilaterální charakter spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích. Přestože rozsah bilaterální spolupráce na implementaci výzkumné agendy není v programu omezen, charakter spolupráce bude zohledněn při hodnocení návrhů projektů.

V souladu s podmínkami Rámce bude v programu bonifikována vyšší mírou podpory účinná spolupráce podniků a výzkumných organizací. Za účinnou spolupráci na projektu mezi podnikem a výzkumnou organizací se v souladu s Rámcem považuje projekt, ve kterém se výzkumná organizace podílí na řešení projektu, na jeho uznaných nákladech a jeho výsledcích alespoň ve výši 10 %. Zároveň má výzkumná organizace právo zveřejnit výsledky výzkumného projektu, které nemají za následek vznik práv duševního vlastnictví, v rozsahu jejího podílu na realizaci tohoto projektu. Práva k duševnímu vlastnictví na výsledky projektu náleží výzkumné organizaci ve výši stanovené smlouvou o spolupráci, odvíjí se od výše jejího podílu na činnostech v projektu a mohou být převedena na spolupracující podnik za tržní cenu tohoto podílu. Podkladem pro zhodnocení, zda návrh projektu zahrnuje účinnou spolupráci mezi podnikem a výzkumnou organizací, bude návrh



smlouvy o spolupráci mezi uchazečem (příjemcem) a navrhovanými dalšími účastníky, ze kterého bude splnění výše uvedených podmínek účinné spolupráce patrné. Toto zhodnocení bude provedeno při hodnocení návrhů projektů.

### **Délka trvání projektů**

Za účelem zajištění podmínek pro dlouhodobou spolupráci ve výzkumu, vývoji a inovacích bude podpora poskytována na projekty s délkou řešení nejméně 48 měsíců a maximálně 96 měsíců. Projekty s délkou řešení nad 48 měsíců musí pro účely poskytnutí podpory na období od 49. měsíce dále splnit následující požadavky:

- Projekt bude v průběžném hodnocení, které uskuteční poskytovatel nejpozději po 42 měsících řešení projektu, úspěšně hodnocen z hlediska naplnění cílů strategické výzkumné agendy, cílů tohoto programu a splnění dalších podmínek podle § 13 zákona.
- Příjemce předloží návrh na řešení projektu v dalším období (na dalších až 48 měsíců) a tento návrh bude poskytovatelem kladně hodnocen.

### **Forma, míra a výše podpory**

Podpora bude poskytována formou dotace právnickým nebo fyzickým osobám nebo zvýšením výdajů organizačních složek státu, organizačních složek územních samosprávných celků nebo organizačních jednotek ministerstev zabývajících se výzkumem a vývojem.

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle Rámce.

Bez ohledu na typ příjemce je maximální míra podpory na jeden projekt 70 % celkových uznaných nákladů.

Minimální podíl neveřejných prostředků ve výši 30 %, které musí příjemce a další účastníci projektu společně vynaložit na realizaci projektu, by měl přispět k dosažení dostatečné motivace k efektivnímu využití podpory při realizaci projektu a k implementaci dosažených výsledků v praktických aplikacích.

Pro výzkumné organizace není minimální podíl spolufinancování projektu stanoven. Při hodnocení návrhů projektů však bude bonifikováno, pokud se bude výzkumná organizace na financování projektu z neveřejných prostředků podílet.

### 8.9.5 Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení soutěže	Datum a čas uzávěrky soutěže	Datum vyhlášení výsledků soutěže
TA (na r. 2012)	20.7.2011	20.9.2011 16:30	3.1.2012
TD (na r. 2012)	20.7.2011	20.9.2011 16:30	5.12.2011
TE (na r. 2012)	29.6.2011	10.8.2011 16:30	9.3.2012

Zdroj: IS VaVal - VES, Rada pro výzkum, vývoj a inovace

### 8.9.6 Kontakt

Technologická agentura České republiky

Ing. Petr Hladík, Ph.D.

ředitel Kanceláře TA ČR

e-mail: [hladik@tacr.cz](mailto:hladik@tacr.cz)

Evropská 2589/33b, 160 00 Praha 6

tel: +420 234 611 111

e-mail: [info@tacr.cz](mailto:info@tacr.cz), <http://www.tacr.cz/>

## **9. Mezinárodní spolupráce české republiky v oblasti výzkumu a vývoje<sup>10</sup>**

Podle zákona č. 21/1993 Sb. (tzv. kompetenčního) je gestorem mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Z procedurálního hlediska patří mezinárodní smluvní dokumenty v oblasti výzkumu a vývoje v ČR mezi takové, které schvaluje vláda ČR formou usnesení a které vyžadují souhlas Parlamentu ČR s ratifikací prezidentem republiky a to ve všech případech, kdy by se smluvní strany měly dohodnout na pravidlech spolupráce, které by se lišily od právní úpravy platné před podpisem příslušné dohody. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji (MSVV) probíhá na základě dlouhodobé koncepce. Základem a hlavní součástí MSVV by měly být společné projekty výzkumných a vývojových prací nebo účast v mezinárodních mnohostranných projektech (aktivitách). V některých případech je dvoustranná dohoda o spolupráci omezena na podporu mobility výzkumných a vývojových pracovníků - viz spolupráce s konkrétními státy. Pro Českou republiku patří mezi hlavní priority mezinárodní spolupráce zapojení do struktur výzkumu a vývoje Evropské unie - Evropský výzkumný prostor, především pak co nejefektivnější účast v rámcových programech výzkumu a vývoje EU a EURATOM.

---

<sup>10</sup> Kapitulu zpracovali Ing. Světlana Trojanová - MŠMT a RNDr. Miloš Chvojka, CSc. - Technologické centrum AV ČR

7. rámcový program EU (ES) probíhá od roku 2007 do roku 2013 (některé projekty však mohou probíhat až do roku 2017), 7. rámcový program EURATOM zatím probíhá do roku 2011 a v průběhu roku 2011 se projednával návrh na jeho prodloužení na roky 2012 a 2013.

Další prioritou je účast ČR na budování, strukturování a posilování Evropského výzkumného prostoru (tzv. Lublaňský proces) a účast na realizaci tzv. Lisabonské strategie - dosažení konkurenceschopnosti srovnatelné s USA a Japonskem a tzv. Barcelonský cíl - výdaj na výzkum a vývoj ve výši průměrně v EU 3 % HDP a strategii Evropa 2020. Významné jsou však rovněž samostatné projekty mnohostranné a dvoustranné spolupráce, vybrané k finanční podpoře ve veřejné soutěži a podpora účasti ve významných mezinárodních vládních i nevládních organizacích a aktivitách. Kromě oblasti vyspělých zemí Evropy, je nutno při tvorbě politiky MSVV přihlížet také k legislativnímu prostředí v zemích střeoevropského regionu a dále k politice VaV v USA, Kanadě a ve vyspělých zemích Asie.

### **9.1. Evropský výzkumný a inovační prostor**

**Evropský výzkumný prostor (ERA)** byl zřízen rozhodnutím Evropské rady a jeho základní ideou je vytvoření jednotného prostředí pro výzkum a vývoj v Evropě s cílem dosáhnout lepší soudržnosti (koheze) v této oblasti a přispět ke zlepšení konkurenceschopnosti Evropy vůči Spojeným státům americkým a některým asijským státům. Vychází se z toho, že výdaje na výzkum a vývoj v Evropě stále klesají, že se snižuje množství investic do výzkumu (zejména soukromých), že kariéra vědeckého

nebo výzkumného pracovníka nepatří k přitažlivým životním a pracovním cílům, že se snižuje nebo je nedostatečná účast žen ve výzkumu a že se nedostatečně a ne zcela vhodně využívají zdroje pro výzkum k prospěchu společnosti a mobilita výzkumných pracovníků je v Evropě příliš nízká. Chybí dostatečná a koordinovaná podpora velkých výzkumných infrastruktur, které významně přispívají k excelenci vědy v Evropě a stále se objevují problémy etiky ve vědě (např. výzkum kmenových buněk). K řešení výše uvedených problémů by mělo přispět zřízení Evropského výzkumného prostoru.

ERA zahrnuje rámcové programy, národní politiky výzkumu členských států EU a jejich koordinaci, evropské výzkumné organizace a infrastrukturu. Za nejvýznamnější je nutné považovat to, že rámcové programy jsou zřizovány s cílem přispět k vytváření a strukturování ERA. To vše má přispět ke zlepšení kvality života v EU a Evropě obecně a to tím by mělo být dosaženo zlepšení využívání prostředků vkládaných do výzkumu a vývoje (a to nejen veřejných, ale zejména soukromých včetně tzv. partnerství veřejného a soukromého sektoru - Private-Public Partnership) a zvýšení efektivnosti výzkumu a vývoje a podpoře výzkumných infrastruktur.

V první polovině roku 2009 Česká republika předsedala v Radě EU a z toho vyplývaly i úkoly pro výzkum a vývoj. Za základní prioritu byl považován příspěvek k odstraňování všech bariér, které by mohly negativně ovlivňovat znalostní trojúhelník: výzkum - vzdělávání - inovace a tzv. „pátou svobodu“, tedy svobodu vzdělávání a výzkumu. Předsednictví ČR v Radě EU navrhlo věnovat priority v první polovině roku 2009 oblastem mobility, hodnocení národních dopadů koordinace evropského výzkumu

a výzkumným infrastrukturám evropského a celosvětového významu. Na tato témata proběhla v ČR během předsednictví celoevropská setkání a jednání.

## **9.2. Rámcové programy EU v oblasti výzkumu a vývoje a EURATOM**

Návrh rámcového programu EU (ES), který se vztahuje na období let 2007 až 2013, je založen na ustanoveních hlavy XVIII Smlouvy, článků 163 až 171 (podle znění důvodové zprávy k návrhu programu), jež stanoví výzkumnou politiku EU a její finanční nástroje, zejména víceletý výzkumný rámcový program. V roce 2007 byl zahájen 7. rámcový program pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace EU (EU) - RP. Hlavním gestorem RP je v Evropské komisi Directorate General for Research and Innovation (Generální ředitelství pro výzkum a inovace). Konečný schválený rozpočet 7. RP na období 2007 - 2013 činí 50.521miliónů € a rozpočet RP EURATOM (2007 - 2011) je 2.751 miliónů €. Text RP je obsažen v dokumentu Evropské komise COM (2005), 119 final z 6. 4. 2005, a je k dispozici také v češtině ([http://cordis.europa.eu/fp7/home\\_en.html](http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html)).

Součástí RP jsou tzv. specifické programy a pravidla a úkoly Společného výzkumného střediska (JRC) - přímé akce v nejaderné a jaderné oblasti. JRC je výzkumné středisko EU, které zahrnuje sedm výzkumných ústavů v pěti členských státech EU a úkolem JRC je zajišťovat z pozice zákazníků vědeckou a technickou podporu koncepcím, vývoje, implementací a monitorování politik EU - <http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=1370>. 7. RP EU (ES) je

rozdělen podle obsahu na čtyři okruhy: Spolupráce, Myšlenky, Lidé a Kapacity.

**Spolupráce:** zahrnuje vlastní výzkumné aktivity a jde o podporu v celé oblasti výzkumných akcí prováděných v mezinárodní

spolupráci v následujících prioritách:

- Zdraví
- Potraviny, zemědělství a biotechnologie
- Informační a komunikační technologie
- Nanovědy, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie
- Energie
- Životní prostředí (včetně změn klimatu)
- Doprava (včetně letectví)
- Společensko-ekonomické vědy a vědy humanitní
- Bezpečnost
- Kosmický výzkum

**Myšlenky:** Jde o podporu základního (hraničního) výzkumu formou „zdola nahoru“ (investigator-driven). Tento výzkumu je prováděn ve všech oborech individuálními nebo nadnárodními týmy. Pro řízení tohoto programu byla zřízena Evropská výzkumná rada - viz dále a příslušná výkonná agentura (ERCEA).

**Lidé:** Posilování (kvantitativní i kvalitativní) lidského potenciálu ve výzkumu a technickém rozvoji v Evropě. Jde o podporu lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji včetně podpory kariéry výzkumného pracovníka, podpora mladých vědeckých pracovníků a žen ve výzkumu. Zahrnuty jsou i aktivity Marie Curie.

**Kapacity:** Jsou podporovány klíčové aspekty evropských výzkumných a inovačních kapacit jako jsou výzkumné infrastruktury,

klastry na regionální úrovni, rozvoj výzkumného potenciálu v konvergenčních a nejvzdálenějších regionech EU, dále je podporován výzkum ve prospěch malých a středních podniků, aktivity zlepšující vztahy mezi vědou a společností, rozvoj soudržnosti politik EU a aktivity mezinárodní spolupráce. V této části RP jsou podporovány evropské výzkumné infrastruktury (Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury - ESFRI - viz dále), jejich budování a provoz.

Výzkumná témata jsou implementována pomocí projektů, jejichž návrhy podávají konsorcia výzkumných institucí, dále tzv. Společných technologických iniciativ (**JTI** - čl. 187 Smlouvy o fungování EU), koordinace národních výzkumných programů (čl. 185(169) Smlouvy o fungování EU) a mezinárodní spolupráce. Návrhy jsou podávány konsorcii ve výzvách (call). Všechny potřebné informace jsou k dispozici na webových stránkách databáze **CORDIS** - <http://cordis.europa.eu/>. Pro podporu cílů RP jsou používány tyto nástroje: „granty pro integraci“ (sítě excellence) a „granty k celkovému rozpočtu“ (projekty spolupráce, někdy se používá název integrované projekty). Týmy získávají prostředky na řešení projektů ve formě zálohy (předfinancování) a průběžných plateb.

Již novela zákona č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z roku 2007 (zákon č. 171/2007 Sb.) umožnila, aby projekty rámcových programů byly do určité míry podpořeny z národních veřejných prostředků ČR, pokud projekt prošel úspěšně mezinárodním hodnocením, získal podporu z prostředků EU a splňuje kritéria daná Rámcem společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. Procedury finanční podpory projektů



rámcových programů zajišťuje MŠMT, podrobnější informace jsou uvedeny na adrese: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/9-vlna-zadosti-o-dofinancovani-projektu-mezinarodni-1>, blíže viz též kap. 9.14.4. tohoto průvodce systémem veřejné podpory.

**Kontaktní osoba na MŠMT pro program 7A až 7G:**

**Ing. Jitka Sigmundová**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 739, e-mail: [jitka.sigmundova@msmt.cz](mailto:jitka.sigmundova@msmt.cz)

**Kontaktní osoba na MŠMT pro program 7H (program JTI):**

**RNDr. Jana Bystřická**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 242, e-mail: [jana.bystricka@msmt.cz](mailto:jana.bystricka@msmt.cz)

**Kdo se může zúčastnit Rámcových programů:** každá právnická osoba, příp. i fyzická osoba se sídlem v členském státě EU nebo v třetích zemích (kterákoliv země mimo EU). Přidružené přistupující země (Chorvatsko a Turecko) a přidružené země EFTA se účastní za stejných podmínek jaké členské státy, hovoříme o státech tzv. asociovaných k 7. RP (jejich počet se s průběhem 7. RP zvyšuje); mezinárodní evropské zájmové organizace se mohou zúčastnit jako týmy členských států.

**Minimální počty partnerů:** tři pro nepřímé akce (projekty spolupráce a sítě špičkových pracovišť), ty přitom musí být

z členského státu EU nebo asociovaných k 7. RP a žádné dva z nich nesmí být usazeny ve stejném členském nebo státu asociovanému k 7. RP. Účast jediného účastníka je možná pro stipendia a specifické podpůrné aktivity (konference, studie apod.). Minimální počet účastníků v projektu je vždy určen konkrétní výzvou (call).

Při implementaci rámcových programů jsou užívány např. následující nástroje: velké (integrované) projekty a specifické projekty cílově orientovaného výzkumu (STREPS) a integrace pracovišť formou sítí excelence (Network of Excellence). Velké projekty spolupráce zahrnují výzkum, technický rozvoj a/nebo demonstrační aktivity, které podpoří inovace. Projekty by měly podpořit konkurenceschopnost nebo být cíleny na hlavní společenské potřeby a jejich výsledkem by měly být nové výrobky, procesy a služby.

**Schéma ERA-NET PLUS:** Jsou to programy společně implementované zúčastněnými státy s finančním příspěvkem EU (společná implementace národních nebo regionálních programů – čl. 185 (169) Smlouvy o fungování EU), např. pomocí harmonizovaných pracovních programů, společných nebo koordinovaných výzev k podávání návrhů projektů, společných hodnotících procedur a společné realizace projektů. Tohoto nástroje je možné využít ve všech aktivitách RP. Specifické projekty cílově orientovaného výzkumu (projekty spolupráce, dříve STREPS); výzkumné a technické projekty, demonstrační projekty; specifické výzkumné projekty pro malé a střední podniky (MSP); kolektivní výzkumné projekty pro sdružení malých a středních podniků; akce pro podporu a rozvoj lidských zdrojů a mobility; koordinační akce; specifické

podpůrné akce; integrované iniciativy v infrastruktuře; účast Unie v programech uskutečňovaných několika členskými státy (čl. 185 (169) Smlouvy o fungování EU).

**7. RP EURATOM** je prozatím stanoven na období 2007 – 2011 s rozpočtem 2.751 miliónu €. RP EURATOM nepodléhá společnému rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, ale jen Rady. Program obsahuje jeden specifický program a přímé akce Joint Research Centre – Společné výzkumné středisko. Specifický program „Jaderný výzkum a vzdělávání“. Tematická priorita „Výzkum energie z jaderného slučování (fúze)“. Cílem je získat znalosti pro ITER (Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor) a realizovat ITER jako bezpečný prototypový reaktor pro elektrárny. Priorita zahrne tyto činnosti: realizaci ITER: výzkum přípravy provozu ITER, technické aktivity přípravy DEMO, výzkumnou činnost dlouhodobého charakteru, lidské zdroje, výuku a trénink, infrastrukturu a odezvy na možné nepředpokládané politické aspekty. Byla sjednána dohoda o zřízení mezinárodní organizace ITER jako samostatné právnické osoby. Účastníky dohody jsou EU, USA, Japonsko (pro Japonsko jsou vytvořeny zvláštní podmínky), Ruská federace, Indie, Čína a Korejská republika. Tematická priorita „Jaderné štěpení a radiační ochrana“: Úkolem je podpořit bezpečné využití jaderného štěpení a jiných použití radiace v průmyslu a medicíně. Priorita zahrne činnosti v následujících oblastech: management radioaktivního odpadu, reaktorové systémy, radiační ochrana, podpora infrastruktury pro výzkum a umožnění přístupu, lidské zdroje a trénink, včetně podpory mobility. Přímé akce Společného výzkumného střediska – Joint Research Centre (JRC). V návaznosti na Lisabonskou agendu a na požadavek mnoha zákazníků, JRC

vyvine významné úsilí v oblasti výchovy, technického vzdělávání a šíření znalostí. JRC bude provádět své výzkumné činnosti v oblastech spojených s managementem odpadů, dopadem na životní prostředí a tradičně v oblasti jaderné bezpečnosti. Na počátku roku 2011 byl podán návrh na prodloužení RP EURATOM na roky 2012 a 2013.

Tak jako i v předchozích RP účastní se členské (a do určité míry i asociované) státy řízení programů a to především účastí v řadě stálých nebo ad hoc výborů a expertních skupin. Mezi nejdůležitější patří tzv. Programové výbory – PV. Programové výbory se podílejí spolu s Evropskou komisí na tvorbě a aktualizaci pracovních programů jednotlivých tematických priorit, projednávají výzvy k podávání návrhů projektů a členové jsou informováni o výsledcích hodnocení projektů, případně jsou konzultováni v některých sporných nebo konzultace hodných případech rozhodování o přijetí nebo odmítnutí návrhů projektů (o návrhu na sjednání kontraktu na řešení projektu rozhoduje z právního hlediska Evropská komise). Struktura programových výborů sleduje tematickou strukturu RP. Na základě diskuse mezi Radou pro výzkum a vývoj a MŠMT a po návrzích České konference rektorů, Akademie věd České republiky a Asociace výzkumných organizací a Rady vysokých škol byly pro 7. RP jmenováni (jmenování je ve výhradní pravomoci členských států) delegáti a experti Programových výborů. Současně byli určeni pracovníci, kteří v ČR plní funkci národních kontaktních pracovníků (NCP). Všichni NCP současně působí jako experti příslušných PV. V tab. Č. XV je uveden seznam členů PV (pro zjednodušení tabulky jsou vynechány vědecké i pedagogické tituly). Dále jsou v tabulce uvedeni odpovědní pracovníci za jednotlivé národní kontaktní body

(NCP) a jejich pracoviště. Aktuální stav lze sledovat též na adrese:  
<http://www.fp7.cz/cz/clenove-programovych-vyboru/>.

**Tab. Č. XV** Členové programových výborů, jejich pracoviště a Národní kontaktní body

Programový výbor	Jméno člena PV	Pracoviště	NCP	Pracoviště
1. Spolupráce	Vladimír Albrecht	Technologické centrum AV ČR		
1.1 Spolupráce - Zdraví	Pavel Anzenbacher	UP Olomouc, Ústav farmakologie	Judita Kinkorová	TC AV ČR
1.2 Spolupráce - Potraviny, zemědělství a biotechnologie	Jana Hajšlová	VŠCHT Praha, Ústav chemie a analýzy potravin	Nad'a Koníčková	TC AV ČR
1.3 Spolupráce - Informační a komunikační technologie	Jiří Kadlec	Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v.v.i.	Eva Hillerová	TC AV ČR
1.4 Spolupráce - Nanovědy, materiály a nové technologie	Karel Šperlink	Asociace inovačního podnikání ČR	Gabriela Salejová	TC AV ČR
1.5 Spolupráce - Energie	František Hrdlička	ČVUT Praha, Fakulta strojní	Zdeňka Šustáková	TC AV ČR
1.6 Spolupráce - Životní prostředí	Bořivoj Šarapatka	UP Olomouc, Přírodovědecká fakulta	Zdeňka Šustáková	TC AV ČR
1.7 Spolupráce - Doprava	Václav Fencel	Centrum dopravního výzkumu Brno	Martin Škarka	TC AV ČR
1.8 Spolupráce - Socioekonomické a humanitární vědy	Ladislav Rabušič	MU, Brno, Fakulta sociálních studií	Michal Pacvoň	TC AV ČR

1.9 Spolupráce - Bezpečnost	Václav Jírovský	UK Praha, Matematicko- fyzikální fakulta	Eva Hillerová	TC AV ČR
1.10 Spolupráce - Kosmický výzkum	Jan Kolář	Česká kosmická kancelář	Ondřej Mirovský	TC AV ČR
2. Myšlenky	Jan Hrušák	MŠMT	Petra Perutková	TC AV ČR
3. Lidé	Anna Mittnerová	VŠCHT Praha	Petra Perutková	TC AV ČR
4.1 Kapacity - Výzkumné infrastruktury	Jan Palouš	Akademie věd ČR	Lenka Havlíčková	TC AV ČR
4.2 Kapacity - Výzkum pro malé a střední podniky	Petr Porák	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	Martin Škarka	TC AV ČR
4.3. Kapacity - Regiony znalostí	Václav Sklenička	Ústav fyziky materiálů AV ČR, v.v.i.	Lenka Havlíčková	TC AV ČR
4.4 Kapacity - Věda ve společnosti	Adolf Filáček	Filozofický ústav AV ČR, v.v.i.	Michal Pacvoň	TC AV ČR
4.4 Kapacity - Mezinárodní spolupráce			Judita Kinkorová	TC AV ČR
5.1. Euratom - fúze	Pavel Chráska	Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v.v.i.		
	Milan Tichý	UK Praha, Matematicko- fyzikální fakulta		
5.2 Euratom - štěpení	Ivo Váša	Ústav jaderného výzkumu Řež		
	Ladislav Musílek	ČVUT Praha, FJFI		

Řízení tak rozsáhlého a složitého programu výzkumu a vývoje jako jsou RP EU (ES) se neobejde bez informačního zázemí: Základní informace poskytuje brožura „7. Rámcový program (RP7) - Posun evropského výzkumu do popředí zájmů“, která je dostupná v češtině na [http://ec.europa.eu/research/fp7/pdf/fp7-brochure\\_cs.pdf](http://ec.europa.eu/research/fp7/pdf/fp7-brochure_cs.pdf). Mezi známé tištěné periodické publikace patří: **research eu** - the magazine of the European research area, **research eu** - results supplement; elektronické informace o evropském výzkumu a vývoji jsou k dispozici především na stránkách <http://ec.europa.eu/research>, <http://cordis.europa.eu>. V českém jazyce bylo k 7. RP vydáno několik brožur v rámci edice **Vademecum 7. RP** (Technologické centrum AV ČR, <http://www.fp7.cz/cz/publikace/>). **CORDIS** (Community Research and Development Information Service) je nejrozsáhlejší a patrně nejlepší elektronický informační systém o výzkumu a vývoji v Evropě. 7. rámcový program má zvláštní stránku: <http://cordis.europa.eu/fp7>, v ČR pak [www.fp7.cz](http://www.fp7.cz). **ECHO** - časopis pro evropský výzkum, vývoj a inovace vydává od srpna 2004 Technologické centrum AV ČR; časopis je on-line dostupný na adrese [www.tc.cz](http://www.tc.cz).

Pro 7. RP je národní kontaktní organizací - Technologické centrum AV ČR. Přehled národních kontaktních pracovníků pro jednotlivé programy 7. RP a informace o programu v českém jazyce jsou dostupné na: <http://www.fp7.cz>. NICER III (Národní informační centrum pro evropský výzkum) je projekt Technologického centra AV ČR (OK09002) poskytující komplexní podporu pracovištím v ČR při jejich zapojování do ERA. V rámci projektu NICER III Technologické centrum AV ČR: zabezpečuje činnost NCP pro 7. RP EU (ES),

organizuje hromadné informační a školicí akce o 7. RP a poskytuje odborné konzultace jednotlivým týmům, které se účastní přípravy a řešení konkrétních projektů 7. RP. Zvláštní pozornost je přitom věnována malým a středním podnikům; NICER III spravuje systém finanční podpory přípravy projektů 7. RP; vydává ECHO, časopis zaměřený na informace o ERA a publikace specializované na problematiku evropského výzkumu a rámcových programů; provozuje portál CzechRTD informující zahraniční pracoviště o pracovištích výzkumu a vývoje v ČR ([www.czechrtd.info](http://www.czechrtd.info)); je prostřednictvím aktivit NCP propojeno na evropskou síť národních kontaktních bodů pro 7. RP (viz kapitolu 9.2.4.) a na národní informační síť NINET a další kontaktní místa v ČR a přispívá tak k vytváření vazeb mezi zdejšími pracovišti a ERA; spolupracuje s Evropskou komisí a se zástupci ČR v programových výborech 7. RP; NCP také pomáhají při vyhledávání partnerů výzkumným a vědeckým pracovníkům a organizacím v ČR i v zahraničí pro účast v RP. Tým NICER III také každoročně pořádá České dny pro evropský výzkum (tzv. CZEDER) - konferenci o účasti ČR a aktuálním dění v evropském výzkumu. Bližší informace lze nalézt na <http://www.fp7.cz/>.

Pro zajištění úspěšné účasti České republiky v projektech MSVV byla v průběhu roku 2000 uvedena v činnost národní informační infrastruktura pro 6. rámcový program EU (ES) NINET (National Information NETwork), jejíž aktivity pokračují i pro 7. RP. NINET je tedy českou národní informační sítí pro rámcové programy EU (ES), která sdružuje regionální a oborové kontaktní organizace (RKO, OKO) z celé České republiky - seznam RKO a OKO je uveden v tab. XVI. Úkolem sítě NINET je poskytovat informační a konzultační



služby především k RP. Finančně je síť podporována ze zdrojů MŠMT (program EUPRO a EUPRO II). Další informace k NINET jsou k dispozici na <http://www.ninet.cz>.

**Tab. XVI** Národní informační centrum pro evropský výzkum, RKO a OKO.

<b>Národní informační centrum pro evropský výzkum</b>		
<b>NICER III</b> Praha OK 09002	<b>Technologické centrum AV ČR</b> Ve Struhách 27 160 00 Praha 6	<b>Ing. Naďa Koničková</b> Tel: +420 234 006 109, Fax: +420 220 922 698 E-mail: <a href="mailto:konicikova@tc.cz">konicikova@tc.cz</a>
<b>Regionální kontaktní organizace (RKO)</b>		
<b>RKO pro jižní Moravu</b> Brno LE11010	<b>Vysoké učení technické v Brně</b> Antonínská 1 601 90 Brno	<b>prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., dr.h.c.</b> Tel: +420 541 145 201 E-mail: <a href="mailto:vrbka@ro.vutbr.cz">vrbka@ro.vutbr.cz</a>
<b>RKO Liberec</b> LE11007	<b>VÚTS, a.s.</b> U Jezu 525/4 P.O.Box 92 461 19 Liberec 1	<b>Ing. Radka Pittnerová</b> Tel: +420 485 302 309 E-mail: <a href="mailto:radka.pittnerova@vuts.cz">radka.pittnerova@vuts.cz</a>
<b>RKO západní Čechy</b> Plzeň LE11004	<b>Západočeská univerzita v Plzni</b> Univerzitní 2732/8 306 14 Plzeň	<b>Ing. Luděk Hynčík, Ph.D.</b> Tel: 377 634 709 E-mail: <a href="mailto:hyncik@kip.zcu.cz">hyncik@kip.zcu.cz</a>
<b>RKO ČVUT pro Prahu, Střední Čechy a Severozápad</b> LE11013	<b>České vysoké učení technické v Praze</b> Žitná 1903/4 Praha 6 - Dejvice	<b>Ing. Jaroslav Burčík, Ph.D.</b> Tel: +420 773 510 551 E-mail: <a href="mailto:burcik@tic.cvut.cz">burcik@tic.cvut.cz</a>
<b>RiKoC+</b>	<b>Univerzita Pardubice</b>	<b>Ing. Monika Vejchodová</b>

Regionální informační a kontaktní centrum pro mezinárodní spolupráci ve výzkumu LE11006	Studentská 95 532 10 Pardubice	Tel: +420 466 036 417 E-mail: <a href="mailto:monika.vejchodova@upce.cz">monika.vejchodova@upce.cz</a> z
<b>RKO jižní Čechy - ERA</b> České Budějovice LE11008	<b>Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v.v.i.</b> Na Sádkách 7 370 05 České Budějovice	<b>Mgr. Hana Šprtová</b> Tel: +420 602 707 979 Tel: +420 387 775 623 <b>E-mail:</b> <a href="mailto:sprtova.h@czechglobe.cz">sprtova.h@czechglobe.cz</a>
<b>RKO pro 7. RP v Moravskoslezském kraji</b> LE11009	<b>Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava</b> Dvořákova 138 702 00 Ostrava	<b>Mgr. Martin Duda</b> Tel: +420 597 329 385 E-mail: <a href="mailto:martin.duda@vsb.cz">martin.duda@vsb.cz</a>
<b>CV Řež EFDA</b> Projekt podpory účasti v Evropském fúzním programu EFDA LE11012	<b>Centrum výzkumu Řež s.r.o.</b> Husinec - Řež 130 250 68 Řež	<b>Ing. Jan Kysela, CSc.</b> Tel: +420 266 173 526 E-mail: <a href="mailto:kys@ujv.cz">kys@ujv.cz</a>
<b>Národní kontaktní centrum - ženy a věda</b> Praha OK 08007	<b>Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</b> Jilská 1 110 00 Praha 1	<b>Mgr. Marcela Linková</b> Tel: +420 222 222 322 Fax: +420 222 220 143 E-mail: <a href="mailto:marcela@zenyaveda.cz">marcela@zenyaveda.cz</a>
<b>České centrum pro mobilitu</b> Praha OK 08001	<b>Středisko společných činností AV ČR, v.v.i.</b> Vodičkova 40 110 00 Praha 1	<b>Mgr. Viktória Bodnárová</b> Tel: +420 221 146 387 E-mail: <a href="mailto:bodnarova@ssc.cas.cz">bodnarova@ssc.cas.cz</a>

<p><b>Styčná kancelář ČR pro evropský výzkum</b></p> <p>Brusel OK 08005</p>	<p><b>Technologické centrum AV ČR, v.v.i. - kancelář</b></p> <p><b>CZELO:</b> <b>CZELO - Czech Liaison Office for R&amp;D</b></p> <p>Rue du Trone 1050 Brussels Belgium</p>	<p><b>Mgr. Anna Vosečková</b></p> <p>Tel : +32 (0)2 514 6672 E-mail: <a href="mailto:voseckova@tc.cz">voseckova@tc.cz</a></p>
---	---	---

<b>Oborové kontaktní organizace (OKO)</b>		
<p><b>OKO pro letecký výzkum</b></p> <p>Praha LE11002</p>	<p><b>Významný a zkušební letecký ústav, a.s.</b></p> <p>Beranových 130 199 05 Praha-Letňany</p>	<p><b>Ing. Karel Paiger, MBA</b></p> <p>Tel: +420 225 115 332 E-mail: <a href="mailto:paiger@vzlu.cz">paiger@vzlu.cz</a></p>
<p><b>OKO pro nové materiály a technologie</b></p> <p>Praha LE11003</p>	<p><b>Česká společnost pro nové materiály a technologie (ČSNMT)</b></p> <p>Novotného lávka 5 116 68 Praha 1</p>	<p><b>doc. Ing. Karel Šperlink, CSc., FENg.</b></p> <p>Tel: +420 221 082 326 E-mail: <a href="mailto:sperlink@aipcr.cz">sperlink@aipcr.cz</a></p>
<p><b>OKO cíleného výzkumu pro přípravu českých subjektů k mezinárodní spolupráci</b></p> <p>OK 10002</p>	<p><b>AVO - Asociace výzkumných organizací</b></p> <p>Novodvorská 994 142 21 Praha 4</p>	<p><b>Ing. Václav Neumajer</b></p> <p>Tel: +420 241 493 138 E-mail: <a href="mailto:neumajer@avo.cz">neumajer@avo.cz</a></p>
<p><b>OKO - MICEP</b></p> <p>Medicínské informační centrum pro evropské projekty</p> <p>Praha OK 09005</p>	<p><b>Univerzita Karlova v Praze</b></p> <p>Lékařská fakulta Karlovo nám. 40-Faustův dům 120 00 Praha 2</p>	<p><b>doc. Ing. Miloslav Špunda, CSc.</b></p> <p>Tel: +420 224 963 010 E-mail: <a href="mailto:spunda@cuni.cz">spunda@cuni.cz</a></p>

<b>OKO IST</b> Praha OK 08002	<b>Ústav teorie informace          a automatizace AV ČR, v</b> Pod vodárenskou věží 4 182 08 Praha 8	<b>Ing. Jiří Kadlec, CSc.</b> Tel: +420 266 052 216 Fax: +420 266 052 511 E-mail: <a href="mailto:kadlec@utia.cas.cz">kadlec@utia.cas.cz</a>
<b>OKO</b> Zapojení velkých podniků do projektů VaV mezinárodní spolupráce OK 08004	<b>Siemens s.r.o.</b> Siemensova 1 155 00 Praha 13	<b>Ing. Petra Peterková, Ph.D.</b> Tel: +420 545 105 950 Fax: +420 45 105 001 E mail: <a href="mailto:petra.peterkova@siemens.com">petra.peterkova@siemens.com</a>
<b>OKO</b> Brno OK 08003	<b>BIC Brno, spol. s r. o.</b> Příkop 4 602 00 Brno	<b>Ing. Vít Hřiba</b> Tel: +420 545 176 130 E-mail: <a href="mailto:bicbrno@iqnet.cz">bicbrno@iqnet.cz</a> <a href="mailto:bicbrno@bicbrno.cz">bicbrno@bicbrno.cz</a>

### 9.3. Evropská výzkumná rada - ERC

Evropská výzkumná rada - ERC (**European Research Council**), je instituce, která byla založena, aby podporovala hraniční výzkum, jehož zaměření je určováno vědeckými pracovníky (investigator-driven research). Hlavním cílem ERC je stimulovat vědeckou excelenci podporou těch nejlepších, skutečně kreativních vědeckých pracovníků. Vědečtí pracovníci jsou motivováni, aby překračovali dosavadní hranice znalostí a limity disciplín. ERC je doplňkem k ostatním financujícím aktivitám v rámci EU (je zřízena jako součást 7. RP EU) jako jsou národní agentury financující výzkum a je vlajkovou lodí programu Myšlenky 7. RP EU. Vzhledem k tomu, že ERC užívá při výběru projektů bottom-up mechanismus, umožňuje tak výzkumným pracovníkům identifikovat nové příležitosti a směry v jakémkoliv oboru vědy. ERC granty jsou udělovány v otevřené soutěži projektům, které jsou vedeny začínajícími nebo

zkušenými vědeckými pracovníky, bez ohledu na jejich původ, a kteří pracují nebo se stěhují do Evropy - jediné kritérium pro výběr vědecké excelence. Předsedou vědecké rady ERC je prof. Helga Nowotny. Základní informace: <http://erc.europa.eu/pdf/memo.pdf>, členové Vědecké rady ERC: <http://erc.europa.eu/index.cfm?fuseaction=page.display&topicID=62>, <http://erc.europa.eu>.

Českou republiku zastupuje v Radě prof. Pavel Exner z ÚJF AV ČR, v.v.i..

#### **9.4. Styčná informační kancelář ČR v Bruselu - CZELO**

V roce 2005 byla v Bruselu zřízena styčná kontaktní kancelář ČR - tzv. **Liaison Office - CZELO**. Tato kancelář umožňuje zlepšení informačního toku mezi Evropskou komisí a českou výzkumnou veřejností. Jejím hlavním úkolem je napomáhat úspěšnému zapojování českého výzkumu do evropské výzkumné spolupráce, a to zejména prostřednictvím RP. Kancelář poskytuje služby výzkumným pracovníkům ze všech oborů a výzkumným organizacím v ČR zdarma. Podobné kanceláře mají v Bruselu i mnohé jiné členské státy, všechny tyto styčné kanceláře se sdružují v neformální síti IGLO (<http://www.iglortd.org/>). CZELO sídlí na adrese: Czech Liaison Office for R&D, Rue du Trone 98, B-1050 Brussels, Belgium. Vedoucím kanceláře je Mgr. Anna Vosečková, tel.: +32 (0) 2514 6672: [voseckova@tc.cz](mailto:voseckova@tc.cz). CZELO je projektem Technologického centra AV ČR a je podporováno grantem MŠMT v rámci podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji - EUPRO. Další informace na webových stránkách: <http://www.czelo.cz/>.

## **Kontaktní osoba na MŠMT - program EUPRO:**

**RNDr. Alena Blažková**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 484, fax: +420 234 811 713

e-mail: [alena.blazkova@msmt.cz](mailto:alena.blazkova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### **9.5. Velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace**

**Velká infrastruktura pro výzkum, vývoj a inovace** (dále jen „velká infrastruktura“) je v § 2 odst. 2 písm. f) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, definována jako „jedinečné výzkumné zařízení, včetně jeho pořízení, souvisejících investic a zajištění jeho činnosti, které je nezbytné pro ucelenou výzkumnou a vývojovou činnost s vysokou finanční a technologickou náročností a které je schvalováno vládou a zřizováno jednou výzkumnou organizací pro využití též dalšími výzkumnými organizacemi“. V souladu s ustanovením § 3 odst. 2 písm. d) a § 4 odst. 1 písm. e) tohoto zákona jsou jednotlivé projekty velkých infrastruktur schvalovány vládou a je jim poskytována účelová podpora z kapitoly MŠMT (neboť MŠMT je gestorem pro národní i mezinárodní výzkum) z výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace, konkrétně z aktivity účelových výdajů Projekty velkých infrastruktur pro VaVal.

V roce 2010 bylo vládou schváleno prvních 15 projektů velkých infrastruktur. Jedná se o tyto projekty: ThALES, JHR, SHARE, BBMRI, CESNET, CESSDA, CzeCOS/ICOS, CzechGeo/EPOS, CzechPolar, CZERA, ESS, ESS - survey, LINDAT/CLARIN, PALS a Reaktory Řež. Schválené projekty lze rozdělit do dvou kategorií. Za první české uzly evropských projektů z ESFRI (Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury) Roadmap (ThALES (český příspěvek do ILL 20/20), JHR, SHARE, BBMRI, LINDAT/CLARIN, CESSDA, CzechCOS/ICOS, CzechGeo/EPOS, ESS, ESS - survey) a za druhé projekty národních velkých infrastruktur, které reflektují nutnost zajištění kontinuity financování existujících velkých infrastruktur, dosud podporovaných podle končících schémat financování (Reaktory v Řeži, CESNET, CzechPolar, PALS, CZERA) a jejichž financování bylo nutné od konce roku 2010 nadále zajistit.

Na národní úrovni byly podniknuty systematické kroky pro upevnění strategického přístupu v oblasti velkých infrastruktur. MŠMT mimo jiné ustanovilo Radu pro velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“). Tato Rada má za úkol posuzovat nové návrhy velkých infrastruktur pro financování, monitoring a kontrolu realizace již financovaných projektů a posuzovat strategické kroky České republiky jak na národní, tak na evropské úrovni. Zasedání Rady probíhá 5 až 6 krát v roce, členové jsou jmenováni náměstkem ministra pro výzkum a vysoké školství. V současné chvíli má Rada 16 členů.

Jako reflexi ESFRI Roadmap do národního prostředí vypracovalo MŠMT Cestovní mapu České republiky velkých

infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Cestovní mapa“). Tento strategický dokument, schválený vládou na počátku roku 2010, odráží propojení národních velkých infrastruktur s evropskými výzkumnými infrastrukturami a je prvním systematickým dokumentem k této problematice u nás. Cestovní mapa rozděluje projekty velkých infrastruktur v ní obsažených do šesti následujících tematických sekcí: Společenské a humanitní vědy, Vědy o životním prostředí, Fyzika materiálů a vesmír, Energetika, Biomedicína a e-Infrastruktury. Obsahuje celkem 33 prioritních a 20 perspektivních projektů velkých infrastruktur. Cestovní mapa je čistě strategickým dokumentem a nezaručuje realizaci ani financování projektů velkých infrastruktur.

**Kontaktní osoba na MŠMT:**

**Mgr. Petr Ventluka**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 156, fax: +420 234 811 713

e-mail: [petr.ventluka@msmt.cz](mailto:petr.ventluka@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

**9.6. Výzkumný fond pro uhlí a ocel - RFCS**

Se vstupem ČR do Evropské unie se ČR stala automaticky také členem Evropského společenství uhlí a oceli. Původní zaměření Společenství (Společenství bylo založeno na 50 let a jeho činnost skončila 23.7.2002) - RFCS - bylo postupně převedeno (zvláště jeho finanční prostředky) v podstatě na výzkumný program v oblasti uhlí a oceli. Gestorem členství ČR ve Společenství je MPO a spolugestorem MŠMT.



**Výzkumný fond pro uhlí a ocel (RFCS)** poskytuje finanční prostředky na podporu projektů v oblasti uhlí a oceli a to pro všechny podnikatelské subjekty i výzkumné organizace. Dotace z Fondu jsou poskytovány pro výzkumné, pilotní a demonstrační projekty mimo Rámcové programy EU. Hlavní cíl programu je definován jako podpora konkurenceschopnosti odvětví souvisejících s uhelným a ocelářským průmyslem. Priority programu pro oblast uhlí jsou zlepšení konkurenční pozice EU, zdraví a bezpečnost v dolech a zlepšení využití uhlí jako čistého zdroje energie. Pro hodnocení a monitorování projektů jsou založeny Technické skupiny pro uhlí a ocel, kterých je celkem 12, z toho 3 technické skupiny jsou zaměřeny na uhlí. Výzkumný fond zabezpečuje spolufinancování přijatých a úspěšně hodnocených projektů ze svého rozpočtu v členění - pro uhlí 27,8 % a pro ocel 78,2 %. Možnost spolufinancování projektů pro oblast uhlí z RFCS není organizacemi v ČR plně využívána. Podrobnější informace je možné nalézt např. na stránkách:

[http://paliva.vscht.cz/data/clanky/34\\_vyzkumny\\_fond\\_pro\\_uhli\\_a\\_ocel\\_%E2%80%93\\_prilezitost\\_pro\\_ceske\\_organizace.pdf](http://paliva.vscht.cz/data/clanky/34_vyzkumny_fond_pro_uhli_a_ocel_%E2%80%93_prilezitost_pro_ceske_organizace.pdf) a

<http://www.isvav.cz/programmeDetail.do?rowId=7C>, další informace jsou pak k dispozici též na adrese <http://www.cordis.lu/coal-steel-rtd/home.html>.

Klíčová kritéria pro návrhy projektů: Žadatelé - zejména MSP, další podniky a výzkumné ústavy: pro potenciální žadatele platí dále podmínky: musí to být osoby v bývalých zemích ESUO (Evropské společenství uhlí a oceli) nebo subjekty z přístupujících zemí nebo subjekty ze třetích zemí, pokud přinesou kýžený efekt ve vztahu k programovým cílům. Žadatelé nemusejí mít nutně přímý vztah

k problematice uhlí a oceli, ale výzkumné a technické rozvojové návrhy musí být v soulase s rámcem tohoto programu. Podporované aktivity: Výzkumná práce vedoucí k zjednodušení výroby, instalace zařízení musí být na dostatečně vhodné vysoké úrovni, včetně šíření výsledků výzkumu a propagace těchto znalostí např. tréninkové programy pro výzkumné pracovníky. Uznatelné náklady: Finanční omezení - u výzkumných projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 60% uznatelných nákladů, u pilotních projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 40% uznatelných nákladů, u demonstračních projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 40% uznatelných nákladů, u doprovodných opatření, podpory a přípravných akcí je maximální finanční příspěvek ve výši 100% uznatelných nákladů. Veřejnou finanční podporu lze použít jen k účelu a na činnost, stanovenou ve smlouvě a hradí se z ní pouze nezbytné náklady související s projektem. Rozpočet pro běžný kalendářní rok se pohybuje okolo 53 milionů €. Výzva fondu na podávání návrhů projektů je nepřetržitá s každoroční uzávěrkou 15. září. Omezení: Záměry všech projektů jsou zkoumány z hlediska souladu se zájmy EU. Jsou preferovány projekty charakteristické koordinací, komplementaritou a synergií mezi různými výzkumnými programy a dále vzájemnou výměnou informací mezi projekty financovanými tímto programem a 7. RP. Další informace jsou k dispozici viz např. na stránkách:

<http://download.mpo.cz/get/28237/30102/323727/priloha001.doc>

nebo <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&lg=en&year=2008&na=na-300508>

## 9.7. Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace - CIP

**Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace - CIP (Competitiveness And Innovation Program)** - vyhlásila EU pro zvýšení konkurenceschopnosti a podporu inovací v roce 2006 na období 2007-2013. Program je administrován Evropskou komisí a na české straně je partnerem Ministerstvo průmyslu a obchodu; zde je třeba hledat další informace - viz <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/cip/>. Program Konkurenceschopnost a inovace (CIP) je zaměřen na podporu inovací včetně ekoinovací, podnikání, informačních a komunikačních technologií a energetiky - 60 % rozpočtu je určeno malým a středním podnikům. Byla vydána Praktická příručka pro čerpání podpory z EU na výzkum a vývoj - <http://www.mpo.cz/dokument51229.html>. Veškeré další informace, včetně podmínek o výzvách a kontaktech naleznete na stránkách Evropské komise: [http://ec.europa.eu/cip/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm) nebo českém portálu Evropské sítě pro podporu podnikání (EEN): <http://www.enterprise-europe-network.cz> .

## 9.8. Spolupráce s Ruskou federací a Ukrajinou v rámci EU - STCU, ISTC

Mezi aktivity mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji EU patří i podpora výzkumu a vývoje v Ruské federaci a na Ukrajině. Záměrem bylo podpořit původně vojenský výzkum při jeho přechodu orientace z vojenského výzkumu na výzkum civilní. Jde o dvě dohody, které ustavují tzv. **International Science and Technology Centre (ISTC)** v Ruské federaci a **Science and Technology Centre in Ukraine (STCU)** na Ukrajině. Tato pracoviště organizují

vědeckotechnickou spolupráci mezi pracovišti z členských států EU (tzv. **ISTC a STCU partnerství**) a z Ruské federace a z Ukrajiny. Další informace jsou k dispozici na webových stránkách direktorátu Výzkum Evropské komise (např. <http://ec.europa.eu/research/nis/en/istc.html>), CORDIS (např.: <http://www.istc.ru/>). ISTC/STCU (mezinárodní vědecká a technická centra) jsou mezivládní organizace založené v Rusku a na Ukrajině. Organizace byly založeny v roce 1992 na základě dohody mezi EU, USA, Japonskem a Ruskou federací (a Ukrajinou). Jejich cílem je nabídnout vysoce kvalifikovaným vědeckým pracovníkům pracujícím v programech vojenského výzkumu v bývalém Sovětském svazu příležitosti k přesměrování jejich talentů na mírové aktivity. Jako důsledek snižování obranných rozpočtů a uzavírání výzkumných vojenských ústavů bylo životně důležité zabránit prudkému nárůstu expertní činnosti a technologií zbraní hromadného ničení.

### **9.9. Finanční mechanismus EHP/NORSKA**

V rámci Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) byl zaveden finanční mechanismus, jehož prostřednictvím státy ESVO (Islandská republika, Lichtenštejnské knížectví a Norské království) přispívají novým členským státům EU a potažmo ESVO na projekty v rozšířeném vnitřním trhu. Norsko navíc přispívá i pomocí bilaterálního tzv. zvláštního norského finančního nástroje (Norsk Finansieringsordning). Na základě obou uvedených finančních mechanismů se státy EHP a Norska zavazují přispívat ekonomicky slabším zemím v Evropském hospodářském prostoru, a to poskytováním grantů na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech, jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana

životního prostředí, podpora soudnictví, zdravotnictví či péče o dítě, výzkum a vývoj v prioritních oblastech aj. Částka alokovaná pro Českou republiku byla celkem 110,91 mil. Euro pro pětileté období 2004 -2009 (z toho 48,54 miliónů € v rámci Dohody o účasti v EHP a 62,37 miliónů € podle Dohody o norském finančním mechanismu).

Zajištění spolufinancování projektů v požadované minimální výši 15 % bude v odpovědnosti zprostředkujících subjektů: ústředních orgánů státní správy, krajských úřadů nebo dalších subjektů pověřených Národním kontaktním místem po dohodě s Kanceláří finančních mechanismů. V případě využití rozpočtů ústředních orgánů státní správy a krajských úřadů musejí být tyto prostředky součástí příslušných rozpočtů. Všechny základní principy a zásady týkající se finančního mechanismu EHP, resp. Norska jsou zakotveny v uvedené Dohodě o účasti v Evropském hospodářském prostoru (Protokol 38a), resp. připojené k Dohodě mezi Norským královstvím a EU o Norském finančním mechanismu na období 2009-2014. Jde především o celkovou výši částky na investiční a rozvojové projekty, účel a priority pro čerpání přidělených finančních prostředků, nutnou výši spolufinancování projektů, frekvenci vyhodnocování, případně přerozdělování nevyužitých finančních prostředků atd. - zdroj - Ministerstvo financí na adrese: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/fm\\_norska\\_vo.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/fm_norska_vo.html), případně <http://www.eeagrants.org/> - zde jsou uvedeny další informace. Další dotazy je možné zasílat na adresu: [CZP@mfcr.cz](mailto:CZP@mfcr.cz).

#### **9.10. Příprava nového rámcového programu EU a EURATOM**

V první polovině roku 2011 byla zahájena příprava nového (8.) rámcového programu EU a EURATOM. Předpokládá se, že celkový

rámec pro období 2014 - 2019 bude zahrnovat: poznatky pro společnost, poznatky pro růst a poznatky pro vědu (science for society, science for growth, science for science). Za základní „úhelné kameny“ pro období kolem roku 2020 je třeba považovat tyto aspekty: globalizace získávání znalostí a inovačních kapacit, dopady krize na veřejné a soukromé finance přežití inovačních malých podniků a oslovení tzv. Velkých výzev s omezenými zdroji.

Za výzvy ve společnosti je nutné považovat: změny klimatu, zdraví a stárnutí, užití přírodních zdrojů, bezpečnost energie, čistá doprava a užití půdy. Za největší současné problémy, které je nutné v novém rámcovém programu řešit je nutné považovat: příliš mnoho nepropojených nástrojů sledujících různé cíle a složitost přístupu do programu zvláště pro MSP. V první polovině roku 2011 byla vyhlášena veřejná diskuse k novému rámcovému programu a na podzim 2011 by měly být známy výsledky - [http://ec.europa.eu/research/csfr/index\\_en.cfm](http://ec.europa.eu/research/csfr/index_en.cfm). Členské státy a další evropské instituce zveřejnily na konci roku 2010 a na začátku roku 2011 své pozice k novému rámcovému programu - přehled pozic, které obdržela Evropská komise jsou na této adrese: [http://ec.europa.eu/research/csfr/index\\_en.cfm?pg=responses](http://ec.europa.eu/research/csfr/index_en.cfm?pg=responses).

V roce 2011 budou připraveny základní dokumenty a jejich schvalování proběhne během 2012 a 2013 tak, aby v roce 2014 mohl být nový rámcový program skutečně zahájen.

## **9.11. Mnohostranná mezivládní spolupráce**

### **9.11.1 Program COST**

**Program COST (COST - European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research)** je evropská mnohostranná

spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje se zaměřením na základní i na aplikovaný výzkum. COST koordinuje výzkum a vývoj formou tzv. akcí, k nimž se mohou vědečtí a výzkumní pracovníci z členských států COST připojovat svými vlastními projekty. Zásadou organizace a práce programu COST je princip „bottom-up - zdola nahoru“ a „à la carte“ - akce navrhují vědečtí a výzkumní pracovníci ve dvoukolovém systému - tzv. open call vyhlašuje kancelář COST. Nejvyšším orgánem je Výbor vysokých představitelů COST, v němž jsou zastoupeny všechny členské státy COST a Evropská komise a Rada EU (respektive její sekretariát, tvoří tzv. sekretariát COST). Celkový počet akcí je vyšší než 200 (počet se během roku mění, protože některé akce jsou zakončovány a jiné nové schvalovány). ČR je nyní zastoupena ve více než 100 běžících akcích a účastnila se dalších téměř 300 akcí (dosud bylo v rámci programu COST ukončeno 600 akcí). Práce se účastní kolem 40 000 vědců z 36 členských zemí Evropy a 50 vědecko-výzkumných institucí ze 14 dalších zemí. Od roku 2003 spolupracuje COST úzce s European Science Foundation na základě dohody mezi COST a ESF. Na základě projektu získala ESF finanční prostředky z 6. a 7. Rámcového programu na podporu kanceláře COST (adresa kanceláře COST - COST OFFICE: 149 Avenue Louise, 1050 Brussels, Belgie, ředitelka kanceláře: Dr. Monica Dietl Bernhardt, tel.: +322 533 38 10, fax: +322 533 38 93, e-mail: [monica.dietl@cost.eu](mailto:monica.dietl@cost.eu), sekretariát COST zajišťuje Generální sekretariát Rady EU, webové stránky COST - <http://www.cost.eu>) a ostatních aktivit COST. Výběr nových akcí probíhá dvoukolovým způsobem pomocí mechanismu, který se nazývá „open call“, v prvním kole (k vyhlášenému datu - viz webové stránky COST) jsou

podány libovolné náměty jako tzv. expression of interest, tyto návrhy jsou posouzeny doménovými výbory (viz dále) a vybrané návrhy jsou rozšířeny do úplného návrhu. Tento návrh je posuzován nezávislými experty. V prvním vyhlášeném „open call“ byla úspěšnost návrhu akce zhruba 5% vůči celkovému počtu expression of interest.

Řídící výbory akcí: Akce jsou koordinovány tzv. Management Committee. Členy Řídícího výboru jsou zástupci členských zemí, které k Akci přistoupily formou podpisu tzv. Memorandum of Understanding (viz dále). Účast členských zemí v akci se uskutečňuje formou projektů. Při zahájení akce posuzuje projekty navrhovatel akce. V případě dalších žádostí o přijetí pak Management Committee (po jednom roce po zahájení akce).

Doménové výbory: Jsou ustaveny tzv. Domain Committees - DC. Členové DC (včetně expertů) zastupující ČR tvoří Výbor COST v ČR. Výbor projednává návrhy a doporučení na rozdělení finančních prostředků pro dotace projektů COST na daný finanční rok a koncepci vědeckých, případně i organizačních aktivit účasti České republiky v programu COST. Od června 2006 byly utvořeny tzv. doménové výbory (domains) a to v následujících oblastech:

<b>Doménový výbor (DV) oblasti:</b>	<b>Členové DV za ČR</b>	<b>Experti DV</b>
Biomedicine and Molecular Biosciences - BMBS	Jaroslav Veselý, Olomouc a Vladimír Bencko, Praha	
Chemistry and Molecular Science and Technologies- CMST	Zdeněk Wimmer, Praha	Jaroslav Cihlář, Brno



Food and Agriculture - F&A	David Honys, Praha	Tomáš Vaněk, Praha
Forests, their Products and Services - FPS	Petr Kuklík, Praha	Bohumír Lomský, Praha
Materials, Physical and Nanosciences - MPNS	Jiří Švejcár, Brno	Václav Sklenička, Brno Jarmila Kodymová, Praha
Earth System Science and Environmental Management - ESSEM	Michal Marek, Brno	Milan Možný, Praha
Information and Communication Technologies - ICT	Jan Šimša, Praha	Václav Kvičera, Praha
Transport and Urban Development - TUD	Olga Krištofiková, Praha	František Wald, Praha, Jan Spousta, Brno
Individuals, Society, Culture and Health - ISCH	Václav Beran, Praha	

Memorandum of Understanding (MoU): Dokument mající charakter mezinárodní smlouvy, který v tzv. Technical Annex formuluje jednak akce z hlediska odborného, jednak z hlediska právního. MoU zavazuje signatáře MoU, mimo jiné k poskytování všech výsledků dosažených při řešení všem signatářům příslušného MoU. Memorandum podepisuje (případně vyjadřuje souhlas ČR - podle okolností) za Českou republiku vedoucí Stálého zastoupení ČR při Evropských společenstvích na základě pověření MŠMT (odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji MŠMT).

**Účastnit se akcí COST** je možné buď formou připojení k existující akci COST (zejména na začátku akce) nebo je možné navrhnout akci COST (v takovém případě je doba mezi návrhem

a schválením akce zhruba jeden rok). Podrobnosti jsou uvedeny na webových stránkách MŠMT - <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/cost-evropska-spoluprace-ve-vedeckem-a-technickem-vyzkumu> - na stránce mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a na stránce COST v kapitole Jak vstoupit do COST. COST se vyznačuje nebyrokratickým přístupem, formuláře jsou velmi jednoduché - v podstatě projekt v angličtině a dva formuláře, dále si musí navrhovatel zajistit vyjádření Řídicího výboru akce o vhodnosti svého projektu. Žádné termíny nejsou v podstatě stanoveny a projekty se přihlašují průběžně. Schematicky je možné postup popsat takto: 1. výběr vhodné akce (návrh nové akce), 2. stažení formulářů, 3. formulace projektu, 4. žádost o vyjádření Řídicího výboru, 5. zaslání sekretariátu COST v ČR - MŠMT, vyčkání na podpis MoU, 6. zahájení výzkumu a vstup do veřejné soutěže.

**Financování výzkumu** probíhá zásadně na národní úrovni. COST samotný nedisponuje žádnými prostředky pro financování výzkumu, ale jen prostředky na koordinaci výzkumu - úhrady na jednáních orgánů COST - refundace, činnost kanceláře a sekretariátu COST a rovněž tzv. Short Scientific Mission. V České republice jsou od roku 1993 projekty částečně účelově financovány ze státního rozpočtu formou veřejné soutěže. Finanční prostředky poskytuje MŠMT podle výsledků veřejné soutěže a na základě doporučení poradního orgánu COST v ČR. Na základě usnesení vlády č. 1022 ze dne 17. srpna 2009 a na základě notifikace Evropskou komisí byl 30. června 2010 byl v rámci veřejné soutěže 2011 vyhlášen nový program mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji COST CZ, který navazuje na program mezinárodní

spolupráce COST v rámci kterého byla udělovaná účelová podpora projektům v rámci veřejných soutěží v minulých letech. Cílem programu COST CZ je podpora mnohostranné mezinárodní spolupráce v základním výzkumu výzkumným organizacím podle článku 2.2 písm. d) Rámce společenství pro státní podporu, výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). Finanční prostředky programu COST CZ jsou určeny na úhradu nákladů na řešení projektů, které byly schváleny věcně příslušným Řídícím výborem akce COST a jejichž řešitelé podali přihlášku do akce COST dle pokynů zveřejněných na:

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/cost-evropska-spoluprace-ve-vedeckem-a-technickem-vyzkumu>.

Podrobné informace o programech COST (OC) a COST CZ (LD) jsou dostupné na webových stránkách na adresách [www.cost.eu](http://www.cost.eu) a [www.msmt.cz](http://www.msmt.cz).

#### **KONTAKT:**

#### **Národní koordinátor COST - NATIONAL COST COORDINATOR:**

**RNDr. Josef Janda**

sekretariát COST v České republice

MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 720, fax: +420 234 811 713

e-mail: [josef.janda@msmt.cz](mailto:josef.janda@msmt.cz).

#### **Členové Výboru vysokých představitelů COST:**

**RNDr. Miloš Chvojka, CSc.**

Technologické centrum AV ČR

Ve Struhách 27, 160 00 Praha 6

tel.: +420 234 006 169, e-mail: [milos.chvojka@tc.cz](mailto:milos.chvojka@tc.cz)

**prof. RNDr. Jaroslav Cihlář, CSc.**

Technická 2, 601 90 Brno

tel.: +420 541 321 277, fax: +420 541 211 309

e-mail: [cihlar@umi.fme.vutbr.cz](mailto:cihlar@umi.fme.vutbr.cz).

### **9.11.2 Program EUREKA**

**Program EUREKA - Evropská spolupráce v oblasti aplikovaného a průmyslového výzkumu a vývoje** - vznikl v roce 1985 s cílem podporovat spolupráci mezi průmyslovými podniky, výzkumnými ústavy a vysokými školami a vytvářet tak podmínky pro zvýšení technické vyspělosti a výkonnosti evropského průmyslu, rozvíjet jeho společnou infrastrukturu a řešit problémy týkající se více zemí. Projekty EUREKA slouží civilním účelům a jsou zaměřeny na oblasti soukromého i veřejného sektoru. Jejich výstupem jsou špičkové výrobky, technologie a progresivní služby schopné prosadit se na trhu. Cílem je aktivní zapojení výzkumu a vývoje do mechanismů tržní ekonomiky, to znamená nutnost komerčního uplatnění výsledků řešení.

Program EUREKA nestanovuje tematické úkoly a necentralizuje financování ani výběr projektů. Řídí se zásadou, že návrhy a iniciativa musejí vycházet zdola (tzv. princip bottom-up), od jednotlivých podniků a výzkumných ústavů, které mají o spolupráci zájem. Z těchto důvodů nejsou např. limitovány celkové finanční náklady a doba řešení projektu, počet řešitelů, atd. V roce 2008 obdržela česká řešitelská organizace nejvyšší ocenění udělované v programu EUREKA - Lynx Award za dosažený technický přínos. V roce 2009 obdržela česká řešitelská organizace další nejvyšší ocenění EUREKA Innovation Award. V současnosti EUREKA

sdužuje 39 evropských zemí a řádným 40 členem je Evropská unie. Ze zemí střední a východní Evropy jsou členy Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Rusko, Slovenská republika a Slovinsko. Česká republika byla za řádného člena přijata v roce 1995. V Albánii a v Bosně a Hercegovině, které dosud nejsou řádnými členskými zeměmi programu EUREKA, jsou organizačními centry programu Národní informační body (NIP). V období od července 2005 do června 2006 Česká republika předsedala programu EUREKA. Konference ministrů na závěr tohoto předsednictví konaná v Praze, potvrdila přijetí Ukrajiny a Malty za řádné členy programu EUREKA. Nástupnickými předsednickými zeměmi po České republice se staly Itálie, Slovinsko, Německo a nyní Izrael.

Tematické zaměření projektů není principiálně omezeno a vyplývá z prioritních směrů rozvoje průmyslových oborů. Rámcově jsou projekty směřovány do těchto oblastí: informační technologie, životní prostředí, biotechnologie a technologie ve zdravotnictví, nové materiály, robotika a automatizace, komunikační technologie, doprava, energetika, lasery. Zájemce o řešení projektu v rámci programu EUREKA může využít jednu ze dvou možností. Sám nabídnout potřebný nápad a námět projektu s cílem vyhledat a získat pro jeho realizaci další partnery, nebo se přihlásit k řešení již schváleného projektu, splňuje-li požadavky jeho navrhovatele.

Kvalitní příprava mezinárodního projektu vyžaduje období 6 až 8 měsíců, každý projekt je navržen a řízen nezávisle jeho samotnými účastníky a je podroben minimálnímu administrativnímu řízení. Návrhy projektů na příslušných mezinárodních formuláři je nutno

podávat prostřednictvím sekretariátu Národního programového koordinátora a to neomezeně, kdykoliv v průběhu celého roku. Kritéria: spolupráce podniků a výzkumných organizací nejméně ze dvou členských zemí, dosažení znatelného pokroku (inovace vyššího řádu) v technické i užitné hodnotě vyvíjeného výrobku, technologie nebo služby, perspektiva tržního uplatnění, finančního zisku z realizace projektu, řešení a komerční využívání projektů je určeno pro civilní sektor, účastníci projektu musí mít technické, finanční a řídicí schopnosti a kompetence pro jeho řešení. EUREKA nevytváří žádný společný finanční fond na podporu řešení projektů.

Účast v projektech si hradí jejich účastníci sami, avšak spolupráce v rámci EUREKY umožňuje rychlou akumulaci finančních prostředků ze soukromých zdrojů a dotací nebo půjček z veřejných prostředků, protože ve většině členských zemí, včetně České republiky, existují finanční možnosti, jak z veřejných, tak i dalších zdrojů na podporu účasti v programu EUREKA. Vláda České republiky rozhodla finančně podporovat účast průmyslových podniků, výzkumných organizací i vysokých škol na řešení projektů EUREKA ze státního rozpočtu.

Podpora jednotlivým projektům může činit až 50 % finančních nákladů na výzkumnou část řešení. Sekretariát programu EUREKA se sídlem v Bruselu zajišťuje všechny nezbytné činnosti pro koordinaci programu EUREKA, jako je provádění cirkulace návrhů nových projektů nebo vyhledávání vhodných zahraničních partnerů pro spolupráci, vydávání informačních materiálů a správu veřejné databáze. Sekretariát EUREKY věnuje velkou pozornost i problematice ochrany informací, duševního vlastnictví,

průmyslových práv a standardizace. Národní programový koordinátor řídí činnost programu EUREKA v jednotlivých členských zemích a zajišťuje veškeré aktivity spojené s programem EUREKA. Poskytuje všechny nezbytné informační, konzultační a poradenské služby, zajišťuje mezinárodní evaluaci projektů a předává návrhy projektů do mezinárodní sítě programu EUREKA. Napomáhá rovněž zabezpečovat i finanční podporu na řešení projektu.

Rada programu EUREKY České republiky působí jako poradní orgán MŠMT. Jejími členy jsou nezávislí experti z oblasti průmyslu a výzkumu. Rada programu projednává návrhy nových projektů s účastí českých organizací a vyjadřuje se i k předkládaným požadavkům na spolufinancování projektů ze státního rozpočtu. Skupina vysokých představitelů je řídicím grémiem programu EUREKA. Tvoří ho vysocí vládní úředníci členských zemí a zástupce Evropské komise. Toto grémium odpovídá za přípravu základních strategických dokumentů, výměnu informací mezi členskými státy o možných oblastech spolupráce, schvaluje návrhy nových projektů a uděluje jim statut projektu EUREKA. Konference ministrů je nejvyšším orgánem programu EUREKA. Zúčastňují se jí ministři vlád členských zemí a představitel Komise EU, kteří odpovídají za oblast výzkumu, vývoje a techniky. Konferenci ministrů přísluší rozhodovat o vývoji, zaměření a cílech programu a o přijímání nových členů.

Spolufinancování poskytuje MŠMT pouze mezinárodně kvalifikovaným projektům mezinárodního programu EUREKA. Na základě usnesení vlády č. 1022 ze dne 17. srpna 2009 a na základě blokové výjimky ve smyslu Nařízení Komise č.800/2008, došlo v rámci veřejné soutěže 2011 poprvé k vyhlášení navazujícího

programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji s názvem EUREKA CZ s působností v České republice. Mezinárodní program EUREKA zůstal beze změn.

Více informací o programu včetně kontaktu programů EUREKA (OE) a EUREKA CZ (LF) lze nalézt na adrese <http://www.eurekanetwork.org>, nebo <http://www.msmt.cz> a <http://www.msmt-vyzkum.cz>.

## **KONTAKT:**

### **Národní koordinátor programu (NPC) EUREKA v ČR:**

**Ing. Josef Martinec**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 512, fax: +420 234 811 713

e-mail: [josef.martinec@msmt.cz](mailto:josef.martinec@msmt.cz).

### **Člen Skupiny vysokých představitelů (HLG) programu EUREKA za ČR:**

**doc. Ing. Karel Šperlink, CSc.**

Prezident Asociace inovačního podnikání ČR

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1

tel./fax: +420 221 082 326, e-mail: [sperlink@aipcr.cz](mailto:sperlink@aipcr.cz).

## **9.11.3 Program EUROSTARS**

**Program EUROSTARS - Evropská spolupráce v oblasti aplikovaného a průmyslového výzkumu a vývoje** - je nový evropský program výzkumu a vývoje, který patří do skupiny nástrojů využívajících čl. 169 Smlouvy a poskytuje možnost spolufinancování řešení projektů z rozpočtu Evropského společenství. Jedná se



o podporu založenou na pravidlech programu EUREKA a uplatňování principu bottom-up společně se 7. rámcovým programem ve smyslu článku 169 Smlouvy. K oficiálnímu vyhlášení programu EUROSTAR došlo dne 2. října 2007.

Společně s dalšími komunitárními programy ES je zaměřen zejména na podporu malých a středních podniků, které mají vedle své hlavní činnosti také výzkum a vývoj. Cílem tohoto programu je vytvářet nové projektové aktivity za účasti mezinárodních konsorcií ve prospěch malých a středních podniků, spolupracujících společně mezi sebou, nebo s výzkumnými organizacemi a velkými podniky. Podporovat evropské malé a střední podniky, zejména s vysokým potenciálem růstu, vytvářet nové tržní uplatnění a aktivity založené na výsledcích výzkumu a vývoje. Program podporuje nové výrobky, technologie, nebo služby a jejich uplatnění na trhu rychleji, než je jinak obvyklé. V současné době sdružuje program EUROSTARS 32 členských zemí. Česká republika se zařadila mezi jednu ze zakládajících zemí tohoto programu. Prvním kontaktním bodem pro získání informací o programu EUROSTARS je národní koordinátor programu EUREKA. Více informací o programu lze nalézt na adrese <http://www.eurostars-eureka.eu>

#### **KONTAKT:**

**Národní koordinátor programu EUREKA/EUROSTARS v ČR:**

**Ing. Josef Martinec**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 512, fax: +420 234 811 713

e-mail: [josef.martinec@msmt.cz](mailto:josef.martinec@msmt.cz).

**Člen Skupiny vysokých představitelů (HLG) programu EUREKA/EUROSTARS za ČR:**

**doc. Ing. Karel Šperlink, CSc.**

prezident Asociace inovačního podnikání ČR

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1

tel./fax: +420 221 082 326, e-mail: [sperlink@aipcr.cz](mailto:sperlink@aipcr.cz).

#### **9.11.4 Vědecké programy NATO - civilní výzkum**

**Science for Peace and Security Committee (SPS)** vznikl spojením Science Committee a Committee on the Challenges of Modern Society na podporu mezinárodní spolupráce ve vědě a inovacích. Cílem SPS je přispívat k bezpečnosti, udržitelnému rozvoji, stabilitě a solidaritě mezi národy prostřednictvím spolupráce, budování infrastruktury, podpory demokratického rozvoje a ekonomického růstu. SPS program zahrnuje aktivity financované ze zdrojů NATO - na základě žádostí podaných vědci nebo návrhů vypracovaných sekretariátem SPS, na národní úrovni - na základě návrhů vypracovaných jednotlivými zeměmi. SPS výbor má k dispozici čtyři odborné panely: Chemistry/Biology/Physics (CBP) Panel, Environmental Security (ES) Panel, Human and Societal Dynamics (HSD) Panel, Information and Communication Security (ICS) Panel. Vědeckých prací se mohou účastnit:

**Členské země NATO (26):** Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Francie, Itálie, Island, Kanada, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Turecko, Velká Británie a USA.

**Partnerské země (15):** Albánie, Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Chorvatsko, Kazachstán, Kyrgyzstán, bývalá Jugoslávie, Makedonie, Moldavsko, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina a Uzbekistán.

**Ostatní partnerské země (5):** Finsko, Irsko, Rakousko, Švédsko, Švýcarsko - participují na vlastní náklady. Státy Středozevního dialogu (7): Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Mauretánie, Maroko a Tunisko. Žádosti podávané vědci: SPS program nabízí granty vědcům ze zemí NATO, partnerských zemí a států Středozevního dialogu. Granty jsou rovněž poskytovány akademickým institucím v partnerských zemích na vybudování počítačové infrastruktury a optimalizaci elektronické komunikace. Spolupráce musí být mezi vědci ze zemí NATO na jedné straně a vědci z partnerských zemí nebo států Středozevního dialogu na straně druhé. Kompletní žádosti jsou předkládány na NATO centrálu, kde jsou podrobeny hodnocení. Jednotlivé oblasti vědy spravují mezinárodní komise odborníků, které se scházejí třikrát ročně k posouzení přijatých žádostí.

**Priority:**

**Kolaborativní granty (Collaborative Grants):**

- **Obrana proti terorismu** - rychlá detekce chemických, biologických, radiologických a nukleárních (CBRN) látek a zbraní, rychlá diagnostika jejich účinku na lidi, nové a rychlé metody detekce (např. biosenzory, genové čipy), fyzická ochrana proti CBRN látkám, dekontaminace CBRN látek, zničení CBRN látek a zbraní, zdravotnická protipatření,

detekce výbušnin, opatření proti ekoterorismu, opatření proti počítačovému terorismu.

- **Čelení jiným bezpečnostním hrozbám** - environmentální bezpečnost (např. desertifikace, eroze půdy, znečištění), snižování vlivu vojenských aktivit na životní prostředí, management vodních zdrojů, management neobnovitelných zdrojů, modely udržitelné spotřeby (např. potravin, energie, materiálů), prognózy a předcházení katastrofám, bezpečnost potravin, bezpečnost informací, lidská a sociální dynamika (např. ekonomické dopady teroristických akcí, rizikové studie, priority vědní politiky), regionální studie včetně příhraničních aktivit, předcházení konfliktům s ohledem na nedostatek zdrojů, netradiční bezpečnostní hrozby.
- **Priority partnerských zemí** - žadatel z partnerské země může podat návrh v rámci národních priorit své země. Žádosti, které zahrnují současně priority NATO i partnerské země budou upřednostněny.

### **Computer Networking and Electronic Communication Grants:**

Tyto granty mají odlišný účel než granty na spolupráci, a proto nejsou zahrnuty mezi prioritními oblastmi. Cílem grantů je zlepšení elektronické komunikace mezi vědeckou komunitou v partnerské zemi.

### **Jak požádat o grant:**

Grantové mechanismy a formuláře: Collaborative Grants in Priority Research Areas, Advanced Study Institutes - ASI, Advanced Training Courses - ATC, Collaborative Linkage Grants - CLG, Science for Peace Projects - SFP, Reintegration Grants - RIG,

Computer Networking and Electronic Communication Support for Partner Countries, Advanced Networking Workshops - ANW, Networking Infrastructure Grants - NIG.

O grant mohou žádat vědci a odborníci ze zemí NATO, partnerských zemí a států Středozevního dialogu. Žádost musí podat společně předkladatel z NATO a předkladatel z partnerské země nebo státu Středozevního dialogu. Žádosti obvykle zahrnují i další partnery z jiných zemí NATO, partnerských zemí nebo států Středozevního dialogu v závislosti na tématu spolupráce.

Žádosti mohou být podány kdykoliv, jednotlivá kola mají uzávěrku: 1. března, 1. července a 1. listopadu.

**Aktivity financované z národních zdrojů:** Žádosti o financování z národních zdrojů připravují jednotlivé státy podle směrnice a jsou zaměřeny na klíčové priority definované SPS výborem (tj. obrana proti terorismu, čelení jiným bezpečnostním hrozbám, priority partnerských zemí).

**Grantové mechanismy:** Pilot Studies - PS: studie trvající 3-5 let, Short-term Projects - STP: specificky zaměřené projekty v trvání 12 až 24 měsíců, Topical Workshops - WS. Support Grant slouží jako finanční podpora účasti odborníků ze zahraničí na národních projektech.

**Program NATO - Russia Scientific Cooperation** NATO - Russia Scientific Council (NCR)

Jde o specifický program pro podporu spolupráce vědců Ruska a NATO v sedmi prioritních oblastech:

- detekce výbušnin
- psychologické a sociální dopady terorismu

- prognózy a prevence katastrof
- CBRN ochrana, kyber bezpečnost
- bezpečnost přepravy, včetně bezpečnosti hranic
- problémy související s ochranou prostředí

Grantové mechanismy, pokyny a formuláře: NATO - Russia Advanced Research Workshops - NR ASW, NATO - Russia Advanced Study Institutes - NR ASI, NATO - Russia Collaborative Linkage Grant - NR CLG, NATO - Russia Science for Peace Project - NR SFP.

Projektové žádosti mohou být podány kdykoliv, jednotlivá kola mají uzávěrku: 1. března, 1. července a 1. listopadu.

#### **KONTAKT:**

Science for Peace and Security Programme, Public Diplomacy Division (PDD), NATO, Bd. Leopold III, 1110 Brussels, BELGIUM, Fax PDD: + 32 (0) 2 707 4232. Dotazy o SPS programu zasílejte na e-mail: [science@hq.nato.int](mailto:science@hq.nato.int).

<b>Aktivity podporované NATO (NATO SPS Programmes)</b>	<b>Programový ředitel</b>	<b>Telefon</b>
Chemistry/Biology/ Physics (CBP)	Dr. Fausto Pedrazzini	+32 (0) 2 707 5096
Environmental Security (ES)	Dr. Deniz Beten	+32 (0) 2 707 4668
Human and Societal Dynamics (HSD)	Prof. Fernando Carvalho Rodrigues	+32 (0)2 707 4231
Information and Communication Security (ICS)	Dr. Hadassa Jakobovits	+32 (0) 2 707 4668
NATO Programme Director responsible for applied R&D projects ("Science for Peace")	Dr. Chris De Wispelaere	+32 (0) 2 707 4619
Nationally funded SPS Activities	Dr. Deniz Beten	+ 32 (0) 2 7074846
<i>Asistentka programu:</i>	<i>Ms. Martine Deweer</i>	<i>+ 32(0) 2 707 4850</i>

### 9.11.5 Evropská kosmická agentura - ESA

**Evropská kosmická agentura (ESA)** je mezivládní organizací pro rozvoj kosmického výzkumu a technologií, jakož i jejich aplikací, ustavená Úmluvou o založení Evropské kosmické agentury, která vstoupila v platnost 30. října 1980 (dále jen „Úmluva“). Hlavním posláním ESA je zejména koordinovat a harmonizovat evropskou strategii a politiku pro kosmonautiku, rozšiřovat vědecké znalosti o naší planetě, sluneční soustavě a vesmíru stejně jako o materiálech a živých organismech s využitím Mezinárodní kosmické stanice, družic a meziplanetárních sond, zajišťovat širokou technickou základnu a kapacitu evropského průmyslu, která dokáže navrhovat, vyrábět a provozovat kosmické systémy a doprovodnou pozemní infrastrukturu či využívat získané technické dovednosti a poznatky k uspokojování stále náročnějších nároků společnosti a trhu.

Obsahovou náplň aktivit ESA a jejich rozsah daný finančním rámcem stanovuje Ministerská rada ESA. Ta se schází jednou za tři roky a tvoří ji pověření ministři vlád členských zemí. Poslední Ministerská rada ESA zasedala ve dnech 25. -26. listopadu 2008 v Haagu, příští se uskuteční v druhé polovině roku 2012.

Průběžná činnost ESA je řízena Radou ESA a jejími výbory (IPC - Výbor pro průmyslovou politiku, SPC - Výbor pro vědecký program, AFC - Administrativní a finanční výbor, IRC - Výbor pro mezinárodní vztahy). Aktivity volitelných programů ESA jsou řízeny programovými radami. Všechny uvedené orgány jsou složeny z delegovaných zástupců členských států, respektive států zapojených do daného volitelného programu. ČR se členem ESA

stala ke 12. listopadu 2008. Aktivity ESA jsou rozděleny na povinné a volitelné.

Do povinných aktivit patří Program obecných studií (GSP), Vědecký program, Základní vědecký technologický program (CTP), Program transferu technologií (TTP), Iniciativa inovačního trojúhelníku (ITI), Evropská součástková iniciativa (ECI), Kosmodrom v Kourou (CSG) a Studentské experimentální programy (BEXUS, REXUS, FYT, DYT, SYT).

ČR se účastní volitelných programů v oblastech vědeckého výzkumu (PRODEX), vývoje technologií (GSTP), věd o živé přírodě v podmínkách mikrogravitace (ELIPS), pozorování Země (EOEP, MTG, GMES SC), vývoje nosných raket a dopravních prostředků (FLPP, ETHE), navigace (GNSS Evolution) a vývoje v oblasti telekomunikací (ARTES 1, ARTES 3-4, ARTES 10, ARTES 20).

## **KONTAKT**

**Ing. Ondřej Novák**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 118, fax: +420 234 811 713

e-mail: [ondrej.novak@msmt.cz](mailto:ondrej.novak@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

## **9.12. Ostatní mnohostranné spolupráce**

### **9.12.1 The European Science Foundation - ESF**

European Science Foundation (ESF - Evropská vědecká nadace) je sdružení evropských národních organizací odpovědných



za podporu vědeckého výzkumu. Byla založena v roce 1974, sídlí ve Štrasburku a sdružuje 78 členských organizací ze 30 zemí. Členskými organizacemi jsou vědecké instituce, akademie, grantové agentury apod. ESF je nezávislou neziskovou organizací, jejíž členové dostávají příspěvky z vládních rozpočtů jednotlivých zemí. Pro tuto organizaci je příznačná úzká spolupráce s Evropskou komisí (například z pověření komise administruje program COST). ESF si klade za cíl zprostředkovat a upevnit kontakty vědeckých pracovníků z různých zemí a podpořit spolupráci na významných projektech. Tato spolupráce má současně umožnit širší využití velkých a nákladných vědeckých zařízení. Jednou z priorit ESF je i vymezení nových směrů evropského výzkumu na základě výsledků společného bádání.

Členskými organizacemi ESF jsou za Českou republiku od roku 1999 Grantová agentura České republiky (GA ČR) společně s Akademií věd České republiky (AV ČR). Hlavní vědecké aktivity ESF viz: <http://www.gacr.cz/cz/esf-05aktiv.htm>.

### **9.12.2 Evropská konference pro molekulární biologii - EMBC**

Evropská konference pro molekulární biologii - **EMBC (The European Molecular Biology Conference)** - je mezivládní organizací na podporu aktivit v oblasti molekulární biologie a příbuzných oborů. Dohoda ustavující EMBC byla v roce 1969 podepsána 14 státy, dnes jsou členskými státy EMBC Rakousko, Belgie, Chorvatsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Island, Irsko, Izrael, Itálie, Holandsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Slovinsko, Španělsko,

Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Velká Británie, Slovensko a Lucembursko.

Členské příspěvky 27 zemí do EMBC podporují a financují aktivity tzv. Všeobecného programu, který musí být schválen členskými zeměmi EMBC.

Všeobecný program EMBC zahrnuje tyto aktivity: EMBO stipendijní program, Program kurzů a workshopů, Program mladých vědců, Program Věda a společnost a Elektronické informační programy. Vybrané EMBC státy financují také nové EMBO instalační granty. Největší část rozpočtu organizace je věnována stipendijním programům a kurzům a workshopům.

**Evropská organizace pro molekulární biologii (EMBO)** je nevládní organizace sdružující přední evropské vědce z molekulárně biologických oborů. EMBO na základě hodnocení a výběru zajišťuje provádění Všeobecného programu EMBC, z tohoto důvodu nesou jednotlivé aktivity Všeobecného programu značku EMBO.

Aktivity EMBC i EMBO jsou charakterizovány výběrem na základě kvality ve spolupráci s vědeckou komunitou. EMBC rozhoduje o rozpočtu a Všeobecném programu, EMBO má plnou odpovědnost za jeho kvalitní provedení.

EMBC společně s EMBO ročně udělí více než 600 **stipendií pro výzkum**, zorganizují více než 70 **praktických kursů a konferencí**. **Program mladých vědců** administrovaný EMBO oceňuje vynikající mladé vědce, kteří již založili svoji vlastní laboratoř. Na podporu výzkumu v molekulární biologii a příbuzných vědách ve vybraných státech EMBC, mezi nimiž je i Česká republika, byl vytvořen speciální program **Instalačních grantů**. EMBC také podporuje

Program EMBO **Věda a společnost**, který poskytuje prostor pro dialog mezi vědci a ostatními členy společnosti a **Elektronický informační program**, poskytující na webu umístěné služby pro komunitu vědců spadající pod EMBO. Web stránka o EMBC je umístěna na <http://www.embo.org/embc/>, web stránka o EMBO na [www.embo.org](http://www.embo.org).

### **Stipendia pro výzkum Krátkodobá stipendia - Získání nové odbornosti**

Krátkodobá stipendia na dobu 1 týdne až 3 měsíců umožňují návštěvy laboratoře za účelem použití technik nedostupných v laboratoři stipendisty. Stipendium pokrývá náklady na cestovné a finanční podporu stipendisty, není podmíněno hodností PhD ani věkem. Žádosti o krátkodobá stipendia mohou být podávány během celého roku, jelikož pro podávání přihlášek není vypsána uzávěrka.

Formuláře a aktuální informace na stránkách [www.embo.org/fellowships](http://www.embo.org/fellowships).

### **Dlouhodobá stipendia - Podpora v rané fázi kariéry vědce**

Dlouhodobá stipendia se udělují na dobu 4 - 24 měsíců a jsou určena pro postdoktorální výzkumný pobyt v evropské nebo jiné laboratoři. Stipendium pokrývá náklady na cestovné, finanční podporu pro stipendistu a jeho rodinu. Podmínkami jsou zejména vědecká hodnota ekvivalentní titulu Ph.D., kterou uchazeč získal před méně než 3 lety, publikace v mezinárodně uznávaném odborném časopise, kde je uchazeč uveden jako první autor. Uzávěrka podávání přihlášek je dvakrát ročně vždy 15. února a 15.

srpna. Formuláře a aktuální informace na [www.embo.org/fellowships](http://www.embo.org/fellowships).

**Program mladých vědců:** EMBO Program mladých vědců je zaměřen na mladé vědce v rané fázi jejich nezávislé vědecké dráhy. Mladí vědci vybraní do tohoto programu nesou vlivnou známku kvality jejich vědecké práce. Ocenění s sebou nese finanční ohodnocení v podobně tříletého grantu 15.000 EUR ročně a jedinečnou možnost setkávání s již oceněnými kolegy a členy EMBO. Pro mladé vědce je poskytováno školení pro řízení laboratoře, pro jejich Ph.D. studenty je organizováno školení v laboratorních technikách. Ke grantu je možné získat ještě další tzv. top-up prostředky. Do programu se mohou přihlásit vedoucí vědeckých skupin, kteří před dobou kratší čtyř let založili vlastní laboratoř. Tato doba se prodlužuje u rodičů, kteří se starali o děti.

Uzávěrka přihlášek je 1. dubna. Formuláře a další informace na [www.embc.org/yip](http://www.embc.org/yip) nebo [yip@embo.org](mailto:yip@embo.org).

**Kursy, workshopy a konference:** Z rozpočtu EMBC jsou hrazena prestižní evropská setkání za účelem podpory spolupráce a výměny zkušeností z nejnovějších pokroků molekulární biologie. Tato setkání navštíví ročně více než 5000 vědců. Praktické kurzy slouží k získání nových dovedností v nejnovějších technikách, workshopy slouží jako diskusní fórum pro vědce z různých oborů. Kursy, workshopy nebo série konferencí mohou být organizovány vědci pracujícími v molekulární biologii a příbuzných oborech. Účastníkem se může stát každý kvalifikovaný vědecký pracovník z oboru molekulární biologie a příbuzných věd. Organizátor může získat grant 30.000 EUR a organizační pomoc EMBO, účastník získá cestovní grant.

Formuláře a další informace na webových stránkách [www.embo.org/courses\\_workshops](http://www.embo.org/courses_workshops) nebo [courses\\_workshops@embo.org](mailto:courses_workshops@embo.org).

**Věda a společnost:** Cílem projektu je posílení vztahů mezi vědci a ostatními členy společnosti. Součástí projektu jsou např. workshop pro jednání s médii, každoroční udělení cen pro vědce, kteří dokáží skloubit vědeckou kariéru a schopnost komunikovat s veřejností, edukační workshopy pro učitele biologie, konference a další aktivity.

Roční uzávěrka je pro Cenu za komunikaci o vědách o živé přírodě 31. března, pro Cenu Esej o vědě je 15. září. Formuláře a další informace na <http://www.embo.org/policy-and-society/science-society.html> nebo [scicos@embo.org](mailto:scicos@embo.org)

**Instalační granty:** Cílem instalačních grantů je zajištění stejného vědeckého standardu v Evropě. V rámci národních systémů podpory výzkumu a vývoje se vysoce kvalifikovaným vedoucím výzkumných týmů, vybraným EMBO, uděluje grant pro založení vlastní laboratoře. V České republice činí tento grant 50.000 EUR ročně po dobu tří let.

Granty jsou určeny vedoucím výzkumných týmů, kteří si chtějí založit vlastní laboratoř s vynikajícím publikačním portfoliem a nabídkou od organizace, ve které by byla laboratoř založena. Podmínkou je také to, že žadatel pracoval nejméně dva po sobě jdoucí roky mimo zemi, ve které si chce otevřít laboratoř. Roční uzávěrka je 15. dubna. Formuláře a další informace na [www.embc.org/sdig](http://www.embc.org/sdig)

**Elektronický informační program:** Elektronický informační systém sdružuje informace o aktivitách EMBO, on-line systém pro

podávání přihlášek, portál mobility v oblasti věd o živé přírodě a jiné informace pro nositele grantů EMBO a ostatní zájemce. Další informace na [www.embo.org/](http://www.embo.org/) nebo [eip@embo.org](mailto:eip@embo.org); <http://mobility.embo.org> nebo [mobility@embo.org](mailto:mobility@embo.org).

## **KONTAKT**

### **RNDr. Jana Bystřická**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 242, fax: +420 234 811 713

e-mail: [jana.bystricka@msmt.cz](mailto:jana.bystricka@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### **9.12.3 Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj - OECD**

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj - OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) je mezivládní organizace, která sdružuje 34 států světa. Česká republika je členem organizace od roku 1995.

Organizace byla založena v roce 1961 s cílem podpořit hospodářský rozvoj a mezinárodní ekonomickou spolupráci. Za tímto účelem se v několika desítkách výborů OECD a jejich pracovních skupinách řeší otázky, které se týkají různých oblastí - ekonomické či fiskální politiky, sociální politiky a trhu práce, zemědělství či politiky životního prostředí, obchodu, investic, politiky rozvojové spolupráce nebo vědeckotechnické spolupráce a další.

Aktivní účast MŠMT na spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje je soustředěna zejména na vypracování zpráv či rozsáhlých dotazníků,

kteře jsou podkladem pro zpracování politik členských států v oblasti výzkumu a vývoje („Science, Technology and Industry Outlook“), podílí se na horizontálních tématických projektech (např. „Innovation Strategy“ - MCM 2010, „Green Growth Strategy“) nebo se zapojuje do vybrané konkrétní problematiky např. výzkumných organizací, nových technologií jakožto předpokladu ekonomického růstu nebo spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem. S tím souvisí podpora zabezpečení lidských zdrojů, vědomostí, dovedností, kariérního růstu a samozřejmě mezinárodní spolupráce v kontextu rostoucí důležitosti využívání a výměn zkušeností v jednotlivých sférách výzkumu, vývoje a inovací mezi členskými státy OECD.

Současná strategie OECD orientuje svoji činnost na takové projekty, na kterých se podílejí svojí činností jednotlivé výbory, které využívají svoji schopnost analytického a multidisciplinárního pohledu, na jehož základě je možné formulovat kvalifikovaná doporučení pro řešení aktuálních otázek. Činnost OECD v roce 2010 probíhala v nejistých podmínkách postkrizového období a pokračujících rozpočtových omezení v řadě významných členských států. Globální charakter současných problémů si vyžádalo také posílení spolupráce s některými nečlenskými zeměmi a mezinárodními organizacemi. Další informace lze získat na adrese <http://www.oecd.org>

## **KONTAKT**

**RNDr. Alena Blažková, CSc.**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 484, fax: +420 234 811 713

e-mail: [alena.blazkova@msmt.cz](mailto:alena.blazkova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

#### **9.12.4 CERN a SÚJV Dubna**

ČR je řádným členem **CERN a SÚJV Dubna**, mezinárodních organizací pro výzkum v oblasti jaderné a subjaderné fyziky a fyziky elementárních částic a vysokých energií. Spolupráci zajišťují Výbor pro spolupráci s CERN a Výbor pro spolupráci s SÚJV Dubna. Předsedou výboru pro CERN je doc. RNDr. Rupert Leitner, DrSc. - Matematicko-fyzikální fakulta UK a výboru pro SÚJV Dubna - Ing. Rostislav Mach, DrSc. - Ústav jaderné fyziky AV ČR, v.v.i. V roce 2009 byl po opravě slavnostně znovu zahájen provoz největšího urychlovače LHC (Large Hadron Collider) ve světě. Obě členství ČR zajišťuje po organizační a částečně finanční stránce od roku 2004 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - odbor 32 - mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji MŠMT a Ministerstvo zahraničních věcí. Projekty CERN a SÚJV Dubna jsou také částečně podporovány z programu INGO. Finančně jsou zabezpečeny účasti institucí ČR ve významných programech CERN jako jsou ATLAS, ALICE, COMPASS, TOTEM a další z účelových prostředků MŠMT na podporu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. Další informace jsou k dispozici např. na adresách: <http://www.cern.ch> a <http://www.particle.cz/vyborcern/>.

#### **KONTAKT**

##### **Ing. Ondřej Novák - organizační otázky**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 118, fax: +420 234 811 713

e-mail: [ondrej.novak@msmt.cz](mailto:ondrej.novak@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### **Ing. Nina Tarabová - finanční podpora**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 708, fax: +420 234 811 713

e-mail: [lubos.matejka@msmt.cz](mailto:lubos.matejka@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

## **9.12.5 Středoevropská iniciativa - SEI**

### **Středoevropská iniciativa (Central European Initiative) - SEI**

je regionálním sdružením 18 států, které se zaměřuje na rozvoj spolupráce členských států a podporuje ty, které nejsou členy Evropské unie, v jejich zapojování do integračních procesů Evropské unie. Napomáhá jejich transformaci, jakož i rozvoji regionální spolupráce v řadě tématických oblastí. SEI připravuje, zajišťuje a hodnotí národní i mezinárodní projekty. Je zaměřena na posilování soudržnosti a solidarity v Evropě a usiluje o předcházení vzniku nových dělicích čar na kontinentu. V rámci pracovní skupiny pro vědu a techniku podporuje rovněž výzkumné projekty zaměřené na problematiku charakteristickou pro středoevropský region.

Více informací o SEI je k dispozici na internetových stránkách SEI a Ministerstva zahraničních věcí: <http://www.ceinet.org/>, [http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni\\_vztahy/multilateralni\\_spoluprac\\_e/cei\\_stredoevropska\\_iniciativa/index.html](http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/multilateralni_spoluprac_e/cei_stredoevropska_iniciativa/index.html).

Výzvy k podávání návrhů projektů jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/stredoevropska-iniciativa-sei>.

## **KONTAKT:**

### **PhDr. Lukáš Levák**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 360, fax: +420 234 811 713

e-mail: [lukas.levak@msmt.cz](mailto:lukas.levak@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

## **9.12.6 Visegrádská skupina**

**Visegrádská skupina (Visegrad Group)** reflektuje úsilí středoevropských zemí spolupracovat na tématech společného zájmu. Spolupráce probíhá v rámci pravidelných setkání na mnoha úrovních, pracovní skupina se schází (obvykle s přizváním Slovenské republiky) jednou ročně v jedné z členských zemí na úrovni ministrů nebo náměstků ministrů s tématy, týkajícími se výměny zkušeností a návrhy společných postupů v účasti na programech a projektech EU.

Česká republika bude předsednickou zemí 2011/2012, v průběhu 20. výročí spolupráce. ČR vidí tuto skutečnost jako příležitost pro intenzivnější vzájemnou komunikaci a větší efektivitu visegrádských aktivit, další zviditelnění tohoto regionu v rámci Evropy a posílení soudržnosti střední Evropy.

## **KONTAKT:**

### **Mgr. Kateřina Marková**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 504, fax: +420 234 811 713

e-mail: [katerina.markova@msmt.cz](mailto:katerina.markova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### **9.12.7 Salcburská skupina**

**Salcburskou skupinu** tvoří 10 států, které se setkávají pravidelně jednou ročně v Rakousku, především k prohloubení spolupráce na politické úrovni. Další setkání pak probíhají během jednání Rad pro konkurenceschopnost pro sladění stejných pozic. Salcburskou deklarací (8/2009) se státy zavázaly maximalizovat výhody v rámci Evropského výzkumného prostoru. Další úlohou Salcburské skupiny je poskytnutí odborné znalosti a politické podpory následujícím předsednictvím, které budou pořádány členy Salcburské skupiny.

Tento rok se jednání uskuteční na konci června v rakouském Bregenzu, hlavním bodem jednání je příprava nového rámcového programu.

## **KONTAKT:**

### **Mgr. Kateřina Marková**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 504, fax: +420 234 811 713

e-mail: [katerina.markova@msmt.cz](mailto:katerina.markova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### 9.12.8 Dunajská strategie

**Dunajská strategie** je druhou makroregionální strategií EU po Baltské strategii, závěry Rady byly přijaty na Radě pro obecné záležitosti dne 12. dubna 2011. Makroregionální strategie je novým konceptem regionální spolupráce. Pro implementaci Strategie je nejdůležitějším dokumentem Akční plán vymezuje oblasti, v jejichž rámci by se měla regionální spolupráce posílit a rovněž výzvy a problémy, kterými by se měly zabývat projekty prováděné v rámci Strategie.

Priority jsou následující:

- napojení Podunají (podpora udržitelnější energetiky, podpora cestovního ruchu, zlepšení dopravních infrastruktur) a posílení Podunají (bezpečnost)
- ochrana životního prostředí
- budování prosperity Podunají (Rozvoj znalostní společnosti pomocí výzkumu, vzdělávání a informačních technologií, podpora konkurenceschopnosti podniků, vytváření klastrů, investice do lidí a dovedností)

#### **KONTAKT:**

**Mgr. Kateřina Marková**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 504

e-mail: [katerina.markova@msmt.cz](mailto:katerina.markova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### **9.12.9 Evropská jižní observatoř - ESO**

Evropská jižní observatoř - **ESO (The European South Observatory)**: Od ledna 2007 je ČR řádným členem Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli známé také, jako Evropská jižní observatoř, kde se provádí astronomický a astrofyzikální výzkum. Ústředí ESO, které je administrativním, technickým i vědeckým centrem a jehož součástí je i evropské středisko pro pozorování Hubbleovým kosmickým teleskopem, je vybudováno v Garchingu u Mnichova. Členství přináší možnost využití unikátních teleskopů pro astronomická a astrofyzikální pozorování i možnost získání zakázky na návrh, konstrukci nových a modernizaci či údržbu stávajících vědeckých zařízení ESO.

Webovou stránku ESO naleznete na této adrese: <http://www.eso.org/public/>; veškeré informace o aktuálních tendrech a výzvách k podávání návrhů projektů jsou uvedeny také na internetové adrese organizace Czech Trade <http://www.CzechTrade.cz>, informace o možnostech vědeckého využívání infrastruktur ESO (pozorovací čas) podá prof. RNDr. Jan Palouš, DrSc., e-mail: [Palous@ig.cas.cz](mailto:Palous@ig.cas.cz).

#### **KONTAKT:**

##### **RNDr. Jana Bystřická**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 242

e-mail: [jana.bystricka@msmt.cz](mailto:jana.bystricka@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### 9.12.10 Informace o Von Karmanově ústavu dynamiky tekutin

Mezinárodní sdružení pro výzkum a výchovu odborníků v oblasti dynamiky tekutin **Von Karman Institute for Fluid dynamics (VKI)** při NATO bylo založeno v roce 1956 s cílem:

- zvyšování kvalifikace a odborné úrovně odborníků v oblasti stavby letadel a leteckých pohonných jednotek a vědecko-výzkumných pracovníků v oboru mechaniky tekutin,
- šíření nejnovějších poznatků z oblasti mechaniky tekutin,
- vlastního teoretického a experimentálního výzkumu a vývoje numerických metod v oblasti vnější a vnitřní aerodynamiky.

Tomu odpovídá vybavení moderní experimentální technikou (aerodynamické nízkorychlostní, hypersonické a plazmové tunely, špičková měřicí technika) pro základní i aplikovaný výzkum v celém spektru mechaniky tekutin. Ústav se zabývá také numerickou matematikou a počítačovou mechanikou tekutin.

#### **VKI nabízí tyto programy:**

- **Research Master:** Jednoletý postgraduální program přednášek, laboratorního výzkumu pro promované inženýry nebo vědce za účelem jejich specializace ve vybraných oborech dynamiky tekutin.
- **Doktorandský program:** Víceletý program základního výzkumu prováděný buď ve VKI nebo ve spolupráci s mateřskou univerzitou.
- **Krátký školicí program:** Je určený pro studenty VŠ z cílem seznámit je s praxí moderního výzkumu dynamiky tekutin.
- **Program orientace na aplikovaný výzkum:** Nabízí školení v metodikách aplikované dynamiky tekutin a praxi

v nezávislém výzkumu pro absolventy kursu Research Master.

- **Program umožňující strávit poslední rok studia v laboratořích VKI:** Studenti příbuzných technických oborů mohou strávit poslední rok univerzitního studia v laboratořích VKI.
- **Přednáškové cykly:** Pokračující výukový program přednášek na vybraná témata z oblasti dynamiky tekutin.

Pro zájemce o účast v krátkém školícím programu nebo v přednáškových cyklech z ČR platí, že mají nárok na sníženou platbu, u ostatních programů je účast hrazena z členského poplatku do VKI ze strany MŠMT. V ústavu je trvale řešena řada výzkumných projektů s velmi úzkou vazbou na průmysl. Tyto projekty jsou sponzorovány z EU, NATO, leteckým průmyslem.

Informace o aktuálně vyhlášených programech a stipendiích naleznete na stránkách <http://www.vki.ac.be/>, informace dále podá též [karel.kozel@fs.cvut.cz](mailto:karel.kozel@fs.cvut.cz).

## **KONTAKT:**

### **RNDr. Jana Bystřická**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 242, fax: +420 234 811 713

e-mail: [jana.bystricka@msmt.cz](mailto:jana.bystricka@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### **9.13. Dvoustranná spolupráce**

Smluvní rámec pro zapojení České republiky do mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na dvoustranné úrovni představují dohody o vědeckotechnické spolupráci sjednávané v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, tzv. kulturní dohody, gestorem jejichž sjednávání je ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvem kultury Ministerstvo zahraničních věcí, a dohody o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci sjednávané za spoluúčasti resortu školství Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Rámce podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na dvoustranné úrovni představují aktivita mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na podporu mobility výzkumných pracovníků a pracovníc „MOBILITY“, program mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji „KONTAKT II“ a program mezinárodní spolupráce mezi Českou republikou a Státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji „GESHER/MOST“.

#### **9.13.1 Aktivita mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na podporu mobility výzkumných pracovníků a pracovníc „MOBILITY“**

Cílem aktivity mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na podporu mobility výzkumných pracovníků a pracovníc „MOBILITY“ (dále jen „aktivita MOBILITY“) je napomáhat navazování kontaktů mezi institucemi působícími v oblasti výzkumu v partnerských státech, a to formou podpory mobility výzkumných pracovníků podílejících se na řešení společných projektů základního výzkumu.



Výzkumné projekty v rámci aktivity MOBILITY (7AMB, dříve MEB) jsou zpravidla dvouleté, přičemž česká strana prosazuje zásadu, aby se poskytnutí institucionální podpory projektům týmů řešitelských týmů neopakovalo více než třikrát. Šestileté období je v tomto ohledu považováno za dostatečnou dobu pro navázání kontaktů mezi partnerskými institucemi a rozvoj jejich vzájemné spolupráce za účelem vytvoření společného výzkumného týmu a přípravy projektu určeného k podpoře z jiných zdrojů financování.

Podpora projektů v rámci aktivity MOBILITY spočívá ve financování cestovních a pobytových nákladů výzkumných pracovníků cestujících do zahraničí, kdy vysílající strana hradí náklady na dopravu řešitele projektu do místa jeho pobytu ve státě přijímající strany a zpět (včetně nákladů na zdravotní pojištění) a přijímající strana jeho pobytové náklady (ubytování, stravné, kapesné). V rámci aktivity MOBILITY není podporována účast výzkumných pracovníků na seminářích, konferencích, kongresech a dalších obdobných setkáních konaných v partnerských státech.

Uchazeči o institucionální podporu v rámci aktivity MOBILITY mohou být fyzické i právnické osoby, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2.2. písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). Předkládané návrhy projektů musí být klasifikovatelné jako projekty základního výzkumu podle článku 2.2. písm. e) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

Výzvy k podávání návrhů projektů v rámci aktivity MOBILITY jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy: <http://www.msmt-vyzkum.cz/cz/mobility/> a <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/dvoustranne-spoluprace>.

Výběr projektů, které obdrží v partnerských státech podporu z veřejných prostředků, provádí na základě výsledků hodnocení návrhů projektů, uskutečněného na národní úrovni odděleně v každém z partnerských států, mezinárodní smíšená komise.

V současnosti je v rámci aktivity MOBILITY rozvíjena spolupráce se státy: Argentina, Francie, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Řecko, Slovensko a Slovinsko.

#### **Administrátor aktivity MOBILITY:**

**PhDr. Lukáš Levák**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 360, fax: +420 234 811 713

e-mail: [lukas.levak@msmt.cz](mailto:lukas.levak@msmt.cz)

<http://www.msmt.cz/>; <http://www.msmt-vyzkum.cz/cz/mobility/>

#### **ARGENTINA**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Argentinskou republikou představují Základní dohoda o vědeckotechnické spolupráci mezi Československou socialistickou republikou a Argentinskou republikou, podepsaná v Praze dne 12. května 1974 a Dohoda mezi vládou

Československé socialistické republiky a vládou Argentinské republiky o kulturní a vědecké spolupráci, podepsaná v Buenos Aires dne 22. ledna 1986.

Mobilitu výzkumných pracovníků podílejících se na řešení společných česko-argentinských výzkumných projektů podporuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy od roku 2009, kdy byla vyhlášena 1. výzva k podávání návrhů společných česko-argentinských výzkumných projektů s dobou řešení 2010-2011.

Nová výzva k podávání návrhů společných projektů by měla být vyhlášena v červnu roku 2011, přičemž ve střednědobém výhledu je předpokládána rovněž podpora společných projektů v rámci programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji „KONTAKT II“.

#### **Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ministerio de Ciencia, Tecnología e Innovación Productiva  
Dirección Nacional de Relaciones Internacionales  
Avenida Córdoba 831, Ciudad Autónoma de Buenos Aires,  
República Argentina  
tel.: +0054 11 4891 8470 73, tel: +0054 11 4891 8300 ( linka 6425)  
fax: +0054 4891 8460  
e-mail: [kpombo@mincyt.gov.ar](mailto:kpombo@mincyt.gov.ar), <http://www.mincyt.gov.ar>

#### **FRANCIE**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Francouzskou republikou představuje Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Francouzské republiky o vědecké a technické spolupráci,

podepsaná v Praze dne 29. června 1965. Podpora mobility výzkumných pracovníků podílejících se na řešení společných česko-francouzských výzkumných projektů je datována od roku 1996, kdy byl za účelem této podpory vytvořen program Barrande.

Výzva k podávání návrhů společných česko-francouzských výzkumných projektů s dobou řešení 2 roky je vyhlašována každoročně. Přijímány jsou návrhy projektů se zaměřením do všech vědních oblastí, včetně humanitních a společenských věd.

**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ambassade de France en République Tchèque

Service de coopération et d'action culturelle

Štěpánská 35, 111 21 Prague 1

tel.: +420 221 40 10 24, fax: +420 221 401 054

e-mail: [xavier.morise@diplomatie.gouv.fr](mailto:xavier.morise@diplomatie.gouv.fr), <http://www.france.cz/>

**MAĎARSKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi ČR a Maďarskou republikou představuje Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 27. června 2001.

Výzva k podávání návrhů společných česko-maďarských výzkumných projektů s dobou řešení 2 roky je vyhlašována každoročně. Přijímány jsou návrhy projektů se zaměřením do všech vědních oblastí, včetně humanitních a společenských věd.

**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

National Office for Research and Technology

Neumann Janos str. 1/C, 1117 Budapest, Hungary  
tel.: +00 361 484 2573, fax: +00 361 266 0801  
e-mail: [peter.judak@nkth.gov.hu](mailto:peter.judak@nkth.gov.hu), <http://www.nkth.gov.hu/>

## **NĚMECKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo představuje Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 2. listopadu 1990.

Mobilita výzkumných pracovníků podílejících se na řešení společných česko-německých výzkumných projektů je partnerskými státy podporována prostřednictvím Akademie věd České republiky (AVČR) a Německé akademické výměnné služby (DAAD). Na základě Programu společné podpory výměn vědeckých pracovníků spolupracujících v rámci společných vědeckých projektů (Program PPP), podepsaného v Bonnu dne 20. ledna 2003, vyhláší AV ČR a DAAD každoročně výzvu k podávání návrhů společných česko-německých výzkumných projektů s dobou řešení 2 roky. Výzva je na české straně otevřena nejen pro pracoviště AV ČR, ale rovněž pro veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2.2. písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). Účast neakademických pracovišť v Programu PPP probíhá na základě Dohody mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Akademií věd České republiky o podpoře dvoustranných česko-německých projektů v Programu společné podpory výměn vědeckých

pracovníků spolupracujících v rámci společných vědeckých projektů, podepsané v Praze dne 26. února 2008.

Výzvu k podávání návrhů projektů vyhlašuje AVČR každoročně a její text zveřejňuje na svých internetových stránkách <http://int.avcr.cz/dohody/>. Z projektů schválených k udělení podpory smíšenou česko-německou komisí financuje AV ČR ty, které jsou předkládány pracovníky AV ČR; MŠMT poskytuje dotace projektům předkládaným veřejnými vysokými školami a veřejnými výzkumnými institucemi.

**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Deutscher Akademischer Austausch Dienst

Referát 323 (Mittelosteuropa)

Kennedyallee 50, 531 75 Bonn

tel.: 0228/882-490, fax: 0228/882-9490

e-mail: [l.winter@daad.de](mailto:l.winter@daad.de), <http://www.daad.de/ppp>

**Kontaktní osoba na AV ČR:**

**PhDr. Jitka Tesařová**

Kancelář AV ČR

Odbor mezinárodní spolupráce

Akademie věd České republiky

Národní 3, 117 20 Praha 1

tel.: +420 221 403 421, fax: +420 221 403 412

e-mail: [tesarova@kav.cas.cz](mailto:tesarova@kav.cas.cz), <http://avcr.cz/>

**POLSKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou představuje Dohoda mezi

vládou České republiky a vládou Polské republiky o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná ve Vroclavi dne 13. ledna 2000. Výzva k podávání návrhů společných česko-polských výzkumných projektů je vyhlašována jedenkrát za 2 roky. Přijímány jsou návrhy projektů s dobou řešení 2 roky se zaměřením do všech vědních oblastí, včetně věd humanitních a společenských.

**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ministry of Science and Higher Education

Department of International Affairs and Recognition of Diplomas

20 Hoża Street, 00-529 Warsaw 53, Poland

tel.: +48 22 529 22 50

e-mail: [sekretariat.dmu@nauka.gov.pl](mailto:sekretariat.dmu@nauka.gov.pl), <http://www.nauka.gov.pl/>

**RAKOUSKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi ČR a Rakouskou republikou představuje Dohoda mezi vládami obou zemí jako v oblasti kultury, školství, vědy, mládeže a sportu, podepsaná ve Vídni dne 21. listopadu 2008, a Program AKTION - Česká republika - Rakouská republika - spolupráce ve vědě a vzdělávání na léta 2010 - 2015, podepsaný 3. prosince 2009. Program byl přiřčen k již existujícímu programu AKTION roku 1997. Částečně je spravován kanceláří tohoto programu zřízenou při Domu zahraničních služeb. Výzva k podávání návrhů společných česko-rakouských výzkumných projektů je vyhlašována každoročně. Přijímány jsou návrhy projektů s dobou řešení 2 roky se zaměřením do oblasti přírodních a technických věd.

### **Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Österreichische Austauschdienst GmbH  
Zentrum für Internationale Kooperation & Mobilität  
Ebendorferstraße 7, 1010 Wien, Österreich  
tel.: +43 1 53408-445  
e-mail: [wtz@oead.at](mailto:wtz@oead.at), <http://www.oead.at/wtz/>

### **Kontaktní údaje DZS:**

#### **Dům zahraničních služeb**

AKTION Česká republika - Rakouská republika  
Na Poříčí 1035/4, 110 00 Praha 1  
tel. +420 221 850 506, e-mail: [aktion@dzs.cz](mailto:aktion@dzs.cz), <http://www.dzs.cz/>

### **ŘECKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Řeckou republikou představuje Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Řecké republiky o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 4. července 1984. Roku 2011 byla opětovně po několika letech vyhlášena výzva k podávání návrhů společných česko-řeckých výzkumných projektů s dobou trvání 2012-2013.

Přijímány jsou návrhy projektů z následujících vědních oblastí: informační a komunikační technologie, astronomie a vesmírné vědy, nové materiály a nanotechnologie, lékařské vědy (včetně farmaceutických věd) a energetika.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy předpokládá, že výzvy k podávání návrhů společných česko-řeckých výzkumných projektů budou vyhlašovány jedenkrát za 2 roky.



**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ministry of Education, Life Long Learning and Religious Affairs  
General Secretariat for Research & Technology  
International Relations Directorate - Bilateral Relations Division  
14-18 Mesogeion Av., 115 27 Athens, Hellenic Republic  
tel.: +30 210 745 8100, fax: +30 210 771 4153  
e-mail: [estavri@gsrt.gr](mailto:estavri@gsrt.gr), <http://www.gsrt.gr/>

**SLOVENSKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Slovenskou republikou představuje Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 27. května 1999. Výzva k podávání návrhů společných česko-slovenských výzkumných projektů je vyhlašována jedenkrát za 2 roky. Přijímány jsou návrhy projektů s dobou řešení 2 roky se zaměřením do všech vědních oblastí, včetně humanitních a společenských věd.

**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky  
Odbor medzinárodnej spolupráce vo výskume a vývoji  
Stromová 1, 813 30 Bratislava, Slovensko  
tel.: +421 259 102 623, fax: +421 259102 620  
e-mail: [zuzana.hlavacikova@minedu.sk](mailto:zuzana.hlavacikova@minedu.sk), <http://www.minedu.sk/>

**SLOVINSKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Slovinskou republikou představuje Dohoda o

vědeckotechnické spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Republiky Slovinsko, podepsaná v Lublani dne 22. září 1995.

Výzva k podávání návrhů společných česko-slovinských výzkumných projektů je vyhlášována jedenkrát za 2 roky. Přijímány jsou návrhy projektů s dobou řešení 2 roky se zaměřením do všech vědních oblastí, včetně humanitních a společenských věd.

**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ministry for Higher Education, Science and Technology  
Office of International Relations and European Affairs  
Kotnikova 38, SI - 1000 Ljubljana, Republic of Slovenia  
tel.: +386 1 478 46 7, fax: +386 1 478 47 19  
e-mail: [slavi.krusic@gov.si](mailto:slavi.krusic@gov.si), <http://www.mvzt.gov.si/en/>

**9.13.2 Program mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji  
„KONTAKT II“**

Cílem programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji „KONTAKT II“ (dále jen „program KONTAKT II“) je podpora mezinárodních projektů uskutečňovaných v oblasti základního a aplikovaného výzkumu s dobou řešení 2 - 4 roky s důrazem na spolupráci se státy mimo Evropskou unii.

Uchazeči o účelovou podporu v rámci programu KONTAKT II (LH) mohou být veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2.2. písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01), popř. malé a střední podniky vymezené v části 2.2. písm. a) Rámce

Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01), zejména ve spolupráci s výzkumnou organizací.

Způsobilými náklady projektů v rámci programu KONTAKT II jsou náklady vymezené v § 2 odst. 2 písm. l) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou současně v souladu s vymezením způsobilých nákladů uvedených v části 5.1.4 písm. a), b), d) až f) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

V rámci programu KONTAKT II jsou projekty financovány způsobem, kdy každý z partnerských států hradí pouze náklady vzniklé na jeho straně, tzn. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy hradí náklady české části týmu řešitelů projektu a naopak. Není podmínkou, aby výše podpory poskytované českému řešiteli projektu českou stranou a výše podpory poskytované zahraničnímu řešiteli partnerskou stranou byly totožné. Rovněž struktura hrazených nákladů projektu (cestovní, osobní, provozní a jiné náklady) nemusí být na obou stranách identická.

Veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích, v rámci níž je možné podávat návrhy projektů k programu KONTAKT II, je vyhlášována každoročně na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy <http://www.msmt-vyzkum.cz/> a v Obchodním věstníku.

Výběr projektů, které obdrží v partnerských státech podporu z veřejných prostředků, provádí na základě výsledků hodnocení

návrhů projektů, uskutečněného na národní úrovni odděleně v každém z partnerských států, mezinárodní smíšená komise.

V současnosti je v rámci programu KONTAKT II rozvíjena spolupráce se státy: Čínská lidová republika, Japonsko, Korejská republika, Rusko a Spojené státy americké. Od roku 2012/2013 je předpokládáno zapojení států: Brazílie, Indie, Izrael, Jihoafrická republika, popř. Bělorusko a Ukrajina.

### **Administrátorka programu KONTAKT II:**

#### **Ing. Světlana Trojanová**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 613, fax: +420 234 811 713

e-mail: [svetlana.trojanova@msmt.cz](mailto:svetlana.trojanova@msmt.cz) , <http://www.msmt-vyzkum.cz/>

### **Kontaktní osoba pro komunikaci s partnerskými státy:**

#### **PhDr. Lukáš Levák**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 360, fax: +420 234 811 713

e-mail: [lukas.levak@msmt.cz](mailto:lukas.levak@msmt.cz), <http://www.msmt-vyzkum.cz/>

## **ČÍNSKÁ LIDOVÁ REPUBLIKA**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou představuje Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Čínské lidové

republiky o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 1. června 1995. Výzva k podávání návrhů společných česko-čínských výzkumných projektů je ve státech smluvních stran vyhlášována jedenkrát za 2 roky. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Návrhy společných projektů, které jsou doporučeny k udělení podpory z veřejných prostředků na základě průběžných výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích, jsou zařazeny na program jednání Společného česko-čínského výboru pro vědeckotechnickou spolupráci. Schválené návrhy projektů jsou poté zveřejněny jako vítězné návrhy v rámci vyhlášení výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích k programu KONTAKT II. Aby mohl být návrh společného projektu odsouhlasen k udělení podpory z veřejných prostředků, je nezbytné, aby byl souběžně předložen čínským řešitelem projektu příslušným orgánům čínské strany a jí poté zařazen na program jednání Společného česko-čínského výboru pro vědeckotechnickou spolupráci. V opačném případě není možné zařadit jej na seznam podporovaných společných projektů, a to ani v případě, že bude k udělení podpory z veřejných prostředků doporučen na základě průběžných výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II (LH).

**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ministry of Science and Technology

Department of International Cooperation

Division of Euro-Asia

15 B Fu Xing Road, Beijing 100862, People's Republic of China

tel.: +8610 5888 1370, fax: +86 10 5888 1374

e-mail: [luog@most.cn](mailto:luog@most.cn), <http://www.most.gov.cn/eng/>

## **JAPONSKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Japonskem představuje Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Japonského císařství o vědeckotechnické spolupráci. Dohoda byla sjednána formou výměny diplomatických nót ze dne 13. listopadu 1978. Česká strana podporuje uskutečňování společných česko-japonských výzkumných projektů na základě Dohody mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Akademií věd České republiky o podpoře dvoustranné česko-japonské vědecké spolupráce. Dohoda byla uzavřena za účelem participace veřejných vysokých škol na provádění Memoranda o porozumění o vědeckotechnické spolupráci mezi Akademií věd České republiky a Japan Society for the Promotion of Science. Každý rok jsou z veřejných prostředků podporovány 3 společné projekty s dobou řešení 2 roky.

Na české straně se mohou do uvedené spolupráce zapojit vědecké ústavy Akademie věd České republiky, veřejné vysoké školy, popř. jiné výzkumné instituce spolupracující s vysokoškolskými a výzkumnými pracovišti spadajícími do kompetence japonského Ministerstva školství, kultury, sportu, vědy a techniky.

Výzva k podávání návrhů společných česko-japonských výzkumných projektů je v partnerských státech vyhlašována každoročně. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné

soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II a výběrového řízení organizovaného odborem mezinárodní spolupráce AV ČR.

Návrhy společných projektů, které jsou doporučeny k udělení podpory z veřejných prostředků na základě průběžných výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích a výběrového řízení AV ČR, jsou zařazeny na program jednání smíšené česko-japonské komise. Schválené návrhy projektů jsou poté zveřejněny jako vítězné návrhy v rámci vyhlášení výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích k programu KONTAKT II. Aby mohl být návrh společného projektu odsouhlasen k udělení podpory z veřejných prostředků, je nezbytné, aby byl souběžně předložen japonským řešitelem projektu příslušným orgánům japonské strany a jí poté zařazen na program jednání smíšené česko-japonské komise. V opačném případě není možné zařadit jej na seznam podporovaných společných projektů, a to ani v případě, že bude k udělení podpory z veřejných prostředků doporučen na základě průběžných výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II (LH).

**Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Japan Society for the Promotion of Science (JSPS)

Research Cooperation Division I (North/South America, Oceania and Europe)

6 Ichibancho, Chiyodaku, Tokyo 102-8471, Japan

tel.: +81 (0)3 3263 1983/1932

e-mail: [nikokukan@jsps.go.jp](mailto:nikokukan@jsps.go.jp), <http://www.jsps.go.jp/>

## **Kontaktní osoba na AV ČR:**

**JUDr. Dan Dvořák**

Kancelář AV ČR

Odbor mezinárodní spolupráce

Akademie věd České republiky

Národní 3, 117 20 Praha 1

tel.: +420 221 403 417, fax: +420 221 403 412

e-mail: [ddvorak@kav.cas.cz](mailto:ddvorak@kav.cas.cz), <http://avcr.cz/>

## **KOREJSKÁ REPUBLIKA**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Korejskou republikou představuje Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 4. března 1995. Výzva k podávání návrhů společných česko-korejských výzkumných projektů je v partnerských státech vyhlášována jedenkrát za 2 roky. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Návrhy společných projektů, které jsou doporučeny k udělení podpory z veřejných prostředků na základě průběžných výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích, jsou zařazeny na program jednání česko-korejského Společného výboru pro vědeckotechnickou spolupráci. Návrhy společných projektů schválené tímto výborem jsou poté zveřejněny jako vítězné návrhy v rámci vyhlášení výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích k programu KONTAKT II. Aby mohl být návrh společného projektu odsouhlasen k udělení podpory z veřejných



prostředků, je nezbytné, aby byl souběžně předložen korejským řešitelem projektu příslušným orgánům korejské strany a jí poté zařazen na program jednání česko-korejského Společného výboru pro vědeckotechnickou spolupráci. V opačném případě není možné zařadit jej na seznam podporovaných společných projektů, a to ani v případě, že bude k udělení podpory z veřejných prostředků doporučen na základě průběžných výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II (LH).

#### **Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ministry of Education, Science and Technology

Central Government Complex

77-6 Sejong-no, jong-no, 110-760 Seoul, Republic of Korea

tel.: +82 (0)2 2100-6060, 6570, fax: +82 (0)2 2100-6579

<http://www.mest.go.kr/>

#### **RUSKO**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Ruskou federací představují Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Moskvě dne 26. května 2005, a Dohoda mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstvem vědy a technické politiky Ruské federace o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 23. května 1995.

Výzva k podávání návrhů společných česko-ruských výzkumných projektů je ve státech smluvních stran vyhlášována každoročně. Na české straně je zveřejňována na internetových stránkách MŠMT <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a->

vyvoj-1/ruska-federace. Návrhy projektů jsou posuzovány Smíšenou česko-ruskou komisí pro vědeckotechnickou spolupráci. Schválené návrhy mohou být následně přihlášeny do veřejné soutěže ve VaVal v rámci programu KONTAKT II. Návrhy společných projektů, které obdrží podporu z veřejných prostředků, jsou zveřejněny jako vítězné návrhy v rámci vyhlášení výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích k programu KONTAKT II (LH).

### **Kontaktní údaje partnerského pracoviště:**

Ministry of Education and Science

Department for International Cooperation

Tverskaja Ul. d. 11, GSP - 3, 125993 Moscow, Russian Federation

e-mail: [info@mon.gov.ru](mailto:info@mon.gov.ru), <http://eng.mon.gov.ru/>

### **SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ**

Smluvní rámec pro rozvíjení vědeckotechnické spolupráce mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými představují Protokol o ujednání o vědecké a technické spolupráci mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Národní vědeckou nadací Spojených států amerických, podepsaný v Praze dne 13. července 1994 a Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vědeckotechnické spolupráci, podepsaná v Praze dne 6. září 2007.

Výzva k podávání návrhů společných česko-amerických výzkumných projektů je v partnerských státech vyhlášována každoročně. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II. Bližší informace k podávání návrhů společných

projektů poskytuje Americké vědecké informační středisko, o.p.s. (AMVIS).

AMVIS bylo založeno roku 2002 jako nezisková a nevládní organizace. Jeho cílem je poskytování informačních, poradenských a servisních služeb v oblasti mezinárodní spolupráce ve vědě a výzkumu, pomoc při hledání vhodných partnerů a finančních zdrojů, rozvíjení kontaktů mezi českými a americkými vědci a posílení spolupráce mezi národními a mezinárodními vládními i nevládními institucemi v oblasti vědy, výzkumu a komercializaci technologií. AMVIS se podílí na přípravě a pořádání odborných seminářů a konferencí. Jeho služby jsou určeny pro vysoké školy, výzkumné instituce, státní i privátní sektor a jednotlivce angažované v oblastech vědy a výzkumu.

#### **Kontaktní údaje AMVIS:**

**Ing. Simona Lauerová**, ředitelka

Americké vědecké informační středisko, o.p.s.

Senovážné náměstí 24, 110 00 Praha 1

tel.: +420 234 621 222, +420 234 621 441, fax: +420 234 621 552

e-mail: [amvis@amvis.cz](mailto:amvis@amvis.cz), <http://www.amvis.cz/>

#### **9.13.3 Komise J. Williama Fulbrighta**

Smluvní rámec pro činnost Komise J. Williama Fulbrighta představuje Smlouva mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o Komisi J. Williama Fulbrighta, podepsaná v Praze dne 28. února 2002. Smlouva navazuje na smlouvu o vzniku Komise z roku 1991. Roku 2011 tak Komise oslaví 20. výročí svého založení.

Komise J. Williama Fulbrighta je státní příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Na jejím financování se spolupodílí vlády České republiky a Spojených států amerických. Správní rada Komise J. Williama Fulbrighta je desetičlenná s paritním zastoupením obou smluvních stran. Českou část Správní rady tvoří 5 členů včetně 2 zástupců Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jimiž jsou zpravidla ředitel odboru mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a náměstek ministra pro výzkum a vysoké školství. V rámci pětičlenné americké části Správní rady působí 2 zástupci Velvyslanectví Spojených států amerických v České republice. Ministr školství, mládeže a tělovýchovy a J. E. velvyslanec Spojených států amerických v České republice jsou čestnými spolupředsedy Správní rady.

Hlavním cílem Komise J. Williama Fulbrighta je podpora vzdělávacích, vědeckých a kulturních výměn mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými. Komise administruje aktivity zahrnující stipendia, granty a další programy pro studium, výzkum a výuku ve Spojených státech amerických. Správa těchto programů zahrnuje přijímání návrhů, organizaci výběrových řízení, zajišťování pobytů českých občanů ve Spojených státech amerických a výběr a péči o americké stipendisty pobývajících v České republice. V rámci stipendijních programů financovaných z příspěvků obou vlád vyjíždí každoročně zhruba 50 českých stipendistů do Spojených států amerických a zhruba 40 amerických stipendistů přijíždí do České republiky. Stipendijní programy jsou určeny graduálním studentům, vědeckým pracovníkům, přednášejícím na vysokých školách, učitelům středních škol i pracovníkům v dalších

oborech. Za 20 let existence Komise se do programu zapojilo více než 550 českých stipendistů a téměř 450 stipendistů amerických.

Poradenské centrum Komise J. Williama Fulbrighta poskytuje komplexní informace o možnostech studia a výzkumu ve Spojených státech amerických, včetně informací o testech pro studium (TOEFL, GRE, GMAT, SAT). Zároveň poskytuje informace americkým zájemcům o studium či výzkum v České republice. Organizuje semináře o studiu ve Spojených státech amerických na českých univerzitách, středních školách a v informačních centrech mládeže. Ve spolupráci s Velvyslanectvím Spojených států amerických v Praze pořádá každoročně Týden mezinárodního vzdělávání.

#### **KONTAKT:**

##### **Komise J. Williama Fulbrighta**

Táboritská 23, 130 87 Praha 3

tel.: +420 222 718 452, +420 222 729 987, fax: +420 222 729 868

e-mail: [fulbright@fulbright.cz](mailto:fulbright@fulbright.cz), skype: czechfulbright,

ICQ: 458 918 929, <http://www.fulbright.cz/>

#### **9.13.4 Program mezinárodní spolupráce mezi Českou republikou a Státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji „GESHER/MOST“**

Program mezinárodní spolupráce mezi ČR a Státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji GESHER/MOST byl vypracován výhradně za účelem naplňování Dohody mezi vládou ČR a vládou Státu Izrael o dvoustranné spolupráci při podpoře průmyslového výzkumu a vývoje v soukromé sféře podepsané v Praze dne 30. března 2009. Program byl zahájen v roce 2010. Doba trvání programu je stanovena do 31. prosince 2016.

Cílem programu GESHER/MOST (LJ) je poskytnutím institucionální podpory projektům podpořit mezinárodní dvoustrannou spolupráci podniků obou smluvních stran v aplikovaném výzkumu, průmyslovém výzkumu a experimentálním vývoji v oblasti:

- Informačních a komunikačních technologií,
- Udržitelných a čistých technologií,
- Bio-Agro - zemědělských a potravinářských technologií,
- Biotechnologie a lékařské techniky,
- Strojírenství (nové materiály, nanotechnologie, kybernetika a robotika).

Program GESHER/MOST (LJ) je vyhlašován dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, formou opakované jednostupňové veřejné soutěže. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je správcem programu a poskytovatelem podpory. Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest je implementační agenturou.

**Kontaktní osoba na MŠMT:**

**Ing. Nina Tarabová**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 708

e-mail: [lubos.matejka@msmt.cz](mailto:lubos.matejka@msmt.cz)

## **Kontaktní osoba na agentuře CzechInvest:**

**Ing. Pavla Brůžková**

Oddělení finanční podpory

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest

Štěpánská 15, 120 00 Praha 2

tel.: +420 296 342 864, e-mail: [pavla.bruzkova@czechinvest.org](mailto:pavla.bruzkova@czechinvest.org)

### **9.13.5 Antarktická spolupráce**

#### **ARGENTINA**

Smluvní rámec pro rozvíjení česko-argentinské spolupráce v oblasti antarktického výzkumu představuje Dohoda o spolupráci v záležitostech Antarktidy mezi vládou České republiky a vládou Argentinské republiky, podepsaná v Buenos Aires dne 2. března 2010. Dohoda byla podepsána při příležitosti oslav 106. výročí založení první argentinské polární základny na Antarktidě, Islas Orcadas del Sur, která se stala i první stálou polární základnou na tomto kontinentu.

Implementačními orgány Dohody jsou na české smluvní straně Ministerstvo zahraničních věcí ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchov a na argentinské smluvní straně Národní ředitelství pro Antarktidu při Ministerstvu zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a náboženství. Dohoda představuje smluvní rámec pro rozvíjení spolupráce států smluvních stran na území Antarktidy v oblasti vědy, technologie, logistiky a životního prostředí. Dohoda umožňuje výměnu vědeckého a technického personálu, účast na společných vědeckých programech, společné využívání

vědeckého zařízení a výzkumných laboratoří a sdílení získaných informací.

První česká vědecká stanice na Antarktidě byla otevřena roku 2006 na ostrově Jamese Rosse a dostala jméno Johanna Gregora Mendela. Dohoda se stala dlouho očekávanou kvalifikovanou smluvní základnou pro realizaci dalších antarktických misí vědeckého týmu Masarykovy univerzity v Brně a České geologické služby při výzkumu paleontologických vzorků na Antarktidě. Dohoda napomůže rovněž naplňování závazků České republiky vyplývajících z Protokolu o zkoumání vlastností atmosféry a ozónové vrstvy týmem národního radiačního a ozónového centra Českého hydrometeorologického ústavu v Hradci Králové.

## **CHILE**

Smluvní rámec pro rozvíjení česko-chilské spolupráce v oblasti antarktického výzkumu představuje Dohoda o antarktické spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Chilské republiky, podepsaná v Praze dne 14. května 2009. Implementačními orgány Dohody jsou na české smluvní straně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a na chilské smluvní straně Ministerstvo zahraničních věcí prostřednictvím Chilského antarktického institutu.

Smluvní strany se v rámci Dohody zavázaly spolupracovat zejména v následujících oblastech:

- příprava společných vědeckých a technických projektů v souladu s cíli příslušných národních antarktických aktivit;
- výměna informací v oblasti společného zájmu, zejména o možném dopadu činností, které smluvní strany vykonávají na svých antarktických stanicích, nebo o vlivu jiných projektů



realizovaných v rámci Smlouvy o Antarktidě na prostředí Antarktidy a její závislé a přidružené ekosystémy;

- podpora vzdělávání a odborné přípravy lidských zdrojů prostřednictvím výměny expertů, vědeckého, logistického a technického personálu, vzdělávacích kurzů a akademických činností v příslušných institucích obou smluvních stran;
- usnadňování dopravy, ubytování, přepravy a dalších logistických aktivit v souvislosti s příslušnými národními aktivitami v oblasti Antarktidy.

Smluvní strany předpokládají, že se na základě Dohody bude rozvíjet zejména spolupráce v oborech, jakými jsou fyzika atmosféry, kosmické záření, meteorologie, geologie, geofyzika, paleontologie, mořská a zemská ekologie, glaciologie, biologie a lékařské vědy, s důrazem na odhalování změn globálního významu, které lze pozorovat v Antarktidě, jakož i sledování a monitorování těchto změn.

#### **9.14. Podpora MŠMT projektům mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji**

Přidělování podpory formou dotace na řešení projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji se každoročně provádí na základě výsledků veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji (účelová podpora) v pěti programech, a to do roku 2010 v rámci programu COST (OC), EUREKA (OE), EUPRO (OK), INGO (LA) a KONTAKT (ME) a od roku 2011 v rámci programu COST CZ (LD), EUREKA CZ (LF), EUPRO II (LE), INGO II (LG) a KONTAKT II (LH), které navazují na programy předešlé. Programy COST, COST CZ

a EUREKA, EUREKA CZ byly popsány v předchozích částech. Ostatní programy následují níže.

Podpora projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji formou tzv. dofinancování (institucionální podpora) je popsána v kap. 9.14.4. tohoto průvodce systémem veřejné podpory nebo viz též informace na stránkách:

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/9-vlna-zadosti-o-dofinancovani-projektu-mezinarodni-1> .

**Kontaktní osobou** pro program „Institucionální podpora na podporu účasti v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji“ (tzv. **dofinancování**), jehož cílem je přispívat určitým finančním podílem z prostředků České republiky českým výzkumným subjektům, které se úspěšně zapojily do projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji, a jež jsou podporovány z rozpočtu Evropské unie, je na odboru mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji MŠMT **Ing. Jitka Sigmundová**

tel: +420 234 811739, e-mail: [jitka.sigmundova@msmt.cz](mailto:jitka.sigmundova@msmt.cz).

#### **9.14.1 Program EUPRO (OK) a program EUPRO II (LE)**

**EUPRO (OK)** - program na podporu účasti České republiky v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. Poslední veřejná soutěž (VES10) byla vyhlášena v roce 2009, projekty přijaté do tohoto programu budou ukončeny v roce 2012, kdy tento program končí.

**Kontaktní osoba na MŠMT:**

**RNDr. Alena Blažková**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 484, fax: +420 234 811 713

e-mail: [alena.blazkova@msmt.cz](mailto:alena.blazkova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

**EUPRO II (LE)** - program navazuje na EUPRO (OK). První veřejná soutěž programu EUPRO II byla vyhlášena v roce 2010 (VES11). Cílem programu EUPRO (OK a LE) bylo a je i nadále přispívat k integraci českého výzkumu a vývoje do sítí výzkumných pracovišť EU, zejména formou zapojení v rámcových programech výzkumu a vývoje EU. Hlavním smyslem programu EUPRO je podpora přípravy a účasti řešitelů projektů z ČR, a to zejména s ohledem na organizační zajištění této přípravy. Projekt NICER III (Národní informační centrum pro evropský výzkum) navázal na předchozí projekty podporované MŠMT, kterými byly NKO (Národní kontaktní organizace), NICER a NICER II. Činnosti v projektu NICER III jsou také zaměřeny na podporu účasti českých týmů v evropském výzkumu, zejména v probíhajícím 7. RP s tím, že se aktivity rozšířily o další specializovaná poradenství a školení, např. k otázkám IPR a financování nebo managementu projektů. Řešitelský tým sestává z národních kontaktních bodů (NCP) podle jednotlivých tématických priorit a specifických programů 7. RP. V rámci programu EUPRO je také podporována národní informační síť (NINET), která sdružuje regionální kontaktní organizace (RKO) a oborové kontaktní organizace (OKO) z celé České republiky, které poskytují informační a konzultační služby k RP - viz tab. XIV.

Informace o podpoře při přípravě projektů do Rámcových programů jsou k dispozici v Národním informačním centru pro

evropský výzkum v Technologickém centru AV ČR na adrese <http://www.tc.cz>. Informace o programu EUPRO II jsou dostupné na adrese <http://www.msmt.cz>.

Program EUPRO II je vyhlášen každoročně dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, formou opakované jednostupňové **veřejné soutěže** ve výzkumu, vývoji a inovacích.

#### **Kontaktní osoba na MŠMT:**

##### **RNDr. Alena Blažková**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 484, fax: +420 234 811 713

e-mail: [alena.blazkova@msmt.cz](mailto:alena.blazkova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

#### **9.14.2 Program KONTAKT (ME) a program KONTAKT II (LH)**

**Program KONTAKT (ME)** umožňoval podporu účasti českých výzkumných a vývojových pracovníků v mnohostranných programech výzkumu a v některých významných dvoustranných programech se státy, se kterými má Česká republika sjednanou dohodu o spolupráci ve výzkumu a vývoji.

Program KONTAKT nebyl tedy časově omezen, řídil se platností jednotlivých mezinárodních dohod (texty uvedených smluv jsou publikovány ve Sbírce zákonů) a zahrnuje mezinárodní programy mnohostranné spolupráce (např. SEI - Středoevropská iniciativa,

ESA - nespádající do programu PECS „Plan for European Cooperating States“, OECD, ERA-NET a ERA-NET (+), NATO) i vybrané mezinárodní programy dvoustranné spolupráce (např. spolupráce s Německem - DAAD, Francií - Program BARRANDE, Rakouskem - Program AKTION, USA - účast v programech NSF, Japonskem - JSPS atd.).

Cílem programu KONTAKT bylo zajistit potřebné podmínky pro rozvoj vědeckotechnické spolupráce českých organizací výzkumu a vývoje s jejich partnery v zemích, se kterými má Česká republika sjednanou platnou mezinárodní dohodou o vědeckotechnické spolupráci. Současně je tak cílem programu i podpora začlenění českých organizací do Evropského výzkumného a inovačního prostoru a připravit je k účasti na řešení projektů rámcových programů Evropské unie.

Z historie programu KONTAKT: Program KONTAKT byl poprvé vyhlášen v roce 1996 a jeho trvání nebylo časově omezeno; v letech 2004 a 2005 byly nové projekty mezinárodní spolupráce ve VaV zahajovány v rámci Národního programu výzkumu I (Průřezového programu 3 - Regionální a mezinárodní spolupráce: PP3 - DP2), přičemž v programu mezinárodní spolupráce ve VaV v působnosti MŠMT - program KONTAKT - byly nadále podporovány projekty, které byly zahájeny před přijetím Národního programu výzkumu I (dále jen „NPV I“) a jejichž řešení bylo realizováno za podpory ze samostatného rozpočtového ukazatele (tyto projekty byly postupně končeny v letech 2006 a 2007); v dalším období nebyl program KONTAKT zařazen do Národního programu výzkumu II (dále jen „NPV II“), avšak nadále pokračoval ve formě původního

samostatného programu v působnosti poskytovatele; následně byl tento program v působnosti poskytovatele prodloužen na období let 2009-2012 s tím, že účelové finanční prostředky ze státního rozpočtu na zajištění jeho aktivity byly MŠMT přiděleny jako samostatný rozpočtový ukazatel.

Poslední veřejná soutěž (VES10) byla vyhlášena v roce 2009, projekty přijaté do tohoto programu budou ukončeny nejpozději v roce 2012, kdy tento program končí. Na program KONTAKT (ME) pak navazuje program KONTAKT II (LH), který byl zahájen v roce 2010 vyhlášením první veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích (VES11).

#### **Kontaktní osoba na MŠMT:**

**Ing. Světlana Trojanová**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 613, fax: +420 234 811 713

e-mail: [svetlana.trojanova@msmt.cz](mailto:svetlana.trojanova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

**Program KONTAKT II (LH)** - Účelová podpora z veřejných prostředků v programu KONTAKT II je určena na podporu individuálních projektů mezinárodní dvoustranné spolupráce ve výzkumu a vývoji, se zvláštním důrazem na bilaterální spolupráci se státy mimo Evropskou unii. Formálním podkladem pro navázání spolupráce je naplňování specifické mezivládní dohody o vědeckotechnické spolupráci nebo mezivládní dohody, která zahrnuje mimo jiné také část o spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje (např. tzv. kulturní dohody aj.).

Program KONTAKT II (2011 - 2017) navazuje na program KONTAKT, který byl zaměřen obdobně a který během svého trvání prokázal své opodstatnění. Jeho prostřednictvím se podařilo navázat a rozvinout spolupráci s řadou zemí. V době vzniku programu KONTAKT bylo opodstatněné zaměřit se zejména na podporu spolupráce se členskými státy EU, neboť Česká republika nebyla členem EU a rozvoj spolupráce ve výzkumu a vývoji s partnerskými výzkumnými pracovišti v tehdejších členských státech byl důležitým předpokladem pro účast v rámcových programech ES a později i pro hladké projednávání agendy výzkumu a vývoje před vstupem České republiky do EU.

Vzhledem k plnému členství České republiky v EU již od roku 2004 a možnostem zapojení České republiky do všech aktivit EU založených na Smlouvě o založení Evropských společenství a budování Evropského výzkumného prostoru, které mají své vlastní způsoby podpory, potřebuje Česká republika více rozvíjet spolupráci se státy, které nejsou členy EU, např. Ruskem, Japonskem, Jižní Koreou, Izraelem, USA. Jako perspektivní jsou i další státy - Indie, Jihoafrická republika, Argentina, Chile. Pro podporu spolupráce ve výzkumu a vývoji s těmito státy další možnosti nejsou.

Cílem programu KONTAKT II je tedy podpořit dvoustrannou případně vícestrannou mezinárodní spolupráci institucí zabývajících se výzkumem a vývojem v oblasti základního a aplikovaného výzkumu České republiky s důrazem na spolupráci se státy, které nejsou členy Evropské unie, s tím, že důležitou roli zde hraje vyvážená podpora všech partnerských států, neboť je nutné podpořit

projekty ze všech států, se kterými provádí Česká republika aktivně dohodu o spolupráci ve výzkumu a vývoje.

Program KONTAKT II tudíž používá na rozdíl od jiných programů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji specifické hledisko pro závěrečný výběr návrhů projektů - návrhy projektů posouzené podle stanovených kritérií jsou rozřazeny podle jednotlivých partnerských států tak, aby v konečném seznamu projektů navržených pro poskytnutí účelové podpory byly zastoupeny vybrané návrhy projektů výzkumu a vývoje se všemi partnerskými státy.

Program KONTAKT II je vyhlašován každoročně dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, formou opakované jednostupňové **veřejné soutěže** ve výzkumu, vývoji a inovacích.

#### **Kontaktní osoba na MŠMT:**

##### **Ing. Světlana Trojanová**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 613, fax: +420 234 811 713

e-mail: [svetlana.trojanova@msmt.cz](mailto:svetlana.trojanova@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

#### **9.14.3 Program INGO (LA) a program INGO II (LG)**

**Program INGO** (International Non - Governmental Organization) byl zahájen v roce 1998. Poslední veřejná soutěž (VES10) byla



vyhlášena v roce 2009. Nové veřejné soutěže již nejsou vyhlašovány. Program bude ukončen v roce 2012.

**Kontaktní osoba na MŠMT:**

**Ing. Nina Tarabová**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 708, fax: +420 234 811 713

e-mail: [lubos.matejka@msmt.cz](mailto:lubos.matejka@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

**Program INGO II (2011 - 2017)** navazuje na program INGO (LA) a byl zahájen v roce 2011 (první veřejná soutěž vyhlášena v roce 2010). Cílem programu INGO II (LG) je umožnit účast českých vědeckých pracovišť ve výzkumných programech prováděných špičkovými mezinárodními nevládními organizacemi a účast českých vědeckých osobností v řídicích orgánech mezinárodních vědeckých organizací. Program se dělí na dva podprogramy.

Cílem podprogramu **INGO II - INFRA** je usnadnit výzkumnou spolupráci českých vědeckých pracovišť se špičkovými evropskými a mimoevropskými nevládními mezinárodními organizacemi výzkumu financováním poplatků za účast v mezinárodních projektech výzkumu a vývoje nevládních mezinárodních organizací výzkumu a podporou prováděného výzkumu.

Cílem podprogramu **INGO II - POPLATEK** je posílit zastoupení českých vědců v **řídicích** orgánech odborných mezinárodních společností. Podprogramem INGO II - POPLATEK není podporováno běžné členství jednotlivých fyzických osob nebo institucí.

Program **INGO II (LG)** je určen na podporu projektů základního výzkumu a doba řešení jednotlivých projektů, nesmí přesáhnout 3 roky. Uchazečem o účelovou podporu z veřejných prostředků mohou být veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné organizace podle článku 2.2. písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

Program INGO II je vyhlašován každoročně dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, formou opakované jednostupňové **veřejné soutěže** ve výzkumu, vývoji a inovacích.

#### **Kontaktní osoba na MŠMT:**

**Ing. Nina Tarabová**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 708, fax: +420 234 811 713

e-mail: [lubos.matejka@msmt.cz](mailto:lubos.matejka@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

#### **9.14.4 Institucionální podpora, tzv. dofinancování**

Cílem programu „Institucionální podpora na podporu účasti v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji“ (tzv. **dofinancování**) je přispívat určitým finančním podílem z prostředků České republiky českým výzkumným subjektům, které se úspěšně zapojily do projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji,

pokud je tento podíl možno hradit z veřejných prostředků a pokud jsou projekty podporovány z rozpočtu jiných států nebo z rozpočtu Evropské unie nebo z prostředků mezinárodních organizací. Smyslem programu je motivovat české výzkumné týmy k vyšší účasti v komunitárních programech a prostřednictvím české účasti tak přispět na získání maximální výše prostředků na výzkum a vývoj zpět do České republiky.

Institucionální podpora je poskytována podle ustanovení § 3 odst. 3 písm. b) bod 3 a § 9 odst. 6 písm. c) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů. Dofinancovaným programem výzkumu, vývoje a inovací se rozumí takový program, který je definován v § 2 odst. h) výše uvedeného zákona, respektive projektem výzkumu je výzkum dle odst. j) tohoto zákona.

Uchazeč oprávněný žádat o poskytnutí institucionální podpory (pokud je tento finanční podíl možno uhradit z veřejných prostředků) musí splňovat podmínky pro výzkumné organizace podle článku 2.2 písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkum, vývoj a inovací (2006/C 323/01). Žádosti o poskytnutí institucionální podpory jsou podávány v elektronické podobě prostřednictvím k tomu určené webové aplikace výhradně dálkovým přístupem na webové adrese <http://www.msmt-vyzkum.cz/2008/RP/ePROJEKT/>.

Při podávání žádosti je rovněž třeba se řídit „Pravidly pro poskytování institucionální podpory na podporu účasti v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji“, vyhlášené

Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Tato Pravidla MŠMT jsou v aktualizované verzi dostupná na webové adrese <http://www.msmt-vyzkum.cz/cz/2008-RP/>.

V současné době jsou dofinancovány projekty v těchto programech (podrobněji k jednotlivým programům viz níže):

- 7A** Šestý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrační činnosti,
- 7B** Program Společenství pro zachování, popis, sběr a využití genetických zdrojů v zemědělství,
- 7C** Výzkumný program Výzkumného fondu pro uhlí a ocel,
- 7E** Sedmý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace,
- 7F** Finanční mechanismy EHP/Norsko,
- 7G** 7. rámcový program Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom) v oblasti jaderného výzkumu a vzdělávání,
- 7H** Společné technologické iniciativy (JTI).

Hraniční programy eContentplus, eParticipation, Intelligent Energy Europe - The Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP) a projekty CSA (Koordinanční a podpůrné akce) nebyly uznány za způsobilé. Procedury institucionální podpory projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji zajišťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, a to odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji:

**Kontaktní osoba na MŠMT pro program 7A až 7G:**

**Ing. Jitka Sigmundová**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji  
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234 811 739, e-mail: [jitka.sigmundova@msmt.cz](mailto:jitka.sigmundova@msmt.cz)

### **Kontaktní osoba na MŠMT pro program 7H:**

#### **RNDr. Jana Bystřická**

Odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

tel.: +420 234811242

e-mail: [jana.bystricka@msmt.cz](mailto:jana.bystricka@msmt.cz), <http://www.msmt.cz/>

### **Základní informace k programům tzv. dofinancování:**

#### **7A - Šestý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrační činnosti**

Šestý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrační činnosti, který je založen na Smlouvě, má posílením struktury výzkumu a technického rozvoje v Evropě významně přispět k vytvoření Evropského výzkumného prostoru a k inovacím. Tento program, pokrývající plné spektrum od základního po aplikovaný výzkum, má za cíl posílit vědecký a technologický základ Společenství a povzbudit je, aby se staly konkurenceschopnější na mezinárodní úrovni.

#### **7B - Program Společenství pro zachování, popis, sběr a využití genetických zdrojů v zemědělství**

Hlavními cíly programu Společenství je pomoci zajistit a zlepšit zachování, popis, sběr a využití genetických zdrojů v zemědělství v rámci Společenství; dále doplnit a podpořit na úrovni Společenství práce prováděné v členských státech ohledně zachování, popisu,

sběru a využití genetických zdrojů v zemědělství a usnadnit koordinaci v oblasti mezinárodních závazků týkajících se genetických zdrojů v zemědělství.

### **7C - Výzkumný program Výzkumného fondu pro uhlí a ocel**

Program Výzkumného fondu pro uhlí a ocel je zvláštní, doplňkový program k Rámcovému programu a je určen na podporu výzkumu a pilotních projektů v odvětvích spjatých s průmyslem uhlí a oceli. Výzkum a technický vývoj podporuje cíle Společenství v oblasti energetiky s ohledem na dodávky uhlí ze Společenství a jeho konkurenceschopnou přeměnu a využití šetrné k životnímu prostředí. Společenství musí převzít vedoucí úlohu při řešení úkolů v oblasti moderních technik, bezpečnosti těžby a ochrany životního prostředí na celosvětové úrovni tak, že bude předávat know-how potřebné pro další technologický pokrok, lepší pracovní podmínky (zdraví a bezpečnost) a lepší ochranu životního prostředí. Vzhledem k obecnému cíli zvýšit konkurenceschopnost a přispívat udržitelnému rozvoji je hlavní důraz výzkumu a technologického rozvoje v oblasti zpracování oceli kladen na nové nebo vylepšené technologie zaručující ekonomickou, čistou a bezpečnou výrobu oceli a výrobků z oceli charakterizované stabilním růstem výkonnosti, vhodností použití, uspokojováním potřeb zákazníka, delší životností, snadnou obnovitelností a recyklací.

### **7E - Sedmý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace**

Společenství má za cíl, stanovený ve Smlouvě, posílit vědecký a technologický základ průmyslu Společenství, a tím zajistit vysokou úroveň konkurenceschopnosti na mezinárodní úrovni. Za tímto

účelem má Společenství podporovat všechny výzkumné činnosti, které jsou pokládány za nezbytné, zejména podporou podniků, včetně malých a středních podniků, veřejných výzkumných organizací a veřejných vysokých škol v jejich činnostech v oblasti výzkumu a technologického rozvoje.

V rámci tohoto programu jsou podporovány zejména programy:

**a) Specifický program Spolupráce (Cooperation),**

respektive pracovní programy:

- Zdraví (Health)
- Zemědělství, potraviny a biotechnologie (Bio)
- Informační a komunikační technologie (ICT)
- Nanovědy, materiály a nové technologie (NMP)
- Energie (Energy)
- Životní prostředí (Environment)
- Doprava (transport)
- Socioekonomické a humanitní vědy (SSH)
- Bezpečnost (Security)
- Kosmický výzkum (Space)
- Společné technologické iniciativy

**4) Specifický program Kapacity (Capacities)**

Specifické programy **Myšlenky (Ideas)** a **Lidé (People)**, respektive jeho pracovní program „Akce Marie Curie“, nejsou uznány za způsobilé k dofinancování (Evropská komise hradí 100 % uznatelných přímých nákladů).

**7F - Finanční mechanismy EHP/Norsko**

Program finančních mechanismů EHP/Norsko je doplňkovým programem Finančních mechanismů EHP a je určen ke snížení sociálních a ekonomických nerovností v Evropském hospodářském

prostoru (EHP), ke zlepšení podmínek pro integraci nových států Evropské unie z jižní a střední Evropy do Evropského hospodářského prostoru a k posílení politických a ekonomických vazeb Norska, Lichtenštejnska a Islandu se státy přijímajícími podporu. Program FM EHP/Norsko tak činí poskytováním grantů na investiční a rozvojové projekty ve vybraných prioritních oblastech. V rámci 1. etapy programu v šesté prioritní oblasti FM EHP/Norsko „Vědecký výzkum a vývoj“ byly podpořeny výzkumné a vývojové projekty prioritních oblastí FM EHP/Norsko obecně, především pak výzkumné a vývojové projekty v oblasti ochrany životního prostředí, zdravotnictví a v oblasti životních podmínek dětí.

## **7G - Sedmý rámcový program Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom) v oblasti jaderného výzkumu a vzdělávání**

Sedmý rámcový program zahrnuje činnosti Společenství v oblasti výzkumu, technologického rozvoje, mezinárodní spolupráce, šíření technických informací a jejich využívání, Jakož i v oblasti odborné přípravy, které mají být stanoveny ve dvou zvláštních programech. První zvláštní program Fúze zahrnuje a) výzkum energie z jaderné syntézy s cílem vývoje technologie pro bezpečný, udržitelný a hospodářsky životaschopný zdroj energie, který je šetrný k životnímu prostředí a b) jaderné štěpení a radiační ochranu s cílem zvýšit především bezpečnost, účinnost zdrojů a nákladovou efektivnost jaderného štěpení a dalšího využití záření v průmyslu a lékařství. Druhý zvláštní program Štěpení zahrnuje činnosti Společného výzkumného střediska v oblasti jaderné energie.



## **7H - Společné technologické iniciativy - JTI (Joint Technology Initiative)**

Program Společné technologické iniciativy přispívá k provádění 7. rámcového programu a je zaměřen na poskytování institucionální podpory na podporu účasti v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji podle zákona č. 130/2002 Sb. Jde o společný podnik Clean Sky (letecká doprava), Společný podnik pro inovativní léčiva (vývoj léčiv), Společný podnik ENIAC (informační a komunikační technologie), Společný podnik ARTEMIS (vestavěné počítačové systémy, informační a komunikační technologie) a Společný podnik pro palivové články a vodík (energetika, nanovědy, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie, životní prostředí, doprava).

JTI jsou tedy nezávislé subjekty, založené na základě článku 187 Smlouvy o fungování EU, ve znění Lisabonské smlouvy. Cílem JTI je vytvořit udržitelné partnerství veřejného a soukromého sektoru a posílit soukromé a veřejné investice na podporu činností VaV v podobě mezinárodních projektů. Veřejnými zdroji se rozumí jednak zdroje národní, jednak zdroje EU. Ze strany EU jsou JTI podporovány ze 7. rámcového programu EU pro výzkum, technologický rozvoj. ČR se angažuje ve všech pěti existujících iniciativách, a to v iniciativě pro inovativní medicínu (IMI), letectví (Clean Sky), zabudované počítačové systémy (ARTEMIS), mikroelektroniku (ENIAC) a palivové články a vodík (FCH).

K financování činností iniciativ ARTEMIS a ENIAC přispívají členské země každoročně ze svých rozpočtů. Systém financování České republiky umožňuje, aby financovala pouze české účasti, a to

v nejlépe hodnocených mezinárodních projektech. V posledních několika výzvách obou iniciativ participovaly české subjekty ve velmi vysoce hodnocených projektech mezinárodních konsorcií, přičemž finanční podpora ze strany MŠMT zdaleka nepokryla jejich účast. Finanční účast ze strany EU je nezávislá na typu podporovaného subjektu a dosahuje 16,7 % z celkových uznaných nákladů projektu. Podpora ze strany MŠMT se odvíjí od Rámce společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, tzn. že v případě podpory zapojení veřejných vysokých škol nebo veřejných výzkumných institucí může dosáhnout až 83,3 % z celkových uznaných nákladů. Mezi podporované subjekty patří také malé, střední i velké podniky.

Projekty, které uspěly v mezinárodní výzvě ARTEMIS či ENIAC a vešly se do objemu prostředků ministerstvem určených na tuto výzvu, žádají ministerstvo o institucionální podporu na jejich účast v projektu v termínech a při splnění pravidel určených ministerstvem. Informace o mezinárodních výzvách ARTEMIS a ENIAC včetně termínů výzev, jejich pravidel a způsobu hodnocení projektů naleznete na <http://www.artemis-ju.eu/> a <http://www.eniac.eu/>.

Pravidla platná pro projekty do výzvy ARTEMIS/ENIAC Call 2011 a zhodnocení dosavadní účasti v projektech ARTEMIS a ENIAC naleznete na webové stránce MŠMT. Kontaktními osobami jsou Ing. Jiří Kadlec, CSc., [kadlec@utia.cas.cz](mailto:kadlec@utia.cas.cz) a Jana Bystřická, [jana.bystricka@msmt.cz](mailto:jana.bystricka@msmt.cz). Informace jsou dostupné též na <http://www.oko-ist.cz/>, či na <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1>. Informace k iniciativám IMI, Clean Sky, FCH: <http://www.imi.europa.eu/>; <http://www.cleansky.eu/> a <http://www.fch-ju.eu/>.

## **10. Podpora výzkumu a vývoje v České republice ze strukturálních Fondů EU**

V stejně jako v předchozích letech jsou v této kapitole uvedeny základní dokumenty a pojmy týkající se strukturálních fondů a jejich operačních programů (OP), dále jsou popsány programy podpory výzkumu a vývoje (VaV) v OP Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl) a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) poskytovatele MŠMT a v OP podnikání a inovace (OP PI) poskytovatele MPO. Byl rozšířen slovníček nejdůležitějších pojmů v OP s ohledem na OP VaVpl.

### **10.1. Strukturální fondy a ČR**

Fondy EU jsou nástrojem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, která má za cíl snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů a členských států EU a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů.

Česká republika se prozatím řadí mezi chudší státy Evropské unie a v období 2007-2013 může ke zlepšení životní úrovně svých obyvatel čerpat z fondů EU 26,7 miliard €, což je zhruba 668 miliard Kč. Pro srovnání: výše rozpočtu ČR pro rok 2007 byla 1 040,8 miliard Kč. Podpora z fondů EU, kterou může Česká republika v období 2007-2013 čerpat, tak odpovídá 74 % státního rozpočtu ČR roku 2007. Pro úspěšné čerpání musí náš stát přidat navíc přibližně 118 mld. Kč z národních zdrojů na spolufinancování projektů, jelikož Evropská unie financuje maximálně 85 % způsobilých výdajů.

Projekty mohou předkládat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra a další.

Prostředky jsou rozděleny do tří fondů:

- Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF)
- Evropského sociálního fondu (ESF)
- Fondu soudržnosti (FS)

Projekty spolufinancované z fondů EU jsou realizovány prostřednictvím tematických a regionálních operačních programů a formou evropské územní spolupráce.

### **10.1.1 Klíčové strategické programové dokumenty politiky**

Nejvyšším strategickým dokumentem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) jsou na evropské úrovni Strategické obecné zásady Společenství (SOZS), kde jsou definovány hlavní priority politiky HSS v období 2007-2013. Každý členský stát definuje svůj Národní rozvojový plán (NRP) popisující hlavní rozvojové problémy země.

Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 definuje strategii rozvoje České republiky pro období 2007-2013. Vychází z textů nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, jeho strategie se opírá o klíčové evropské (Strategické obecné zásady Společenství) i domácí (Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007-2013 a další platné resortní a regionální strategie) strategické dokumenty. Zajišťuje návaznost Strategických obecných zásad Společenství a národních strategických dokumentů, tj. povinnosti vyplývající z textu. Prioritní osy a cíle NRP vycházejí z definované strategie a následně jsou promítnuty do struktury operačních programů.

Národní rozvojový plán 2007-2013 dále popisuje nastavení systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Klíčové body tohoto systému budou promítnuty do Národního strategického referenčního rámce.

Nejvyšší formální institut koordinace přípravy ČR na další programovací období 2007-2013 je Řídící a koordinační výbor. Ve výboru jsou zastoupeny orgány státní správy (věcně příslušná ministerstva, Úřad vlády), regiony soudržnosti ČR, hospodářská komora, ČSÚ a další subjekty (vysoké školy, podnikatelé, odbory, neziskový sektor).

NRP představuje nejvýznamnější východisko pro zpracování Národního strategického referenčního rámce (NSRR) ČR pro období 2007 až 2013. V této souvislosti slouží NRP také jako podkladový materiál pro vyjednávání NSRR s Evropskou komisí (EK).

Dokumentem představujícím soulad NRP a SOZS a vymežujícím tak podobu realizace politiky HSS na území členského státu je Národní strategický referenční rámec (NSRR). Český NSRR popisuje strategické cíle, způsob řízení a koordinace politiky HSS v České republice, představuje systém finančních toků fondů EU v ČR a představuje operační programy pro realizaci politiky HSS.

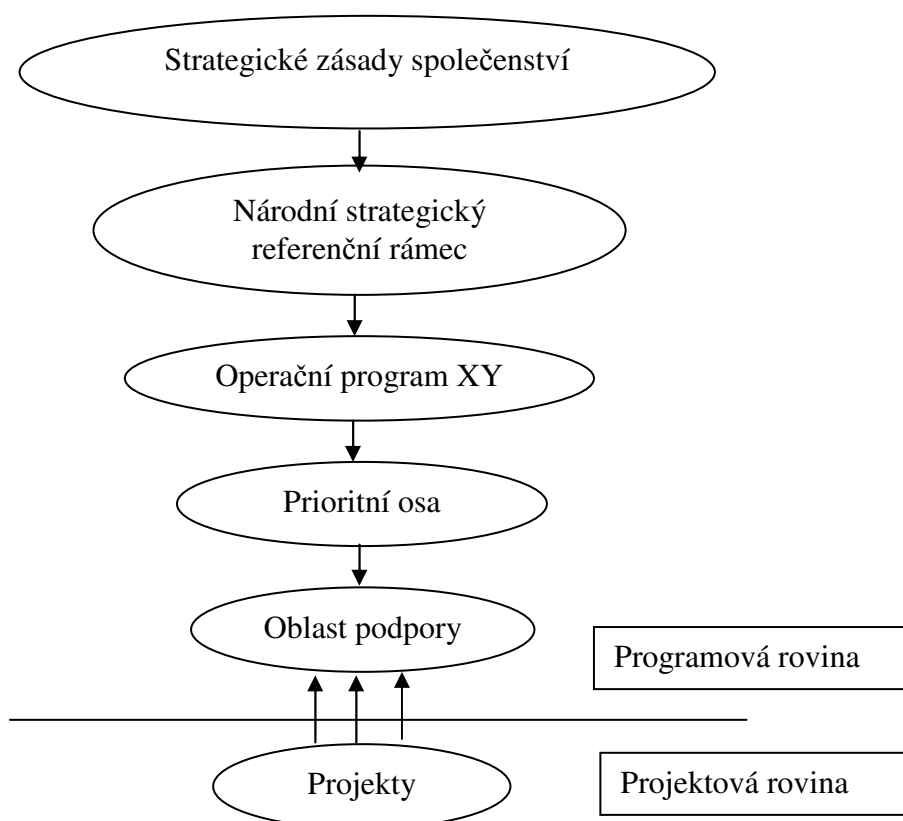
Národní strategický referenční rámec (NSRR) představuje základní programový dokument České republiky pro využívání fondů Evropské unie v období 2007-2013. Národní strategický referenční rámec udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007-2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány.

### 10.1.2 Zařazení operačních programů do soustavy strategických dokumentů

V soustavě programových dokumentů - **Obr. č. 11** - jsou pro žadatele a realizátory projektů nejdůležitějšími dokumenty právě operační programy (OP), které jsou tematicky a regionálně vymezené a specifikují cíle, kterých chtějí pomocí realizovaných projektů dosáhnout.

**Obr. č. 11**

Soustava programových dokumentů



### 10.1.3 Operační programy a cíle regionální politiky

V období 2007-2013 bude v České republice využíváno 26 operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři cíle politiky HSS:

#### Cíl Konvergence

Cílem je podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států. V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hl. m. Prahy a je realizovaný prostřednictvím osmi tématických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. Na cíl Konvergence připadá v České republice 25,89 mld. €.

Sedm regionálních operačních programů (ROP) je na úrovni regionů soudržnosti NUTS II - **obr. č. 15** (4,66 mld. €). Jsou to např.:

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Střední Morava ROP NUTS II Jihozápad

Osm tématických operačních programů (21,23 mld. €) je následujících:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Podnikání a inovace
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Integrovaný operační program
- OP Technická pomoc

## **Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**

Zabezpečuje podporu regionů, které nespádají pod Konvergence. V České republice pod něj spadá hl. m. Praha se dvěma operačními programy. Na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost připadá v České republice 0,42 mld. €.

- OP Praha Konkurenceschopnost
- OP Praha Adaptabilita

## **Cíl Evropská územní spolupráce**

Je to podpora přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V České republice pod něj spadají všechny regiony a podporu lze čerpat z devíti operačních programů. Na cíl Evropská územní spolupráce připadá v České republice 0,39 mld. € . Jsou to např.:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
- OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko)
- OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny)
- Síťový operační program ESPON 2013 (všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU)
- Síťový operační program INTERACT II (všechny členské státy)



## **10.2. OP Výzkum a vývoj pro inovace - MŠMT (OP VAVPI)**

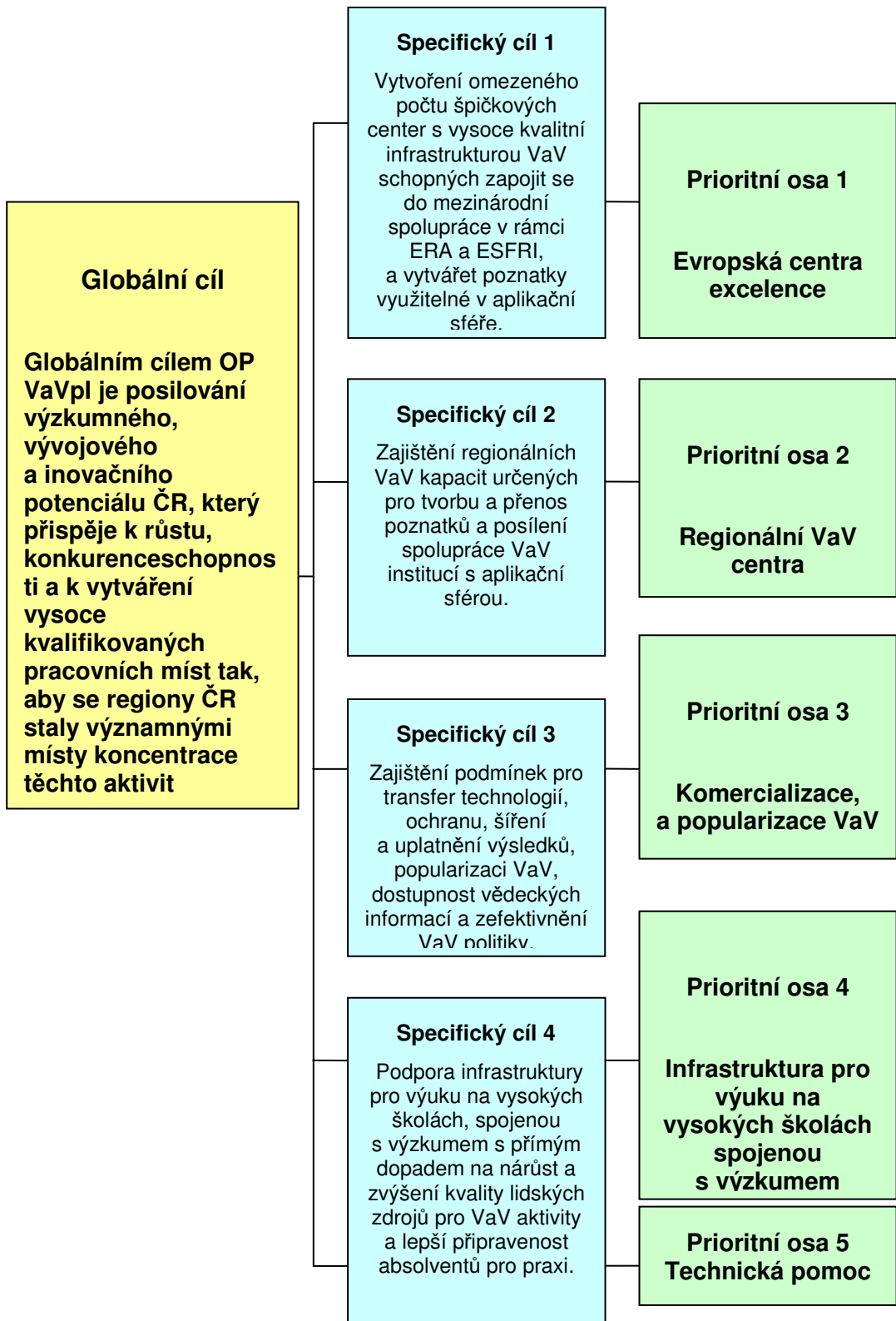
Operační program je zaměřený na posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráce se soukromým sektorem. Podporuje vybavení výzkumných pracovišť moderní technikou, budování nových výzkumných pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání.

Globálním cílem OP VaVpl je posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu ČR, který přispěje k růstu, konkurenceschopnosti a k vytváření vysoce kvalifikovaných pracovních míst. OP je z pohledu finančních prostředků je čtvrtým největším českým operačním programem: z fondů EU. Je pro něj vyčleněno 2 mld. €, tj. přibližně 8% veškerých prostředků určených z fondů EU pro ČR. Podpora bude poskytována formou 100% dotace účelově určené k úhradě způsobilých výdajů vzniklých v souvislosti s plněním předmětu projektu.

OP obsahuje 5 prioritních os rozdělujících operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpor vymezujících, jaké typy projektů mohou být podpořeny (viz. Obr. č. 12). V roce 2009 proběhly výzvy na prioritní osy 1, 2 a 4, v roce 2010 výzvy i do třetí prioritní osy. Uvedené informace byly převzaty z oficiálně publikovaných dokumentů poskytovatele (MŠMT). Další informace na: <http://www.msmt.cz/eu/erdf> a <http://www.strukturalni-fondy.cz/vavpi>

### **10.2.1 Rozdělení prioritních os OP VaVpl**

#### **Obr. č. 12 Rozklad prioritních os OP VaVpl**



## **Prioritní osa 1 - Evropská centra excelence**

### Oblast podpory 1.1. - Evropská centra excelence

Globálním cílem oblasti podpory je vytvoření omezeného počtu center excelence, kvalitně vybavených VaV center s moderní, v odůvodněných případech unikátní, infrastrukturou VaV a s kritickou velikostí tak, aby centra mohla přispívat k propojení a větší integraci předních českých VaV týmů s předními mezinárodními výzkumnými organizacemi a evropskými výzkumnými infrastrukturami.

#### Hlavní specifické cíle

- Podpora a posílení rozvoje nejlepších výzkumných týmů, které získají nejlepší materiální podmínky pro svůj růst a rozvoj a současně možnost zkoumat a bádát nad novými tématy a možnost navazovat kontakty a strategická partnerství s předními mezinárodními partnery (soukromými i veřejnými).
- Vznik a rozvoj unikátních infrastruktur VaV, které bude moci využívat větší počet partnerů v daném oboru/oborech (v případě infrastruktur s interdisciplinárním využitím) v ČR i ze zahraničí.
- Posílení vertikální integrace a koncentrace VaV v daném oboru v ČR - podpora propojení a větší integrace předních českých VaV týmů a současně posílení jejich zapojení do evropského výzkumného prostoru a spolupráce s předními mezinárodními výzkumnými organizacemi a evropskými výzkumnými infrastrukturami.
- Posílení orientace VaV na potřeby aplikační sféry a v odůvodněných případech spolupráce s oborovými klastry,

technologickými platformami a dalšími institucemi, vytváření dlouhodobých partnerství s aplikační sférou.

- Poskytování kvalitní výchovy studentům (především postgraduálního studia) a mladým výzkumníkům (do 35 let), propojování vzdělávacího procesu s výzkumnou činností center, výchova nové generace výzkumníků se zkušeností z mezinárodní VaV spolupráce.
- Urychlení přenosu poznatků špičkového výzkumu do praxe a do vzdělávací činnosti, propojování výzkumu se vzdělávací a inovační činností (tzv. knowledge triangle).
- Zvýšení atraktivity dané oblasti z hlediska investic (zahraničních i domácích) a technologického podnikání v daném oboru.

Např. rekonstrukce a rozšíření kapacit VaV, popř. ekonomicky odůvodněná výstavba nových kapacit; včetně nezbytné projektové dokumentace, pořízení přístrojového, laboratorního a informačního vybavení a infrastruktury pro výzkum, technologický rozvoj, projekty špičkového VaV s relevancí pro trh a socioekonomický rozvoj ČR ve formě start-up grantu, které umožní plynulý náběh a fungování nové infrastruktury a pod.

Oblast podpory 1.1 bude plně financována z veřejných prostředků a to z 85 % z prostředků ERDF a z 15 % z prostředků státního rozpočtu ČR. V období 2007-2013 je na tuto oblast podpory alokováno 33,1 % z celkové alokace OP VaVpl, tj. celkem cca 806 mil. EUR.

Po ukončení OP VaVpl budou centra excelence získávat finanční prostředky na svoji činnost z národních veřejných zdrojů na

podporu výzkumu a vývoje, současně se však počítá s diverzifikací příjmů, zejména s výrazným podílem finančních prostředků získaných z mezinárodní spolupráce, zejména z evropských zdrojů (Rámcový program EU) a s podílem ze soukromých zdrojů (při zohlednění oborových specifik).

## **Prioritní osa 2 - Regionální VaV centra**

### Oblast podpory 2.1. - Regionální VaV centra

Globálním cílem oblasti podpory je vznik a rozvoj kvalitně vybavených, aplikačně zaměřených pracovišť s rozvinutou spoluprací a silnými vazbami na partnery z aplikační sféry (podniky, zejména MSP, a další subjekty), jejichž činnost posílí konkurenceschopnost regionu a jeho potenciál pro export zboží, služeb a know-how.

#### Hlavní specifické cíle

- Podpora tematicky specializovaných center (existující organizace aplikovaného VaV, specializovaná univerzitní pracoviště nebo útvary AV ČR atd.) s kvalitními výzkumnými týmy, která mají slibný potenciál z hlediska produkce aplikovatelných výsledků, jež by mohly zkrátit inovační cyklus.
- Posílení spolupráce s aplikační sférou formou společných VaV projektů, resp. projektů poskytujících přímé výstupy/výsledky pro aplikační sféru, včetně navazování partnerství s inovativními malými a středními podniky (MSP) a klastry.
- Zvýšení počtu studentů a mladých výzkumníků (do 35 let) se zkušeností z VaV projektů spolupráce s aplikační sférou.

- Zrychlení transferu nových poznatků a technologií do praxe, zejména do MSP.
- Zrychlení transferu nových poznatků z aplikační sféry do výukového procesu a vzdělávací činnosti.
- Vznik institucionalizovaných platforem pro soustavnou a dlouhodobou spolupráci mezi veřejnými výzkumnými organizacemi a aplikační sférou (včetně spolupráce regionálních VaV center s klastry a národními technologickými platformami).

Např. vznik a rozvoj kvalitně vybavených pracovišť VaV zaměřených na aplikovaný výzkum, posílení jejich spolupráce s aplikační sférou (podniky, nemocnice atp.) dle potřeb regionu.

Oblast podpory 2.1 bude plně financována z veřejných prostředků a to z 85 % z prostředků ERDF a z 15 % z prostředků státního rozpočtu ČR. V období 2007-2013 je na tuto oblast podpory alokováno 33,1 % z celkové alokace OP VaVpl, tj. celkem cca 806 mil. EUR.

Po ukončení OP VaVpl budou regionální VaV centra získávat finanční prostředky na svoji činnost z národních veřejných zdrojů na podporu výzkumu a vývoje, současně se počítá s výrazným podílem finančních prostředků získaných ze soukromých zdrojů (se zohledněním oborových rozdílů) a rovněž z mezinárodní spolupráce, zejména z evropských zdrojů (Rámcový program EU). K vytvoření podmínek pro úspěšné zajištění soukromých zdrojů a zdrojů ze zahraničí bude sloužit část podpory poskytnutá formou start-up grantu.

### **Prioritní osa 3 -**

### **Komericializace a popularizace VaV**

Oblast podpory 3.1 -

Komericializace výsledků výzkumných organizací a ochrana jejich duševního vlastnictví

Globálním cílem oblasti podpory je podpora komericializace výsledků VaV ve výzkumných institucích, zejména prostřednictvím podpory systémů komericializace a ochrany a využití duševního vlastnictví, včetně zakládání a rozvoje center pro transfer technologií (CTT) v rámci výzkumných institucí.

Hlavní specifické cíle

- Zkvalitnění, rozvoj a rozšíření činností pro komericializaci výsledků VaV, včetně rozvoje center pro transfer technologií v rámci vysokých škol a dalších výzkumných institucí, s cílem zvýšení počtu komerčních aplikací výsledků VaV.
- Zkvalitnění systému ochrany a využití duševního vlastnictví.
- Zkvalitnění podpory pro výzkumníky a studenty, kteří disponují výstupy s komerčním potenciálem a mají potenciál podílet se na jejich dotažení do komerčně využitelné fáze.

Zvýšení ekonomické relevance činnosti českých výzkumných organizací, posílení jejich systematické spolupráce s podnikovou sférou a s uživateli výsledků obecně (s aplikační sférou).

Např. podpora komericializace výsledků VaV ve výzkumných institucích, zejména financováním etapy od poznatků VaV do fáze následného komerčního využití (proof of concept stage) a podporou systému komericializace a ochrany duševního vlastnictví, včetně

vzniku a rozvoje center pro transfer technologií při výzkumných organizacích apod.

Oblast podpory 3.1 bude plně financována z veřejných prostředků a to z 85% z prostředků ERDF a z 15 % z prostředků státního rozpočtu ČR. V období 2007-2013 je na tuto oblast podpory alokováno cca 114 mil. EUR.

Po ukončení OP VaVpl budou podpořené projekty získávat finanční prostředky na svoji činnost jak z národních veřejných zdrojů na podporu výzkumu, vývoje a inovací, tak z vlastních zdrojů zakladatelů (zejména ze zdrojů vysokých škol, VVI, případně místní a regionální samosprávy), v kombinaci s výnosy ze spolupráce s aplikační sférou.

V rámci OP VaVpl se očekávají především synergie s oblastí podpory 1.1 - Evropská centra excelence a 2.1. - Regionální VaV centra. Jedná se především o nezbytnost vytvoření mechanismu pro VaV centra, který bude garantovat systém komercializace výsledků VaV vzniklých jejich činností.

Vzhledem k OPPI předpokládají operační programy vznik dvou druhů synergií. Synergie vertikální a horizontální. Horizontální synergie vzniknou mezi oběma operačními programy zejména formou navazujících projektů (jsou připravovány v rozdílném časovém období, tzn. projekty předkládané do OPPI navazují na výstupy projektů OP VaVpl) a souběžně připravovaných projektů (vznikají ve stejném časovém období a vzájemně na sebe odkazují). Vertikální synergie vzniká v rámci OP VaVpl tím, že projekty jsou připravovány v partnerství s aplikační sférou.



## **Prioritní osa 4 - Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem**

### **Oblast podpory 4.1 - Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem**

Hlavním cílem priority je podpořit rozvoj kvalitní infrastruktury vysokých škol s cílem navýšení kapacity terciárního vzdělávání a vytvoření podmínek pro zlepšení kvality vzdělávání tak, aby se zlepšily materiální podmínky pro přípravu vysokoškolských studentů, zejména z hlediska jejich připravenosti pro výzkum a vývoj a pro procvičování základních tvůrčích dovedností pro jejich budoucí uplatnění ve VaV. Cílem je rovněž využít intervence k posílení vnitřních reforem v rámci vysokých škol směrem k celkové modernizaci a posilování relevance vysokoškolského vzdělávání ve směru vytyčeném v Bílé knize terciárního vzdělávání.

#### **Hlavní specifické cíle**

- Podpora rozvoje kvalitní infrastruktury vysokých škol.
- Navýšení kapacity terciárního vzdělávání a vytvoření podmínek pro zlepšení kvality vzdělávání budoucích pracovníků VaV.
- Investičně podpořit vnitřní reformy vysokých škol s důrazem na doplňkovost s intervencemi z OP VK a na posílení „třetí role“ vysokých škol.

Např. investice do infrastruktury pro výzkum spojenou s VaV na vysokých školách, zejména infrastruktury spojené s vědeckou výchovou studentů, učeben výukových laboratoří, rekonstrukce a úpravy stávajících kapacit (budov a zařízení), modernizace

a rozšíření informační infrastruktury vysokých škol pro výzkum, vývoj a vzdělávání apod.

V období 2007-2013 je na oblast podpory alokováno 20% z celkové alokace na OP VaVpl, tj. celkem cca 487 mil. EUR.

### **Prioritní osa 5 - Technická pomoc**

V souladu s nařízeními Rady (zejm. Obecným nařízením) je cílem prioritní osy 5 Technická pomoc přispět ke zlepšení kvality prováděných opatření, tj. zajistit efektivní řízení operačního programu, jeho propagaci, hodnocení a poskytnout tak ŘO OP VaVpl dostatečnou technickou pomoc za účelem odpovědného a účinného řízení OP VaVpl. Součástí této prioritní osy může být také hodnocení trendů VaV, znalostní ekonomiky a inovací, s využitím mezinárodního benchmarkingu, dále navrhování a realizace korekčních opatření.

### **Globální cíle**

- Kontinuální sledování a zlepšování implementace OP VaVpl. Činnosti budou zaměřovány na aktualizaci nebo vylepšování metodických postupů implementace, pokynů a doporučení zajišťující realizaci OP VaVpl.
- Zpracovávání odborných expertíz, analýz, studií a metodik s cílem nastavení či posouzení funkčnosti a efektivnosti systémů řízení, kontroly, pravidel a postupů realizace programu.
- Předmětem aktivit bude také zajištění potřeb implementační struktury z pohledu administrativních kapacit (včetně zabezpečení kvalifikovaných lidských zdrojů a jejich

stabilizace) a odborného rozvoje pracovníků odpovědných za realizaci OP.

Výše způsobilých výdajů z ERDF na oblast podpory 5.1 činí 87 % z alokace na TP OP VaVpl, tedy celkem cca 74 mil. EUR.

### **10.2.2 Příjemci podpory**

Všichni příjemci v prioritní ose 1 a 2 musí splňovat všechny níže uvedené podmínky vycházející z definice výzkumné organizace dle čl. 2.2 písm. d) Rámce:

- 1) hlavním účelem je
  - a) provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj; (nebo)
  - b) šířit výsledky činností uvedených pod písm. a) prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií;
- 2) veškerý zisk subjektu z činností uvedených v bodě 1 je zpětně investován do těchto činností;
- 3) podniky (jakožto subjekty vykonávající hospodářské aktivity), které mohou uplatňovat vliv na takovýto subjekt, např. jako podílníci nebo členové, nemají v rámci své hospodářské činnosti žádný přednostní přístup k výzkumným kapacitám tohoto subjektu nebo k výsledkům výzkumu vytvořeným tímto subjektem;
- 4) hospodářské a nehospodářské činnosti jsou v rámci subjektu účetně odděleny a nedochází k financování hospodářských činností z činností nehospodářských (včetně povinnosti využít zisk z nehospodářských činností pouze k těmto činnostem).

### 10.2.3 Řízení OP a jeho implementace

Zabezpečením funkce řídicího orgánu (ŘO) OP VaVpl byla v rámci MŠMT ministrem pověřena Sekce řízení Operačních programů EU, konkrétně Odbor 45 - Odbor řízení OP VaVpl ve struktuře:

- **Oddělení koordinace** (hlavní oblasti zodpovědnosti: strategické řízení, koordinace přípravy programových a implementačních dokumentů, nastavení a výklad metodik postupů implementace OP VaVpl, zpracování a revize Operačního manuálu, finanční řízení programu, spolupráce na realizaci technické pomoci, příprava podkladů pro audity na všech úrovních).
- **Oddělení implementace** (hlavní oblasti zodpovědnosti: příprava výzev, průběžné monitorování realizace projektů OP VaVpl, monitorování a evaluace programu, řízení informačního systému, garantství prioritních os, komunikace s Evropskou komisí a ostatními relevantními institucemi, činnost Monitorovacího výboru, příprava podkladů pro koncepční materiály vlády a dalších orgánů atd.; publicita programu).
- **Oddělení velkých projektů** (hlavní oblasti zodpovědnosti: koordinace velkých projektů, komunikace se žadateli, dohled nad řádnou administrací velkých projektů.).

### 10.3. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost - MŠMT (OP VK)

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) je víceletým tématickým programem v gesci Ministerstva

školy, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT), v jehož rámci je možné v programovacím období 2007-2013 čerpat finanční prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF), jednoho ze strukturálních fondů Evropské unie (EU). Mezi hlavní priority, na jejichž základě žádají a následně získávají členské státy finanční podporu z Evropského sociálního fondu, patří především priority zlepšování vzdělávacího systému a kvality počátečního vzdělávání, rozvoj vědy, výzkumu a technického vzdělávání, rozvoj odborného a podpora dalšího vzdělávání.

OP VK se zaměřuje na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulační spolupráce participujících subjektů. Informace o OP VK je možné nalézt na webových stránkách MŠMT [www.msmt.cz](http://www.msmt.cz) i stránkách krajů ČR, případně na centrálních webových stránkách ESF v ČR [www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz). Případné dotazy je možné zasílat na elektronickou adresu [opvzdelavani@msmt.cz](mailto:opvzdelavani@msmt.cz).

Operační program OP VK spadá mezi víceúčelové tematické operační programy. Je financován především z prostředků cíle Konvergence, ale v případě projektů vytvářejících systémový rámec celoživotního učení též z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a způsobilým územím je v této oblasti proto také hl. m. Praha. Pro OPVK je vyčleněno 1,83 mld. €, tj. asi 6,8 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro ČR. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu

navýšeno o dalších 0,32 mld. €. Dále uvedené informace byly převzaty z publikovaných dokumentů poskytovatele (MŠMT).

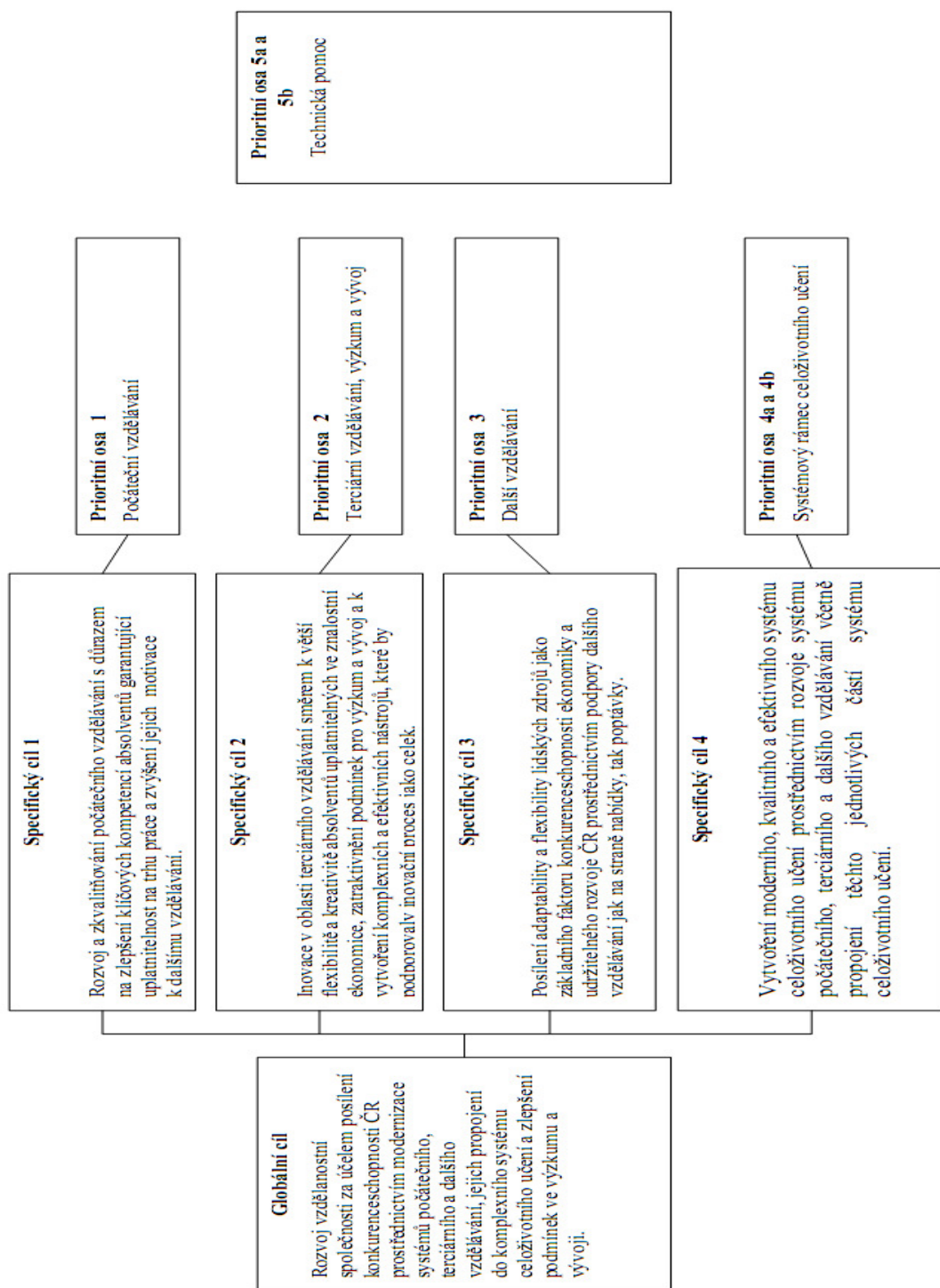
### 10.3.1 Cíle OP VK

Podle verze prováděcího dokumentu ze dne 24. 10. 2008 se OP VK zaměří v oblasti podpory VaV na podporu vzájemného propojení vzdělávací soustavy, výzkumné a vývojové oblasti a podnikatelské sféry. Je nutné vybudovat takové prostředí a odpovídající podmínky k tomu, aby docházelo k efektivním procesům tvorby, přenosu a využití znalostí a k podpoře inovačních řešení na všech úrovních.

Globálním cílem OP VK 2007-2013 je rozvoj vzdělanosti společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Specifické cíle, jež představují cesty, které povedou k naplnění globálního cíle jsou 4 a jsou realizovány prostřednictvím 5 prioritních os (viz **Obr. č. 13**).

Dále bude popsána pouze Prioritní osa 2, která naplňuje druhý specifický cíl OP VK a je zaměřena na modernizaci terciárního vzdělávání, včetně zatraktivnění systému vyššího odborného vzdělávání. Prioritní osa se dále zaměřuje na zatraktivnění oblasti výzkumu a vývoje a upevnění partnerství a sítí mezi veřejným a soukromým sektorem. Aktuální informace najdete na: <http://www.msmt.cz/eu/esf>, případně na <http://www.esfcr.cz/>.

**Obr. č. 13** Globální a specifické cíle OP VK



### **10.3.2 Prioritní osa 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj**

Prioritní osa 2 naplňuje druhý specifický cíl OP VK a je zaměřena na modernizaci terciárního vzdělávání, včetně zatraktivnění systému vyššího odborného vzdělávání. Prioritní osa se dále zaměřuje na zatraktivnění oblasti výzkumu a vývoje a upevnění partnerství a sítí mezi veřejným a soukromým sektorem.

#### **Globální cíl:**

Inovace v oblasti terciárního vzdělávání směrem k propojení s výzkumnou a vývojovou činností, větší flexibilitě a kreativitě absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice, zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj a k vytvoření komplexních a efektivních nástrojů podporujících inovační proces jako celek.

#### **Specifické cíle:**

1. Zkvalitnění vzdělávání na vyšších odborných školách.
2. Zvýšení kvality a prohloubení diverzifikace vysokých škol s důrazem na požadavky znalostní ekonomiky.
3. Zkvalitnění personálního zabezpečení výzkumu a vývoje včetně zlepšení odborné přípravy a podmínek pracovníků a využití vhodných motivačních a propagačních nástrojů.
4. Posílení vztahů mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumnými institucemi a subjekty soukromého sektoru a veřejné správy (včetně propagačních aktivit).

V prioritní ose 2 jsou formulovány čtyři oblasti podpory:

- 2.1 Vyšší odborné vzdělávání,
- 2.2 Vysokoškolské vzdělávání,
- 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji
- 2.4 Partnerství a sítě,



z nichž pro účely podpory VaV se hodí zejména poslední dvě uvedené.

### **10.3.3 Oblast podpory 2.3 - Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji**

Oblast podpory 2.3 je zaměřena na zkvalitnění atraktivity a podmínek pro pracovníky výzkumu a vývoje jak na vysokých školách, tak v institucích zabývajících se výzkumem a vývojem. Aktivity realizované v rámci této oblasti podpoří rozvoj lidských zdrojů v oblastech, ve kterých bude v rámci ostatních operačních programů (především VaVpl) podpořeno rozšíření výzkumné a vývojové infrastruktury. Jednotlivými aktivitami by mělo být dosaženo toho, aby jedinci s předpoklady k působení ve vědeckých oborech byli dostatečně motivováni, vědecké obory neopouštěli a měli pro své aktivity odpovídající podmínky. Stejně tak budou vytvořeny podmínky pro působení zahraničních pracovníků a zapojení výzkumných a vývojových institucí do mezinárodních sítí, což ve svém důsledku povede ke zvýšení atraktivity výzkumného a vývojového prostoru České republiky a ke zvyšování úrovně a dopadů výzkumu a vývoje.

#### **Globální cíl:**

Zkvalitnění personálního zabezpečení výzkumu a vývoje včetně zlepšení odborné přípravy a podmínek pracovníků a využití vhodných motivačních a propagačních nástrojů.

#### **Specifické cíle:**

- Zvýšení atraktivity a zlepšení podmínek pro pracovníky ve výzkumu a vývoji.
- Popularizace výzkumu a vývoje a jeho výsledků.

### **Podporované aktivity :**

- Další specifické odborné vzdělávání pracovníků výzkumu a vývoje.
- Další vzdělávání pracovníků výzkumu a vývoje v oblasti řízení výzkumu a vývoje. Popularizace a komunikace, šíření výsledků vědy a výzkumu do praxe, transferu technologií a v osvojování si znalostí o ochraně, ohodnocování a správě duševního vlastnictví pracovníků z oblasti výzkumu a vývoje.
- Podpora vytváření kvalitních týmů výzkumu a vývoje a jejich dalšího rozvoje, zejména inicializačních pracovních pozic a startovacích pracovních pozic.
- Příprava zapojení jedinců i týmů do mezinárodních sítí a projektů v oblasti výzkumu a vývoje.
- Podpora intersektorální mobility, zejména mobility mezi výzkumnými institucemi a soukromým a veřejným sektorem.
- Aktivity směřující k popularizaci výzkumu a vývoje a jeho výsledků pro společnost.
- Podpora systematické práce se studenty a žáky v oblasti seznamování se s VaV.

### **Forma a výše podpory**

Podpora je poskytována formou nevratné finanční pomoci (dotace). Míra spolufinancování OP VK z ESF dosáhne 85 % z celkových veřejných výdajů a zbývajících 15 % prostředků bude hrazeno z národních veřejných zdrojů. Příspěvek z ESF bude tedy kalkulován ve vztahu k celkovým způsobilým veřejným výdajům. Pokud bude podpora poskytována mimo režim veřejné podpory, dosáhne míra spolufinancování z OP VK až 100 % způsobilých

výdajů. V případech poskytování podpory v režimu veřejné podpory se určí míra spolufinancování z vlastních zdrojů příjemce na způsobilých výdajích na základě pravidel veřejné podpory. Maximální délka trvání projektu jsou 3 roky.

### **Příjemci:**

- vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů;
- vyšší odborné školy (tj. právnická osoba vykonávající činnost vyšší odborné školy zapsaná ve školském rejstříku);
- instituce vědy a výzkumu dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- vývojová a inovační centra;
- ostatní instituce splňující podmínku uvedenou v zákoně č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- veřejná zdravotnická zařízení podle zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 483/2006 Sb., a právnické osoby provozující zdravotnické zařízení podle zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

### **Cílové skupiny:**

- akademičtí a ostatní pracovníci vysokých škol;

- pracovníci výzkumných a vývojových institucí;
- studenti vysokých škol;
- zájemci o vědecko-výzkumnou práci.

#### **10.3.4 Oblast podpory 2.4 - Partnerství a sítě**

Podmínkou toho, aby vzdělávací systém reagoval dostatečně pružně na požadavky trhu práce a výzvy technologického rozvoje a znalostní společnosti, je intenzivní partnerství různých subjektů v co nejširším spektru aktivit. Z tohoto důvodu je součástí prioritní osy terciárního vzdělávání, výzkum a vývoj oblast podpory, která je zaměřena na partnerství a sítě. Hlavní důraz je kladen na realizaci společných projektů, utváření partnerství a spolupráci v sítích mezi vzdělávacími a výzkumnými a vývojovými institucemi a veřejným a soukromým sektorem. Současně je nutno věnovat pozornost i publicitě jejich vzájemné spolupráce včetně propagace technických a přírodovědných oborů a výzkumu a vývoje. Jedním z hlavních cílů této oblasti podpory je, aby prostřednictvím užšího kontaktu a společných aktivit došlo k lepšímu propojení požadavků trhu práce a nabídky vzdělávacích institucí v systému terciárního vzdělávání. Dalším cílem je prostřednictvím partnerství a společných aktivit podpořit efektivní přenos poznatků, výsledků výzkumu a vývoje a inovačních řešení ze vzdělávacích a výzkumných a vývojových institucí do podnikatelské sféry.

#### **Globální cíl:**

Posílení vztahů mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumnými institucemi a subjekty soukromého sektoru a veřejné správy (včetně propagačních aktivit).

Specifické cíle:

- Zvýšení efektivity přenosu poznatků výzkumných a vývojových aktivit k jejich využití.
- Zvýšení schopnosti vzdělávacích institucí reagovat na požadavky trhu práce.

**Podporované aktivity:**

- Příprava lidských zdrojů pro vznik a fungování technologických platforem, technologicky orientovaných klastrů apod.
- Pracovní a studijní pobyty a odborné praxe studentů, pedagogů, akademických pracovníků a vědeckých pracovníků v soukromém a veřejném sektoru.
- Podpora spolupráce mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumnými a vývojovými pracovišti a podnikatelským a veřejným sektorem včetně vytváření komunikačních a interaktivních platforem.
- Podpora vzdělávacích a školících aktivit vedoucích ke zvýšení vzájemné spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, výzkumnými a vývojovými pracovišti a podnikatelským a veřejným sektorem.
- Vznik a podpora kontaktních míst institucí terciárního vzdělávání a výzkumných a vývojových institucí určených pro veřejnost a podnikatelský sektor.
- Vznik a podpora kontaktních míst popularizace VaV.).

Forma a výše podpory je identická s předchozí oblastí podpory.

**Příjemci**

- vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů;
- vyšší odborné školy (tj. právnická osoba vykonávající činnost vyšší odborné školy zapsaná ve školském rejstříku);
- školy a školská zařízení (tj. právnická osoba vykonávající činnost školy a školského zařízení zapsaná ve školském rejstříku);
- další organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství;
- instituce vědy a výzkumu podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů);
- vývojová a inovační centra;
- přímo řízené organizace ústředních orgánů státní správy;
- kraje podle zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů;
- města, obce a svazky obcí, podle zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů)
- veřejná zdravotnická zařízení podle zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 483/2006 Sb., a právnické osoby provozující zdravotnické zařízení podle zákona č. 160/1992 Sb.,o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů;
- nestátní neziskové organizace (založené nebo zřízené podle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů, zákona č.248/1995 Sb., o obecně

prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů.

- odborové organizace a organizace zaměstnavatelů, profesní a oborová sdružení;
- hospodářská komora podle zákona č. 301/1992 Sb., o hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky;
- zaměstnavatelé, pokud v souladu s předmětem své činnosti poskytují plnění v souvislosti s aktivitami, které mohou být předmětem podpory OP VK, nebo s vytvářením nezbytných podmínek pro takové aktivity.

### **Cílové skupiny**

- studenti vyšších odborných škol;
- studenti vysokých škol;
- pedagogičtí pracovníci základních a středních škol (v případě vytvářených partnerství institucí terciárního vzdělávání nebo institucí výzkumných a vývojových s příslušnými školami);
- pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci vyšších odborných škol;
- akademičtí a ostatní pracovníci vysokých škol;

- další pracovníci zabývající se vzděláváním, výzkumem a vývojem;
- zájemci o studium na VOŠ a VŠ.

### **10.3.5 Rámec finanční alokace pro celé období**

Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji            243 mil EUR

Partnerství a sítě                                    146 mil EUR

### **10.3.6 Způsobilé výdaje**

- osobní výdaje související s realizací projektu;
- cestovní náhrady související s realizací projektu;
- pořízení zařízení souvisejících s realizací projektu;
- výdaje na místní kancelář;
- nákup služeb souvisejících s realizací projektu;
- výdaje na reprezentaci např. při zasedání MV, konferencích a koordinačních jednáních realizačních týmů;
- drobné stavební úpravy související s realizací projektu;
- přímá podpora;
- DPH u neplátců daně

## **10.4. OP Podnikání a inovace - MPO (OPPI)**

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) je zaměřený na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. Podporuje vznik nových a rozvoj stávajících firem, jejich inovační potenciál a využívání moderních technologií a obnovitelných zdrojů energie. Umožňuje zkvalitňování infrastruktury a služeb pro podnikání



a navazování spolupráce mezi podniky a vědecko-výzkumnými institucemi.

Aktuální informace lze nalézt na: <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/oppi/> a na <http://www.czechinvest.org/podnikani-a-inovace>.

#### **10.4.1 Příjemci podpory**

Podnikatelé, sdružení podnikatelů, výzkumné instituce, vysoké školy a ostatní vzdělávací instituce, neziskové organizace, fyzické osoby, územní samosprávné celky a jimi zřizované a zakládané organizace, CzechInvest, CzechTrade a další.

#### **10.4.2 Řízení OP a jeho implementace**

Řídícím orgánem OPPI je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

#### **10.4.3 Financování OPPI a rozdělení do prioritních os**

OPPI je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Operační program Podnikání a inovace (OPPI) spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je třetím největším českým operačním programem: z fondů EU je pro něj vyčleněno 3,04 mld. €, což činí přibližně 11,4 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,54 mld. €.

OP Podnikání a inovace obsahuje 7 prioritních os rozdělujících operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím indikovaných programů (oblastí podpor), které

vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

#### **10.4.4 Stručná charakteristika prioritních os**

##### **Prioritní osa 1 - Vznik firem**

Na prioritní osu 1 je z fondů EU vyčleněno 79,1 mil. €, tj. 2,6 % OPPI.

Jde např. o pořízení a rekonstrukce dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, hmotného majetku a pozemků, pořízení zásob, včetně drobného hmotného majetku, drobnější investičně zaměřené projekty s důrazem na diferenciaci charakteru podpory, zejména pro účely inovačně zaměřených projektů spin-off firem apod.

##### **Prioritní osa 2 - Rozvoj firem**

Na prioritní osu 2 je z fondů EU vyčleněno 663,0 mil. €, tj. 21,8 % OPPI.

Jde např. o pořízení a rekonstrukce dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, hmotného majetku a pozemků, pořízení zásob, včetně drobného hmotného majetku, koupě podniku v konkurzu, financování pohledávek do lhůty splatnosti, rozvoj informačních a komunikačních technologií apod.

##### **Prioritní osa 3 - Efektivní energie**

Na prioritní osu 3 je z fondů EU vyčleněno 121,6 mil. €, tj. 4,0 % OPPI.

Jde např. o výstavbu a rekonstrukce zařízení na výrobu a rozvod elektrické a tepelné energie vyrobené z obnovitelných zdrojů, zavádění a modernizace systémů měření a regulace, modernizace, rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech elektřiny a tepla apod.

#### **Prioritní osa 4 - Inovace**

Na prioritní osu 4 je z fondů EU vyčleněno 680,2 mil. €, tj. 22,4 % OPPI.

Jde např. o ochranu práv průmyslového vlastnictví, zvýšení technických a užitných hodnot výrobků, technologií a služeb, zavedení nových metod organizace firemních procesů a spolupráce s firmami a veřejnými institucemi, vznik či rozšíření vývojového centra zaměřeného na výzkum, vývoj a inovace výrobků a technologií apod.

#### **Prioritní osa 5 - Prostředí pro podnikání a inovace**

Na prioritní osu 5 je z fondů EU vyčleněno 1 168,9 mil. €, tj. 38,4 % OPPI.

Jde např. o podporu vytváření a rozvoje územně koncentrovaných odvětvových nebo oborových seskupení podnikatelských subjektů, vědecko-výzkumných, vzdělávacích a jiných podpůrných institucí, podpora zapojování českých výzkumných institucí a podniků do mezinárodních technologických platforem, zakládání a rozvoj podnikatelských inkubátorů a podnikatelských inovačních center (BIC, PIC apod.), které provozují inkubátor, infrastruktura pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů podnikatelských subjektů, příprava podnikatelské zóny, přeměna brownfieldu na podnikatelskou zónu apod.

## **Prioritní osa 6 - Služby pro rozvoj podnikání**

Na prioritní osu 6 je z fondů EU vyčleněno 239,9 mil. €, tj. 7,9 % OPPI.

Jde např. o rozvoj poradenství v oblasti eko-technologií a environmentálních systémů řízení, individuální projekty MSP a projekty seskupení MSP podporující vstup MSP na zahraniční trhy, společná účast na specializovaných výstavách a veletrzích v zahraničí apod.

## **Prioritní osa 7 - Technická pomoc**

Na prioritní osu 7 je z fondů EU vyčleněno 89,6 mil. €, tj. 2,9 % OPPI.

Jde o financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení OPPI, výběr projektů, monitoring projektů a programu, zpracování studií a analýz, publicita programu, podpora schopnosti potenciálních příjemců čerpat finanční prostředky z programu apod.

### **10.4.5 Programy OPPI v oblasti podpory výzkumu a vývoje**

Mezi programy OPPI podporující různé aspekty výzkumu a vývoje můžeme zařadit programy **POTENCIÁL, PROSPERITA a SPOLUPRÁCE.**

**Potenciál** má za cíl posílení podnikových kapacit výzkumu a vývoje s návazností na výrobní aktivity firem. Podporováno je zejména zakládání a rozvoj technologických center a vnitropodnikových oddělení výzkumu a vývoje.

**Prosperita** je zaměřena na podporu vzájemné spolupráce mezi vědeckovýzkumnými institucemi, vysokými školami a podniky formou výstavby a rozvoje vědeckotechnických parků, podnikatelských inkubátorů a center pro transfer technologií.

**Spolupráce** podporuje vznik a rozvoj kooperačních seskupení (klastrů, pólů excelence a technologických platforem), v nichž spolupracují podniky, vysoké školy a výzkumné ústavy.

#### **10.4.5.1. Program POTENCIÁL**

Program Potenciál pomáhá podnikatelským subjektům zavádět a zvyšovat kapacity potřebné pro realizaci výzkumných, vývojových a inovačních aktivit.

Podporu je možné získat na investice do zřízení nebo rozšíření vývojového centra (oddělení) zaměřeného na výzkum a vývoj výrobků nebo technologií, a to včetně vývoje specifického softwaru nutného pro inovaci výroby. Centrum by mělo přispívat k zavádění technologicky nových nebo inovovaných produktů, produkčních řad, výrobních procesů a technologií. Musí však existovat reálný předpoklad, že výsledky práce centra budou skutečně použity ve výrobě.

Více informací naleznete v dokumentech na <http://www.czechinvest.org/potencial>.

#### **10.4.5.2. Program PROSPERITA**

Jednou z bariér rozvoje ekonomiky ČR je nedostatečná komunikace a spolupráce mezi oblastí výzkumu, reprezentovanou např. vysokými školami či výzkumnými institucemi a podnikatelskou

sférou. Vytváření příznivého prostředí pro spolupráci obou těchto stran je cílem programu Prosperita.

K podporovaným aktivitám patří zakládání a další rozvoj vědeckotechnických parků, podnikatelských inkubátorů, center pro transfer technologií a také vytváření sítí business angels, které podněcují vznik a rozvoj inovativních firem.

- Vědeckotechnické parky - jsou subjekty, které poskytují potřebné prostory a služby firmám s delší historií podnikání. Přítomnost vyspělých firem uvnitř takového parku podporuje vtažení těch méně „zkušených“ do světa podnikání.
- Podnikatelské inkubátory - vytvářejí zázemí pro zasedlení začínajících firem s dobrým nápadem. Tito „nováčci“ mohou získat od provozovatele inkubátoru dotaci na nájem kancelářských, laboratorních a dalších prostor a dále dotaci na konzultantské služby, školení nebo rekvalifikaci. Další výhodou zasedlení v inkubátoru je společné sdílení prostor, laboratoří, což zlepšuje vzájemnou spolupráci a komunikaci s ostatními firmami.
- Centra pro transfer technologií - ve spolupráci s výzkumnými institucemi a s vysokými školami napomáhají přenosu nových a dosud nevyužitých technologií do firem. Dále také poskytují odborné poradenství a poradenství v oblasti ochrany duševního a průmyslového vlastnictví.
- Sítě business angels - jsou nástrojem pro poskytnutí kapitálu podnikatelům v počáteční fázi podnikání, která je spojena s vyšší mírou rizika a tím rozšířit možnosti financování jejich podnikatelských nápadů. Základní činností je tedy propojení

investorů (= business angels) a podniků se zajímavými podnikatelskými plány.

Více o programu a aktuální informace naleznete na:

<http://www.czechinvest.org/prosperita>.

### **10.4.5.3. Program SPOLUPRÁCE**

Program Spolupráce je určen především menším firmám, které chtějí spolupracovat s ostatními firmami v odvětví a založit klastrové uskupení, či technologickou platformu.

Do programu se rovněž mohou zapojit:

- velké firmy, které chtějí spolupracovat s univerzitami a vědeckovýzkumnými institucemi a podpořit tak inovační schopnosti své společnosti
- regionální samospráva hledající pro svůj region úspěšný nástroj regionálního rozvoje, který by přinesl ekonomický růst a vyšší specializaci
- univerzity či vědeckovýzkumné instituce, která usilují o prohloubení spolupráce na konkrétních projektech se soukromou sférou a snaží se o urychlení přenosu technologií do praxe a komercializaci výsledků svého výzkumu.

Tento program a spojení s dalšími regionálními subjekty z odvětví formou klastru nabízí všem možnost získat cenné zkušenosti a znalosti. Vzájemná spolupráce a účast na společných projektech umožňuje zlepšit vzájemné vazby a nastolit dlouhodobé všestranně výhodné partnerství firem, vysokých škol, výzkumných ústavů, krajských samospráv a dalších institucí v regionu.

Aktuální informace programu jsou dostupné na:

<http://www.czechinvest.org/spoluprace>.

#### 10.4.6 Vybrané základní pojmy používané v OP PI

**Bloková výjimka.** Jedná se o nařízení Evropské komise. Pokud jsou splněny podmínky stanovené příslušným nařízením, může být taková podpora bez dalšího poskytnuta, aniž by podléhala schválení ze strany Komise. Poskytovatel však má povinnost zaslat Komisi přehled informací týkajících se poskytování veřejné podpory na základě blokové výjimky. Blokovými výjimkami jsou nařízení upravující veřejnou podporu určenou malým a středním podnikům, podporu na zaměstnanost, podporu na vzdělávání, regionální rozvoj a další.

**Centrum excellence** - jedno jasně oborově vyprofilované pracoviště výzkumu a vývoje (např. ústav VŠ, výzkumný ústav, nebo jeho jasně organizačně vymezená a účetně oddělená část). Centrum excellence je aktivní ve výzkumné činnosti, často mezioborové povahy, a programově propojuje výzkum a vývoj (dále jen „VaV“), vzdělávání (zejména postgraduálních studentů a mladých výzkumných pracovníků) a inovační činnost.

Centrum excellence dosahuje kritické velikosti ve svém oboru, dosahuje významných výsledků v mezinárodním měřítku a formou dlouhodobých strategických partnerství spolupracuje s předními zahraničními pracovišti VaV, jakož i se subjekty z aplikační sféry a s dalšími významnými pracovišti v daném oboru na národní úrovni.

**Inovace** - obnova a rozšíření škály výrobků a služeb a s nimi spojených trhů, vytvoření nových metod výroby, dodávek

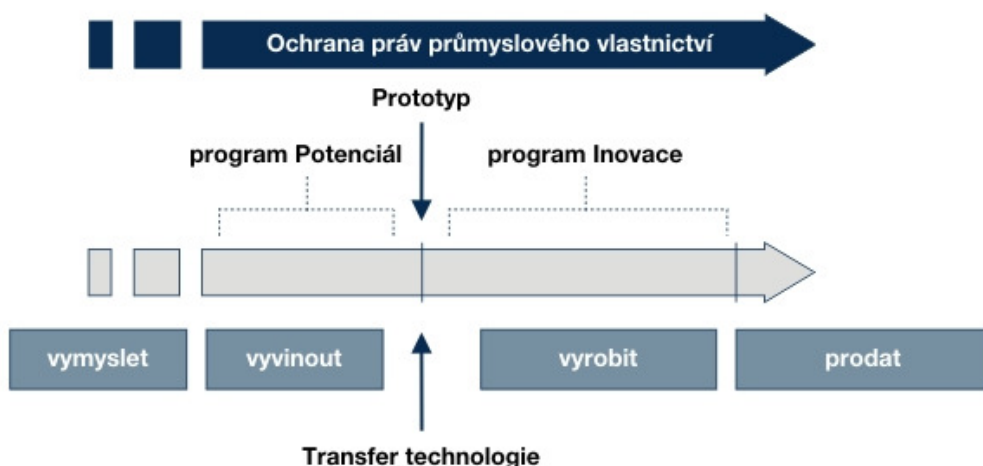


a distribuce, zavedení změn řízení, organizace práce, pracovních podmínek a kvalifikace pracovní síly.

**Inovační proces** ve firmě zahrnuje širokou škálu aktivit realizovaných od samotného prvotního nápadu až po jeho uvedení v život. Zahrnuje tedy výzkum a vývoj, průmyslově právní ochranu, zavedení do výroby i konečné uplatnění inovací v praxi.

Jednoduché znázornění inovačního procesu s příkladem oblastí působení dvou programů OPPI představuje následující schéma na **obr. č. 14**.

**Notifikace.** Povinnost oznámit Evropské komisi záměr poskytnout novou podporu a dále oznámit změny existující podpory. Oznámení provádí poskytovatel veřejné podpory na oznamovacích formulářích, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Stálého zastoupení ČR při EK. Veřejnou podporu je poskytovatel oprávněn poskytnout až po schválení Komisí.



**Obr. č. 14** Schéma inovačního procesu

**Podpora de minimis** (neboli podpora malého rozsahu). De minimis představuje takovou podporu, která nesmí spolu s ostatními podporami „de minimis“ poskytnutými jednomu příjemci za dobu předchozích tří let přesáhnout výši odpovídající částce 200 000 EUR. Tento finanční strop platí bez ohledu na formu či účel podpory de minimis poskytnuté v předchozím tříletém období. Za tříleté období se považují fiskální roky používané k daňovým účelům.

**Regionální mapa veřejné podpory.** Určuje maximální míru veřejné podpory (procento z vhodných investičních nákladů), která může být příjemci poskytnuta v daném regionu soudržnosti NUTS II - **obr. č. 15.**

**Obr. č. 15** Regionální mapa intenzity veřejné podpory pro ČR schválená Evropskou komisí - platnost od 1. 1. 2007:



region NUTS II	malý podnik	střední podnik	velký podnik
Střední Morava, Severozápad, Střední Čechy, Moravskoslezsko, Severovýchod, Jihovýchod	60 %	50 %	40 %
*Jihozápad (1. 1. 2007 - 31. 12. 2010)	56 %	46 %	36%
*Jihozápad (1. 1. 2011 - 31. 12. 2013)	50 %	40 %	30%

Malé podniky mohou obdržet maximální míru veřejné podpory zvýšenou o 20%, střední podniky o 10%. V případě, že je aplikována bloková výjimka pro MSP, na určité aktivity je poskytována jednotná výše bonusu maximálně 15%.

V případě OP VaVpl se uplatní výjimka z veřejné podpory dle rámce a je dovoleno 100% dotovat žadatele definované rámcem.

**Rámec** - Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

**Regionální VaV centrum** - jedno jasně oborově vyprofilované pracoviště VaV (např. ústav VŠ, výzkumný ústav, nebo jeho jednoznačně organizačně vymezená a účetně oddělená část). Regionální VaV centrum je aktivní ve výzkumné činnosti, vytváří silné partnerské vazby s firmami a dalšími partnery z aplikační sféry, kteří se aktivně podílejí na strategickém směřování jeho činnosti, dosahuje úspěchů v produkci aplikovatelných výsledků a podílí se na vzdělávání a výchově lidských zdrojů pro VaV (zejména studentů magisterského studia). Výnosy ze spolupráce s aplikační sférou se (se zohledněním oborových specifik) významně podílejí na celkovém VaV rozpočtu centra i na celkových provozních nákladech centra.

**Spin-off firma** - firma, která využívá hmotného či nehmotného majetku jiného právního subjektu k zahájení svého podnikání s cílem komercializace výsledků VaV. Tento termín je používán často ve vztahu k VŠ, kdy jsou spin-off firmy zakládány pedagogy, výzkumníky, studenty a mladými výzkumnými pracovníky s podporou VŠ a dlouhodobou spoluprací s nimi.

**Start-up grant** - prostředky poskytnuté příjemci určené k pokrytí nákladů na výzkumnou činnost a části provozních (včetně části mzdových) nákladů projektu uplatněného v prioritní ose 1 nebo 2 s cílem zajistit počáteční fáze výzkumných aktivit a činností Centra excelence nebo Regionálního VaV centra tak, aby po ukončení realizace projektu v rámci OP VaVpl existovaly podmínky pro plynulé pokračování činnosti těchto center s využitím kombinace národních finančních zdrojů, soukromých zdrojů a zdrojů ze zahraničí.

**Velký projekt (VP)** - projekt, financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj, jehož celkové náklady jsou vyšší než 50 mil. EUR.

**Veřejná podpora.** Veřejnou podporou se rozumí každá podpora poskytnutá v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby a pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Za státní prostředky se na základě judikatury ES považují i ostatní veřejné zdroje. Podpora, která splňuje výše uvedená kritéria, je neslučitelná se společným trhem a tedy zakázaná. Výjimka z obecného zákazu poskytování veřejné podpory může být povolena na základě tzv. blokových

výjimek či na základě rozhodnutí Evropské komise. Podpora de minimis nemá dopad na hospodářskou soutěž, ani neovlivňuje obchod mezi členskými státy Evropské unie (vzhledem ke své limitované výši), a proto není při dodržení všech ustanovení daných příslušným nařízením EK považována za veřejnou podporu.

## **11. ZÁVĚR**

Předložená publikace podává informaci o současném systému veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice. Všeobecně se uznává, že systém podpory VaV v ČR je příliš diverzifikovaný, VaV jsou podporovány z rozpočtu příliš velkého počtu ministerstev a ústředních správních úřadů. Přes opakované úsilí o zjednodušení systému je poskytování podpory zbytečně náročné na administrativu a čas. Příliš složitý systém v posledních letech již nedokázal poskytovat efektivně a včas prostředky na VaV a efektivně využívat disponibilní prostředky EU, především prostředky ze strukturálních fondů EU. Dalším vážným problémem, a to nejen VaV, je uspokojování se průměrem, neusilování o excelenci a nedostatečná podpora excelence.

Hodnocení VaV v ČR prováděná opakovaně na národní i mezinárodní úrovni ukazují, že ČR se sice postupně přibližuje ve výši výdajů na VaV, počtu výzkumných pracovníků a v dalších ukazatelích vstupů do VaV průměru zemí EU-15, ale stále ještě silně zaostává v úrovni ukazatelů výstupů VaV. K nim patří především počty publikací a citací v impaktovaných vědeckých časopisech, počty přihlášek patentů a udělených patentů a počty technických, technologických a organizačních inovací, v kterých jsou využity výsledky VaV. V řadě dokumentů schválených vládou se opakovaně konstatovalo, že přínosy VaV a inovací pro českou ekonomiku a společnost jsou nízké.

V roce 2006 vznikl záměr na provedení zásadních změn v celém systému VaV a inovací v ČR. Rada pro výzkum, vývoj a inovace v relativně krátkém čase na rozhraní let 2007 a 2008 připravila návrh

Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Návrh reformy byl po rozšířeném připomínkovém řízení předložen vládě. Vláda reformu schválila usnesením ze dne 26. března 2008 č. 287. Tímto usnesením byla uložena řada úkolů pro realizaci reformy. Úplné znění reformy i uvedené usnesení vlády je k dispozici na adrese [www.vyzkum.cz](http://www.vyzkum.cz). Úkoly reformy se postupně realizují. V návaznosti na reformu byl rozsáhle novelizován zákon č. 130/2002 o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a byla schválena „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR“ na léta 2009-2015.